

bình nguyên lặc

NHÂN

XUAN

NGƯỜI

KHÁC

AI
CƠ BỐ XUAN BẢN TIỀN-BỘ

Nhìn xuân người khác

Bình Nguyên Lộc

nhìn xuân người khác

Bình Nguyên Lộc

Bìa: ***NXB Tiến Bộ***

Nguồn: *Thư Viện Tiểu Lùn*

nhìn xuân
người khác

BÌNH NGUYỄN LỘC

TIẾN BỘ
xuất bản 1969

Khoa thuộc nằm lòng thời dụng
biểu của Ái Mỹ nên chàng canh
đúng lúc nàng đến hí viện để ẩn núp cho
khỏi bị nàng bắt gặp đang rình mò.

Đêm ấy, màn đầu Ái Mỹ không có
vai, nàng đến rạp rất trễ, Khoa đậu xe
đằng Phạm Ngũ Lão, bên hông lữ quán
Vạn Lợi, rồi đi bộ chậm chậm lại ngã tư
quốc tế.

Chàng mặc y phục bằng ka-ki, đội
nón cối kéo hụp xuống che khuất trán
rồi vào một hiệu may xép ở ngã tư để đặt
may một chiếc sơ-mi. Những kẻ có liên
hệ xa hay gần tới giới cải lương đều biết

rõ chàng và đều ngồi trong tiệm cà-phê nên chàng tránh chường mặt nơi đó, mặc dầu may sơ-mi ở hiệu nầy rồi không biết dùng để làm gì: chàng rất kén ăn mặc.

Đường Bùi Viện chỉ mới được đuổi nhà đổ đất chớ chưa cán đá. Tiệm cà phê nằm đối diện với hiệu may nầy chỉ mới mở có mấy tháng, nguyên trước đó là văn phòng của một trường dạy lái xe, và cả danh từ ngã tư quốc tế cũng chỉ mới xuất hiện ít lâu nay thôi.

Ái Mỹ ngồi xích lô máy từ đằng đường Galliéni đổ vô. Khoa dời ghế để ngồi núp sau một chiếc áo may xong treo trong tủ kiếng, xoay thế nào cho trông thấy cả những gì xảy ra ngoài kia, mà không ai thấy được chàng. Ái Mỹ đi có một mình, xuống xe trước tiệm cà phê. Khoa rình độ mười lăm phút nữa mới để tiền cọc rồi ra đi. Chàng trở về chỗ xe

đậu, đoạn chạy rất nhiều vòng lớn trong thành phố và trở lại ngã tư quốc tế khi nào chàng canh màn gần hạ và Ái Mỹ sắp nào buông.

Đó là lúc mà những kẻ ái mộ vào tặng hoa cho nàng như chàng đã làm suốt thời gian chinh phục cô đào hát trẻ tuổi lừng danh ấy!

Tặng hoa là một việc rất thường, Khoa không ghen vì thế đâu. Nhưng chàng sanh nghi khi Ái Mỹ tỏ ý không muốn được chàng đưa đón, và vài tuần sau đó, thấy chàng không chịu nghe Ái Mỹ cương quyết cấm hẳn chàng lai vãng vùng ngã tư quốc tế những đêm nàng có mặt nơi ấy! Ái Mỹ không còn cha mẹ họ hàng gì cả, sống rất tự do một mình một nhà, thì bất tình với chàng có ai khiến trách nàng đâu mà nàng phải lén lút? Địa vị thương gia tăm tiếng, trẻ tuổi và chưa

vợ của chàng rất có thể giúp chàng yêu đương dễ dàng một cô đào có một bà má giữ con không rời, vì nhiều bà má giữ con chỉ cốt để dành nguyên con họ cho một người chớ có cam mà giữ cho các bà đầu, miễn người ấy có đủ điều kiện. Mà chàng thì quá đủ điều kiện.

Đừng nói đầu cho xa, như cô Huyền Anh ở gánh Tân Hí, đẹp có kém gì Ái Mỹ đâu mà luôn luôn được một ông cha và một bà mẹ hộ tống, thế mà chính cả cha lẫn mẹ đều toa rập để cột cô cho chàng. Sở dĩ chàng đã chọn Ái Mỹ vì Ái Mỹ có học và tâm hồn rất phong phú và phần nào cũng vì Ái Mỹ được rất đông người săn đón. Đánh ngã bao nhiêu tình địch là một thú vị vô song, nó vượt ve con người hùng tàng ẩn trong mọi nam nhi. Được tiếng khen là đã chinh phục Ái Mỹ trong một cuộc chiến đấu cam go,

có giá trị ngang hàng với được thần phục đã làm và trúng một áp-phe khó khăn và bấp bênh.

Kỳ lạ và khó hiểu lắm là chàng nhận thấy rõ rệt rằng Ái Mỹ yêu chàng chân thật. Quả nàng giỏi đóng trò trên sân khấu, nhưng ngoài đời, nàng một cô gái ngây thơ, không thể giả dối với một thanh niên khét tiếng ăn chơi như chàng.

Phải, Ái Mỹ còn ngây thơ lắm. Chàng không dè là nàng còn tân và chỉ vào cái đêm mà nàng trao thân cho chàng, chàng mới hay điều đó.

Mà chuyện ấy chỉ mới xảy ra có ba tuần lễ nay thôi.

Không thể nào mà một cô gái tân mới thất thân với một người đủ điều kiện có ba tuần lễ lại đi ngoại tình.

Vậy thì có sao lại có chuyện trốn chui trốn nhủi rất tủi thân mà chàng không thể chịu được? Chàng một kẻ vùng tiền qua cửa sổ, một kẻ dám mua chuộc cả đạo đức nữa, lại không được phép ngang nhiên yêu một cô đào mà đồng nghiệp rất lắm người có một đời sống tình cảm xô bồ đến làm ngỡ ngàng dư luận.

Nếu như thế thì chàng đã gian khổ và chịu tổn hao để chinh phục nàng làm gì? Đất Sài Gòn có ít lắm là hai trăm thiếu nữ yêu kiều bằng Ái Mỹ. Ái Mỹ hơn họ cái danh tiếng của nàng. Danh tiếng ấy giúp cho người yêu nàng hãnh diện. Nay người yêu phải lén lút thì hẳn không còn lý do đeo đuổi một nhơn tình quá mắc tiền như vậy. Hẳn lỗ quá, tốn kém quá sức mà không chiếm được tiếng thơm làm nhơn tình của một cô đào lừng danh.

Tuy suy luận thế chớ Khoa không

tính lỗ tính lời, không muốn bỏ cuộc vì chàng yêu Ái Mỹ ghê lắm.

Và vì yêu nhiều nên chàng mới nghi hoặc và ghen tương và đi rình để xem Ái Mỹ có tình ý với ai rồi hẳn hay.

Không, không có chiếc xe lạ nào đậu quanh đó cả. Đám đất xéo hình cánh bướm do ba con đường Bảo hộ Thoại, Dixmude, Galliéni (tên cũ của Bùi Viện, Đề Thám và Trần Hưng Đạo) làm ranh giới, đám đất ấy đêm nay không được tiếp ông khách hào hoa phong nhã nào hết, trừ bốn chiếc xe khán giả đậu gần đằng phía mũi tàu mà chàng biết số vì quen với chủ hơn.

Yêu một cô đào hát thì phải khổ công đưa đón đêm hôm, chàng được miễn dịch, nhưng lại còn khổ gấp mười nếu phải hộ và ủng: đưa đón thì cứ vút bạ nơi

đó vào lúc đầu hôm rồi đi nhảy, đi nhậu, hay về nhà nằm ngủ rồi đến vãn hát trở lại mà rước nàng.

Đằng này cứ độ hăm lăm phút là phải tram ba một bận, gặp bạn rủ đi giải khát không dám nhận lời, mỗi lưng không dám về nằm, còn khi đến gần rạp hát thì lấm lét như chó ăn vụng bột, không phải vì quyết nghe lời Ái Mỹ mà vì sợ Ái Mỹ biết chàng đi rình, nó mắng cho mà mang xấu.

Rốt cuộc, xem lại đồng hồ, biết gần vãn hát, Khoa chạy vô đầu đường Nguyễn Tấn Nghiêm mà núp. Ái Mỹ ở xóm Năng Xi, thế nào cũng theo đường Galliéni mà về, và đón đầu nàng như vậy là nàng không thoát được, Khoa ngồi trong xe, nhìn thật kỹ từng chiếc xích lô đạp, từng chiếc xích lô máy, (thuở ấy chưa có tắc-xi) lướt qua đầu đường. Chàng sốt ruột

quá, nghĩ rằng có thể “thằng ấy” đến đón nàng khi nàng ra khỏi rạp, rồi hai đứa nó đi với nhau.

Một chiếc xe qua, hai chiếc xe qua, toàn là xích lô. Kìa một chiếc xe trắc-xông¹, bên trong tối hù và phía trước có hai người ngồi, một nam, một nữ.

Tay Khoa run lên, chàng toan mở máy để rượt theo, nhưng chìa khóa xe lại rơi xuống sàn xe trong lúc chàng bối rối run lấy bầy, rờ đến món nào là y như làm hỏng món nấy.

1 trắc-xông hai ngựa Traction deux chevaux: Traction do chữ traction avant, tức kéo bằng trục trước (của xe hơi). Đây là cách gọi một phương pháp chuyển động xe do phát kiến của hãng Citroën vào cuối thập niên 1940, hủy bỏ trục chuyển từ máy đến trục sau. Ngày nay tất cả xe hơi đều theo phát kiến này nên không ai nói đến từ ngữ trắc-xông nữa. Ngựa= mã lực. Mã Lực trong các xe của Pháp có nghĩa là mã lực đóng thuế, thấp hơn mã lực thật sự: Citroën có traction 11 và traction 15 và traction deux chevaux, Renault có Renault quatre chevaux (xe tắc-xi của những năm đầu ở Việt Nam)

Khoa đánh đến sáu cây diêm để rọi sàn xe kiểm chìa khóa, cây thứ sáu mới chịu cháy cho.

“Chúng nó đi Chợ Lớn để ăn uống. Ăn uống xong chúng nó sẽ...” Chàng nghẹn ngào, cơn tức trỗi lên, khiến chàng suýt ngộp thở như đàn bà dễ bị máu sản hậu chặn. Hai bàn tay run và bị cơn giận làm cho yếu xù của chàng mĩa mai thay, xòe ra rồi quấn lại như để bóp cổ cả “hai đứa khốn nạn” đó.

Khi chàng kiểm được cái chìa khóa, ngồi thẳng lên thì bỗng chàng thấy không cần rượt theo nữa, Ái Mỹ mặc áo tím còn người phụ nữ trên chiếc tắc-xô lúc nãy mặc áo trắng, chàng nhớ rõ như vậy, vì chàng đã thấy màu trắng ấy trong bóng tối của thùng xe không đèn.

Khoa còn thở hổn hển thì, Ái Mỹ

ngồi trên một chiếc xích lô đạp, chiếc xe thông thả đi qua trước mặt chàng, Ái Mỹ chỉ trông một mình như mới đến rạp vào đầu hôm.

Lần này chàng cũng suýt ngộp thở nữa, nhưng vì mừng, chàng nghe yêu bạn hết sức và cứ muốn chạy theo âm nàng lên xe của chàng. Nhưng chàng ráng sức dần, để tránh bị Ái Mỹ khinh rẻ đã rình mò một cách bần tiện.

Chàng ngồi đó, đợi đến hai mươi phút nữa mới cho xe chạy. Ái Mỹ có thể tiếp bồ của nó tại nhà và đợi hai đứa đóng cửa để rù rì, chàng sẽ xông vào bắt quả tang. Đến sớm quá, sợ «thằng ấy» chưa tới kịp thì hỏng cả. Nó tới sau, thấy bị kỳ đà không vào thì còn tang chứng đâu để mà lột lột nạ Ái Mỹ?

Khoa đậu xe thật xa nhà Ái Mỹ, đi

bộ lại và gần tới nơi, chàng nhón gót lên bước thật nhẹ trên lề cỏ như một kẻ trộm. Nhà còn đèn, tuy cửa đóng. Trước nhà và quanh đây, không có chiếc xe nào cả, nhưng biết đâu! Thằng ấy có thể đi xích lô, hoặc chưa đến không chừng.

Khoa rón rén bước đến sát cửa và lắng tai nghe ngóng. Có tiếng hôn chùn chụt vang lên nơi buồng khách, tiếng hôn phát ra do lối hôn bằng miệng của Âu Châu.

Hai đầu gối của Khoa như rã ra thành linh và chàng muốn sụm ngay trước căn nhà phản bội này. “Trời ơi!” Chàng kêu than thầm, “Thế mà mình dự định cưới nó làm vợ chánh thức! Thật là lũ xướng ca vô loại, lời tục nói quả không sai”.

“Nhưng mà mình có quyền, lòng công phần của chàng kích thích cho nghị

lực của chàng chỗi dậy và nghĩ như thế, mình có quyền, mặc dầu chưa được ra mặt làm chồng nó. Mà dầu cho không có quyền đi nữa, cứ làm thẳng tay, rồi ra sao thì ra.”

Nghĩ xong, chàng đấm cửa thành thành và hét to:

– Mở cửa, mở cửa cho mau!

Tiếng chùn chụt trong ấy dứt ngay.

– Mở cửa hay không thì nói đi!

Có tiếng chơn không chạy ù ùi ùi trên gạch, tiếng chìa khóa cửa mình trong lỗ khóa, rồi cửa mở tung ra...

– Anh!

Ái Mỹ đã rửa mặt để tẩy dấu vết hóa trang kỳ dị của một cô đào và giờ trông ngậy thơ như một nữ sinh. Cô nữ sinh

giả hiệu nầy giả dối làm bộ ngực nhiên mà nhìn chàng, khiến Khoa muốn tát vào mặt con người đê tiện ấy. Chàng làm thỉnh, mặt hăm hăm chạy tuốt vào buồng.

Không có ai trong đó cả.

Mở cửa sau, chàng vặn đèn nhà bếp. Bà bếp đang nằm trong mùng, trên ghế bố của bà.

Khoa vặn đèn cầu tiêu, cầu tiêu trống trơn.

Tiu nghỉu, chàng trở lên nhà trên. Lúc đó ngang buổi ngủ, Khoa cúi xuống dòm dưới giường. Dưới ấy chỉ có bụi bặm.

“Chắc nó trốn trong tủ. Thây kệ mẹ nó. Mình ở lì đây suốt đêm nay cho nó ngộp bỏ mẹ nó.”

Ái Mỹ còn đứng chết sững nơi buồn khách, trở mắt mà nhìn Khoa, không nói được lời nào cả. Khoa sùng sộ hỏi:

– Sao em lại sợ?

Ái Mỹ ghen ngào, trợn trạo nuốt sự co vắn của sở thýt cuống họng mấy cái mới đáp được:

– Anh hành động lạ lùng quá, như là người điên, em làm sao mà khỏi sợ.

Khoa cười dài rất mai mỉa mà rằng:

– Như người điên... ha... ha. Ủ mà phải, ai lại không điên khi gặp cảnh anh. Em đã làm gì từ lúc về nhà đến giờ?

– Em thay áo.

– Rồi làm gì nữa?

– Rồi đi rửa mặt...

– Rồi làm gì nữa?

– Rồi múc cháo mà bà bếp để ninh trên hỏa lò vì bà đi ngủ liền sau khi mở cửa cho em vô...

– Rồi sao nữa?

– Rồi em ăn cháo.

– Kể đó?

Ái Mỹ nấc lên vì bị tra tấn như kẻ có tội, nàng uất ức lắm và đến đây, nàng chịu không nổi nữa.

– Hừ... khóc... đồn bà thì cứ ngỡ nước mắt là khí giới mạnh lắm. Nhưng không ăn qua tôi được đâu. Kể đó có làm gì, nói cho mau, không thì biết tay tôi.

Ái Mỹ nức nở nói:

– Sao anh tàn nhẫn quá vậy? Em

đang ăn cháo thì nghe tiếng anh gọi của giục ngược nên em vội mở cửa chớ còn làm gì nữa?

– Đang ăn cháo? Đâu, cháo của cô đâu?

Không đợi Ái Mỹ chỉ, Khoa dòm mặt bàn mà từ nãy giờ chàng không để ý tới. Nơi đó một tô cháo trắng lên hơi nghi ngút và một chiếc muống cà phê chúi đầu trong cháo.

– Hừ, có thể nào tin được chưa? Một cô đào chánh của một đại ban, lương tháng mấy chục vạn mà hát xong lại về nhà húp cháo trắng như đào hát bội mặt rệp ngày xưa? Lại ăn cháo không, chẳng có đồ ăn chớ!

Ái Mỹ tấm tức tấm tử giải thích.

– Em ăn cháo với đường cát bỏ trong ấy.

– Đâu cô ngồi lại, ăn như lúc tôi gọi cửa xem.

Ái Mỹ riu riu vâng lời bạn, ngồi xuống ghế và múc cháo bằng muống mà húp. Vì cháo nóng, nên nàng húp soạn soạn khiến Khoa nghe rồi giật mình: chính cái thứ tiếng húp soạn soạn này mà khi nãy chàng nghe như là có kẻ hôn chùn chụt trong này.

Bỗng hiểu rằng mình lầm, Khoa mắc cỡ quá và hối hận quá. Chàng bước tới trước mặt Ái Mỹ rồi ngồi phệt xuống gạch, ngược mặt lên nhìn bạn mà thở thê nói:

– Ái Mỹ ơi, tha lỗi cho anh. Anh đã uống quá chén nên làm bậy bạ và nói xằng.

Ái Mỹ buông muống xoa tóc bạn rồi nói:

– Em cũng định bụng là anh say rượu.

Khoa hôn lên gối bạn. Ái Mỹ cười giòn mà rằng:

– Anh nên đóng cửa kéo có ai đi ngang qua đây họ trông thấy cảnh này họ cười chết.

– Em cứ sợ người ta cười. Hèn chi mà em cấm anh...

Tuy nói thế, chàng vẫn đứng lên đi đóng cửa, cánh cửa mà không phải Ái Mỹ quên đóng, nàng cố ý để như vậy vì nghi là Khoa lên cơn điên, bỏ ngõ cửa để thoát thân, nếu chàng làm dữ quá.

Khoa trở lại bộ sa-lông, ngồi làm

thinh xem bạn ăn cháo. Bỗng chàng sức
tinh, hoảng hốt ngăn:

– Em đừng ăn, ta đi Chợ Lớn ăn cái
gì chứ.

– Thôi anh à. Em thức khuya mệt
lắm, ăn cháo trắng khỏe hơn.

– Tùy em.

Chàng lại làm thinh mà nhìn bạn
một hồi nữa rồi nói:

– Anh cứ muốn được làm tô cháo
hoặc cái muống để được bàn tay đẹp của
em cầm lấy.

– Nịnh vô ích. Anh đã được em rồi
còn nhọc công làm gì? Em có phải đầm
đâu mà đòi hỏi thứ đó.

– Thật đó chứ. Còn cái miệng của
em, trời, nói thì có duyên, cười thì tươi,

khóc lại đẹp, mà ăn thì...tuyệt trần.

Ái Mỹ đã ăn hết tô cháo. Nàng vừa lau miệng bằng khăn mù-xoa vừa nói:

– Em không dè đêm nay anh đến nên không sắp sửa món ăn khuya. Anh ăn đỡ cháo được không, em đi múc.

– Thôi khỏi. Ta đi nghỉ là hơn.

Trong khi Ái Mỹ buông mừng, Khoa thay y phục, vừa nằm cạnh nhau là anh nhưn tình ghen hệt nầy trở lại ngay vấn đề đã làm chàng ta ầm ách:

– Anh xấu trai lắm, hay bần hàn lắm hay sao mà em sợ ra mặt với anh dữ vậy?

Ái Mỹ vả nhẹ vào má bạn rồi nói:

– Anh đẹp trai số dách, lại giàu như một ông hoàng.

– Nói xin lỗi, trong giới của em, phụ nữ yêu đương bừa bãi, sao em lại muốn tỏ ra ta đây nết hạnh như con nhà?... Mà em muốn thế cũng được. Anh đã hứa cưới em thì ta là đôi bạn hứa hôn với nhau, nào ai nói ra nói vào gì được mà em cứ bị mặc cảm hoài, làm anh tức lắm.

– Không phải vậy.

– Chớ tại làm sao?

– Khó nói lắm, đừng hỏi nữa em giận bây giờ.

– Anh sẽ thức sáng đêm để hỏi em chỉ một câu đó thôi.

– Hồng thêm: em khóc cho mà coi!

– Anh đã đến nước cần dứt khoát, chớ anh không thể chịu thiệt thòi, chịu tủi thân mãi. Nếu em nhút định khư khư

giữ bí mật của lòng em thì anh xin hủy bỏ lời hứa kết hôn với em.

– Anh nói thật hay hăm dọa em?

– Anh đã nhút định rồi.

Ái Mỹ nín lặng rồi giây lâu Khoa nghe nàng nấc lên nho nhỏ. Biết bạn uất ức quá nên cố nén tiếng khóc, Khoa rất thương, day qua ôm bạn mà hôn:

– Anh yêu em với tất cả tấm lòng anh, nhưng anh không thể chịu cảnh trốn chui trốn nhủi, em nên hiểu quan điểm của anh.

Bấy giờ Ái Mỹ mới òa lên mà khóc rất lâu trong tay bạn, rồi tức tưởi nói:

– Anh hưởng em được rồi, bây giờ anh không cần nữa em biết mà! Em lo sợ sự việc xảy ra như vậy, nhưng không dè

mà quá sớm thế này, hiến thân cho anh chỉ mới có mấy tuần lễ thôi...

– Em nói lấy làm gì. Anh còn yêu em hay không, tự em biết lấy. Em nên hiểu anh thì hơn.

Khoa năn nỉ, ỉ ôi, dỗ ngọt Ái Mỹ gần tới sáng, nàng mới chịu cởi mở. Nàng hỏi:

– Anh xem em diễn trên sân khấu, anh có nhận thấy cái gì lạ nơi em không, cái gì khác hẳn mọi cô đào khác?

Khoa suy nghĩ một lát rồi đáp:

– Có, em không bao giờ nhìn khán giả hết.

– Anh thấy rất đúng.

– Bậy lắm. Anh không ghen đâu, em cứ nhìn đi chớ.

– Em không sợ anh ghen. Em đã có thái độ đó từ trước khi quen biết với anh kia chứ.

– Nhưng sao lạ vậy. Theo chỗ anh biết thì đào kép khác lại cố ý nhìn khán giả.

– Phải, phần đông nếu không nói là hầu hết đồng nghiệp của em đã làm như vậy. Mỗi đêm họ nhìn thẳng vào vài khán giả trong nhiều thời gian ngắn, làm như là các khán giả ấy có gì đặc biệt lắm khiến họ phải chú ý.

Thế là các cô cậu thích chí đã được lọt vào mắt nghệ sĩ sân khấu, và ủng hộ các kịch sĩ ấy ghê lắm.

– Họ nghĩ đúng, sao em lại đại mà...

– Em đã học một quyển sách Tây,

thấy Tây họ nói hữu lý nên em quyết bắt chước họ.

– Họ nói thế nào?

– Họ cấm hẳn diễn viên nhìn khán giả. Họ vẫn biết mảnh lời như ta, nhưng họ quả quyết rằng không mong có tham vọng nhìn mọi người, và số người được nhìn, tương đối rất ít. Bao nhiêu người khác sẽ có cảm giác bị bỏ rơi, và kết quả lại hại vô cùng.

– Quả thật vậy hay không?

– Đúng y như vậy. Em đã thực hành cái tiểu ri đó và em tin rằng thái độ đó là một yếu tố quan trọng trong những bước thành công của em.

– Nhưng không nhìn khán giả thì nhìn cái gì bây giờ.

– Rất dễ nhìn xuống mà khỏi phải nhìn thẳng vào ai cả.

– Nhưng những điều em nói này giờ có dính líu gì với cảnh núp lén của ta đâu.

– Ấy, em nói chưa hết. Sách ấy còn dạy điều này nữa, nói ra chắc anh mỉm cười chế giễu vì nó mới lạ quá.

– Thì cứ nói nghe thử coi.

– Sách bảo rằng khán giả họ mê đào và ghen.

– Ghen?

– Ừ họ ghen ghê lắm. Họ cứ muốn cho các cô đào trong trắng thân thể và tấm lòng để họ được nuôi nấng ảo vọng ngày kia họ được các cô yêu, hoặc để áp ủ tình yêu thâm lạnh của họ. Cô nào mà

yêu đương thì sẽ biết tay họ. Họ thất vọng rồi lại giận, họ ghen và sự trả thù của họ kinh khiếp lắm: họ sẽ không hoan nghênh cô nữa, mặc dầu cô ta có tài, có sắc.

– Trời ơi, thật là kỳ lạ hết sức. Anh cứ ngỡ chỉ có một bọn vài thằng như anh mới có tâm trạng ấy thôi chứ.

– Không, sách ấy nói rằng toàn thể khán giả phái nam đều như vậy hết, từ anh cụt chơn đến anh nói ngọng đều nuôi cái mộng được đào yêu, những cô đào danh tiếng cố nhiên, và đều ghen tất cả.

– Nhưng đó là chuyện bên Tây, và cái biết của em rất hại cho em và cho anh.

– Phải, chuyện bên Tây. Nhưng ta đã bị Âu hóa về nhiều mặt, kể cả mặt cảm nghĩ.

– Anh không tin.

– Thì em đã nói rằng anh không tin. Nhưng có bằng cứ: con Anh Đào diễn còn hay hơn trước, hay bằng hai năm ngoái, thế mà nó bị tẩy chay.

– Em nói sai. Nó bị tẩy chay vì nó... lấy bậy, anh xin lỗi em đã phải dùng hai tiếng thô bỉ đó. Nó lấy một ông già, mê hoặc ông ta, phá gia cang của ông ta, rồi bị đánh ghen, bị xõn tóc tùm lum, xấu hổ cho cả giới của em, nên bị các ông ký giả kịch trường lên án, rồi thì ngôi sao nó phải lu là tự nhiên.

– Anh nhắc em mới nhớ đến mấy ông ký giả kịch trường vừa xuất hiện vài năm nay. Các ông đáng được giới của em dựng tượng, vì chính nhờ các ông mà đời sống công nhân sân khấu mới được cải thiện, tụi em mới được sống có nhân

phẩm như bây giờ. Nhưng vài ông lại đi rởi địa hạt tranh đấu cho công nhân và nghệ thuật làm nhà luân lý.

– Nghệ thuật và đạo đức phải đi đôi chớ.

– Cũng được. Còn con người nghệ thuật?

– Cũng thế. Nghệ thuật và con người nghệ thuật đều phải đạo đức.

– Tất cả nhân loại đều phải đạo đức, chớ sao lại chỉ bắt có giới nghệ sĩ là phải đạo đức thôi?

– Ủ, ai cũng phải đạo đức tốt hết.

– Đồng ý, nhưng tại sao một ông thông ngôn yêu bữa bãi, không bị các ông ký giả làm rùm mà họ chỉ lên án nặng khi đào kép bữa bãi? Ấy, họ làm nhà

luân lý mà chỉ làm riêng đối với đào kép mà thôi. Nhưng phần đông dân chúng dễ dãi hơn chỉ gắt gao về mặt đó với vài giới thôi, như là giới mô phạm, giới y sĩ, và các nhà cầm vận mạng quốc gia trong tay.

– Thế thì tại sao dân chúng lại tẩy chay Anh Đào?

– Họ quan niệm dễ dãi đối với đào kép, không bắt đào kép phải đạo đức như bắt các nhà mô phạm, nhưng họ cứ tẩy chay con Anh Đào là vì họ ghen. Vâng họ ghen nhưng không chịu nhận rằng ghen, bèn mượn cái cớ đạo đức mà họ bắt buộc, để mà trừng phạt hầu trả thù.

– Em nói vậy.

– Em nói đúng, hay sách ấy nói đúng, em tin theo sách. Khán giả họ bỏ ra tiền

để đòi hỏi cái gì? Họ đòi diễn cho thật hay, ca cho thật mùi và dung nhan cho thật đẹp. Vẫn hát, họ quên mất mình, và sức nhớ đến mình khi họ trở lại rap hát lần nữa, thế thì tại sao con Anh Đào vẫn đẹp, vẫn ca mùi, vẫn diễn giỏi mà lại bị tẩy chay.

– Thật ra, không ai mà tẩy chay nó.

– Phải, em dùng tiếng không đúng. Nó chỉ bị họ không hoan nghinh nữa thôi, họ không vỗ tay tán thưởng nó mỗi lần nó vô vọng cổ, mỗi lần nó làm lảng, và đêm nó thủ vai chánh thì rap không cô-m-lê như năm ngoái. Em kém nó một bậc về tài về sắc, thế mà em lên cái vù qua mặt nó như không.

– Cho là như vậy đi nữa, trường hợp cô ta cũng khác xa. Em được anh cưới đang hoàng, chớ ta có yêu nhau ngoài

vòng lễ giáo đầu. Chính núp lén như em muốn, mới là khiến thiên hạ có cớ mà chê cười.

– Em chỉ núp lén cho đến ngày anh cưới em thôi. Nhưng anh cưới lại còn chết em nữa. Bậy bạ thì họ ghen mà lấy chồng đảng hoàng, họ cũng ghen tuốt, vì đảng nào họ cũng mất cô đào độc thân, trơ trọi và mơ yêu. Cô đào lấy chồng đảng hoàng họ còn mất chắc hơn nữa.

– Nói như em, các nữ kịch sĩ, các nữ minh tinh màn bạc đều phải ở vậy trọn đời à?

– Không ai mà ở vậy trọn đời được. Có điều là có mèo chuột hay lấy chồng gì ngôi sao cũng lu mờ cả.

– Nhưng em vẫn nhận để anh cưới chứ?

– Cố nhiên. Nhưng không làm rình rang. Anh sẽ cưới em trong vòng thân mật như nhiều cô đào bên Âu Châu hay đòi vào các nhà thờ làng xa hẻo lánh để làm lễ cưới.

Khoa thất vọng lắm. Chàng có sức khỏe, có bóng sắc, có tiền của, chỉ thiếu có mỗi một điều là danh vọng thôi. Chàng mơ được thơm lây tiếng vợ, chàng lại thích được hãnh diện với anh em. Cưới một cô đào danh tiếng mà không hề mang tai tiếng sẽ được thán phục y như là cưới một cô nữ bác sĩ, nữ trạng sư. Hơn thế, chàng sẽ được tín nhiệm hơn, được uy thế hơn trong giới làm ăn, và sản nghiệp của chàng sẽ nhờ đó mà nở thêm. Tức lắm, chàng hỏi:

– Thành ra yêu nhau trong bóng tối, mà cưới nhau cũng không dám ra chỗ sáng lắm.

– Không phải vậy đâu. Nhưng nên tránh bị quảng cáo rùm beng.

– Em quyết định như vậy à?

– Em đã nhứt quyết.

– Nếu anh không nhận điều kiện của em?

– Thì em xin giữ tình trạng hiện giờ, nếu anh không giận mà bỏ em luôn.

– Như anh giận?

– Thì em đành chịu vậy chứ biết sao?

– Trời ơi, chỉ vì quan niệm sai lầm của em mà em dám hy sinh cả đời em à? Em nên nhớ rằng em đã hiến thân cho anh.

– Em tin là em không lầm.

Khoa có cảm giác rằng Ái Mỹ không yêu chàng mà chỉ làm một cuộc hôn nhân theo lý trí thôi: lấy một người chồng có tư cách, có tài sản vững. Khi người ta yêu, ngại vàng kia mà người ta còn dám bỏ, huống hồ gì sự được hoan nghinh nhứt thời.

Ái Mỹ hoàn toàn hành động theo lý trí: nàng đã chọn chàng trong hằng chục thanh niên, trong đó có cả người ký giả kịch trường đẹp trai và cũng rất tư cách, lại nhiều công với nàng, đặt biệt hiệu cho nàng và lãng-xê² nàng bằng nhiều bài báo "dao to búa lớn". Người ta xăm xì rất có lý và có căn cứ rằng nàng đã yêu người ký giả ấy, nhưng rồi cuộc hăn bị ra rìa vì hăn không giàu như chàng. Chọn chồng giàu xong, nàng không dám ỷ lại hăn vào tài sản của chồng, mà lo củng

² lancer = tiền cử, giới thiệu

cổ tương lai của nàng bằng cách o bế dư luận.

“Nếu nó không được hoan nghênh nữa thì đã sao chưa? Nó sẽ là bà triệu phú thì sao, cứ cân nhẹ tình yêu hơn là danh tiếng của nó?”

Khoa quên mất tự ái, tham vọng riêng của mỗi cá nhân nên đáp không được câu hỏi mà chàng tự đặt ra. Chàng yêu Ái Mỹ quá nên dẫu có tủi thân, có tức tối bao nhiêu, chàng cũng không lùi được.

*

Hai tháng sau, họ cưới nhau trong vòng thân mật đúng y theo quyết định của Ái Mỹ. Giới cái lương không hay biết có hôn lễ, ngỡ họ yêu nhau thì ăn ở với nhau như thế có khác chi là bao nhiêu

cặp vợ chồng khác trong giới đầu, nên chẳng ai nói ra nói vào gì cả. Giới ký giả kịch trường cũng biết câu chuyện ấy do giới cải lương ban ra một cách bình tĩnh và cũng đồng ý nghĩ với giới cải lương, không loan tin đám cưới mà cũng không chỉ trích vì không phải là chuyện "xì-căn-đan"³.

Trong con mắt đa số khán giả. Ái Mỹ vẫn cứ là một trinh nữ sáng chói về tác phong đạo đức xác và hồn chưa có chủ, mặc sức cho người ta mơ.

Nàng tránh tất cả các cuộc phỏng vấn của báo chí đá động đến vấn đề tâm tình, hôn nhơn, để khỏi phải nói thật và nhứt là khỏi phải nói láo. Đó là một lối nói láo bằng im lặng, không dính chánh ngộ nhận của phần đông bằng một cuộc tiết lộ hiện trạng tình cảm, hiện trạng gia

³ scandale = gây tai tiếng

đạo của mình.

Ái Mỹ vẫn đi dạo mát, đi giải trí, đi ăn uống với chồng và giao thiệp với giới thương mại của chồng, thâm nhập trong vài ba mươi gia đình mà hết hơn mười gia đình là người ngoại quốc rồi, nhưng tuyệt nhiên ngăn chồng đưa đón ở các rạp hát.

Đành rằng không chuyện kín nào mà giữ mãi được cả nhưng ít lắm là năm năm nữa toàn thể khán giả của nàng mới biết rõ về đời tư của nàng. Chừng đó nàng đã mỗi chân trên đài danh vọng rồi, sẽ không thiết đến các trận hoan nghinh cuồng nhiệt nữa.

Người nghệ sĩ sân khấu nào cũng hãnh diện một cách chánh đáng khi được hoan nghinh. Nhưng nơi Ái Mỹ sự hãnh diện ấy là một cái bịnh, một tâm bịnh rất

nặng. Nàng nhiều tự ái quá và ham danh quá, lúc chỉ được đóng vai “thế nữ” thôi, nàng thêm danh đến muốn điên luôn, và khi bắt đầu được cho giữ các vai phụ, nàng mất ăn mất ngủ vì cố tranh tài để vươn lên. Lên đến nơi, nàng lại xuống cân vì sợ không giữ được lâu cái đỉnh cao sang chót vót đã chiếm được.

Tất cả những cái ấy đều chánh đáng ngợi khen nhưng tâm trạng sợ mất chỗ và quyết không nhường chỗ trở thành nghiệt ngã quá sức cho đến đổi biến ra ích kỷ và ganh tị rất khổ cho nàng.

Ái Mỹ chỉ còn biết có danh vọng chớ không thiết đến điều gì khác nữa trên đời này.

Trẻ đẹp và nghệ sĩ, tức là phong phú tình cảm, Ái Mỹ tất nhiên phải cần yêu đương nhiều hơn một thiếu nữ nào khác

mà thiếu một trong ba điểm đó. Nhưng nàng cố đẹp khát vọng yêu đương lại để lấy chồng, mà lấy chồng theo lý trí để vừa khỏi nghĩ quấy là xằng vì sinh lực quá dồi dào mà lại vừa củng cố trong tương lai được.

Theo thần thoại Hy Lạp, hoa thủy tiên là hồn của mỹ nam tử Narcisse. Anh chàng này đẹp trai ghê hồn, soi bóng mình trên mặt hồ rồi mê sắc đẹp của chính mình nên không còn yêu cô gái nào được nữa cả. Chàng tự ái, tức là tự yêu mình cho đến ngày kia nhảy xuống hồ để bắt bóng chàng rồi chết đuối dưới ấy, hóa thành hoa thủy tiên.

Ái Mỹ không tự yêu mình đến thế, nhưng lại yêu danh vọng của nàng quá sức, và do một quan niệm đúng hay sai chưa ai biết rõ, nàng cũng chẳng dám yêu ai như anh chàng Narcisse muôn

xưa, bởi vì yêu, khác hẳn lấy chồng, khi yêu, ta say mê mà quên giữ gìn, người yêu của ta cũng thế, và mối tình giữa hai người thế nào cũng bị tiết lộ chứ không thể kín đáo như trong một cuộc hôn nhân mà anh chồng vì quá yêu nên nhận cả cái điều kiện thiệt thòi là giấu mình để người ta ngỡ ngàng nàng còn son trẻ mãi.

Tự biết mình không phải chinh phục Ái Mỹ được bằng tình cảm, mà bằng thứ khác, Khoa lo sợ nên không muốn để vợ tiếp tục hoạt động văn nghệ.

Mà ai khác cũng thế, dầu họ chiếm được hẳn lòng của một nữ kịch sĩ đi nữa. Óc sở hữu của con người rất mạnh, và không thể nào họ dung thứ được kẻ thứ nhì vượt ve, mơn trớn, liếc mắt đưa tình với người mà họ xem là của riêng.

Cuộc tranh đấu của ái Mỹ lần này gay go hơn lúc đòi hỏi hôn nhân kín đáo. Khoa đã là người có quyền đối với nàng, hẳn lại được ưu thế của kẻ hưởng xong, không còn cần lắm.

Ái Mỹ thường đóng đào lẳng, nhưng ngoài đời không lẳng, và nàng lại cố giữ nét na cần thận, nhờ thế mà nàng lại thắng, và Khoa đành nhẫn nại chịu số phận và Ái Mỹ cứ tiếp tục hưởng hạnh phúc riêng của nàng: sự thành công trong ngành nghệ thuật mà nàng theo đuổi, và sự thưởng công bằng tinh thần của bao nhiều người hâm mộ nàng.

Hình như hạnh phúc không cần phải gồm đủ mọi mặt. Có kẻ chỉ ôm tiền là được sung sướng lắm rồi, kẻ khác dám hủy cả sản nghiệp và danh dự để được trái tim một cô gái. Ái Mỹ có tham vọng độc nhứt: được khán giả hoan nghinh.

Nếu phải diễn không lương, nàng cũng cứ diễn, miễn hí viện vang dậy tiếng hoan hô nhiệt liệt mỗi bận hạ màn sau một xen⁴ xuất sắc của nàng.

Nàng không say mê nghệ thuật vì nghệ thuật mà mắc phải một chứng bệnh mà các nhà phân tâm học gọi là chứng cuồng hiếu đại; ưa nổi danh và nổi danh xong, không chịu được cảnh xuống chân. Cứ theo cái bệnh đó thì không cần làm văn nghệ, nổi như đá banh nổi tiếng hay được bầu làm hoa hậu, nàng cũng mãn nguyện lắm rồi.

Sau hôn nhơn, Ái Mỹ hơi buồn, ngậm ngùi nhớ tiếc ưu thế được sẵn đón trước đó “vương tôn, công tử” thương gia, ký giả, văn nghệ sĩ tất cả bao nhiêu người trai trẻ thanh lịch hay giàu có ấy chỉ còn vui vẻ chào nàng như chào một

⁴ scène = cảnh, màn kịch

người đẹp nào, rồi họ thờ ơ đi qua không lưu luyến với người mà trước kia họ hy vọng bất tình hay cưới làm vợ.

Được cái là đại đa số quần chúng vẫn không hay cuộc thay đổi tình trạng trong đời nàng. Họ cứ chiêm ngưỡng trình nữ tài hoa, vì nhan sắc, vì tài nghệ của nàng, mà cũng vì y như điểm tâm lý mà Ái Mỹ đã học được đâu đó, mà cũng vì chút ảo tưởng mong manh cô đào son trẻ ấy có thể là của họ. Nàng chưa có chồng, mà không hề nghe nói nàng lẳng nhăng với ai cả. Ấp yêu hình bóng một cô đào trong trắng, hy vọng hảo huyền của họ, nghe thật hơn, rất có thể biến thành sự thật hơn là nếu nàng đã trao tặng trái tim cho ai rồi.

Biến thành đồn bà. Ái Mỹ càng đẹp hơn lên trong những tháng đầu mà thân thể của người con gái ấy nảy nở toàn diện

và cô đào trẻ đẹp được hoan nghinh hơn cả.

Hạnh phúc của nàng không tì, không vết, nhưng không phải là không đau đớn.

Lấy một người vợ nổi danh, Khoa bị mặc cảm nhỏ nhoi. Chàng có cảm giác rõ rệt rằng chàng chỉ là một bóng mờ bên cạnh vợ, “không có ký lô nào cả”, như lời tục thường nói.

Báo chí viết bài và đăng ảnh nữ kịch sĩ Ái Mỹ, chánh quyền và các nhóm, các hội mời nữ kịch sĩ Ái Mỹ uống trà, ăn tiệc mà quên mất “mông-xù Ái Mỹ”.

“Mông-xù Ái Mỹ” là cái tên chế nhạo mà người trong giới của chàng đặt ra để đùa chàng. Cả trong giới nầy nữa, uy tín của con người của chàng tuy có lên thật, nhưng uy tín của chàng hơi bị lung lay.

Người ta thán phục chàng là một tay hào hoa phong nhã, nhưng tay thương gia bị sứt oai thế vì người ta thấy nơi chàng một kẻ ăn chơi hơn là một tay doanh thương.

Khoa ghen với tầm tiếng của vợ và cái ghen nầy hành hạ chàng dữ hơn là nếu phải ghen với một tình địch. Chàng có thể hạ một tình địch được nhờ phương tiện đầy đủ của một tay giàu có nhưng chàng hoàn toàn bất lực đối với danh vọng của vợ và trước ái mộ vô tội của quần chúng.

Cái ghen không làm gì được ai ấy, được đổ trút cả lên đầu Ái Mỹ mà chàng thường kiếm chuyện gây sự một cách bất công. Tuy nhiên, nhờ Ái Mỹ không yêu nên nàng không đau khổ, và cũng nhờ chàng chuộc tội một cách dễ dàng sau mỗi bận hành hạ tinh thần vợ: đó là những món quà đắt giá mà chàng “quen

thối bốc rời”, mua tặng vợ như thời chinh phục nàng.

Ái Mỹ lương rất cao nên không cần tiền của anh chồng triệu phú của nàng. Về đời sống vật chất, nàng không thiếu một thứ gì cả, nhưng rất lắm hờm, Ái Mỹ ngần ngại tự hỏi nàng có hạnh phúc hay không. Tuy nhiên, nàng khỏi phải băn khoăn lâu. Suy luận trước khi lấy chồng, vẫn còn đúng với hoài bão của nàng bây giờ: nàng cần giữ nguyên vẹn cảm tình của toàn thể số khán giả ngưỡng mộ nàng, mà muốn được thế, nàng không được phép yêu; một người con gái đến thì, vẫn thèm yêu mà muốn tránh yêu thì chỉ có một cách là lấy chồng cho khỏi ba lằng nhằng về mặt tình cảm.

Nàng đã chọn một thanh niên đủ điều kiện vật chất, thành thật yêu nàng và quyết việc trăm năm với nàng, tức là

chọn đúng rồi thì còn ân hận làm gì. Ở đời không thể cả tham, muốn bao biện cả hai thứ khó dung hòa với nhau là tình yêu của chính nàng và lòng mến thương của khán giả. Nàng đã chọn một, và cái mà nàng chọn, nàng nghe nó quan trọng hơn giữ vững danh tiếng, giữ vững sự ái mộ các công chúng riêng biệt của nàng.

Ái Mỹ quay về hạnh phúc ích kỷ là hạnh phúc nhận thơ khán giả phái nam, thơ khen tặng tài nghệ và thơ tán tỉnh, nhiều bức người viết thơ trắng trợn nói thẳng ra là yêu nàng ghê hồn, và mong được nàng nhìn một cái vào mỗi đêm hát nào đó, chỉ rõ hàng ghế họ ngồi và màu sắc y phục của họ cho nàng dễ tìm.

Tình yêu thâm lặng của những kẻ vô hình sao cho bằng tình yêu cụ thể của chồng nàng. Nàng không xúc động vì những bức thơ lâm ly thống thiết ấy,

nhưng đó là bằng cứ chắc chắn là họ vẫn cứ chìm đắm trong ảo tưởng của họ và nàng quả có lý mà nuôi dưỡng ảo tưởng ấy để được hoan nghinh mãi mãi. Nàng nghe rằng, bây giờ cỡ mà nàng diễn kém đi, sự ngưỡng mộ của họ vẫn chẳng sụt chút nào.

Ái Mỹ toại nguyện trong vuốt ve ấy cho đến tháng thứ mười, sau cuộc hôn nhân với Khoa thì một biến cố xảy đến khiến nàng rụng rời.

Đêm ấy, âu yếm vợ, Khoa nói:

- Qua ba ngày rồi.
- Gì mà ba ngày? Ái Mỹ hỏi.
- Em không có kinh kỳ đã ba ngày rồi.

Ái Mỹ ngạc nhiên hết sức. Sức khỏe

của nàng dồi dào và đường kinh rất đúng, nên chi nàng không chú ý đến sinh lý ấy bao nhiêu. Nàng lấy làm lạ tại sao Khoa biết được một chi tiết như vậy.

– Vậy à? Nhưng sao anh lại biết?

– Vì anh có theo dõi.

– Bằng cách nào?

– Anh biên sổ.

– Lạ quá, anh biên sổ làm gì?

– Anh muốn con, ghi để mà đoán biết dạng mừng trước.

Ái Mỹ thù người ra rất lâu, nhưng trong đêm tối Khoa không thấy được vẻ bối rối, lo sợ của nàng. Hai tiếng «muốn con» làm cho nàng chợt nhớ đến việc có thể có ấy: bật kinh kỳ là một dấu hiệu có thể của sự thọ thai.

– Nhưng trời sứt là sự thường.

– Cố nhiên, thế nên anh chỉ nhận xét thôi mà chưa dám vội mừng.

Ái Mỹ cố ý nói như vậy để được nghe chồng xác nhận rằng hắn không chắc lắm về sự thọ thai của vợ hắn.

Một sự kiện duy nhất ấy, thế mà người vui mừng, kẻ lại sợ hãi. Càng nghĩ xa vào vấn đề thai nghén, sanh nở, Ái Mỹ càng hoảng hốt lên. Sức khỏe của nàng sẽ suy, nhan sắc của nàng sẽ lụn, thân thể của nàng sẽ méo mó khi nàng hoài thai và hạ sanh một đứa con. Nàng biết chắc rằng những phương pháp y khoa tối tân và những phương pháp thể dục có ngiên cứu kỹ, chỉ làm giảm bớt bao nhiêu suy bại mà ngày xưa một sản phụ phải chịu chớ không thể trả lại cho đời một

thiếu phụ toàn son khi thiếu phụ ấy làm mẹ xong.

Cứ hình dung ra một đôi má hóp, không đến đôi lõm sâu nhưng hết đầy đặn nữa, một cái nây rỗng dáng điệu tương đối nặng nề, Ái Mỹ thoáng thấy trước vẻ thất vọng trên gương mặt của những khán giả trung thành nhứt của nàng về sau này. Nàng lắng tai nghe thử những tiếng vỗ tay thừa thốt xem ra thế nào và cảm thấy rằng rạp hát sẽ lạnh vô cùng.

Bản năng và hãnh diện làm mẹ của người đàn bà bị chứng cuồng hiếu đại đánh bật đi như nó đã đánh bật mộng yêu đương của người con gái lúc trước.

Thấy vợ cứ làm thỉnh, Khoa hỏi:

– Em nghĩ thế nào? Có nên vội mừng

hay không? Chỉ có em là trả lời được thôi, vì có lẽ em đã nghe khác lạ trong người.

– Em chưa nghe gì cả.

Rồi Khoa xây dựng nhiều dự định về tương lai.

– Em thích con trai đầu lòng hay con gái đầu lòng?

– Em không biết...

– Họ nói sanh con gái đầu lòng, làm ăn được. Nhưng anh lại thích con trai hơn.

– Vậy à?

Thấy vợ nguội lạnh quá, chỉ ừ hử cho có chừng, Khoa ngạc nhiên hỏi:

– Hình như em không hoan nghinh nó lắm.

– Ai?

– Đứa bé con ta chớ ai.

Ái Mỹ cười ngất rồi nói:

– Anh làm em cứ ngỡ là ai đó. Chưa chắc có hay không mà hoan nghinh sao được.

– Anh thì anh tin rằng chắc chắn nó sẽ đến. Để anh dọn buồng riêng cho nó, đóng giường trẻ con, tủ trẻ con, tất cả đều nhờ nhà trang trí chuyên môn phụ trách.

– Ừ.

– Nên đặt nó tên Bảng hay tên Cử? Hay tên Giáp tên Thi?

– Đặt nó là gì tùy anh chớ! Vả lại chưa biết gái hay trai kia mà.

– Nếu là trai thì ta đặt tên Bảng, Khoa Bảng, còn gái thì đặt tên Lệ, cho liền với tên em: Mỹ Lệ.

Khoa nói tới đây rồi mừng quá, tưởng như đứa bé đã ra chào đời rồi; chàng cứng nó quá, muốn nựng nịu nó, nhưng chỉ hôn được bụng vợ thôi “Nó ở trong này!”

Ái Mỹ nghe buồn buồn, cười ngất rồi họ bước sang chuyện khác sau cơn vui ấy.

Ái Mỹ vẫn không vào hẳn trong câu chuyện được với chồng. Nàng bận lo ra vì cái tương lai mà Khoa đã gợi ra hình ảnh, tốt đẹp đối với hẳn, nhưng dễ sợ đối với nàng.

“Trời sứt là thường” nàng lẩm nhẩm lời ấy cho an lòng mình, nhưng lại tự cãi

chính ngay: “Nhưng với mình thì không thường. Mình vẫn đều đặn từ lâu, và dạo này mình không đau ồm, không có đổi lối sống, lối ăn ở, thì sứt là...”

Trong thời gian cái thai được cấu tạo thì đồng thời cũng được cấu tạo ám ảnh của Ái Mỹ. Bốn ngày... năm ngày... sáu ngày... Người thiếu phụ được lấy chồng chính thức này lại lo lắng, như là một cô gái thơ trót dại với ai mà người ấy không thể cưới nàng. Nàng sợ phải làm gái mẹ mà xấu hổ tông môn.

Bảy ngày... tám ngày... chín ngày. Nàng đợi “nó” từng giây từng phút, nửa đêm thức giấc, nàng lắng nghe xem nó có đến thành linh trong lúc nàng ngủ say hay không và mỗi sáng nàng mỗi thất vọng mà không thấy “nó”.

“Nó” đây không phải đứa con mà

người đàn ông trông đợi, mà là cái kỳ kinh nguyệt đi vắng một cách đáng giận.

Mặc dầu Khoa không nói thêm gì nữa về vụ đó nhưng Ái Mỹ tinh ý, biết chắc rằng chồng nàng theo dõi nàng hằng bữa bằng những cử chỉ thăm dò kín đáo. Mỗi bận chàng mừng rỡ vì không thấy gì lạ thì Ái Mỹ đâm câu kiếm chuyện gây sự với chồng. Nhưng rồi thấy rằng mình vô lý hết sức, nàng cố bình thản như thường.

Khoa càng chăm sóc vợ hơn lên, lắm lúc Ái Mỹ hối hận mà cảm nghe rằng mình không xứng đáng tình yêu của chồng, không xứng đáng làm mẹ, nếu nàng sẽ làm mẹ.

Mười ngày... mười một ngày... mười hai ngày...

Ái Mỹ nghe rằng trong đời nàng,

chắc sẽ không còn lo sợ nào to hơn, và nếu một buổi mai tốt đẹp kia, nàng thức dậy với «nó» thì nỗi mừng của nàng sẽ lớn lao như là nỗi mừng của nhà nghèo trúng số độc đắc.

Lương tâm của người thiếu phụ có học, có thiện căn, có giáo dục nầy bị dày vò hơn bao giờ cả. Bản năng làm người phải khiến nàng thấy đứa con là cái gì thiêng liêng, kết tinh của tình yêu, chứ không phải là một tai nạn mà con người cố tránh. Đành rằng lúc nam nữ gần gũi nhau về xác thịt, họ không nghĩ đến sứ mạng cao quý là sáng tạo một sinh vật để tiếp tục nòi giống, nhưng khi sinh vật ấy đã được sáng tạo, thì tình thương phải nảy nở trong lòng họ, chứ họ không xem đó là rủi ro, là tình cờ sinh lý nữa. Ngụ cảm rằng đứa con là một hiện tượng ngoài ý muốn, ngụ cảm ấy thú vật quá,

và sẽ làm ngựa nghiêng giống nòi trong một nhân loại thiếu tình thương.

Nhưng mà nỗi sợ xấu xí sợ chóng già, lớn mạnh quá nên nó làm hoen ố tình cảm của Ái Mỹ đi. Nàng biết tình mẹ là thiêng liêng, nhưng lại sợ có con, và xấu hổ với mình mà sợ một cách trái đạo như thế.

Mười hai ngày... mười ba ngày... mười bốn ngày...

Bút rút quá, không thể đợi xem nữa được, Ái Mỹ tìm một bác sĩ có nhận thử thỏ để nhờ ông này thử cho. Vị bác sĩ này hơi ngạc nhiên khi thấy thân chủ của ông còn trẻ quá. Thường thì những bà hiếm hoi muộn màng mới bốn chồn xin thử như thế thôi, còn những cô trẻ đẹp thì... hừ...

Ái Mỹ đoán biết ý nghĩ thâm kín về năng của ông bác sĩ, năng mắc cỡ và phân trần:

– Thưa ông, nhà tôi cần biết vì anh ấy ham con lắm.

Vị lương y già lắm, kinh nghiệm về tâm lý con người cười và nói:

– Bà chịu phiền đợi mười hôm nữa. Cứ bằng vào ngày bà mất kinh, thì bữa nay chưa thử được đâu.

Ái Mỹ lại phải đợi chờ, một ngày dài bằng cả năm. Mười hôm nữa cộng với bảy hôm đợi kết quả là hơn nửa tháng phải chịu cảnh căng thẳng thần kinh rồi.

Những khán giả trung thành nào có xem nàng diễn xuất trong những ngày này đều nhận thấy cô đào mền chuộng của họ hơi kém phong độ hơn ngày

thường, bực bội, nóng nảy rõ rệt.

Một... hai... ba hôm... mười hôm... nửa tháng. Và kết quả mong đợi trong sợ sệt là quả thiếu phụ nầy đã cần thai. Dây thần kinh căng thẳng từ lâu, bỗng dùn lại thành linh và Ái Mỹ rã rời, uể oải như vừa ra khỏi một cơn sốt nặng, Khoa nhìn vợ, mỉm cười nói:

– Dấu hiệu đã rõ rệt, không còn ngờ gì nữa.

Khoa không kinh nghiệm nên nhận xét sai vậy thôi, chớ người đàn bà mới bị cần thai không bị kích thích mà cũng chẳng uể oải. Hay là ý chàng muốn nói rằng Ái Mỹ thay đổi và bất thường?

Ái Mỹ sụt hần cân và mất ăn mất ngủ; đó là triệu chứng thường của thai nghén, nhưng triệu chứng nơi nàng lại bị gia tăng vì âu sầu.

Nàng tiếp đón kết quả của cuộc thử thỏ như ngày xưa, hồi chưa tìm ra thuốc trụ sinh, một con bệnh nghe thầy thuốc bảo rằng hẳn ho lao. Ái Mỹ chết điếng mấy mươi giây đồng hồ rồi lão đảo bước ra khỏi phòng khám bệnh.

Khoa không làm sao hiểu được tình trạng khẩn bách của nàng cả. Một người vợ, không như một nữ kịch sĩ, sanh nở một đôi lần, người vợ vẫn còn đẹp đối với chồng; vả lại, còn tình còn nghĩa nữa, sắc đẹp chỉ quan trọng có chừng mực thôi. Nhưng khán giả, con mắt của họ khác và đòi hỏi gắt gao hơn.

Ái Mỹ đơn độc chịu cái nguy nan mà ai cũng cho là may mắn, bắt đầu là chồng nàng, nếu hẳn nghe được «tin mừng» ấy. Nàng đơn độc chịu và đơn độc cửa quây để đánh tháo hầu tự giải vây. Nàng nhớ có nghe vài bạn gái "đồn đãi" rằng một

bác sĩ kia chuyên môn trị những chứng kinh kỳ trời sứt và bị con bệnh gặt gẫm, vừa cần thai, họ đến khai là trời và được tiêm thuốc cho kinh kỳ trở lại.

Có học, Ái Mỹ không tin rằng một vị bác sĩ lại bị gặt như thế được, và lỗi trị bệnh bừa bãi của bà ấy là một hành vi cho thuốc dọa thai. Tuy nhiên nàng đoán rằng vị y sĩ ấy có thể làm bộ bị gặt để thi hành, hành vi ấy mà khỏi phạm pháp. Vì thế mà nàng tìm đến vị nữ bác sĩ mà họ bảo là cứu tinh của rất nhiều chị em lọt vào nước bí.

– Thưa bà, Ái Mỹ giả đờ ngây thơ kể bệnh, tôi bị trời, nên đau bụng khó chịu quá, xin bà trị cho.

– Cô trời mấy ngày?

– Dạ, một tuần lễ.

Ái Mỹ nói láo theo kế hoạch, vì nếu nói một tháng thì bà ta sẽ sinh nghi.

– Được để xem. Tôi quan sát một thời gian rồi mới dám cho thuốc.

– Nhưng thưa bà, tôi đau đớn lắm. Mỗi tháng trước khi có kinh kỳ, tôi đau như vậy hai ngày thì còn chịu được. Nay nó trôi, phải chịu đau lâu quá tôi đuối sức rồi, xin bà giúp cho nó đều đặn trở lại ngay...

– Ngỡ gì chớ đau bụng thì rất dễ, có nhiều thuốc để cô uống mà chịu đựng. Đừng nói chỉ thuốc lạ cô uống một viên aspirin, cũng êm được mấy tiếng Đồng hồ.

Ái Mỹ năn nỉ:

– Có gì đâu mà bà phải quan sát. Tôi trôi, bà cho thuốc đều kinh, chỉ đơn giản

có thể thôi.

– Nhưng ngộ cô cần thai thì sao?

Nữ bác sĩ cười giòn lên, không biết có thẳng thắn hay không, nhưng Ái Mỹ nghe như bà ta nói: “Không ai gạt tôi được đâu mà mong”.

Nàng nghe rõ rằng quả không thể gạt một nhà chuyên môn được, mà nhà ấy cũng không khi nào làm lơ cho ta gạt. Bí quá, Ái Mỹ toan nói thật, chỉ nói thật sự kiện thọ thai thôi mà không tiết lộ lý do thật của ý muốn không con. Nhưng nàng xấu hổ quá không làm sao trình bày được đề nghị của nàng; là đồn bà với nhau, bà ấy có thể dễ thông cảm với nàng mà cũng có thể dễ khinh rẻ nàng hơn là một vị y sĩ khác giống: bà ta là mẹ và sẽ ghê tởm một phụ nữ không nhận sứ mạng thiêng liêng của mình.

Trong vòng tuần lễ ấy, Ái Mỹ đi thăm đến bốn vị bác sĩ nam, Nàng đã dám đề nghị, nhưng ông nào cũng chê cười rồi khuyên dứt nàng nên tìm giải pháp khác. Một vị bác sĩ cao niên trong bốn ông thầy thuốc ấy đã cự nàng kịch liệt, thiếu điều mắng xối xả vào mặt nàng. Ông ta y mình tuổi cao, xem con bệnh như con cháu, và thân mật la mắng chớ không vị nể như các ông còn trẻ.

Ái Mỹ không buồn tìm thầy chạy thuốc nữa. Nàng nghiền ngẫm riêng kế hoạch phải thi hành để cứu vãn tình thế phần nào hay phần nấy.

Những dấu hiệu thông thường của thai nghén đã phát lộ: gây sút và ớn cơ. Khoa vừa vui mừng, vừa lo sợ. Chàng đưa vợ đi bác sĩ để khám bệnh và xin dưỡng thai. Ông bác sĩ nầy sau khi khám, không chịu cho thuốc gì cả, bảo rằng cứ để vậy

là tốt hơn hết, và nếu qua tháng thứ nhì mà “bà ấy” vẫn còn ăn ngủ không được thì hẳn hay. Ông ta thêm:

– Tôi tin rằng một người sức khỏe đầy đủ như thế này, sẽ chóng trở lại bình thường, sẽ ăn nhiều hơn trước khi cần thai, béo tốt ra, và không cần dưỡng thai bằng thuốc men nào cả. Thiên nhiên sẽ làm việc, giải giản và khéo léo hơn bất kỳ y sĩ nào và đứa bé sẽ tốt cho mà coi.

Khoa không cứng vợ cứng con nhờ kỷ luật của thầy thuốc được, thì chàng gỡ gạc bằng cách khác vậy. Chàng nài nỉ Ái Mỹ giải nghệ.

– Ông ấy bảo rằng không cần thuốc, nhưng dầu sao em cũng cần nghỉ ngơi. Em nghỉ hát đi là vừa, sau khi lâm bồn, em sẽ có bốn phận, bốn phận làm mẹ mà

sự sẵn sóc con cái không ai thay thế cho bằng ta.

– Anh muốn bảo khéo bỏ nghề luôn?

– Ở đời có những điều khó lòng mà dung hòa với nhau được. Em làm nghệ sĩ sân khấu? Tốt lắm. Nhưng em cũng làm mẹ. Trong hai thứ ấy em chỉ được chọn một thôi, chứ không thể cả tham.

– Nói như anh thì nghệ sĩ sân khấu không được sống một đời bình thường. Họ là loài người riêng biệt phải ở ngoài lề xã hội hay sao?

– Không, anh không hề muốn nói như vậy. Nhưng nếu em tiếp tục hành nghề thì em sẽ sẵn sóc con cái không kỹ lưỡng: ngày tập tuồng mới, học vở, đêm diễn tuồng cũ, dậy trưa, về khuya, không ngó ngang gì đến con vì thiếu thì giờ, tôi

chán nó hoặc dốt hoặc lười, bỏ con bù
lăn bù lóc.

– Vậy chờ nữ công chúc, họ...

– Nữ công chúc coi thế mà có thì giờ
hơn em vì đêm họ có làm gì đâu. Họ có
thì giờ kiểm soát công việc của một ngày
qua và sắp đặt công việc của ngày tới.
Con họ ốm đau, mà trẻ thường sốt ban
đêm, họ trông nom được.

– Nhưng thôi, đó là chuyện xa. Việc
gần là vụ em nghỉ dưỡng thai đây. Em
tưởng anh không cần phải nhắc nhở,
chắc rồi em cũng sẽ phải nghỉ. Không
lẽ triển lãm cái bụng trên sân khấu cho
người ta xem hay sao.

✱

Qua một tháng rưỡi, Ái Mỹ đã ra khỏi
tình trạng ốm nghén. Nàng ăn được, ngủ

được, má đẩy lên và hồng hào ra, tươi tốt còn hơn con gái, còn hơn cả lúc mới thành đờn bà.

Đây là thời kỳ mà Ái Mỹ chụp ảnh thường nhút, một tuần ba bốn lần. Nàng biết chắc rằng trong đời nàng, không bao giờ nàng đẹp bằng lúc này. Trước đây, nàng kém bây giờ, mà sau này lại càng kém hơn. Và đây là thời kỳ mà Ái Mỹ sung sướng nhút trên đời nàng: Nhan sắc nàng tới đây mới thật là lên đến tuyệt đỉnh và sự hoan nghinh của khán giả cũng lên đến tuyệt đỉnh.

Những tình địch của Khoa, nói đúng ra, những kẻ “rắp ranh bắn sẻ” ngày trước mà đã nhượng bộ cho Khoa vì họ thấy nàng không xứng một cuộc tranh giành ráo riết, bây giờ hối tiếc và có nhiều kẻ trở lại sẵn đón nàng mà họ ngỡ là đã chán Khoa hay bị Khoa chán.

Họ đâu có dè rằng Khoa đã thôi ăn chơi, trở lại để chỉ thương yêu một người độc nhất, còn Ái Mỹ thì chỉ lấy Khoa theo lý trí thôi thì không có vấn đề chán nhau.

Những sản đón ấy vượt ve tự ái của Ái Mỹ nhưng nàng vẫn không dám dừng chơn lại để hưởng gió mát trên đường đi của nàng. Ái Mỹ không đạo đức cũng chẳng sợ bị dư luận mắng là trắc nết, mà trước sau vẫn không dám yêu chỉ vì cái lẽ mà nàng đã tin: tránh bị khán giả ghen tương và tẩy chay bằng cái cơ nàng kém đạo đức không xứng đáng làm một nghệ sĩ nữa.

Sáng thứ năm ấy, theo lời căn dặn của nàng, Ái Mỹ được con nhỏ ở đánh thức hồi tám giờ rưỡi. Thường thì nàng chỉ dậy vào khoảng kém mười giờ thôi, nhưng hôm đó nàng muốn đi xem một phim ca nhạc nên phải hy sinh giấc ngủ.

Các nghệ sĩ phần đông chỉ được xem chiếu bóng thường trực thôi. Xuất đêm rộng rãi, thú vị hơn, họ lại kẹt thì giờ.

Ái Mỹ ăn sáng, điểm trang xong thì cũng gần mười giờ. Nàng mặc áo vào, soi gương lại lần chót thì thừ người ra. Lần đầu tiên, nàng thấy bụng nàng bắt đầu đội áo.

Không, nó chưa đội cao lắm đâu, tinh ý lắm mới thấy được, và những người mới thấy nàng lần đầu, không thể để ý đến chi tiết nhỏ nhặt đó vì nàng chưa đến đối giống một người mập hoặc một người rỗng bụng vì sinh nở.

Nhưng cái dáng thon thon mảnh mai như ngày nào quả không còn nữa rồi. Bụng xẹp là yếu tố quan trọng của cái dáng đó, và khi bụng ấy đã đầy lên, và còn đầy nữa thì vĩnh biệt sắc đẹp vậy.

Đã đến lúc phải nịt bụng rồi đây. Nếu diễn “tuồng Tàu”, “tuồng Nhựt” gì gì đó thì không sao, nhờ chiếc áo xúng xính che giấu cho. Chỉ như cần phải xuất hiện trong chiếc áo dài ta thì thân thể nàng sẽ kém mỹ thuật rõ rệt.

Ái Mỹ đứng chết sững giây lát rồi lặng nhìn chính mình thêm một hồi nữa, do dự không muốn đi chút nào. Nhưng chợt nghĩ khán giả chiếu bóng thường thì không phải là khán giả của nàng, các xuất thường trực cũng ít người nơi cửa rạp, nàng bèn đổi ý.

Đêm đó nữ diễn viên Ái Mỹ tái hiện trên sân khấu, mảnh mai như lúc còn là trinh nữ. Đó là ấn tượng của người nhà nghề trong gánh hát mà nàng diễn giúp, chớ còn khán giả thì không hay biết có sự đổi thay này. Khán giả hôm qua đã hơi ngạc nhiên mà nhận rằng bụng nàng

no, nhưng hôm nay, họ là tốp người khác rồi, chỉ biết nàng mấy năm trước, mấy tháng trước thôi.

Không ai nói gì, nhưng Ái Mỹ đoán biết ngay cảm giác của họ, qua những cái nhìn của họ. Nàng có ảo tưởng rằng tình trạng thai nghén của nàng sẽ không ảnh hưởng chút nào đến nghề nghiệp của nàng cả.

Ảo tưởng ấy giúp Ái Mỹ yêu đời trở lại. Nàng nuôi nấng nó được mấy hôm thì đầu lại vào đấy: bụng nàng lại đội áo như hôm nào. Sức chịu đựng của vải nịt chỉ có hạn thôi. Cái thai nổi ra thì số vải bị giãn lần.

Ái Mỹ lại phải thay băng nịt, y cỡ như cái đầu. Nhưng bụng lại lớn hơn thì sự đè ép càng mạnh và sự khó chịu càng tăng.

Một đêm kia, do tình cờ, Khoa chứng kiến được cảnh vợ đang nịt bụng. Chàng nóng ruột vì con nên giựt băng nịt mà vút đi rồi xẵng giọng trách Ái Mỹ:

– Tuy nó không biết đau, chớ nó vẫn bị ép và bị hại về sức khỏe. Em không biết thương con à?

– Em đã hỏi bác sĩ. Ông ấy bảo là không sao.

– Không sao? Hừ, không sao!

Khoa muốn nói nữa, nhưng sợ nặng lời quá, mích lòng vợ nên chỉ lẩm bẩm bấy nhiêu đó thôi. Những lời chàng không thốt, Ái Mỹ vẫn nghe được, vì lời nói đó nói lên một ý nghĩ mà nàng đã nghĩ qua rồi:

– Tuy nịt bụng không hại bao nhiêu cho sức khỏe của đứa bé, lòng mẹ thương

con vẫn không nỡ đè ép bào thai như thế.

Như nghe được lời ấy, nàng xấu hổ lắm. Nàng cũng có ý nghĩ qua điều đó, có thương xót cái bào thai đôi lúc, nhưng vẫn không biến đổi sự tự nhiên.

– Nhưng anh đừng lo. Cuối tháng này em nghỉ luôn. Chỉ còn hai tuần lễ nữa thôi.

– Chắc hay không?

– Cố nhiên là chắc.

Khoa vui vẻ trở lại và không phản đối khi vợ chàng lượm lại sợi băng nịt mà chàng đã ném mạnh trên giường khi nãy.

Bào thai đã đến lúc không thể che giấu nữa được. Ái Mỹ đã nhận nại chịu tình cảnh đó và chuẩn bị rời sân khấu

theo một chương trình nghiên cứu kỹ lưỡng, khi nàng ngộ ý định cho bà bầu nghe, bà mỉm cười nói:

– Tôi biết, nhưng...

– Bà biết điều gì?

– Tôi biết rằng bà có ghen, nhưng từ thuở giờ ai cũng để đến hơn năm tháng mới nghỉ, thì...

Ái Mỹ vội đính chánh:

– Không, bà lầm. Tôi có việc phải đi xa.

Bà bầu biết chắc rằng mình không lầm nên ngạc nhiên lắm. Tuy thế, bà không cãi chỉ hỏi:

– Nhưng rồi bà sẽ trở về chứ?

– Cố nhiên.

– Độ bao lâu bà về?

– Chừng hơn nửa năm.

Bà bầu thở dài mà rằng:

– Cũng khá lâu!

Các bà bầu gánh đều cũng ở trong một tâm trạng kỳ cục như vợ chồng Khoa.

Khoa thì thấy rằng một người đòn bà không thể vừa làm mẹ, vừa làm đào; nghĩa là một cô đào nếu cứ muốn còn là đào nữa thì tốt hơn là đừng đẻ, Ái Mỹ thì nghĩ rằng một cô đào danh tiếng, đẻ thì mất tiếng ngay. Còn các bà bầu thì rất sợ một cô đào ăn khách nghỉ dưỡng thai và sanh nở. Rờ-sết [recette = tiền thu nhập] sụt chắc chắn trong mấy tháng mà các cô minh tinh ấy không được người đầy đủ khả năng thay thế. Tóm lại một cô

đào, nhứt là một cô đào được hoan nghinh không thể sống một đời của người thường, trong con mắt của họ.

Cả hai im lặng một hồi rồi bà bầu lại thở dài mà nói thêm:

– Con Ngọc Gấm tạm thay cho bà được. Nó diễn xuất sắc không kém bà, chỉ phiền nó không được đẹp. Thuở tôi còn con gái, đi theo hát như cô bây giờ, khán giả vẫn chuộng đào đẹp, nhưng họ để tài của đào ở trên sắc, không như bây giờ, kém khả năng một chút mà đẹp thì cứ được hoan nghinh, còn kém đẹp mà diễn hay thì rất khó ngoi đầu lên.

– Bà tin rằng người xưa hơn người nay à?

– Không, tôi không tin như vậy. Sở thích sai lầm ngày nay chỉ là sở thích của

một giai đoạn mà cậu soạn giả Mười Cận gọi là giai đoạn giá trị tinh thần đảo lộn. Rồi thì đầu sẽ vào đó và tài sẽ được cân bằng với sắc, nếu không nặng hơn, chớ không lép vế sắc như bây giờ.

Hôm tháng rồi, tôi có đi xem gánh hát Tây của ông Claude Bourrin⁵ diễn vở Anh em Karamazow. Bà Claude Bourrin đầu tóc bạc phơ, thế mà thủ vai một thiếu nữ trẻ đẹp mà không buồn hóa trang, bà ấy vẫn được khán giả người Pháp hoan nghinh nhiệt liệt. Họ chỉ kể tài diễn xuất của diễn viên mà không kể đến con người của y.

– Người ta khác, mình khác.

– Không, ngày xưa mình cũng thế. Có lẽ chiến tranh đã xáo trộn khiếu thường thức của một thế hệ người mà

5 Một Kịch sĩ danh tiếng của Pháp, cầm đầu ban kịch tài tử và thường trực ở Sài Gòn cho đến năm 1968

thôi. Bà đi, ông cũng đi chứ?

– Không, nhà tôi không giao công việc cho ai được.

– Người trong giới sẽ tò mò, báo chí sẽ tìm biết. Vậy tôi phải trả lời với họ thế nào?

Bà bầu rất thông minh, đoán hiểu được cái gì nên mới hỏi rõ một điều không cần thiết. Nếu Ái Mỹ cố giấu sự thật thì bà cứ nói phăng là không biết, ai đoán gì mặc họ. Nhưng bà biết rằng Ái Mỹ không thích họ đoán gì cả, chỉ muốn họ tạm quên nàng thôi.

– Xin thú thật với bà là tôi đau khớp xương, cần sang Pháp cầu thầy. Cho họ biết như vậy, không hại cho tăm tiếng của tôi chứ?

– Cố nhiên. Nhưng cỡ bà nói đi học

thêm về nghề đóng kịch thì hay biết mấy!
Chùng bà về dễ lảng-xê bà trở lại lắm.

Cả hai cười xòa và Ái Mỹ đồng ý về
tinh thần của thông cáo miệng đó.

Cuối tháng hai âm lịch, thành linh cô
đào hạng C Ngọc Gấm được lảng xê rùm
beng một cách đột ngột. Tất cả những vai
trước kia do Ái Mỹ giữ đều giao lại cho
nữ diễn viên nhiều tài mà kém sắc này, vì
bà bầu không tìm được ai hơn cô ta.

Sự rút lui của Ái Mỹ được giấu kín
đến phút chót, do lời yêu cầu của cô và
bà bầu bị cật vấn dữ. Ai cũng hãnh diện
mà thạo tin hơn người khác, vụ này kh-
iến cho những giới thân cận nhứt của
gánh hát cũng bí nên họ tức tối, định trả
thù, xuyên tạc lung tung. Bà bầu sợ bất
lợi về sau nên xí gạt họ là vì một chứng

bệnh ngặt đột phát nên Ái Mỹ phải cấp tốc xuất ngoại cầu thầy.

Chiến dịch lăng-xê Ngọc Gấm dữ dội quá nên nhận chìm được sự triệt thối đáng chú ý của Ái Mỹ và nhịp sống quay cuồng khiến bao nhiêu người bạn chạy gao quên mất cô đào khả ái đi.

Khoa thuộc vào giới khác, thói quen và tác phong khác người của giới vợ chàng, nên bạn hữu cùng nghề của Ái Mỹ ít tới lui với nàng từ khi nàng lấy chồng. Thế nên, mặc dầu còn ở Sài Gòn, Ái Mỹ cũng có vẻ đã đi xa.

Tuy nhiên, nàng vẫn phải trốn, tối ngày lút thút trên lầu, thảng hoặc có lộ mặt nơi cửa sổ để hóng gió, rủi ro thấy khách đến là nàng phải vội thụt vào ngay để tránh mặt.

Khách ấy toàn là bạn hữu và người làm ăn với Khoa không liên hệ đến giới cải lương chút nào. Nhưng Ái Mỹ biết rằng không có gì một người biết mà hai người không biết rồi ba người một chục một trăm người sẽ biết và báo chí và giới của nàng dĩ nhiên cũng sẽ biết. Nàng cho chồng biết là không tiếp khách được, tùy Khoa muốn bịa thêm gì mặc chàng. Không phải là Ái Mỹ tự mãn với lối trốn ấy đâu, nàng nghĩ chưa ra chước gì đó thôi.

Về đêm, nàng buồn muốn chết đi được lận. Nhớ đèn, nhớ nhạc, nhớ sân khấu, nhớ sơn thủy, nhớ đồng nghiệp, nhớ vai, nhớ khán giả. Nàng nài nỉ cho chồng đổi xe mới để thỉnh thoảng hai người chạy qua trước rạp Nguyễn Văn Hảo cho đỡ thèm mà không bị người quen nhận ra, thấy xe lạ, họ không để ý

đến người trong xe.

Những lần qua thăm chốn cũ như thế. Ái Mỹ rất muốn ghé lại một chút. Nếu ghé được thì đỡ ghiền biết bao! Sức mạnh vô hình nó xô nàng vào đó, đôi phen suýt nàng thắng sự dè dặt của nàng và cố chống chọi lắm, Ái Mỹ mới không thua trận.

Hôm ấy, trao chiếc quần tây của chồng cho con nhỏ ở mang xuống dưới nhà để giặt, Ái Mỹ nghe giấy lào xào trong một cái túi. Sợ mất giấy tờ của chồng, Ái Mỹ thò tay vào đó để cứu vãn một tài liệu quan trọng hay không, nàng chưa được rõ.

Thì ra đó là một bức thư, chữ đề bì thư rất xấu và quê mùa, Ái Mỹ đoán là của một người bà con dưới làng, nhưng chợt thấy con dấu bưu điện, nàng đâm

ra tò mò muốn đọc bức thư bỏ quên đó. Khoa quê ở Long An, nhưng bì thư lại mang con dấu bưu điện Long Thành (Biên Hòa). Thơ như vậy:

Thưa ông chủ,

Từ ngày giặc giã, tui hổng có đi đâu hết, cứ giữ sở cho ông riết. Nay Tây có đóng đồn gần đó hai bên cũng hổng ai phá phách gì. Ông chủ về được. Mời ông chủ về. Tui túng tiền lắm mà hông ai trả lương hết.

Bái bút. Nguyễn Văn Sáu ký.

Thì ra đó là người coi sở cho Khoa. Nhưng sở gì kia, Ái Mỹ tự hỏi. Trong những năm chiến tranh, Khoa đầu cơ làm giàu lẹ quá nên có lắm bất động sản đáng giá mà chàng quên tuốt: ruộng vườn, nhà phố, vì hoa lợi của những

thứ này không thấm vào đâu với lợi tức buôn bán. Thành thử nàng không hề nghe chồng nói đến cái đồn điền ở Long Thành.

Nhơn bức thư không quan trọng tình cờ đọc được này lại bắt Ái Mỹ suy nghĩ nhiều lắm. Nàng đợi Khoa và mãi cho đến tới giờ ăn hẩm mới về. Ái Mỹ đã sắp đặt xong kế hoạch, nhưng đợi cho tới bữa cơm mới trình bày ý định:

– Anh đừng có bảo là em tò mò. Cái thư của người coi đồn điền dưới Long Thành, anh làm rớt trên giường, em chỉ vô tình mà đọc nó thôi.

Khoa cười hể hể:

– Em có quyền đọc tất cả thư từ của anh.

– À, sở gì đó vậy anh?

– Sở trà.

Ài Mỹ hơi thất vọng vì nàng biết trà nhỏ cây, sở trà chắc phải nắng nhiều, không thể là một nơi nghỉ ngơi được. Tuy nhiên nàng vẫn hỏi, mặc dầu chương trình của nàng đã đổ vỡ rồi.

– Được mấy mẫu anh?

– Hai ba mươi mẫu.

– Có nhà trại chớ?

– Cố nhiên.

– Sao lại cố nhiên?

– Vì đó là nơi anh nghỉ mát hồi mấy năm trước.

– Anh khéo chọn một chỗ nghỉ mát nắng chang chang.

– Đâu có, lúc khai hoang, anh có

chừa lại độ hai mẫu rừng, giữa đồn điền, cất nhà trong đó. Một con suối chảy ngang qua đồn điền, chảy ngang mảnh rừng còn lại, trước thêm nhà mát.

Ái Mỹ reo lên:

– Vậy thì hay quá, sao anh không nói?

– Ai mà có nhớ đâu để nói cho em biết anh có cái đồn điền nhỏ ấy.

– Cứ theo lời thư của người coi đồn điền thì ta về đó được.

– Ừ.

– Anh định chừng nào đi?

– Anh chỉ mới sai người mang tiền xuống cho y. Mấy năm nay loạn lạc, anh nghỉ mát nơi khác quen rồi, quên mất nó. Giờ để xem.

– Còn xem gì nữa, chúa nhựt này ta đi về đó. Em chỉ thích một nơi như vậy, không ưa núi, không ưa biển.

– Tùy ý em.

Ái Mỹ đã soạn hết hai chiếc rương da lớn mà Khoa không hay. Có thể nói là hầu hết y phục mát và đồ cần dùng riêng của nàng đều được thồn vào đó với vài chiếc áo dài cũ. Sáng chúa nhựt, nàng sai người nhà để rương trong thùng xe, chỉ để được có một chiếc thoi, chiếc thứ nhì phải đặt trên băng sau, nhưng Khoa vẫn không chú ý đến.

Cuộc hành trình này vui vẻ quá. Đây là lần đầu, sau hai năm giặc giã, mà Khoa ra khỏi thành phố. Hai năm nay, chàng nghỉ mát ở Đà Lạt và đi về toàn bằng phi cơ, chưa thấy đồng quê lần nào cả.

Đồn điền ở trên quận lỵ Long Thành, cách chợ độ bốn cây số và họ về đến nơi hồi mười giờ sáng. Khoa chữa lại ven đường một lớp rừng chồi dày lối năm thước, che mắt kẻ qua đường, họ không ngờ được là trong ấy đất được khai khẩn, trồng trọt, nếu họ không chú ý đến cái cửa ngõ bằng tre và con đường vào có trái đá.

Đồn điền ngăn ngoài mặt đường, nhưng ăn vào trong rất sâu, và xe queo vào, chạy một đôi rất xa, Ái Mỹ mới thấy dạng khu rừng mà Khoa đã nói đến. Khu rừng nhỏ nầy giống một hòn đảo giữa biển trà Huế lúp xúp, và sau hòn đảo ấy lại là trà và sau đó nữa, xa lắm, là rừng.

Bên trái của đồn điền là một sở chanh của người khác, và bên phải là ruộng gò, với một xóm nhà đông được hai mươi mái tranh.

Từ trong khối xanh của khu rừng, một người đàn ông cưỡi trần chạy ra khi nghe tiếng còi xe của Khoa. Xe chạy tới, hắn cũng chạy tới và hai đàn ông gặp nhau cách ven rừng độ năm mươi thước.

Hắn cúi chào, cười và nói:

– Ông xuống?

– Có gì lạ không anh Sáu?

– Dạ cũng không có gì.

Khoa cho xe chạy thật chậm để hắn rượt theo cho kịp và một lần nữa, xe lại vào cổng, một cái cổng không cánh cửa, xắn ngon lành vào khu rừng trước mặt họ. Ngôi nhà mát đã trông thấy đằng kia vì rừng được «rong» chỉ dưỡng các cây to thôi nên bên trong thưa lấm.

Đó là một cái nhà sàn bằng gỗ sơn

đen, trên lợp ngói móc. Tầng dưới rất thấp, một người đàn ông cao lớn đứng xông lũng sẽ đụng đầu vào sàn ván. Khoa cho xe chun vào tầng dưới ấy mà công dụng chắc chỉ là nhà xe thôi.

Anh Sáu có vợ và cả một tiểu đội con cái, chúng nó túa ra để mừng ông chủ.

– Có thêm được đứa nào hôn anh Sáu? Khoa hỏi.

– Dạ, chỉ có tám đứa cũ thôi.

Tất cả đều rách, kể cả đứa con gái lớn trạc 15, 16 tuổi. Từ hai năm nay chàng không có trả lương cho anh nầy, trà bán cũng chẳng bao nhiêu trong thời loạn, chắc anh ta khổ lắm.

– Chắc trên nhà bụi nhiều lắm hả anh Sáu?

– Dạ, hôm trước có người đem tiền về, tôi đoán ông sẽ xuống nên đã dọn quét sạch sẽ mỗi ngày.

– Tốt lắm.

Khoa cho lũ trẻ mỗi đứa vài đồng bạc rồi hai vợ chồng đứng nhìn cảnh ở đây.

Sân nhà dốc xuống, đất cát pha rêu phủ, trông khỏe mắt vô cùng, sân bò xuống một con suối rộng độ bốn thước chỉ sâu chừng năm sáu thước thôi, nước trong veo và dưới đáy trắng xóa sạn và cát.

Nếp nhà tranh của anh Sáu gác-dan⁶ cất bên kia suối đối diện với nhà mát này, và Ái Mỹ thoáng thấy vợ anh vo cơm cạnh lu nước bên hông nhà.

⁶ gardien = người canh gác

Khoa bảo người coi trại mang đồ đạc lên nhà và hai vợ chồng lên trước trên ấy. Nhà trông xuống suối, gồm hai buồng thật lớn, một làm buồng tiếp khách, một làm buồng ngủ, cả hai buồng đều có hàng hiên chung, rất rộng để ngồi nhìn cảnh trước nhà.

Người con trai vác rương lên và bấy giờ Khoa mới chợt thấy công trình chuẩn bị của vợ chàng. Chàng chừng hững hờ đùa:

– Bộ em tính ở luôn đây sao?

Ái Mỹ cười mà rằng:

– Anh nói đúng, em định ở đây luôn.

– Em nói thật hay nói giỡn?

– Thôi đi, trong bụng anh mừng lắm, em biết, đừng có làm bộ mà!

– Mỹ à, em có điên hay không mà nói lạ vậy?

– Vợ có thai thì chồng ưa tự do, không phải thế hay sao?

Khoa cười xòa, xít lại hôn vợ một cái lên đầu và nói:

– Anh thì không. Có gì khiến em nghi ngờ anh mà làm lấy?

– Em không lấy. Em mệt lắm trong không khí trên ấy, nên muốn ở đây một thời gian.

– Ngỡ gì. Nhưng sao em không nói lại lén lút mà chuẩn bị?

– Sợ anh ngăn cản.

Anh Sáu vác lên chiếc rương thứ nhì và Ái Mỹ dặn:

– Anh kiếm mua cho vợ chồng tôi một cặp gà giò. Chiều nay chúng tôi ăn cháo gà với lại gà xé phai. Còn bữa cơm trưa lát nữa chị Sáu dọn dùm thịt quay bánh hỏi này.

Vừa nói nàng vừa mở chiếc rương da thú nhĩ ấy và Khoa thấy trên mọi thứ nằm một gói giấy thật to. Ái Mỹ cười và nói với chồng:

– Mười lớp giấy đó. Nếu không, mỡ thịt quay chảy ra lắm đồ đặc hết. À, anh Sáu ơi!

– Dạ.

– Nhà có rau sống không.

– Dạ lu bù.

– Chị Sáu biết làm nước mắm ớt chớ?

– Dạ biết.

– Vậy tôi khỏi bận gì nhiều, chắc chị ấy biết phải làm gì.

Người gác-dan đi rồi, Ai Mỹ lôi ra khỏi chiếc rương thứ nhì ấy cả một hiệu ba-da⁷, nàô rê-sô⁸ thắp bằng dầu hôi, nàô bình thủy, ấm chén, sữa đặc ô-van-tin⁹, hăm bà lằng đủ cả mọi xa xỉ phẩm của dân các thành phố.

Khoa hỏi:

– Hết ngày nay, em sẽ ăn gì?

– Em muốn hưởng thú sơn dã thì chị ấy cho ăn gì em cũng thích hết. Vả lại đi chợ Long Thành có bao xa. Trước chiến tranh, thuở mới tập làm thế nữ, em đã có theo gánh hát qua đây hai lần. Đồ ăn cũng khá đủ.

⁷ bazar = tiệm hàng xén

⁸ réchaud = hỏa lò

⁹ cacao bột

– Nhưng biết chị ấy có nấu được hay không? Để anh gọi chị bếp xuống nhé?

– Lạy anh, tha cho.

– Hay là anh sai tài xế mỗi tuần chở đồ ăn xuống ba lần.

– Cấm hẳn. Chỉ một mình anh được lai vãng tới đây thôi. Bạn thiết của anh, em cũng cấm anh mời đến. Còn anh, nếu bận lắm thì bao lâu đến cũng được, em không dám ép.

Hai vợ chồng thay đồ mát rồi nằm đó mà lắng nghe tiếng rừng lần đầu tiên lọt vào tai Ái Mỹ, Khoa dạy cho vợ phân biệt tiếng kêu của mỗi loại chim, chim hít-cô kêu thế nào, chim vu-cốt kêu làm sao, chim vịt khác chim cưỡng, chích chòe khác chim sâu.

Lật đật một hồi, anh gác-dan lên gõ cửa mời ông chủ bà chủ ra ăn. Ái Mỹ sức nhớ đã quên dặn nên hồi triệt hạ bữa ăn xuống nhà của chính anh ta. Quyết ở đây lâu ngày, Ái Mỹ mua cảm tình của họ bằng cách ăn ở thân mật như vậy.

Đó là một ngày vui trong đời của Khoa. Hồi tiền chiến chàng đã đưa hơn tình về đây, nhưng không yêu họ nhiều lắm như Ái Mỹ ngày nay. Đây là sự thực hiện giấc mơ lâu năm của chàng: đưa người yêu về nơi ẩn trú và cả hai được cô lập khỏi những phiền toái của một đời sống bận rộn ở thành phố.

Ái Mỹ cũng vui lắm, nhưng niềm vui của nàng không được trọn vẹn. Nàng cũng đã mơ một khung cảnh như vậy, sống những ngày thần tiên bên cạnh người yêu. Giờ mộng đã thành sự thật, nhưng bên cạnh nàng, chỉ là người chồng

mà nàng ưng lấy theo lý trí, chứ không phải người tình lý tưởng.

Sau giấc ngủ trưa, họ tắm suối, rồi theo đám con của người gác-dan chúng nó bắn chim trong khu rừng nhỏ này bằng giàn thun, chúng gài bẫy các loại chim bắt cá ở ven suối. Rồi họ vào xóm bên kia để làm quen với người trong xóm.

Tối lại, ngồi ở hàng hiên hóng mát với chồng, nhìn ngọn đèn dầu leo lét ở chòi người gác-dan bên kia suối, Ái Mỹ mới chợt thấy tất cả cái hoang vu của vùng này. Nàng nói:

– Để anh biểu mấy đứa con anh ấy lên đây ngủ hết nơi buồng tiếp khách, cho em đỡ sợ.

– Ủ, nhưng để anh đi rồi hăng hay.

Chúng nó làm ồn anh chịu không được. Anh Sáu, anh ấy có một bầy chó săn, chó ta, nhưng giỏi lắm...

– Sao em không thấy?

– Sợ làm kinh động em vì chúng nó dữ lắm, nên ảnh nhốt hết. Anh có dặn ảnh tối mai thả ra. Ngày mai, em nên làm quen với chúng nó.

✱

Sáng hôm sau, Ái Mỹ tự tay nấu nước bằng rê-sô để pha cà phê cho chồng và nàng. Khoa đã sẵn sàng để trở về thủ đô sau bữa ăn sáng ấy. Chàng nhìn vợ và ái ngại hỏi:

– Em định ở đây bao lâu?

– Chắc lâu lắm.

– Anh nhớ chết.

– Thôi đi ông, trên ấy thiếu gì gái đẹp, em chỉ sợ rồi ông quên luôn vợ nhà thôi.

– Lại cũng cứ luận điệu ấy.

– Có nhớ thì xuống đây.

– Nhưng anh không thể xuống mỗi hôm, mà mỗi hôm đều nhớ.

– Em mệt lắm, cần sự yên tĩnh, anh nên ráng với em.

– Cố nhiên.

Chàng bịn rịn rất lâu mới chịu lên xe, lên xong lại đòi Ái Mỹ lên theo để đưa chàng ra tới lộ. Tới nơi lại bịn rịn một lúc nữa.

Mặc dầu chính nàng muốn ở, Ái Mỹ

cũng buồn khi xe giựt chạy và nàng trông theo người bạn trăm năm mãi cho đến lúc xe khuất dạng mới lững thững bước vào vườn trà.

Đây là lần đầu tiên mà nàng sống với cô tịch và xe chạy xong, nàng nghe rõ sự cắt đứt đời nàng lìa ra khỏi đời sống văn minh và quay cuồng và sự đứt lìa ấy làm nàng hoảng sợ giây lát, rồi sau đó nỗi buồn mênh mông dâng lên đầy lòng nàng.

Vườn trà ngập nắng và cả nhà anh Sáu gác-dan đều ra đó, anh thì săn sóc vườn, còn lũ trẻ thì chơi gì không rõ.

– Anh Sáu ơi, anh nhốt chó ở đâu?

– Dạ, trong chòi sau nhà tôi.

– Té ra lại còn một cái chòi nhỏ nữa sau chòi của anh?

Anh cho tôi làm quen với chúng nó nhé.

– Dạ, lát nữa cô biểu vợ tôi nó lấy cơm nguội rồi tự tay cô cho ăn.

Ái Mỹ không nói gì nữa, bươn bả đi xuống suối để băng qua đó, tới nhà chòi hầu vuốt ve những tên hộ vệ mà nàng rất cần trong lúc sống biệt tịch nơi hoang vắng này.

✱

Khoa về Sài Gòn có ba hôm thì trở xuống ngay. Chàng nhớ Ái Mỹ quá, không sao nằm nhà được. Lần này gặp vợ, Khoa đặt rõ vấn đề:

– Em nè, em định ở đây một thời gian là bao lâu?

– Em muốn sanh ở đây.

– Trời, sao em lại tính xằng như vậy?
Ở đây làm sao tìm được bác sĩ?

– Không cần bác sĩ lắm. Một người
nữ hộ sinh lành nghề là đủ rồi.

– Nhưng cũng không làm sao mà tìm
được nữ hộ sinh chịu đi xa quá như thế
này. Vả lại em chuyển bụng lúc nào, nào
ai hay để đưa nữ hộ sinh xuống. Sanh đẻ
xong, ai mà săn sóc em.

– Anh nên tìm một nữ hộ sinh vừa
về hưu, nghĩa là không già lắm, chưa
quên nghề. Họ sẽ đến trước vài tháng và
sau đó khi em sanh rồi, họ ở lại vài tháng
săn sóc em và con.

– Rủi gặp trường hợp sanh khó thì
làm sao?

– Họ đủ khả năng để biết trước. Nếu rủi ro như vậy thì đưa em về Sài Gòn.

– Tại sao em lại tính chuyện kỳ quặc như thế?

– Tại em muốn như vậy.

Ái Mỹ quyết định không giải thích lời thôi gì nữa cả, và Khoa biết tánh vợ, không dám nài nỉ hỏi thêm.

Ái Mỹ trốn đi để đi. Nếu nói thật thì Khoa sẽ nổi giận vì làm như vậy, có khác nào con gái nhà lành lỡ lầm mà chữa hoang đâu.

Sau khi nghỉ hát, nàng thấy như vậy chưa đủ. Phải xóa tất cả mọi dấu vết, nàng mới yên lòng. Rồi sân khấu trong tình trạng son rồi, nàng sẽ trở lại sân khấu trong tình trạng son rồi.

Khoa chỉ biết thở dài. Chàng cưng vợ và ham con lắm, và nếu Ái Mỹ tìm được chỗ tốt để dưỡng thai thì còn gì quý hơn. Chẳng hạn như nếu nàng đi Đà Lạt. Nơi ấy có bác sĩ lại có nữ hộ sinh, có đường điện tín, điện thoại về Sài Gòn, rủi ro có gì năm phút sau là chàng hay tin tức. Cái xó này tuy cũng rất tốt để dưỡng tinh thần, nhưng nó hẻo lánh quá, nghe như là xa xôi ngàn dặm, bất tiện không biết bao nhiêu.

Khoa không ở lâu được vì bận việc làm ăn, nên chiều xuống, sáng hôm sau chàng lên, để rồi chiều thứ bảy xuống nữa.

Cứ mỗi tuần, chàng đi thăm vợ hai lần, và lần nào cũng tiếp tế cho Ái Mỹ đủ thứ thực phẩm tươi và đóng hộp. Những hôm chủ nhật, ở lại suốt ngày, Khoa rất ngạc nhiên mà thấy vợ hai lần đưa chàng

tới một nếp nhà kia ở bìa xóm nhà tranh xơ xác.

Đó là nhà của một đôi vợ chồng nông dân mà anh chồng đã xoay qua sống về các lâm sản phụ, anh ta lên rừng bứt mây về bán lậu. Đất ở đây khô cằn quá, trừ phi lập cơ sở như vườn chanh bên cạnh sở trà này, bỏ thật nhiều vốn để thuê người tưới cây cho đến khi cây lớn, còn thì không trông trọt gì được cả. Có mấy miếng ruộng gò mà họ nói là chỉ để lấy lệ thôi chớ nắng nó cháy cả lúa trước khi lúa cao hơn năm tấc.

Cau, trầu, cây ăn trái chút ít cũng chẳng mọc được. Toàn thể dân xóm này đi làm phu cạo mủ cho các sở cao su gần đó, trừ gia đình của anh Lửa đây thôi.

Anh Lửa bé người, nhưng chị vợ lại cao lớn vạm vỡ. Khoa thấy chị ta cũng

có ghen như vợ chàng, nhưng già ngày tháng hơn cũng nên. Đó là đứa con thứ của chị ta, còn đứa đầu lòng là một thằng bé lên năm, khá mạnh khỏe đối với một vùng mà ai cũng mắc phải chứng rét rừng, và đối với một gia đình thiếu thốn đủ thứ vì nghèo khó.

Dường như là Ái Mỹ thích gia đình này lắm, nên hay biểu họ những thức ăn mà lẽ ra, nếu nàng tốt bụng, thì chỉ một mình gia đình anh gác-dan là được hưởng thôi, Khoa lấy làm kỳ lắm. Chị Lửa ăn nói xằng lè như dùi đục chấm mắm, chồng chị cũng thế, gương mặt họ cũng chẳng có gì dễ thương, nhưng không hiểu sao Ái Mỹ lại quyến luyến gia đình đó hơn cả gia đình anh Sáu bên nhà.

Thời gian trôi mau quá sức, chưa chi mà thai của Ái Mỹ đã hơn sáu tháng rồi.

Chiều thứ bảy ấy, Khoa xuống sở trà với một người đồn bà ngoài năm mươi.

– Nhà tôi, thưa bà – Chàng giới thiệu khi ngừng xe lại giữa vườn trà vì Ái Mỹ đã ra tới đó để đón chàng – Em à, đây là bà nữ hộ sinh.

Ái Mỹ không dè mà chồng tìm được người sớm như thế, hơi ngạc nhiên giây lát rồi cũng tiếp khách lịch thiệp như chính nàng đang mong đợi bà ấy dữ lắm.

Bà đỡ gây cho nữ trang chủ một ấn tượng tốt đẹp. Bà ta cao niên, tức nhiều kinh nghiệm về nghề nghiệp, nhứt là về cuộc đời không hay tò mò vật chuyện gia đạo của nàng. Cao niên nhưng không quê, không ăn trâu, không để móng tay dài, tức là hiểu biết tân sinh hoạt, rất có thể đủ khả năng.

Về sau, Khoa cho biết thêm nhiều chi tiết về bà ấy nàng càng tin nhiệm nơi bà ta hơn.

Nguyên là Khoa đi thăm vợ một người quen nằm chữa bệnh tại nhà thương Đồn Đất. Nhon thấy người nuôi bệnh thành thạo nghề, hỏi thăm kỹ mới hay rằng đó là một nữ hộ sinh mới về hưu vì túng bấn mà không thể xin được lưu dụng nên phải đi làm như vậy.

Thật đúng y cái người đủ điều kiện do Ái Mỹ gợi ý. Khoa mừng quá, và cái bà quen đã khỏi bệnh nên chàng đề nghị ngay với bà đỡ này về giúp cho chàng trong bốn tháng, ba tháng trước khi sanh và một tháng sau ngày nàng lâm bồn.

Vì không tiếp khách, lại ăn cơm dưới nhà người gác-dan nên Ái Mỹ cho anh Sáu dọn buồng ngoài để bà đỡ ở. Từ đây

nàng thêm được một người bạn. Người này không biết nàng là nghệ sĩ mà nàng cũng giấu luôn. Ái Mỹ kể lễ:

– Anh ấy làm ăn rộn rịp mà thần kinh tôi thì yếu lắm, nên tôi cần trốn ra đây. Sợ về Sài Gòn sanh đẻ không kịp nên mới nhờ bà ở luôn bên cạnh, nếu lỡ sanh sớm ở đây, cũng có người lo cho.

Bà đỡ không tò mò, Ái Mỹ dè dặt và khôn ngoan, thành thử bà này chỉ biết nàng là vợ một thương gia giàu có và không ngờ chuyện gì khác nữa cả.

Khoa lơ xuống lần lần vì chàng yên tâm được với sự hiện diện của bà đỡ bên cạnh vợ, và vì nghe bà ta khám thai bảo rằng mọi việc đều tốt.

Hai người, một già một trẻ, trẻ dưỡng thai, già dưỡng lão trong cảnh ăn không

ngồi rồi như thế từ ngày nầy đến ngày khác.

Khi Ái Mỹ được bảy tháng thì chị Lửa đã tới ngày khai hoa. Chính bà đỡ riêng của nàng đã tiếp sanh cho chị nầy theo lời yêu cầu của nàng. Ái Mỹ nhờ bà đỡ săn sóc chị ấy y như là săn sóc một sản phụ trả tiền, và nàng rất chú trọng về sức khỏe riêng của người mẹ.

Trong những lúc nhàn rỗi. Ái Mỹ thường hỏi thăm người nữ hộ sinh già về khoa nuôi trẻ:

– Cháu nhớ thấy sách bảo rằng sữa mẹ tốt hơn sữa bò có phải không bà?

– Đúng như vậy.

– Cháu muốn cho con bú lắm, nhưng trong người yếu, không biết phải giải quyết cách nào.

Đó là luận điệu cổ điển và giả dối của những thiếu phụ giàu có mà bà đỡ nghe đã nhảm tai. Họ sợ sút sức khỏe rồi nhan sắc cũng vì đó mà sút luôn, họ sợ lép bộ ngực, họ phải dính liền với con, rồi không đi đây đi đó được chớ thật ra bà, cô nào cũng hồng hào nhờ tắm bổ, và riêng Ái Mỹ cũng tràn trề sức khỏe và sinh lực.

Dư biết thế và biết họ muốn gì, bà đỡ vẫn không thềm dẫn đường cho họ đi, vì lương tâm bà không cho phép thế. Nên chi, rốt cuộc chính Ái Mỹ phải đưa ý kiến ra:

– Tôi nghĩ, nếu tôi không cho bú được, mà sữa bò lại không hoàn toàn thì mượn vú có được hay không bà?

– Cũng tùy.

– Tùy gì?

– Tùy sức khỏe của người vú.

– Nếu người ấy mạnh khỏe?

– Thì được. Nhưng phải bắt họ ăn ở cho thật vệ sinh. Mấy chị nuôi vú thường nghèo dốt, không biết và không có thì giờ theo vệ sinh. Họ đang làm lụng mồ hôi dầm dề, thế mà họ vạch vú cho con mình bú tự nhiên như là núm vú của họ sạch lắm. Áo họ mặc năm bảy ngày chưa thay, nó cọ vào vú họ thì bà biết vú có tinh khiết hay không.

– Bà xem chị Lửa chị ấy có đủ sức khỏe hay không.

Câu hỏi này chợt làm cho bà nữ hộ sinh già hiểu lý do vì sao mà Ái Mỹ ân cần nhắc nhở bà chăm sóc sức khỏe của chị ấy khi chị ấy sinh nở. Và nếu có mặt

Khoa, chàng sẽ thấy ngay kế hoạch của Ái Mỹ. Nàng thích gia đình nghèo khó này chỉ để gây cảm tình hầu chị Lửa tận tâm giúp nàng về sau thôi.

– Được, chị ấy thì được. Bà đỡ mỉm cười đáp.

– Họ lại nói trẻ con sẽ giống người vú về tánh tình bởi sữa là kết tinh của tánh tình đó.

– Họ nói lể, không đúng đâu mà bà lo.

Thế là đã giải quyết xong việc cho bú, khởi điểm của một kế hoạch dài hơi mà Ái Mỹ còn giữ bí mật.

Những lần Khoa xuống thăm vợ, chàng thường lo lắng hỏi bà nữ hộ sinh về sự khó dễ khi Ái Mỹ sinh nở. Bà này bảo đảm là mọi việc sẽ trơn tru, mẹ sẽ tròn;

con sẽ vuông như trăm ngàn trường hợp khác.

– Nhưng xin bà cũng đánh dây thép cho tôi khi nào vợ tôi bắt đầu chuyển bụng.

– Tôi chỉ mong được ông lo lắng tới như vậy thôi. Tôi sẽ đỡ trách nhiệm phần nào.

Ngày qua, ngày qua rồi ngày qua, và Ái Mỹ khai hoa đúng tháng. Vì là con so nên hơi chậm và Khoa về kịp lúc. Mọi việc đều trơn tru đúng y như lời bà đỡ.

Đó là một đứa con gái, Khoa hơi thất vọng nhưng an ủi mình bằng cái câu gặt gẫm cổ điển của các cụ «Sanh con gái đầu lòng dễ làm ăn».

Bà đỡ phì cười, và người cha còn trẻ này cũng bật cười mà chột nhận ra rằng

mình ngớ ngẩn. Chỉ có Ái Mỹ là không cười. Nàng đang mệt. Nàng lại chưa muốn làm mẹ.

*

Khoa ở lại với hăm bốn tiếng đồng hồ rồi gửi gắm vợ con cho bà đỡ, trở lên Sài Gòn lo công việc. Ba hôm sau, chàng lại xuống. Lần này chàng ngạc nhiên lắm. Giờ nhà mượn hai người giúp việc thường trực, vợ anh Sáu gác-dan và chị Lửa. Đó là sự dĩ nhiên. Cần có người để giặt giũ cho người sản phụ, cần người dứt cơm dứt nước lúc nàng còn phải nằm.

Nhưng lạ là chị Sáu vẫn mặc đen như trước, bộ y phục tro trắng, trông rất dơ dáy của chị, còn chị Lửa thì trái lại mặc toàn trắng, một bộ y phục mới may,

đã giặt và ủi thật thẳng, như y phục của người khá giả của các thành phố.

Khoa lấy làm lạ nhưng không hỏi. Chàng thấy vợ hơi kỳ kỳ, thích tô tó sạch sẽ là chí lý nhưng lại chỉ cho một người sạch thôi. Bé Hương bị bó trong tã, tròn và cứng như đòn bánh tét, ngủ li bì không biết đến thế giới bên ngoài; vì nó không biểu lộ sự có mặt của nó nên Khoa cũng quên mất đứa con gái đầu lòng mà chàng trông đợi. Chàng sẵn sóc đến vợ nhiều hơn. Bỗng nó khóc thét lên. Bà đỡ xem đồng hồ tay rồi nói:

– Cô nương đã đói bụng rồi đây.

Đoạn bà thay tã mà nó đã đái ướt. Xong đâu đấy, bà trao nó cho chị Lửa. Chỉ hôm nay, Khoa mới nhớ đến việc bú mớm của con. Chàng nhìn quanh mà không thấy chai bí boong chàng mua về

từ hai tháng trước. Chàng toan hỏi thì bỗng thấy chị Lửa vạch vú ra đút nóm vào miệng con chàng. Chàng kêu lên một tiếng kinh ngạc, rồi trố mắt há miệng mà nhìn, chưa hỏi được gì thêm, Ái Mỹ giải thích:

– Sữa bò kém sữa người nhiều lắm, chắc anh biết. Nhưng em đang mệt, nhờ chị ấy làm vú.

– Nhưng mà...

– Bà đây đã xem xét, bảo rằng được.

Khoa bần khoản dữ lắm, nhưng vẫn không hỏi gì trước mặt chị vú bất ngờ này. Nhìn hai cái vú thật bự như hai trái bưởi của chị Lửa, cái nào cũng căng sữa no tròn, ở cái vú không cho bú, sữa chảy ra đầm dề, Khoa an lòng được đôi phần mà nghĩ rằng sức khỏe dồi dào của chị

này, chắc cũng giúp con chàng mạnh khỏe được. Giây lát sau, bé Hương no, ngủ thiếp trở lại, chị Lửa đặt nó trở vào nôi rồi đi ra, Khoa mới hỏi:

– Thưa bà, bà liệu chị ấy đủ đảm bảo chớ?

– Hai vợ chồng đó không uống rượu. Nông dân thường lành mạnh về cơ thể, vả lại tôi có điều tra kỹ về ông bà cha mẹ chị ấy và về buổi thiếu thời của chị ta. Chị ta không hề mắc bệnh đáng ngại.

Nhớ ra thì, theo lời mẹ chàng kể, thuở bé chàng cũng bú chị vú vì mẹ chàng bệnh hoạn, thành ra Khoa chẳng băn khoăn nữa.

Bà đỡ săn sóc mẹ con Ái Mỹ tận tình và đúng khoa học, nên không có gì trục trặc xảy ra cả. Và khi “bà chủ” được một

tháng thì bà nẩy xin đi. Vợ chồng Khoa cầm thế nào, bà nữ hộ sinh già cũng không chịu ở lại cả vì bà đã hết phận sự, không lý do mà tiếp tục lãnh lương, bà khó chịu lắm. Người nhơn chứng ấy tuyệt nhiên không hề biết Ái Mỹ là ai, vì bà ta không có xem cái lương lần nào. Trên đời này, trừ Khoa ra, không một ai ngờ rằng cô đào Ái Mỹ đã một con.

Thiếu phụ một con nẩy sinh lực dồi dào nên hai tháng rưỡi sau ngày sinh nở, nàng hoàn toàn hồng hào như chưa hề làm mẹ bao giờ. Ngày bà đỡ đi, nếu hóa trang cho khéo, Ái Mỹ vẫn có vẻ son trẻ, tuy nhiên người tinh mắt có thể đoán biết nàng vừa ở cử. Sau tháng thứ nhì, nàng vẫn còn hơi gầy và chưa nhanh nhẹn lắm.

Gió đông, những bữa ăn sẵn đã, và thể dục đã giúp sản phụ lấy lại phong

độ cũ tròn vẹn. Hơn thế, nàng còn đẹp hơn trước khi có thai nữa là khác. Một kỳ sinh nở biến Ái Mỹ hoàn toàn, đòn bà hằn hơn khi đã lấy chồng mà chưa có con. Và nơi đòn bà bao giờ sắc đẹp cũng lên cao đúng mức hơn là nơi con gái dung nhan còn ở trong thời kỳ nẩy nở chưa toàn diện.

Đã bao lần rồi, Khoa rước vợ về Sài Gòn, nhưng Ái Mỹ đều từ chối, hẹn mai hẹn mốt mãi cho đến lúc tái chiếm được phong độ cũ này, nàng mới chịu nghe chồng.

Thứ bảy ấy, họ chuẩn bị đầu đó xong cả để ngày mai lên đường. Nhưng giữa bữa cơm tối ăn dưới ánh đèn dầu hơi lù mù ở nhà anh Lửa, thành linh Ái Mỹ nói với chồng:

– Ngụy quá anh à, có một điều mà em quên nghĩ đến nay thấy lại thì mới hay là nan giải.

– Gì đó?

Khoa bình thân hỏi vợ. Chàng rất giàu và đã giải quyết được bằng tiền nhiều bài toán bế ọc, nên không lo sợ rắc rối nào cả.

– Về bé Hương.

– Bé Hương làm sao?

– Nó quen hơi chị vú quá rồi, không chịu bú em, cũng không thèm bú sữa bò.

– Ngỡ gì. Vậy thì mượn chỉ lên trên ấy tiếp tục cho nó bú.

Đoạn quay qua chị vú, chàng nói:

– Chị nhé, theo giúp vợ chồng tôi nghen chị?

– Thưa ông chủ, thật cũng không tiện lắm. Nhưng cũng tùy anh nầy.

“Anh nầy” tức là anh Lửa, đang ngồi trên chõng tre. Nhưng anh ta cứ làm thình không nói gì cả. Ái Mỹ kể lể:

– Em đã nghĩ đến giải pháp của anh, nên đã hỏi hai vợ chồng anh ấy. Anh ấy nhứt quyết không chịu để vợ đi.

Khoa dỗ người nông dân đã biến thành tiểu phu vì sinh kế ấy:

– Chỉ cứ đem theo con Thệp (con Thệp là đứa con gái mới sanh của hai vợ chồng anh Lửa, lớn hơn bé Hương hai tháng rưỡi). Lên trên chỉ khỏi phải làm gì hết, cứ tới giờ thì cho bé Hương bú, còn thì đã có người riêng để giữ bé Hương. Mỗi tháng tôi sẽ trả chỉ năm trăm để gởi về cho anh. Ăn ở, bánh hàng, quần áo của chỉ tôi bao hết.

Anh Lửa lắc đầu nói:

– Thưa ông chủ, tụi tôi chỉ có vợ chồng nương lẫn nhau, không bà con họ hàng với ai, thì vợ tôi đi xa, tôi làm sao?

– Con anh lớn rồi, anh gọi hàng xóm lúc anh phải lên rừng. Thôi, mỗi tháng bảy trăm nhé?

– Thưa ông chủ, tôi không phải làm khó để đòi thêm tiền. Bao nhiêu, tôi cũng không dám nhận.

Chưa chắc người tiểu phu nghèo khó này lại không ham mỗi lợi đáng kể đó, và biết đâu Ái Mỹ đã chẳng sắp đặt trước cho anh ta từ chối theo kế hoạch của nàng. Bắt vợ ở lại, có thể anh ta vẫn được lợi nhờ thọ lãnh tiền riêng của Ái Mỹ cho, nếu anh ta nghe theo mưu kế của nàng. Khoa làm tỉnh, rất khó chịu

vì thất bại trước một vấn đề không đáng kể như vậy.

– Anh nè.

– Sao em?

– Em nghĩ, ta chỉ còn có một cách là gởi bé Hương luôn ở đây cho chị ấy nuôi đến ngày dứt sữa.

Khoa buông đũa xuống, nhìn vợ trừng trừng y như cái ngày mà chàng mới thấy chị Lửa cho con chàng bú lần đầu. Chàng ham con quá để có thể chịu một sự bỏ bê như vậy mà chàng nghe lạnh lẽo như bỏ nó vào viện mồ côi, không hề nghĩ đến ý đó bao giờ và lời của vợ chàng nổ lên như tiếng sét chát chúa bên tai chàng, Ái Mỹ thở dài và thêm:

– Chẳng qua là chuyện bất đắc dĩ thôi anh ạ!

Nàng đã chơn thật mà nói ra câu đó. Mặc dầu chưa thích làm mẹ, tình mẫu tử cũng phát sinh ra từ lúc thấy mặt con, và quả thật nàng đã bất đắc dĩ mà nghĩ ra giải pháp giao con cho chị vú ở một nơi xa xôi như vậy để cứu vãn tình trạng son trẻ của nàng rất cần để nuôi nấng cho lâu dài sự được hoan nghinh hầu thỏa mãn chúng cuồng hiếu đại, một tâm bịnh nan y nơi nàng.

Thấy chồng làm thỉnh, nàng đưa ra thêm lý lẽ để ảnh hưởng đến suy luận của chàng:

– Em nghĩ, để con ở đây rồi ta đi thăm con mỗi tuần, dầu sao vẫn lợi hơn là đem con về trên ấy. Anh thử tưởng tượng cảnh nó không chịu bú trong ba bốn hôm thì thấy tai hại đến bực nào. Trong ba bốn hôm ấy nó có thể bịnh hoạn, bởi kém sức rồi thì nhiều hậu quả

tai hại khác có thể tiếp liền theo, nào ai biết được.

Khoa chỉ thử dài. Vợ chàng lý luận rất hữu lý không còn giải quyết vụ này bằng cách nào khác hơn được.

Chiều chúa nhật hôm sau, hai vợ chồng thay phiên nhau mà nựng con một hồi, rồi căn dặn chị Lửa đủ điều, đoạn lên xe cùng nhau về Sài Gòn, thành phố náo nhiệt mà Ái Mỹ đã lìa khỏi từ bảy tháng nay.

Ngay đêm ấy, vợ chồng đi ăn ở ngoài. Không kể nỗi vui mừng được trở lại thủ đô nhiều màu sắc và tiếng động, Ái Mỹ nghe như mình vừa được tái sinh. Nàng là con cua lột vỏ, con rắn lột da, mỹ miều y như ngày nào và đi ngoài phố, được thiên hạ day lại nhìn, nàng hãnh diện lắm và nghe yêu đời như hồi còn con gái.

Thai nghén và sinh nở như là một cơn ác mộng. Nàng qua được giấc mơ dữ dội ấy, thức dậy thì rất mừng mà thấy mình không việc gì cả.

Hai vợ chồng đi ăn cơm Tây ở hiệu “Cối xay cũ” tại đầu cầu Bông, một hiệu cơm Tây nhỏ xíu nhưng rất danh tiếng vì nấu cơm ngon. Tất cả Sài Gòn sành ăn đều thường lui tới nơi đó.

Ái Mỹ đề nghị quyết cái hiệu ăn này chỉ cốt được người ta thấy. Người ta đây là bạn hữu của Khoa. Quả thật thế, họ vừa bước vào là từ ba bốn bàn, bàn nào cũng có người đưa tay lên. Họ đến từng bàn để chào bạn.

– Chị vừa về hồi nào đó?

– Sao đi lạng lẽ mà về cũng êm rơ vậy?

– Trời, trông chị còn trẻ đẹp hơn năm ngoái nhiều! Chắc chị chịu khí hậu ôn đới!

– Chị học thêm được gì chị?

Không ai biết gì cả. Khoa đã làm đúng y theo chỉ thị của nàng trong giới của hắn. Bà Khoa, cô Khoa vẫn là thiếu nữ, rồi thiếu phụ mà nhiều kẻ trong bọn đã mơ ước một thời và giờ đây mộng cũ của họ vẫn chưa tan vỡ hẳn.

Ái Mỹ nghiên cứu rất kỹ bước trở lại của nàng. Giới cải lương vẫn không hay biết gì, nhưng mà một phóng viên kia lại hay tin. Đó là phóng viên của một tờ nhật báo mới sắp ra số một. Số ra mắt của báo này cố nhiên là cần vài tin đặc biệt, sốt dẻo mà không báo nào có cả. Ái Mỹ đã sắp đặt thế nào cho người phóng viên ấy biết tin nàng xuất ngoại vừa hồi

hương và y đã đến đúng theo lời nàng dự đoán.

Cái tin sốt dẻo này làm cho giới cải lương chung hừng chỉ có bà bầu là mỉm cười. Bà biết Ái Mỹ trốn đi để, và rất bằng lòng được một tờ báo lãng-xê tin trở về của nàng mà bà khỏi tốn đồng xu nào cả.

Chính bà đã đích thân đi thăm Ái Mỹ trước mà bà biết lần này còn giúp tiền vào túi bà hơn bao giờ cả.

Ái Mỹ, đứa con cưng của sân khấu, trở lại sân khấu cho khán giả chiêm ngưỡng, cho một số đờn ông con trai mơ yêu.

Khoa bận việc nên không nhớ đến con cho lắm. Thành thử chàng bình tĩnh được cho đến thứ bảy mới nhắc vợ về sở trà. Ái Mỹ vừa trở vào làng tối thứ

sáu, không thể vắng mặt ngay vào đêm sau, nên chuyển đi thăm con của đôi vợ chồng này phải dời lại ngày chúa nhật.

Trẻ con lúc mới sanh ra trong mấy tuần lễ đầu chỉ ngủ li bì, có thức cũng thức vài phút để khóc và bú. Thành ra chúng nó rất ít dính líu với người cha. Vả chúng cũng xấu xí hết sức, chỉ là một cục thịt đỏ lỏm thôi, trông chưa giống ai cả thì thật khó thương. Trừ người mẹ đã mang nặng đẻ đau nên rất quý cục thịt đỏ ấy, còn phần đông các ông cha đợi tới mấy tháng sau mới nưng niu nó. Họ ham con, thương con, nhưng con đây là cái ý niệm con, chớ thật ra chưa bị ràng buộc bao nhiêu với cục thịt đỏ.

Thấy lại con. Khoa rất mừng, nhưng quả không mừng nhiều lắm đâu. Khi nhận rằng mọi việc đều yên xuôi và chị Lửa làm phận sự rất tròn, chàng an lòng

ngay và thấy để con ở trong xó quê đó cũng ổn chứ không có gì đáng ngại lắm như chàng đã ngỡ khi mới hay biết ý định của vợ. Chiều chúa nhựt họ trở lên Sài Gòn, rất bằng lòng mọi việc.

Ái Mỹ lại được tiếp tục hoan nghinh như bao giờ, hơn bao giờ nữa. Và chúa nhựt nào họ cũng đi thăm con trong mấy tháng đầu. Con bé Hương nhỏ hơn con Thệp hai tháng rưỡi, nhưng sự so le ngày tháng này, càng ngày càng bị xóa bỏ. Trẻ con, càng già tháng càng chậm lớn và Hương rượt theo kịp Thệp lần lần.

Vợ chồng anh Lửa và cả thằng con trai lớn của họ đều đen trại. Nhưng bé Thệp lại trắng như bé Hương. Có lẽ vì hai vợ chồng và thằng con trai của họ phải đang nắng nhiều quá nên da bị nắng ăn vậy thôi chứ cốt họ không đen.

Hai vợ chồng anh nầy cũng không xấu người nên bé Thệp trông kháu khỉnh, nó lại giống mẹ, sẽ cao lớn lắm, và Ái Mỹ tiên đoán nó sẽ đẹp. Cao lớn là yếu tố đẹp của phụ nữ, theo quan niệm thẩm mỹ đời bây giờ.

Bé Hương được hai tháng thì ba má nó lơl xuống sở trà. Tuần thì ông chồng phải họp bất thường về thương mãi, tuần thì bà vợ phải diễn xuất đặc biệt xé chúa nhựt. Lắm khi suốt tháng họ mới đi Long Thành một chuyến.

Vào tháng thứ năm của bé Hương, một biến cố lớn xảy ra trong đời đôi vợ chồng nầy: Khoa mê một cô vũ nữ.

Ái Mỹ không ghen vì không yêu chồng, cũng không sợ mất chồng vì nàng biết rõ cô vũ nữ ấy đã không đẹp lại không có bản lĩnh gì cả. Đó chẳng

qua là một cuộc phiêu lưu nho nhỏ của bất kỳ ông chồng nào, rồi đâu sẽ trở vào đấy cả. Nhưng hậu quả trực tiếp là Khoa không bao giờ đi sở thăm con nữa. Chỉ một mình Ái Mỹ là thỉnh thoảng về Long Thành, nhưng cũng rất ít khi đi.

Tháng ấy, bé Hương đã được mười một tháng rưỡi rồi, thành linh do đâu không rõ, người nữ kịch sĩ lừng danh nầy mà thì giờ không còn là của nàng nữa, bỗng dưng nhớ đến lễ thôi nôi của con và thấy cần phải nhắc chồng chuẩn bị, Khoa mê gái, ít về nhà lắm nhưng vẫn nghe lời vợ. Nếu Ái Mỹ khó tánh một chút, ràng buộc chàng thì chàng bỏ người như tình vũ nữ được ngay.

Trong khi chờ đợi chồng về, sau khi hai ba ngày đi tuốt, Ái Mỹ thuê xe lô xuống sở trà. Nàng không bao giờ đi xa nhà một mình, vì phải cần tài xế, và sẽ có

đệ tam như biết bí mật của nàng.

Sở dĩ Ái Mỹ đi trước ngày vì hơn một tháng nay, nàng không có về trại Long Thành, không trả lương cho chị Lửa được, sợ chị ta buồn mà bỏ bê công việc.

Ái Mỹ đi vào ngày thường, một ngày thứ tư vì không nghỉ được tối thứ bảy, tối chủ nhật thì chẳng đợi cuối tuần làm gì.

Cảm giác của nàng lạ lắm khi mới bước vào trại. Hai vợ chồng anh gác đàn làm gì mà như sợ hãi, như có gì giấu giếm. Nghĩ rằng chắc họ bán lén trà, Ái Mỹ bỏ qua vì hoa lợi sở đây chỉ là một phần muôn lợi tức của Khoa thôi.

Ái Mỹ khiến anh ta mang các giỏ sữa, bánh ngọt, và bông qua xóm chị vú và anh ta vâng lời một cách miễn cưỡng lắm.

Không khí ở nhà chị Lửa cũng có vẻ gì ngổ ngàng không nói ra được. Chị vú thấy nàng thì tái mặt, con mắt chớp lia, cứ nhìn nền đất, không dám ngược lên.

Chị ta ẵm bé Hương trên tay nhưng không trao bé cho chủ như những lần trước mà bé Hương có lạ lòng, quên mẹ thế nào chị ta cũng cố giúp cho hai đảng làm quen lại với nhau.

– Con, quên mẹ rồi hử con?

Mọi lần bé Hương đành là quên mẹ, nhưng nó nhìn sừng nàng giây lâu, rồi như là nhớ lại cái gì, một hình ảnh mong manh đã được ghi vào khối óc non nớt của nó, nó đưa hai tay mà đòi mẹ. Lần này thì chẳng những nó không nhìn nàng ra mà còn day đi chỗ khác để mà trốn con người xa lạ ấy. Ái Mỹ vừa nghe tủi thân thì bỗng một chi tiết khiến nàng

ngờ ngờ: áo quần của bé Hương sao lại đã hơi ngắn? Lạ quá, nàng may đồ cho con nhiều cỡ, cứ hai tháng tuổi là đổi y phục rồi, thì làm sao mà nó lại ngắn.

Ái Mỹ đưa tay đến định ẵm bừa bé Hương, nó sẽ khóc thét lên, nhưng nàng dỗ ngọt, nó sẽ nín để rồi hai mẹ con thương yêu nhau. Nhưng bé Hương vừa khóc ngất vừa ôm chặt lấy chị vú, khiến chị Lửa phải bỏ lối ẵm nách mà ẵm bé lên ngực của chị ta. Ái Mỹ kêu một tiếng kinh khủng rồi đứng chết đĩnh, mắt nhìn con trừng trừng.

Chị vú làm bộ như để cho bé Hương đỡ sợ, vội ẵm nó đi ra ngoài hàng hiên. Bà chủ sở trà chết sững như vậy đến mấy phút vì nàng vừa biết một sự thật đau đớn vô cùng: bé Hương mặc quần yếm, như vú Lửa ẵm nó vào ngực chị, nó đưa mông ra, nhờ thế mà nàng thấy một tàn

nhang rất to trên mông bên tả của nó. Bé Hương không hề có tàn nhang ấy.

Nàng rụng rời định rằng người ta âm mưu giấu mất con nàng rồi lấy con ruột chị Lửa mà trao vào đó. Qua cơn xúc cảm dữ dội ấy, Ái Mỹ xây lại chạy ra hàng hiên nắm vai chị vú và sùng sộ hỏi:

– Con chị đâu?

Chị vú bỗng òa lên khóc, chắc chị sợ hãi cực độ chớ không vì cái tang đau đớn mà chị loan tin để trả lời câu hỏi của Ái Mỹ:

– Bà chủ ơi, con tôi chết rồi!

– Trời, chết rồi!

Ái Mỹ kêu lên như thế rồi té ngối lên nền đất ôm mặt mà khóc rầm rứt. Chị vú bảo là con chị đã chết, nhưng nàng biết

rõ đó là chính con nàng đã chết, vì sự đánh tráo kia không gặt gẫm nàng được.

Bé Hương đã chết! Đây là những giọt lệ hối hận của một người mẹ không thương con đúng mức, nó xuống tuổi vàng mà chưa được hưởng tình mẹ bao nhiêu, nó chết có lẽ vì thiếu thuốc men, thiếu sự săn sóc phải phép. Không, không ai giết con nàng đâu. Nếu quả thật nó chết thì chỉ vì chết bệnh mà thôi.

Bé Hương đã chết! Ái Mỹ khóc không biết bao lâu và chị vú hiểu ngay rằng nàng đã biết sự thật. Không lý gì mà nàng lại khóc con của kẻ khác. Nhưng chị ta quyết chối vì chữ dốt, chị ta sợ vì phải chịu trách nhiệm về cái chết ấy và cũng vì một tà ý khác vừa nảy ra: máu mủ của chị ta sẽ được sung sướng về sau thoát khỏi cảnh lầm than mà hai vợ chồng chị

ta đang sống và có lẽ phải sống đến trọn kiếp.

Ái Mỹ lau lệ và hỏi chị Lửa thêm vài chi tiết cho chắc ý rằng họ không giết con của nàng:

- Con chị chết, chôn ở đâu?
- Dạ, trong ven chồi kia.
- Có khai tử không?
- Dạ có.
- Có chánh tri bộ đến xem chớ?
- Dạ có.
- Nó bệnh gì?
- Dạ, nó trúng thực.

Ái Mỹ biết rằng những người mình mà dốt thì hễ trẻ con nóng sốt thành linh

mà có nôn mửa, mà họ không biết chúng mắc bệnh gì, họ qui tội cho sự trùng thực cả. Nhưng nàng đã biết chắc thêm được nhiều việc. Bé Hương có thể chết vì sưng phổi cũng nên. Và nó chết vì bệnh thật sự. Nếu nó bị giết, vợ chồng anh Lửa không bao giờ dám khai báo, mà có khai báo thì cuộc ám sát thế nào cũng lòi ra.

Bước vào bàn thờ, Ái Mỹ rút một nắm nhang lấy một hộp diêm rồi bảo chị vú đưa đường cho nàng ra thăm nắm mộ của con.

Tới nơi, Ái Mỹ nhào lăn trên cỏ mà khóc, lết lại ôm lấy cái gò con con đắp bằng đất cục khô, không được dè dặt lắm. Chị vú cũng khóc mùi mẫn vì thương chủ mà cũng thương bé Hương mà chị nuôi dưỡng cực khổ gần một năm nay, nó cùng ăn, cùng chơi, cùng bú với con chị.

Ái Mỹ thấp nhang cho con rồi đi về ngay, sau khi căn dặn chị vú rắng mà săn sóc “bé Hương”.

Chị Lửa ngạc nhiên hết sức. Chủ chị chắc chắn đã đoán biết sự đánh tráo, có sao bà ta lại không cất vấn lời nào, lại làm như tin chắc đứa bé mà chị ẵm trên tay là bé Hương chính hiệu chứ không phải con Thệp? Ngạc nhiên rồi đâm sợ, chị ta đoán bà chủ chỉ làm vậy thôi để kêu lính bắt chị ta.

Không thể nào mà chị vú quê dốt này mà hiểu được sự biến chuyển kỳ lạ thái độ của Ái Mỹ. Bà mẹ này ban đầu phần nộ, toan bắt tội chị vú chĩnh mảng phạt sự nhưng giây lát sau, chính bà ta lại đâm sợ trách nhiệm đối với chồng. Có phải chẳng do đề nghị của bà mà bé Hương rớt cuộc mới bị bỏ lại nơi xó quê hẻo lánh, thiếu thầy thuốc này?

Nhưng lý do quan trọng hơn cả nó xui Ái Mỹ giả tai ngơ mặt điếc là nàng cần một đứa con chính thức với người chồng chính thức của nàng. Nếu xảy ra chuyện cơm không lành canh không ngon, hai vợ chồng phải xa nhau thì nàng sẽ như là đánh cắc tê mà có tùng trong tay. Đứa con ấy bắt buộc người chồng phải cấp dưỡng hai mẹ con cho đến lúc nó trưởng thành, rồi sau đó, nó sẽ hưởng trọn hay một phần gia tài của cha nó, và không làm sao mà nó không nuôi mẹ nó lúc mẹ nó bóng xế tuổi già.

Im đi là hơn! Ai cũng được lợi trong sự giả dối này cả. Khoa không biết gì, vì đã năm tháng nay chàng không có đi thăm con, thì chàng sẽ sung sướng trong tình thương bé Thệp. Chị Lửa sẽ được âm thầm hưởng viễn ảnh con chị biến thành tiểu thơ. Con Thệp sẽ ra khỏi kiếp

lam lũ của nó. Nào ai làm sống lại được kẻ dưới mồ bằng cách điều tra để truy tầm thủ phạm chánh hay phụ.

Quả đúng như Ái Mỹ tiên đoán. Tự nhiên, không ai làm gì hết mà Khoa lại chán cô hơn tình vũ nữ sau bảy tháng trời nịch ái cô ta. Có lẽ chính vì không ai làm gì cả, chính vì chàng được quá tự do yêu đương, quá thỏa mãn trong mối tình ngoại hôn, không chương ngại nào thêm gia vị cho một mối tình vụng trộm nên chàng mới dễ chán như vậy.

Chàng trở về với người vợ trẻ đẹp và danh tiếng của chàng, không ai bắt tội mà vẫn hối hận. Khoa rất khó chịu mà không bị vợ rầy. Chàng thích bị mắng hơn, để rồi xí xóa mọi việc, quên hết thời giờ đen tối trong gia đình. Chí như Ái Mỹ mà cứ làm thình mãi như thế này thì chàng cứ nghe như là có một lưỡi dao

treo lủng lơ trên đầu chàng bằng một sợi chỉ mảnh.

Chờ đợi sự trừng phạt mãi mà không được, Khoa khó chịu quá, đành phải tự tổ khổ. Đêm ấy chàng yêu vợ và âu yếm hỏi:

– Ái Mỹ ơi, còn hờn anh không?

– Không.

– Anh cảm ơn em lắm, và nguyện không bao giờ lăng nhăng với ai nữa cả. Muốn giữ trọn lời thề đêm nay của anh, anh cần em trợ giúp. Tình thương của em cũng đủ lắm, nhưng anh nghĩ cũng cần thêm sự triu mến của con nó sẽ giữ anh lại khi nào anh sắp sa ngã. Bé Hương dạo này đã thôi bú rồi, thì đem về đây dễ dàng. Em nên sắp đặt để đem con nó về cho anh vui, vì hôm nay trở về với gia

đình, anh bắt đầu nhớ con lắm.

Nghe nhắc đến bé Hương, Ái Mỹ nghe lòng quặn thắt đau, nàng rưng rưng nước mắt nhưng Khoa chỉ ngỡ vợ mỉm lòng vì cũng nhớ con, vì tủi thân bởi bị chàng lạnh nhạt mấy tháng nay. Ôm đầu vợ chặt cứng, chàng hôn lên tóc vợ và nói:

– Em nhé, đưa con về đây. Anh thể với em từ rày anh sẽ tu tâm, dưỡng tánh...

– Tùy anh. Nhưng giờ thì bé Hương càng trịu chị vú hơn trước nữa, khó mà gỡ ra lắm.

– Vì vậy anh mới nhờ em. Đồn bà với đồn bà nói chuyện với nhau dễ hơn. Mốt nầy thứ bảy, em cho họ hay để nghỉ hát một đêm, ta sẽ về dưới.

Khoa đưa tay ra nhưng cũng bị bé Hương giả lơ đi như với Ái Mỹ hồi hai tháng trước. Chàng không tủi thân như vợ, chỉ bật cười rồi nói với người bạn đời, bằng tiếng Pháp:

– Nó đã mọi rợ rồi. Nếu để đây lâu hơn, nó sẽ càng mọi rợ hơn.

Nhưng đã giao phó cho vợ công việc này, chàng không bận tâm lắm, trở về nhà trại với vợ để tắm suối, con suối mát mà hơn nửa năm nay chàng không có soi bóng dưới ấy. Mãi cho đến sáng hôm sau, Khoa đi bắn chim bằng giàn thun với lũ con anh Sáu gạt-dan, Ái Mỹ mới qua nhà anh Lửa. Anh ta hôm nay có ở nhà và Ái Mỹ hỏi ngay cả hai vợ chồng về việc chị Lửa đi Sài Gòn.

– Con tôi đã thôi bú, không còn vấn đề cần chị nữa, nhưng nó đã trót trịu chị, vậy lần này chị có đi hay không thì nói đi?

Chị Lửa nghe cái giọng ấy, sợ hãi lắm. Bà chủ như ngầm muốn nói:

– Tôi im cho về cái vụ đánh tráo con, chị mà không nghe lời tôi, khai ra thì ở tù rục xương.

Anh Lửa thì nghĩ khác. Con anh sung sướng mà nó không biết đến vợ chồng anh, chẳng ích lợi gì cho lắm. Chị Lửa cần đi theo nó, mới hy vọng theo mãi để làm người nhũ mẫu lão bộc. Ngày sau biết đâu vợ anh lại chẳng có cơ hội tiết lộ bí mật cũ cho nó biết. Vả năm nay giặc giã càng lung tung, con đường Long Thành Bà Rịa phải bỏ, Khoa sợ e con đường Long Thành Sài Gòn cũng sẽ

chịu chung số phận nên đã dặn anh Lửa từ đây mỗi tháng lên Sài Gòn mà lãnh tiền. Như thế anh ta sẽ thăm vợ dễ dàng. Vì vậy anh ta nói:

– Thưa bà chủ, bà chủ dạy sao vợ chồng tôi nghe vậy.

Trưa hôm ấy, ăn xong là họ lên đường ngay.

Chuyến về này trên xe thêm hai sanh mạng, một đứa bé gái mà cho cả chị bếp cũ ở nhà Khoa cũng không hay rằng có, và người vú của đứa bé ấy không còn cho bú nữa, nhưng lên theo để giữ nó.

Bé Hương đã bắt đầu lần vách mà đi, bắt đầu bập bẹ hai tiếng Ba, Má. Ái Mỹ đã làm quen thân được với nó và dạy nó tiếng thứ ba là tiếng Vú để nó gọi chị Lửa.

Lắm hôm nhìn đứa con giả ấy, nàng bần khoản tự hỏi nếu nó xấu xí, có những tật lộ ra trề, hoặc đần độn thì làm thế nào. Con gái của cô đào danh tiếng Ái Mỹ mà ngọng, ngu đần quá hoặc xấu quá sức thì cũng phiền cho nàng lắm.

Khoa thì mù quáng mà thương con và cưng con bé Hương có tất cả mọi loại búp bê bày bán trên thị trường Sài Gòn, từ búp bê nhỏ bằng ngón chơn cái, đến búp bê to hơn nó, biết cười, biết nhắm mắt, mở mắt.

Năm ấy sắc đẹp của Ái Mỹ lên đến tuyệt đỉnh. Hôn nhơn của nàng đã có một số khán giả biết, tuy nhiên, sự hoan nghinh của phần đông chưa giảm. Ái Mỹ hoàn toàn toại nguyện, và ngủ yên trên vòng hoa trắng lệ của nàng cho đến cuối năm ấy thì bỗng giựt mình tỉnh giấc.

Như cái lần đầu chột thấy bụng nàng đội áo, lần này Ái Mỹ soi gương cũng thấy như vậy. Nàng không sợ hãi mà chỉ ngạc nhiên lắm thôi. Không, nàng đã đề phòng để khỏi có thai lần thứ nhì, thì tại làm sao mà bụng lại bắt đầu to? Ái Mỹ tần ngần đứng lặng để cố nhớ lại xem mình có sơ sót lần nào trong việc đề phòng cẩn mật ấy hay chẳng. Không, không thể có việc sơ hở nào cả. Thế mà tại sao...?

Người nữ kịch sĩ ái... mỹ thế này nhìn kỹ lại, nàng chột hiểu áo nàng đã chật quá, hai tay áo no nút, hàng lụa như muốn bị hai cánh tay trong ấy toan xé để có chỗ nó nở lớn ra. Thì ra nàng đã lên cân mà không hay. Ái Mỹ vẫn không sợ hãi bao nhiêu, chỉ hơi lo lắng thôi. Bữa ăn hôm ấy nàng ăn ít lại, chỉ ăn một chén cơm, còn đồ ăn thì nàng rất ít hay rở dưa tới.

Khoa ngỡ vợ không khỏe trong người hỏi:

– Em nghe sao đó? Có bận thần hay không?

– Không anh à.

Tối lại nàng vẫn ăn như mèo hửi. Khoa lại thăm hỏi về sức khỏe của nàng và nàng lại đáp rằng không có gì cả.

– Bà bếp ơi! Khoa gọi lớn.

– Dạ.

Người đồn bà đứng tuổi ấy từ dưới nhà sau, đáp tiếng gọi rồi vội vã chạy lên.

– Dạ, ông chủ kêu tôi?

– Ừ, bà ráng mà thay đổi món ăn. Cô ăn không được.

– Dạ, thưa tôi ráng lắm. Bà chủ thích ăn món nào, thưa bà?

– Không, bà khỏi lo. Không anh à. Em chỉ ăn ít lại thôi, chớ bà nầy nấu bếp khéo lắm. Cho bà xuống.

Bà bếp đi rồi, Khoa cười hỏi đùa vợ:

– Sao khi không lại ăn ít đi?

– Anh không thấy gì khác lạ nơi em à?

– Anh thấy em đẹp hơn.

– Khi thương thì trái ấu cũng tròn... Anh không thấy em đã bắt đầu đầy đà à?

Khoa nhìn kỹ lại vợ rồi mỉm cười mà rằng:

– Quả có thể. Nhưng chính nhờ thế mà trong em ứa nhìn hơn.

– Xấu hơn chó.

– Tùy quan niệm. Có người thích phụ nữ mảnh mai, có người mê phụ nữ đề đạm. Nhưng đã một con thì hợp với sự đề đạm hơn. Cứ theo tuổi tác của em, lộ ra trên gương mặt thì em phải đề đạm xem mới ổn. Em mảnh mai như hồi còn con gái, người nhìn em, sẽ có cảm giác rằng em không được khỏe mạnh lắm.

– Nhưng em không thích đề đạm. Đề đạm sẽ tiến đến sự đầy đà.

– Dầu sao, nhịn ăn cũng không phải là một giải pháp hữu hiệu. Em nên tập thể dục là hơn.

Quả đúng y như lời Khoa nói.

Cái đà mập của Ái Mỹ có dừng lại thật sau một tuần lễ giảm dinh dưỡng, nhưng nàng nghe đói quá, và nhút là

nghe những khó chịu gì, chưa rõ ràng lắm, nhưng nàng biết chắc đó là sự thiếu thực phẩm đang tác hại cơ thể nàng.

Qua ngày thứ mười thì Ái Mỹ bỏ cuộc và bắt đầu tập thể dục dưới sự chỉ dẫn của Khoa.

Thể dục có giúp cho da thịt nàng săn dẻ lại phần nào thật, nhưng nàng vẫn cứ lên cân không ngừng. Một khi kia da thịt đã dẻ dặt quá sức không thể dẻ dặt thêm được thì sự đẩy đà tái hiện ngay.

Ái Mỹ đã hoảng. Nàng đi bác sĩ. Được uống thuốc do nhà chuyên môn mách cho, Ái Mỹ gầy trở lại, mà vẫn cứ dám ăn ngon và ăn no như thường, cái mới tuyệt diệu.

Bà mẹ thích làm con gái này mừng rỡ vô cùng. Nàng khỏi may áo mới như

đã định và đi cân, thấy mình nhẹ hơn cả hồi còn là trinh nữ nữa.

Tuy nhiên, đây không phải là Ái Mỹ mảnh mai và nhanh nhẹn, mà là một Ái Mỹ ốm nhom và yếu đuối. Nhưng thôi cũng tạm được, thế còn hơn là mập.

Khán giả thoáng thấy cái gì không ổn nơi cô đào yêu mến của họ. Cô ta thay đổi liên liên, đang thon dẻo, bỗng thân thể no đủ quá và hơi nặng nề, rồi thành lình lại sút đi và ẻo lả. Mặc dầu chưa có gì rõ rệt, chớ hình ảnh cũ của nàng được ghi sâu vào trí họ không còn nữa. Ái Mỹ trên sân khấu hết trung thành với Ái Mỹ mà họ mơ những lúc canh tàn đèn lụn.

Vẫn còn được hoan nghinh, cô đào lừng danh cảm giác rõ rệt rằng có một sự khó chịu chưa bộc lộ ra, nó đang bao trùm lấy không khí dưới kia mỗi đêm.

Những trận võ tay nghe kỹ thì hơi ngờ ngờ, hơi nguôi nguôi, cho đến một khi kia thì...

... Cho đến một ngày kia, thuốc gây bỗng dừng không hiểu sao thua trận thành linh sinh lực của nàng. Sinh lực này có lẽ chiến đấu từ lâu để thoát khỏi sự đè bẹp của thuốc men và nay nó toàn thắng.

Ái Mỹ không gây nữa và bắt đầu lên cân trở lại. Trong mấy tuần lễ, khán giả tìm lại được cô Ái Mỹ của ngày nào. Nhưng rồi cô ta lại không làm tròn sứ mạng lâu dài. Sứ mạng ấy không phải là sứ mạng nghệ thuật là là một sứ mạng thiện cận: Trình bày nhan sắc.

Ái Mỹ tiến chậm, nhưng bước rất vững, từ sự đề đạ đến sự đẩy đà bệ vệ của một mệnh phụ phu nhân.

Khán giả kinh ngạc, ngơ ngác nhìn nhau, thất vọng và ngậm ngùi thương tiếc một mỹ nhân không còn nữa. Ái Mỹ vẫn diễn xuất hay như thường, hay hơn thường nhờ càng ngày tài nghệ càng già dặn ra, và nhờ nàng cố gắng vượt bậc để bù vào cảnh bóng xế, nhưng rạp hát lại êm ru mỗi lần nàng xuất hiện trên sân khấu.

Lẩm đêm, màn kéo lên, Ái Mỹ thần thờ đến mấy giây mới diễn được, vì chính nàng cũng ngậm ngùi nhớ thời oanh liệt còn mới ràng ràng đây.

Tuy nhiên nàng vẫn tiếp tục được thủ vai chánh trong các vở tuồng cũ, vì khách vẫn còn khá đông, vì bà bầu là người tình cảm, có thủy có chung, cố nhân chưa tẻ là bà quyết giữ cố nhân nơi bệ cũ.

Cho đến một hôm được phân vai trong một vở tuồng mới của soạn giả Minh Đăng, Ái Mỹ nghe tâm hồn mình bị va chạm dữ dội. Đó là một sự xúc động mạnh mẽ do nhiều tình cảm trái ngược lẫn nhau: nổi giận, phục thiện, rồi nổi loạn và rốt cuộc nhẫn nại chịu số phận.

Minh Đăng không hề có ác ý hay ác cảm đối với Ái Mỹ. Nhưng anh là người nhận xét sâu sắc và can đảm, thấy rằng Ái Mỹ phải lên “Chị Cả” và dám bắt nàng lên cái ghế đó mà không sợ mịch lòng nàng.

Có những vở kịch gồm vài vai phụ rất quan trọng, lắm khi quan trọng hơn cả vai chánh nữa. Những vai phụ mà chánh này, phải dành cho các tay lão luyện trong nghề. Ái Mỹ được đặt đúng chỗ, không còn kêu vào đâu được nữa. Vả, nếu được, nàng cũng chẳng kêu. Kh-

iếu nại, tức là làm lộ tự ái của mình và người ta sẽ chê cười kẻ tham quyền cố vị.

Không kêu ca gì, nhưng Ái Mỹ vẫn nuốt không trôi địa vị mới này. Đây là ải địa đầu mà qua đó xong là kẻ quá giang bước vào thế giới già nua và không bao giờ trở bước được nữa cả.

Khán giả sẽ ghi sâu ấn tượng “mạng phụ phụ nhơn” về nàng vào trí họ rồi, các soạn giả không tài nào trẻ trung hóa nàng trở lại được.

Sống giả vai già, nàng sẽ già thật sự vì hoàn cảnh chung quanh sẽ bắt nàng tự kỷ ám thị rằng nàng già, vì khán giả sẽ truyền cảm của họ qua nàng, họ thấy nàng già, nghĩ rằng nàng già và thôi miên nàng bằng những cái nhìn phù thủy và gợi ý của họ.

Thế là hết! Hết một đời tài hoa son trẻ! Ái Mỹ kinh hoàng vô cùng khi nhận vai mới ấy; nàng như thấy tất cả sức mạnh vô biên của thời gian ô ạt đẩy mọi vật đi tới không tài nào cưỡng lại được với nó cả.

Thế là hết! Trán nàng chưa nhăn, mà rồi sẽ nhăn, má nàng chưa hóp mà rồi sẽ hóp. Con người lâu lắm mới có dịp dừng bước trên đường đời để nhìn lại quãng đường đã qua của mình, để sợ hãi trước đoạn đường đã qua, trước đoạn đường còn lại mà mình thấy là ít.

Đường của Ái Mỹ còn dài, nhưng đó là quãng đường mà hai bên lề không rực rỡ những kỳ hoa dị thảo như đoạn đường trước. Khúc đường còn lại này vô vị mà hoang vắng lạ kỳ, công tử, vương tôn, ngựa xe... còn đâu những cảnh rộn rã cần cho tánh hiếu đại của nàng?

Đây là cảnh đời một vị công chức già, khi nghe sở hữu bổng đòi giấy tờ để chuẩn bị hồ sơ hưu trí thì ông ta giựt nảy mình, rồi ngậm ngùi chợt nhớ ra mình đã đầy niên hạn, chỉ còn vài tháng nữa là như bị đẩy ra vòng ngoài của cái xã hội hoạt động vui vẻ mà ông ta rất ưa.

Ái Mỹ xuất sắc trong vai "Chị cả" như đã xuất sắc trong vai đào trẻ, và báo chí vẫn khen ngợi không tiếc lời tài diễn xuất của nàng. Nhưng bao nhiêu cảm tình của khán giả vẫn hướng về kẻ thay thế nàng. Tết năm ấy, không tờ báo, không tờ tạp chí nào xin ảnh nàng để làm hình bìa nữa cả, và kỳ tặng ảnh các kịch sĩ, các minh tinh của cơ quan hằng ngày Tin Mai, ảnh của Ái Mỹ còn ứ đọng tại tòa soạn hằng trăm bức. Ái Mỹ lương thiện lại quá tin vào ngôi sao tốt của mình nên không tìm mảnh lối gian

như một vài đào kép khác để lưu ảnh đi một cách nhơn tạo hầu cứu vãn thể diện. Mánh lới ấy là đưa người tâm phúc đến xin ảnh, một người đáo trở lại hằng mấy mươi lần, hoặc biên thơ, mượn địa chỉ bà con, xin một lần hằng chục bức.

Thành thử cái tin ảnh của nàng ế, bị xì ra và đồng thời cũng xì ra tin số thư khán giả gửi cho nàng, qua các tòa soạn sục đi trông thấy. Cứ mười bức thư gửi về cho Ngọc Gấm mới có hai bức gửi cho Ái Mỹ.

Thế là hết! Ái Mỹ thoáng thấy ngày kia, người ta sẽ phân vai “mụ” cho nàng và với mớ tóc bạc giả trùm lên tóc xanh, nàng sẽ từ “chị cả” thăng lên bậc lão thành, nhiều uy tín hơn thật, nhưng chỉ để chấm giải thôi.

Trong giải mề đay vàng Thanh Tâm, những người kịch sĩ đàn anh đàn chị mà ý kiến ảnh hưởng rất lớn trong việc quyết định của hội đồng giải thưởng, những người ấy hẳn nhiều danh dự, nhưng chỉ có những cô đào trẻ, anh kép trẻ giựt giải mới thật là hãnh diện, được sung sướng thôi.

Trong tiệc cưới ông Đại hương cả ngôi ván giữa, ăn phao câu làm sao mà thích chí cho bằng cô dâu, chú rể, mặc dầu họ bị lạy gần sói đầu gối.

Thế là hết! Và cô đào Ái Mỹ phải chết ngay trong lúc này, để năm mươi năm sau, thế hệ khán giả ngày nay cứ nhắc đến một Ái Mỹ trẻ đẹp cho con cháu họ nghe, để họ không bao giờ biết một Ái Mỹ thủ vai mù với gương mặt không hóa trang.

– Đóa hoa phải rụng ngay trong thời
mãn khai để tránh giùm thiên hạ phải
ngậm ngùi nhìn nó tàn tạ, cũng như con
thú đầu đàn phải phá bầy lẫn trốn biệt
tích trong rừng sâu để đàn khỏi phải
chứng kiến cảnh người chúa về già vô
hột con mồi, vì cảnh xuống chơn đau xót
lắm!

Cho hợp với bản tánh hiếu đại của
nàng, Ái Mỹ rút lui khỏi sân khấu mà
như ném vào đó một trái bom lớn, tiếng
nổ tung lên vang dậy khắp giới cải lương
và giới mộ cải lương.

Đêm trước còn giữ vai thì không
trống, không kèn, đêm sau Ái Mỹ mất
dạng. Báo chí rùm lên, danh tiếng Ái Mỹ
được đưa lên cao, như ngọn đèn cạn dầu,
danh tiếng ấy bùng lên nháy mắt rồi lụn
xuống.

Chín giờ sáng! Trời mưa lâm râm. Hiển lái chiếc tắc-xông hai ngựa của chàng từ trên đường Nguyễn Thông đến, băng ngang vườn Tao Đàn đổ xuống Trương Công Định. Vì thẳng đường nên chàng cho xe chạy theo nẻo đó, chớ thật ra chàng không biết phải đi đâu cả.

Sáng chúa nhựt hôm nay sao mà Hiển nghe trống rỗng trong lòng, rất là khó chịu. Khi nãy chàng chạy tuốt lên mút đầu phố Nguyễn Thông để ăn sáng. Đi xa như vậy để nuốt không trôi một bát phở tồi, chỉ vì chàng có quen với cô chủ quán mà tình cờ một ngày mưa chàng ghé lại lúc quán vắng teo để uống một tách cà phê nóng.

Cô chủ quán không đẹp, chỉ hơi xinh xinh thôi, nhưng nói chuyện rất hay. Thỉnh thoảng khi nào buồn hay trống rỗng như hôm nay, chàng mò lên đó để nghe vài ba câu chuyện cho qua thì giờ.

Giấc sáng, quán tấp nập khách. Hiển ngồi lâu không tiện, nên lại đành phải xách xe chạy trong phố, không mục đích rõ rệt. Qua khỏi ngã tư Gia Long, bên tay phải của chàng những tàu lá chuối phất phơ trước gió khiến Hiển sanh hứng, ngâm lên nho nhỏ bài thơ cổ:

Thánh thót tàu tiêu mấy hạt mưa

Đó là hai cây chuối mà người của chùa Bà Đen đốn nguyên cây, sát tận gốc, rồi đặt dựng đứng hai bên cửa chùa theo truyền thống dân tộc của họ. Chùa Bà Đen này thờ một dương vật bằng đá đen thui, và Hiển ngạc nhiên tự hỏi sao họ

không gọi là chùa Ông Đen cho đúng. Phụ nữ ta đến cúng viếng chùa này rất đông để xin xăm cầu tài, cầu duyên, cầu lộc, vì mặc dầu là chùa của người Ấn, các thầy đoán xăm toàn là người mình.

Bỗng một người đồn bà từ trong ấy xăm xăm đi ra. Bà ta mặc áo mưa trắng đục mờ, nhưng khá trong để thấy màu áo dài dưới lớp vải nhựa trị thủy bên ngoài. Loại áo mưa này tuy chỉ là món hàng tầm thường, nhưng phụ nữ mặc nó, trông cứ như là đẹp lắm, nhứt là trông từ đằng xa hay qua một lớp mưa bụi.

Người đồn bà ấy vừa đi ra bìa vỉa hè, vừa nhìn ngược nhìn xuôi để tìm một chiếc xe. Nhưng lúc bấy giờ không một tắc-xi, một xích lô đạp nào chạy ngang qua đây cả.

Không hiểu sao Hiển ngừng xe lại ngay trước mặt bà ta và vừa mở cửa xe, chàng vừa nói:

– Mời bà lên!

Đã ngạc nhiên vì hành động vô lý của mình, Hiển lại càng ngạc nhiên hơn mà thấy người đồn bà ấy tự nhiên bước lên xe chàng, như là hai người đã có hẹn nhau rồi, và chàng tới đây vừa đúng lúc. Chính bà ta đóng cửa xe lại. Hiển hỏi:

– Đi đâu thưa bà?

Y như là tài xế tắc-xi hỏi khách. Và người khách bất ngờ cũng trả lời y như là một người khách đi xe trả tiền:

– Đường Phan Thanh Giản, số 1999, trước rạp Long Vân.

Chính Hiển, người chủ xe khả nghi

đối với khách, lại bối rối trông thấy, cạnh một người đàn bà bình thản lạ kỳ. Chàng hoảng sợ sau lúc mở cửa xe mời khách, hoảng sợ mà thấy khách nhận lời ngay, và giờ hoảng sợ không biết bà ta lên xe để rồi làm gì chàng.

Mãi cho đến lúc tới Ngã Sáu Quẹt Đon, Hiến mới tự trấn tĩnh được, và đâm liều, cái nước liều của kẻ đã trót làm xằng, chàng than:

– Mau đến nơi quá! Tôi cứ muốn con đường Lê Văn Duyệt này kéo dài ra:

– Ông muốn một điều không thể được. Nhưng ai cấm ông chạy vòng quanh thành phố cho lâu tới?

– Bà cho phép chứ?

– Tôi đề nghị.

Hiển lấy làm kỳ cho người đàn bà này, và càng bối rối hơn. Từ này giờ chàng có dịp liếc sang bên kia để quan sát bà ta và thấy đó là một người đàn bà trạc bẩy, tám và không lảng một tí nào cả. Mặc dầu bà ấy là một người đẹp, nhưng bà ta quả bước ra khỏi cái tuổi mà một phụ nữ có thể bán thân. Bà ta có vẻ một mạng phụ phu nhưn đài các chứ không phải thuộc hạng gái xề trắc nết, hoặc một me Tây về chiều. Nhưng sao lại nhận lên xe chàng rồi lại có đề nghị táo bạo này? Vậy, thay vì ngược đường Lê Văn Duyệt, Hiển rẽ sang Gia Long.

Mạng phụ phu nhưn đã lật ngược chiếc mũ dính vào áo tơ và để lòi ra cái đầu mà tóc uốn theo lối Nhật Bản rất đẹp và rất tân thời. Tuy hơi đầy đà, bà ta quả là một mỹ nữ và Hiển chưa từng

thấy người đàn bà nào trạc tuổi đó mà còn đẹp như vậy.

Qua lối cũ khi nãy, tức là đến ngã tư chùa Bà Đen, Hiền mới sực nhớ đến những phút gặp gỡ lạ lùng, nên hỏi:

– Thưa, xin bà thứ lỗi tôi khi nãy. Nhưng tôi vẫn băn khoăn không hiểu tại sao bà lại nhận lên xe tôi?

Mạng phụ phu nhưn mỉm cười mà rằng:

– Ông thật báo hại. Ông đã xô tôi vào một thế bí, tới thì ngại ngùng, lo sợ, mà lui thì xấu hổ.

– Tôi chưa hiểu.

– Tôi có do dự mấy giây, chớ...

Hiền chợt nhớ là bà ta nói đúng. Quả là ba ta đã do dự mấy giây thật ngán,

nhưng vì khi nãy chàng bị xúc động nên quên mất chi tiết ấy.

– ... Nhưng nếu tôi không cố làm bộ tự nhiên như ông là người quen đi rước tôi thì thiên hạ đều thấy rõ là ông tán tôi.

– Thưa bà, nếu tôi tán bà mà bị từ chối thì chính tôi phải xấu hổ chứ.

– Cố nhiên là ông sẽ ê cả mặt, nhưng tôi cũng bị họ xem không ra gì.

– Sao lạ vậy, thưa bà?

– Lối tán của ông trắng trợn và hạ cấp quá. Mà một phụ nữ bị tán như vậy, tất cũng phải có phong cách hạ cấp nên người ta mới dám táo tợn xúc phạm, chứ người đàng hoàng, nghiêm chỉnh thì phải được nể nang chứ. Thành ra tôi phải nhận ngay, chứ cốt tránh có vẻ bị

trêu ghẹo sổ sàng như một cô gái đứng đường.

– Tôi xin tạ tội với bà, quả tôi không hề nghĩ rằng...

– Tôi biết. Tôi cũng khá sành khoa xem người, nếu không, thà tôi cắn răng chịu cho thiên hạ cười trong chốc lát, còn hơn là phải chịu đựng một kẻ không ra gì trong nhiều phút đồng hồ.

– Bà xem tôi ra thế nào?

– Chưa thể nói đích xác được. Nhưng ông không phải là người xấu. Tôi xin khuyên ông một điều: lần sau ông nên nhớ rằng, phải coi mặt mà bắt người. Gặp kẻ đàn hoàng mà không tế nhị, họ đã cho ông một trận mà ông nhớ tới già. Không phải ai cũng ham xe hơi hết đâu.

– Tôi đã trót...

– Thôi, thông qua. Riêng tôi, tôi cũng rất thắc mắc tự hỏi vì sao mà ông có một hành động táo tợn như vậy?

– Vì trời mưa, bà bị chiếc mũ che gần bít cả, tôi không biết được bà là người thế nào.

– Nghĩa là tôi có thể là người xấu, mà cũng có thể là tốt có phải như thế không?

– Thưa phải.

– Ngộ nhỡ tôi là người tốt và cự ông thì sẽ ra sao?

– Chính tôi đã trót dại vì lẽ đó; không biết đích xác bà thuộc hạng nào mà lại cả gan...

– Kể ra thì cũng ngộ nghĩnh lắm, cuộc phiêu lưu nho nhỏ của ông và của

tôi. Chắc ông đã thường làm như thế này và luôn luôn thành công?

Bị hỏi trắng trợn quá, Hiền mắc cỡ lắm, nhưng đành thú nhận:

– Thưa đúng.

– Nhưng ông không phải là một kẻ...

– Cũng lại đúng nữa, thưa bà. Hôm nào nghe lòng trống rỗng quá như hôm nay, tôi chở một người bạn gái bá vợ, nói năm ba câu chuyện cho qua buổi, rồi trả họ xuống vỉa hè, chỉ có thể thôi.

– Ông độc thân à?

– Thưa phải.

Bấy giờ mưa bay đã dứt và nắng sớm dội trể, hình như muốn gỡ gạc thì giờ đã mất hay sao không rõ mà tuông xuống tràn ngập không gian. Họ đã vào Gia

Định và đang theo đường Chi Lăng mà về Sài Gòn.

Không ai bảo ai mà Hiễn ngừng xe và cả hai đều dỡ kiếng cửa xe lên vì không khí trong xe đã hầm đến khó thở vì từ sáng đến giờ trời cứ mưa mãi nên Hiễn phải đóng kín các cửa lại.

Loại kiếng cửa của thứ xe hai ngựa này xếp lên rồi kẹp lại bên dưới. Hiễn đã kẹp xong phía chàng và day lại thì thấy mạng phụ phụ như đang kẹp bằng tay kiếng cửa bên bà ta. Ý trời, bàn tay xinh kỳ lạ, người đàn bà ấy đẩy đà, nhưng tay lại hơi gầy và nhờ thế mà trông dịu dàng hết sức.

Hiễn vội mò kiếm cái kẹp, kẹp cửa của xe hai ngựa luôn luôn không tìm được, lúc ta cần đến nó. Chàng nghe mọi tay hết sức như chính chàng đang dỡ tấm

kiếng ấy. Rốt cuộc, thấy một chéo kèn sáng ngời của cái kẹp thấp thoáng phía sau bà khách, ở nơi giáp mí của mặt ghế ngồi và lưng dựa, chàng chồm qua đỡ lấy tấm kiếng và nói:

- Phiền bà lấy cái kẹp phía sau bà.
- Vậy mà tôi lại không biết đâu mà tìm.

Hiển có dịp nhìn sát bà khách, và nhận thấy rằng lớp hóa trang của bà tuy không che giấu điểm xấu xí nào cả, nó sẽ lộ ngay khi bị nhìn kỹ quả như vậy. Bà ta day ra sau để mò kiếm kẹp và Hiển chỉ thấy được một bên má và cái ót của bà ấy thôi.

Hiển không nhìn nữa, chỉ lắng nghe mùi hương ngậy ngất của người đờn bà cao niên hơn chàng ấy để tưởng tượng rằng bà ta còn trẻ lắm.

– Kẹp đây ông.

Chàng kẹp kiếng rồi ngồi lại chỗ cũ đập ga. Hiển bản khoản để đoán xem người đồn bà nầy thuộc vào hạng nào trong xã hội. Bà ta đẹp và rất sang, sang từ trang phục đến tướng đi, điệu đứng, dáng ngồi, sang trong những chi tiết nhỏ nhặt, bàn tay, bàn chơn, đôi giày muyn¹⁰, cái xác da sấu của đồn bà lớn tuổi mà giàu có. Bà ta ăn nói khôn ngoan nhưng bạo lời. Chỉ có ba hạng đồn bà là có phong cách như vậy mà thôi: những cô gái buôn hương hạng luyt¹¹ về chiều, những me Tây bực cao và những phụ nữ được giáo dục theo Âu châu. Bà ấy thuộc hạng nào trong ba loại đó?

Chắc bà ấy cũng bản khoản y như chàng, nhưng bà ta có vẻ không cần lắm.

¹⁰ giày mule

¹¹ luxe = hạng sang

Chàng hỏi:

– Bà cầu tài hay cầu phúc?

– Thật ra, tôi không biết cầu gì. Có lẽ tôi cũng đang trống rỗng như ông, đi xin xăm thử xem trong đời phảng lảng của tôi sẽ xảy ra chuyện gì hay ho chẳng?

– Bà không thích sống phảng lảng à?

– Chán lắm.

– Tôi cũng vậy, nhưng tôi tạo sóng gió chứ không đợi sóng gió và nhứt là không cần biết chừng nào nó đến.

– Tạo được sao ông còn bảo là lòng hôm nay trống rỗng.

– Ấy, tôi mời bà lên xe chính là để tạo một cơn sóng gió nho nhỏ. Nhưng rủi ro đã gõ cửa lắm nhà. Dầu sao về mặt khác, tôi cũng thành công, vì quen được

với bà trong... một tiếng đồng hồ.

– Thật là ngộ nghĩnh như tôi đã nói. Không thể để cuộc gặp gỡ hôm nay không có ngày mai. Lát nữa xin mời ông ghé qua nhà tôi uống chén trà.

– Rất hân hạnh.

Trương Tấn Bửu – Trương Minh Giảng – Kỳ Đồng.

– Gần đến nơi rồi.

– Nhưng tôi đã mời ông ghé nhà, sao lại còn kêu than như khi nãy...

Hiển bật cười. Chàng không thích ghé nhà mạng phụ phụ như nầy. Kỳ ngộ cùng đi thơ thẩn như thế nầy nên thơ hơn nhiều. Chàng được mơ mộng suốt thời gian ngắn chung chuyện với bà chị cao niên hơn chàng mà chàng cố tưởng

tượng là còn trẻ, cố mãi rồi nghe bà ta trẻ thật. Áo tưởng cũng thú vị y như là cảnh đời thật, đối với một kẻ nhiều tình như chàng.

Ghé nhà là mộng vỡ trước cảnh đùm đê chồng con của người đẹp. Người đẹp? Ủ, bà ta quả đẹp ghê hồn và cỡ bị bạn hữu biết được rằng chàng xúc động vì một bà lão cỡ này, chàng sẽ không xấu hổ chút nào.

Năm nay Hiến mới có bẩy mốt, mà bị bà chị non lắm cũng không dưới bẩy tám đâu. Chàng không dốt gái mà vẫn cứ thấy bà ta hấp dẫn như thường.

- Ông cười gì? Bà chị hỏi.
- Thưa tôi tự thấy mình ngớ ngẩn.
- À, ông ở trong giới nào?

– Thưa, tôi là ký giả.

– A...a..a...!

Tiếng kêu của bà chị hàm cái nghĩa ngạc nhiên mà bắt gặp một giới quen, hoặc một giới được bà chị chú ý đến.

– Có gì, thưa bà?

– Không, không có gì cả! Ông là ký giả kịch trường chứ?

– Không. Sao bà hỏi như vậy? Bà có quen với ký giả kịch trường?

Quen quen nhiều lắm, cách đây mười tám năm, vào cái thuở mà bà chị còn là cô đào Ái Mỹ son trẻ mà tuần nào cũng được phỏng vấn được đăng ảnh. Nhưng từ ấy những nay, bà chị đã quên mặt họ, và họ cũng chẳng còn nhận ra bà chị nữa. Vả thuở ấy ký giả một môn

kịch trường chỉ leo heo vài người, không chuyên hẳn một môn kịch trường như bây giờ, không biệt lập thành nhóm riêng, không lấy tên nhóm như ngày nay mà họ đông đúc quá, bà chị không làm sao biết cho hết được.

Ký giả kịch trường! Trong giây phút bà chị bỗng ngậm ngùi nhớ đến người ký giả kịch trường đẹp trai đã đặt hiệu dùm bà chị, đã lăng xê bà chị, nhưng bà chị không dám yêu vì những lý do bí mật về nhân sinh quan của bà chị.

Mười tám năm đã qua rồi! Mùa xuân của bà chị đã qua rồi! Nhưng lòng xuân của bà chị chưa tắt; còn trái lại nữa, nó bùng sống mãnh liệt hơn bao giờ cả.

Có những mầm thực vật, vì lý do môi trường, sự mọc lên bị đình trệ. Trong lúc tạm ngủ yên, mầm ấy ủ kín sinh lực, hơn

thế, tích trữ thêm sinh lực thâm hút được quanh mình và đến lúc gặp thiên thời địa lợi mầm ấy mọc lên mạnh mẽ hơn bất kỳ mầm mới nào: đó là trường hợp của cái hạt sen mà các nhà bác học Phù Tang đã tìm thấy bị chôn trong bùn khô của một ao sen cổ hai ngàn năm. Dem hạt sen thiên niên ấy gieo lại trong bồn chứa bùn non, người Nhật đã gây một giống sen tươi tốt mà kẻ yêu hoa nào cũng trầm trồ.

Tình yêu thời con gái bị dồn ép nơi bà chị để lấy chỗ cho các tình cảm khác, không thể chết được. Cùng với sự phục sinh của những tế bào già cỗi, sự phục sinh tự nhiên vào ngôi trong ngoài bốn mươi, tình yêu ấy được đánh thức tỉnh thành linh như nàng công chúa ngủ trăm năm trong rừng sâu.

Khoa đã theo vợ lẽ ra tù bảy năm nay rồi mà Mỹ vẫn vui được với đời sống giàu sang nhờ tiền Khoa giao cho để nuôi con. Nhưng từ một năm nay, một hôm bỗng đứng nàng thấy mình băng khuâng trước gió sớm mây chiều, buồn cái nỗi buồn không căn cứ của những cô gái thơ khi nghe mưa rơi, lá rụng.

Nàng đói yêu như đã đói danh vọng thuở xuân thời.

Chàng ký giả kịch trường năm xưa! Bất giác Ái Mỹ liếc nhìn lại người ký giả không kịch trường đang lái xe bên cạnh nàng. Hấp đẹp trai lắm và hao hao giống anh chàng ký giả cố nhân. Nhưng hẳn chỉ đáng em nàng thôi nếu nàng không lầm về ước lượng tuổi tác của hắn.

– Không, Mỹ chối, tôi không quen với ký giả nào cả. Nhưng các ông ký giả

kịch trường hay nhóm họp, nên tôi chú ý đến họ vậy thôi. Ông lấy biệt hiệu gì?

– Tôi viết bài không có ký tên, nên hiệu tôi ít ai nói đến. Tôi là Minh Doãn.

– Nghề ký giả có thú không ông?

– Kể ra cũng thú nhưng sống chật vật lắm.

– Ông đi xe hơi nhà kia mà.

Hiển cười ngất:

– Xe khổ, đã xấu nhứt thế giới lại cũ nhứt Việt Nam.

✱

Mạng phụ phụ như ở một căn phố ba tầng, nói theo ta và Hiển thấy vết dấu trên gạch, đoán biết nhà có xe; chắc ông

chồng dùng xe đi làm rồi. Bên trong bàn ăn, tủ lạnh, ngăn cách với phần buồng tiếp khách bên ngoài bằng một bức bình phong mảnh trúc và máy hát âm thanh nổi.

Chủ nhà trang trí cái buồng đôi nầy rất mỹ thuật, từ bức tranh lập thể treo tường đến chậu cây thủy thảo, thủy thủy đều đẹp mắt.

– Ông uống chi? Rượu mạnh hay bia?

– Bà cho nước trà như bà đã mời khi nầy.

Chủ nhà cười giòn lên, giọng cười trong và trẻ như giọng cười con gái và nói:

– Nước trà chỉ là một lối nói thôi, thật ra nhà tôi không có nước trà. Tôi chỉ

uống nước lọc nhưng xin miễn đãi ông món thuốc trường xuân đó.

– Xin nước cam vậy.

– Chị Tư ơi, cho hai chai nước cam.

– Sao nước lọc lại là thuốc trường xuân, thưa bà?

Chủ nhà lại cười giòn mà rằng:

– Ông thầy thuốc của tôi, ổng dặn như vậy. Ổng biết tôi sợ già lắm, nên nghiên cứu giùm tôi cả đến thức ăn, thức uống nữa. Theo ổng, uống nước trời sanh, lâu già hơn uống các thứ giải khát khác.

– Hèn chi mà trông bà còn trẻ lắm.

– Nghĩa là vẫn biết là đã già chớ, thưa ông?

Hiển bối rối vì lời nịnh mà chàng ngỡ là khéo, lại hớ chỗ hàm cái ý mà bà ta vừa nói tạch hoạch ra.

– Ở không. Tôi lập lại, bà trẻ lắm. Thưa bà, ông nhà là bác sĩ?

– Không, sao ông lại đoán như vậy?

– Vì tôi nghe bà nói «ông thầy thuốc của tôi».

– À không, câu ấy có nghĩa là ông thầy thuốc riêng của gia đình tôi.

Nhà nầy giàu thì đã đành và sống theo Âu Châu, dám có cả thầy thuốc riêng của gia đình nữa.

– Thưa bà, ông đi vắng?

– Mời ông dùng nước. Vâng nhà tôi đi vắng.

– Rất tiếc không được chào ông.

– Rồi ông sẽ trở lại kia mà! Nhưng nhà tôi đi vắng đã lâu rồi và còn lâu lắm mới về.

Chỉ với một câu đáp ngắn mà bà ấy mời được một cách khéo léo, thân mật khách trở lại đây và cho hẳn biết gần rõ tình trạng gia đình bà.

Hiển uống một hơi rốc ly nước cam rồi đứng lên xin phép về.

– Kìa, ông chỉ mới đến thôi mà.

– Xin bà cho khi khác. Tôi không muốn khuấy rầy bà trong một buổi bà không định tiếp khách.

Chủ nhà không năn nỉ cầm khách, nhưng khi tiễn chàng ra cửa bà ta hỏi:

– Chiều mai ông có rảnh không?

– Thưa rảnh.

– Tôi mời ông ăn cơm nhé!

– Rất hân hạnh.

– Nhưng ta ăn ở ngoài. Chị bếp của tôi nấu tồi lắm.

– Hoan nghinh.

– Ông để xe ông ở đây, đi bằng xe tôi, lúc bảy giờ.

– Không có trở ngại. Nhưng bà có xe sao hôm nay lại đi bộ?

– Tôi bỏ sữa, chiều nay lấy xe về.

Đóng cửa xe, Hiến nhìn vào nhà, thấy mạng phụ phu nhơn vẫn còn đứng nơi ngưỡng cửa. Hai người cúi đầu chào nhau lần chót, chàng mới đạp ga.

Hiển vừa đậu xe lại lần thứ nhì trước căn phố ba tầng, phân biệt với những căn phố lầu khác bởi một cái bệ xi măng trồng hoa dưới cửa sổ lầu, thì thấy chủ nhà đã sẵn sàng. Bà ta lên chiếc Dauphine màu lục lợt đang đậu giữa nhà và cho lùi ra ngoài.

Hiển rõ máy lại, chạy tới một căn để lấy chỗ cho xe ở trong lui ra. Đoạn bỏ xe mình, chàng bước lên chiếc Dauphine vừa ngừng lại.

Chủ xe vói tay mở cửa bên phải và nói:

– Mời ông lên.

Rồi cả hai cười xòa vì bỗng dưng câu ấy nhắc họ nhớ một câu tương tự như thế mà chàng đã thốt ra sáng hôm qua vì

chính nhờ cái câu ngăn ngùn ấy mà họ quen nhau. Hiển hỏi:

– Xin bà cho biết quý danh của ông nhà để tôi gọi bà cho tiện.

– Nhà tôi tên Khoa.

Bà Khoa lái xe rất thạo và ăn nói tự nhiên như là họ đã quen thân từ lâu:

– Nhờ xe nẩy hư mà hôm qua tôi đi bộ mới quen được với ông.

– Có những việc tình cờ rất hay.

Thấy bà Khoa bạo dạn và hơi dễ dãi, Hiển hỏi đùa:

– Hôm qua bà xin xăm, xăm có cho biết sẽ gặp nhiều chuyện lạ hay không?

– Không. Họ ngỡ tôi bị chồng phụ và đi xem coi chừng nào chồng tôi hồi âm, nên chỉ nhấn mạnh về điểm ấy thôi.

– Thầy bói họ hay đoán ầu như vậy lắm.

– Nhưng cái lão bàn xăm này lại nói đúng. Tôi bị chồng phụ tình thật.

– Thế à?

Hiển nói như vậy rồi đâm sợ. Cái bà Khoa này chưa chắc gì là bà Khoa đâu, nghĩa là chưa chắc gì cô ta có chồng. Cô ta sành đời quá và Tây quá thì rất có thể là một tay đập đổ, chuyên môn làm bé, chuyên môn bắt tình để lột da mấy thằng si. Cái lỗi làm thân mau lẹ, vừa quen là mời ăn cơm này, rồi lại than thân trách phận, là những khoé cổ điển lôi cuốn đờn ông.

Hiển bỗng thấy mình khờ khạo quá, để chúng cho vào tròng một cách dễ dàng hết sức như là một công tử nhà quê.

– Nhưng nó làm gì mình mà mình phải sợ chứ? Đập đổ à? Mình không dư một đồng xu, vất ba ngày không ra một giọt nước. Đập không được, nó đá đít mình một cái rồi huế, không lời thì thôi, chứ cũng chẳng lỗ đồng nào.

Vậy chàng không sợ nữa và hỏi:

– Nhưng sao bà bảo ông đi vắng?

– Phải, anh ấy đi bảy năm nay rồi, đi ở với vợ bé. Nói cho đúng, chính tôi đã ra đi, mua căn nhà mà ông đã biết, rồi anh ấy đem vợ bé về ở chung với anh ấy.

Thật là có vẻ tiểu thuyết ái tình, trinh thám, xã hội, ly kỳ, câu chuyện của cô ta kể. Rồi ngốc nghếch chàng sẽ ra tay nghĩa hiệp an ủi cô ta, thế là gặp bóng tùng quân, dây cát đằng sẽ leo lên hút máu. Được, chàng sẽ an ủi và rút lui lập

tức khi nào cô ta ló mòi đập đổ.

Đêm rồi, nằm nhà nhớ đến người gặp gỡ, Hiền thêm cô ta lắm. Bà chị gần bốn mươi rồi nhưng còn hấp dẫn quá, thì qua đường với bà chị, chẳng héo cái xuân ba mươi mốt của chàng đâu mà chàng ngại.

Bà Khoa đưa người bạn mới đến ăn ở hiệu cơm Tây Cheong Nam, sau Quốc Hội. Hiền hơi lo về khoản trả nợ miệng sau này. Chàng không nhiều tiền lắm mà cứ ăn qua, trả lại ở những nơi khá mắc tiền như thế này thì sẽ sớm cháy túi lắm, đừng nói chi đến chuyện bị đập đổ.

Chưa chi, vừa qua khỏi món xúp, bà Khoa đã đòi hỏi:

– Tối mai ông mời tôi đi xem chiếu bóng nhé!

Thế thì chết một cửa rồi, phải đưa cô ta đi hạng bảy mươi đồng cho xứng với phong thể cô ta, hai vé một trăm tư. Một trăm tư không là bao, nhưng sẽ còn nhiều cái trăm tư khác trong tháng nó đào ngũ túi chàng.

Nếu không biết phong tục Âu Châu họ đòi được mời như thế là thường, Hiến bỏ cuộc ngay sau bữa ăn nầy vì ngỡ đó là bước đầu của chiến dịch lắc hồ bao của cô nầy. Nhưng chàng đã biết và chưa hoảng lắm.

– Buồn chết đi, bà ta thêm, nhưng đi giải trí một mình càng buồn hơn.

– Tôi cũng vậy.

– Thường ông đi giải trí với ai?

– Với bạn trai.

– Bạn gái của tôi họ đi với chồng họ, thành ra tôi như không có bạn.

– Nhưng thưa bà, ông Khoa sẽ nghĩ sao khi thấy bà tự do giao thiệp?

– Anh ấy văn minh lắm.

Hiển nghĩ đến một tên ma cạo, nếu quả có ông Khoa trên đời này. Hẳn để vợ hẳn tự do không phải vì “văn minh”, văn minh hiểu theo nghĩa của bà Khoa, mà về lẽ khác.

– Vả lại anh ấy xem tôi không có, thì có gặp nhau, anh ấy cũng đi lơ.

Hiển nhớ ra đã cho bà Khoa biết nghề nghiệp của chàng và thành thật nói rõ là chàng sống vất vả. Bà ta tiêu xài như thế này, nhà lầu ba tầng, xe hơi, ăn hiệu

sang thì không lẽ bà ta lại nuôi ảo vọng đập đổ một ký giả mà bà ta biết là nghèo.

Sợ rồi không sợ, rồi sợ, rồi hết sợ, tất cả đều do suy luận thôi, chớ chàng không sao đoán được sự thật cả.

Bà Khoa ăn uống rất thạo, rất dễ dàng như chơi, Hiến thích nhìn hai bàn tay khéo léo xăn thịt, lấy rau của bà và ưa nhìn nhứt là cái miệng, ăn một miếng lớn mà vẫn gọn lỏn như chỉ có một hột đậu phọng trong đó mà thôi.

Từ hai mươi tuổi đến nay là mười một năm trường rồi, Hiến đã nhìn không biết bao nhiêu là thiếu nữ xinh đẹp, nhưng quả chưa hề thấy một gương mặt khéo tạc đến như thế.

“Thuở còn con gái, nàng đẹp biết bao nhiêu!”

Hiển nghĩ thầm như vậy và nghĩ về bà Khoa bằng đại danh từ “nàng” chứ không phải “bà Khoa” “bà ta” hay “cô ta” nữa. Một người đờn bà, cho dầu đã cao niên mà còn đẹp lộng lẫy, xứng đáng được hưởng đại danh từ “nàng” trẻ trung đó lắm.

Ăn xong ba đĩa, Hiển đã no lắm rồi, nhưng cứ còn thèm. Chàng thèm người đờn bà trước mặt chàng mà mãi đến hôm nay chàng mới nhìn được thật kỹ từng chi tiết.

Không bữa nay thì hơi sớm. Nhưng tối mai chàng sẽ tấn công. Chắc là không khó, nhứt là không thể thất bại. Lúc họ lên xe, nàng nói:

– Ta đi một vòng, noi đúng các nẻo đã qua ngày hôm trước.

Các nẻo ấy gồm rất nhiều quãng tối hù, và khi chạy đến những quãng ấy, nàng hạ tốc độ xuống, chạy thật chậm. Khung cảnh và hoàn cảnh thuận tiện hết sức, lại do chính nàng tạo ra, như là để khuyến khích chàng vậy.

Hiển xích lại gần kề người lái xe rồi nói gần như thì thầm, lối nói riêng của những cuộc tỏ tình:

– Chỉ mười lăm phút nữa là ta sẽ về tới nhà bà và hăm lăm phút nữa tôi sẽ về tới nhà tôi. Rồi cả hai ta đều sẽ buồn suốt đêm nay.

– Ủ, sẽ buồn.

Đặt nhẹ bàn tay trái lên vô lăng, giữa hai bàn tay của bà Khoa, Hiển nói:

– Nếu cứ chạy mãi như thế này thì thú biết bao. Hay là... hay là... ngừng xe

lại nơi một quãng vắng ở ngoại ô hẻo lánh.

Người đàn bà lái xe bỗng chợt hiểu tà ý của người bạn trai bên cạnh. Nàng buồn cười hết sức mà thấy anh chàng này đã lăm lăm thú nhì.

Lời giải thích lý do nhận lên xe của nàng hôm qua, hình như hắn đã quên rồi, hay không tin lắm, nên hôm nay hắn mới cả gan một lần nữa toan đối xử với nàng như đối với một kẻ trắc nết.

– Ông có biết hãng xuất nhập cảng «Liên Lục» hay không? Bà Khoa đột ngột hỏi bạn như vậy.

– Biết.

– Ông Khoa, chủ hãng, là chồng của tôi.

Hiển hiểu ngay là người đòn bà ấy vừa đập chàng một võ để tự vệ. Võ đánh khá đau khiến chàng thù người ra rất lâu, buông tay lái dang xa nàng.

– Nhà cửa, xe cộ của tôi đều do anh ấy sắm cho, mặc dầu anh ấy ở luôn với người vợ bé bây giờ.

Thế là rõ! Nàng không có một dĩ vãng mờ ám như chàng đã nghĩ. Tiền bạc mà nàng tiêu pha buông tay bây giờ cũng không do một nguồn lợi dơ dáy nào. Và địa vị xã hội của người chồng rất đủ bảo đảm cho hạnh kiểm của người đòn bà này.

Hiển nhận thấy nàng thông minh quá sức, chỉ nói sơ lược có bấy nhiêu đó thôi mà trình bày đầy đủ tất cả mọi chứng chỉ tốt để ngăn chặn sự sỗ sàng sắp diễn ra của chàng.

Ông Khoa, chủ hãng "Liên Lục". Người mình tên họ chỉ leo độ một trăm nên thường trùng với nhau. Một cái tên, phải đi đôi với một ngành hoạt động mới nói lên được cái gì. Bà Khoa hôm nay, bà Khoa hồi nãy thật không nghĩa lý gì. Nhưng bà Khoa vợ ông Khoa Liên Lục thì đã khác hẳn rồi.

Nhưng nàng không để chàng lỡ lời đặng cự tuyệt cho sướng miệng, cử chỉ đẹp ấy do cảm tình hay chỉ do lịch sự ở đời thôi? Đó là bản khoản mới của Hiến. Chàng đã bắt đầu nể người đờn bà này, kế hoạch tấn công, thực hiện sớm một đêm, đành phải tạm bỏ, nhưng tà ý đã xâm nhập vào chàng rồi, không thể bỏ hẳn được. Nếu lời khuyên khéo trên đây mà do cảm tình thì chàng không phải là không hi vọng. Bằng như mà bà ta lịch sự như đầm, không giận khi bị tán (à,

được tán chớ) thì tình trạng sông giữa bà ta chàng cũng thú lắm.

“À... nhưng...”, Hiền bỗng kêu thầm lên như vậy nhưng có chắc nàng là vợ của ông Khoa không đã chớ? Nhiều người đồn ông tên tuổi, đi chơi mà đại đột cho bọn giang hồ biết tên, họ đã lợi dụng tên danh tiếng của nhiều ông như thế, bảo là vợ ông nầy, vợ thầy nọ để tự tăng giá trị của họ lên, chuyện ấy xảy ra rất thường và Hiền dư biết.

Cái ông Khoa tội nghiệp nầy có lẽ cũng đã đại mồm đại miệng, vỗ ngực xưng tên trong chốn yên hoa để lấy le với em út và bị làm chổng một cách oan uổng đây chớ gì?

Sự nhớ lại điều trên đây, Hiền mỉm cười, cái mỉm cười mỉa mai của kẻ cố ý

khinh bỉ quá mức để trả thù lúc bị hất hủi.

Bà Khoa (giả hiệu hay thật) không thể không thấy và không hiểu cái mỉm cười đó. Nàng lại đột ngột hỏi:

– Năm nay ông mấy mươi.

Hiển cười lạt, nghĩ bụng:

– Ý, hửn bà chị muốn lấy số tuổi chồng chất lên đầu bà chị để hù mình chắc?

– Bốn mươi, chàng đáp bằng một giọng nghiêm trang.

Người lái xe cũng cười, nhưng đó là cái cười độ lượng:

– Tuổi cao không là một hãnh diện đâu mà ông ăn gian. Người ta ăn gian bằng cách giấu bớt đi chớ.

Hiển cười xòa và nói:

– Tôi cà rồn xin bà đừng phiền. Tôi bầm một.

– Túc là mười bảy năm về trước, ông mười bốn.

– Cố nhiên.

– Thuở ấy ông đã biết cái lương rồi chứ?

– Cũng cố nhiên.

– Ái Mỹ là tôi.

Vố đánh thứ nhì nầy làm cho kẻ bị đánh kêu lên một tiếng kêu đau. Kêu xong, hấn bị thấm đòn và nghe ê cả tấm lòng.

Ái Mỹ! Một thế giới bỗng hiện lên, cái thế giới thiếu niên của chàng mà

chàng bắt đầu nhỏ giò, cao lỏng không mà ốm nhom, tiếng nói bể như tiếng của một con gà trống tơ mới học gáy. Đời tình cảm của chàng manh nha kể từ cái năm khởi sự dậy thì ấy, và chàng đã mơ cô đào mà cả nước Việt Nam đều mơ.

Chàng có thể nghi ngờ nàng là bà Khoa giả, nhưng nàng không thể làm Ái Mỹ giả được. Người ta bắt quàng làm họ với một tay triệu phú, nhưng không ai lại khoe mình là một ngôi sao lu, trừ phi người ta quả là ngôi sao đó thật. Vả lại đúng là Ái Mỹ rồi. Gương mặt của nàng không thay đổi bao nhiêu, chàng đã ngờ ngờ mà nhận thấy rằng cái bà Khoa nầy hơi quen quen, nhưng cố nhớ mãi mà không tìm ra được đã quen với bà ta ở đâu và hồi nào.

Sau tiết lộ của bà, mọi việc đều rõ như ban ngày. Bức ảnh phóng đại, in ốp

sắc để làm bìu báo, bức ảnh của Ái Mỹ mà chàng ưng ý nhất, bức ảnh hiện còn treo trên tường nhà chàng, trong khung kiếng cẩn thận, và mặt bà Khoa giống ảnh ấy lắm.

Lần này Hiền đang xa thêm một chút nữa. Chàng không kính nể một người đàn bà có chồng bằng kính nể một người nữ nghệ sĩ mà chàng đã yêu trộm. Người thanh niên trường trai yêu đương này ngỡ lòng mình đã chai như đá, không còn cảm xúc vì tình được nữa, bỗng dưng bối rối lạ kỳ. Chàng đang bước trở lại qua tất cả những pha rung động đầu mùa của một gã trai tơ vớ lòng yêu, vớ lòng chấn động tâm thần trước một thiếu nữ xinh đẹp. Chàng run rẩy, nghẹt thở, tim chàng đập mạnh và mau, tất cả máu trong người chàng như chảy lộn ngược, dồn hết lên đầu chàng. Thở

hỗn hển chàng nói:

– Ái Mỹ... Ái Mỹ... là bà... trời ơi té ra bà là người mà tôi đã... yêu thầm... thương tôi còn... niên thiếu.

– “Chết! Trời ơi”!

Tiếng kêu thất thanh này vang lên từ chiếc xe chạy ngược chiều và đang nằm trước mặt họ. Người bên ấy kêu lên trong tiếng rích ghê rợn của hai chiếc xe thắng gấp. Ái Mỹ đang lái ngon lành, thình lình, không rõ vì sao đảo tay bánh xĩa qua bên trái, lao đầu vào chiếc xe này. Cả đôi bên đều hãm phanh kịp lúc, nhưng hai đầu xe đã kề sát nhau, chỉ cách nhau một tấc thôi.

Người lái xe kia lắc đầu khi thấy tài xế bên này là phụ nữ. Hắn nhả nạt nuốt cơn tức giận đáng lý gì nó đã nổ bùng ra

những câu chửi thô lỗ tuông trên đầu kẻ lái vụng về một cách nguy hiểm.

Tuy nhiên hắn vẫn cười mai mỉa và hỏi to lên:

– Bà đã lấy bằng chưa?

Ái Mỹ không có vẻ gì khiếp sợ cả. Hiễn chỉ thấy nàng ngồi thừ ra đó như kẻ vừa bị một va chạm thần kinh dữ dội, còn choáng váng cả người. Nàng cũng thở hổn hển như chàng khi nãy nhưng tai nạn suýt xảy ra đã giúp chàng bình tĩnh lại, ra khỏi cơn xúc cảm, còn nàng thì không. Bên kia người ta hét:

– Bà de lại để tránh đường cho tôi đi chớ!

Ái Mỹ bấy giờ mới buông tay lái, đứng dậy lom khom bước qua phía Hiễn và nói:

– Minh Doãn lái giùm đi.

Hiển lết sang qua chỗ ngồi cũ của Ái Mỹ rồi điều động để giải tỏa sự nghẽn lối mà bạn chàng vừa gây ra. Ái Mỹ cứ thần thờ nhìn tới trước, nhưng không thấy gì cả và lát sau, Hiển nghe nàng khóc thút thít. Đó là những giọt lệ sung sướng không bao giờ rơi nữa trong đời nàng. Người thiếu phụ mà thuở xuân xanh không bao giờ dám yêu, đã đau khổ mà thấy khát vọng yêu đương của nàng trẻ muộn quá, nó xuất hiện vào lúc xế chiều của đời nàng và không một tiếng vang đáp lại lời gọi yêu của lòng nàng.

Nàng ngỡ đã hết rồi, đời tình cảm của nàng không bao giờ có được cả. Nhưng tiếng dội không mong ấy đã vừa vang lên.

“...Người mà tôi đã yêu thầm suốt tôi còn niên thiếu!”

Ái Mỹ đã hết thở hỗn hển, nàng uể oải, rã rời vì chỉ vòng có mấy giây mà nàng phải sống mãnh liệt quá, thứ tình cảm hỗn hợp và dữ dội vừa rồi: một sự sung sướng khó mong, đột ngột đến bất thành hình nó va chạm vào tâm hồn nàng, lung lay cả đến những tế bào sâu kín nhút của người nàng. Xe đã tới trước nhà. Ái Mỹ nói:

– Minh Doãn cho vào nhà luôn, Ái Mỹ không đi đâu nữa cả.

Hiển bấy giờ mới chú ý đến lối xưng hô mới của người bạn gái cao niên của chàng. Khi xe đậu ngay trên vệt dầu mà chàng chú ý hôm trước, Ái Mỹ lại nói:

– Thôi Minh Doãn nên về, để ái Mỹ nghỉ yên xem sao.

Người thanh niên nẩy bống chột hiểu rõ tâm trạng của người đào cũ. “Nghỉ yên xem sao” có nghĩa là nàng vừa bấn loạn tâm thần. Đó là một lời thú nhận những gì chàng đoán mà không chắc lắm, từ nãy đến giờ.

Hiển xuống xe, đóng cửa lại nhưng Ái Mỹ vẫn không nhúc nhích. Chàng bước qua bên kia để mở cửa xe, nhưng Ái Mỹ lập lại gần y câu nói khi nãy:

– Thôi, Minh Doãn nên về, để Ái Mỹ ngồi yên đây một lát.

Phải, nàng muốn ngồi yên nơi đó, để sống thụt lùi lại những giây phút vừa qua trên đường khi nãy. Nàng sẽ văng vẳng nghe một người vô hình bên cạnh nàng nói:

– ...là người mà tôi đã yêu thầm thuở tôi còn niên thiếu.

Xuống xe là ảo ảnh sẽ tan vỡ. Có thể người thanh niên ấy không bao giờ nói lại lần thứ nhì câu đó nữa cả. Và tốt hơn là ngồi đây để lắng nghe dư vang của nó, lắng nghe tiếng dội xa xôi của rung động lớn lao khi nãy, nó chỉ còn như là những đợt sóng con vốn đã to từ chỗ viên đá rơi xuống mặt nước, sóng dợn yếu lần... yếu lần khi đang xa khỏi trung tâm va chạm.

Hiển hiệu được lòng của người bạn gái cao niên, nên chàng nói thật nhỏ rồi lặng lẽ ra đi:

– Minh Doãn sẽ trở lại.

★

Có những bà cụ nghèo khó, đến lúc gần miền gom góp được chút ít tiền, đi hành hương một chuyến trên núi Điện

Bà, lần đầu và lần chót trong đời họ cho thỏa niềm ước vọng từ không biết mấy mươi năm rồi.

Hiển chưa gần miền, nhưng trái núi Điện Bà của chàng nơi hành hương tình cảm của chàng đã gần miền. Hai năm nữa là Ái Mỹ sẽ bốn mươi rồi tức là sẽ qua cái ải cuối cùng của xứ xuân mộng để bước vào lãnh địa u buồn.

Niềm ước vọng của người con trai dậy thì ngày xưa chỉ ngủ yên thôi mà không chết hẳn, vì mộng tuổi thơ bao giờ cũng rất thân yêu. Người ta ôm mộng mà lớn lên đôi khi buồn cười cho cái mộng kỳ cục ấy, nhưng luôn luôn ngậm ngùi nghĩ đến nó, và trong những lúc vui buồn trên đường đời nhiều tân khổ, người ta thường tự an ủi mình bằng cái vưu vật quý báu đó.

Đó là một thứ ảo ảnh càng ngày càng xa, càng mờ và ta càng quý trọng chính vì sự mong manh của nó. Dễ mấy khi mà ảo ảnh ấy được cụ thể hóa trước mặt, và nếu cái khi hi hữu đó có xảy ra, thì nỗi vui mừng của ta không còn bờ bến nào nữa.

Từ hai hôm nay, Hiễn chỉ thấy người đàn bà vừa quen mà chưa biết tên ấy là một người đẹp, đẹp một cách khiêu gợi: chàng thêm muốn người ấy vì chỗ khiêu gợi của bà ta và vì nghi bà ta là một kẻ không đúng đắn.

Giờ thì đã khác rồi. Giấc mộng thiếu niên chưa phải là ái tình, nhưng về sau chàng đã yêu qua giấc mộng ấy. Chàng đã đan díu với những thiếu nữ có một điểm nào giống người trong mộng của tuổi dậy thì, thành thử mộng thiếu niên tuy chưa hẳn là ái tình mà vẫn cứ là ái tình,

nhưng lại là ái tình chưa thỏa, chàng đã yêu người khác mà nghĩ đến người này và chưa bao giờ được người này.

Đây là người yêu lý tưởng mà chàng tìm kiếm trên đường đời từ bao lâu nay rồi, và tin chắc rằng không bao giờ gặp cả. Giờ chàng đã gặp. Nàng không đúng y với lý tưởng của chàng vì nàng đã đi gần trọn con đường đời mà chàng thì chỉ mới bước vào đó thôi, nhưng được một người mừng tượng như người lý tưởng còn hơn là được những kẻ khác xa người lý tưởng đó.

Y như là cái mộng sắm xe Fiat 1800 của chàng. Chàng mơ chiếc xe ấy từ lâu rồi. Chiếc tắc-xi hai ngựa không phải là chiếc xe mơ ước nhưng nó vẫn cứ là xe riêng, thế thì còn hơn đi tắc-xi nhiều lắm.

Hiển không trở lại căn nhà ấy ngay. Chàng muốn cho mỗi tình chờ đợi với những mười bảy năm của chàng thật là thơ mộng, thật là đẹp với những ngày mong nhớ của người kia.

Kỷ niệm đọc sách cũng đã góp phần xây dựng kế hoạch của chàng. Theo một quyển tiểu sử của Ninon de Lenglos, một mỹ nhân dâm đảng người Pháp mà danh tiếng vang dậy cả Âu Châu, thì đến năm bảy mươi sáu tuổi bà ấy yêu lần cuối cùng. Cuộc chinh phục của bà ta là một thanh niên hai mươi sáu tuổi. Cả đôi bên đều có lý do quan trọng hóa mỗi tình kỳ dị của họ và đôi bên đã bắt nhau đợi hằng tháng này qua tháng khác.

Chàng không trở lại căn nhà ấy ngay, nhưng mỗi đêm vẫn chạy xe ngang qua đó. Hình như Ái Mỹ cũng biết thủ đoạn Ninon de Lenglos, mặc dầu chắc nàng

không có đọc quyển sách lạ nói trên, thông minh chung của phụ nữ mà! Nên nàng đóng cửa kín mít, có vẻ quyết liệt không tiếp khách.

Nhiều đêm, chàng tạt vào một tiệm phở, đối diện với nhà Ái Mỹ, để lấy chỗ ngồi mà rình nhà bên kia, mong thấy mặt mỹ nhân trong chốc lát cho đỡ nhớ. Phở ở đây giống bánh tráng ngâm nước và cà phê có mùi bắp rang. Tuy nhiên chàng đã tốn tiền với hiệu này đến năm sáu đêm, nhưng tuyệt nhiên không thấy bóng người ngọc. Trên lầu luôn luôn sáng đèn, dưới nhà chỉ chong một bóng đèn hé qua cửa sắt, chàng thấy chiếc Dauphine màu lục nằm giữa phòng khách và về đêm bàn ghế được dẹp sang một bên để biến căn buồng thành ga ra. Thế nghĩa là chủ nhà không có đi đâu cả. Nhưng cho xe vào nhà sớm thế tức là quyết không tiếp

khách rồi, tiếp khách thì lấy chỗ đâu cho khách ngồi?

“Cũng hay”, Hiền lẩm bẩm, “cuộc gặp gỡ như giỡn chơi buổi đầu phải được thi vị hóa bằng nhớ nhung nhau, bằng giận dỗi cũng nên, cho yêu đương được trọn vẹn”.

Rồi chàng ra về sau mỗi đêm ngồi rình mà không kết quả như vậy.

Hiền để cho mười hôm trôi qua, và thấy rằng đã đủ lắm rồi. Sớm hơn một ngày, nàng chưa nhớ chàng đúng mức, mà muộn hơn một ngày, nàng sẽ đâm chán nản và tình nàng sẽ giảm đi phần nào.

Hôm nay Ái Mỹ là một trái xoài vừa chín tới, hái xuống, khỏi phải giú thêm bữa nào, nhưng không hái, ngày mai nó

sẽ rụng mất. Hôm nay là ngày mà đúng lý ra, nàng đã bắt đầu mỗi lòng trông đợi, bắt đầu hờn mát, và bắt đầu ngờ vực cho tình yêu mười bốn tuổi của chàng năm xưa đã mất không mong tái sinh được nữa.

Hôm nay chính trái xoài ấy cũng thấy là mình bế quan tỏa cảng vừa đúng thời gian cần thiết. Đóng cửa ải lâu hơn, viên tướng bên ngoài sẽ thối chí và rất có thể kéo quân sang đầu hàng nước khác để lấy chỗ dung thân. Chàng ta thường có những ngày trống rỗng thì ắt hẳn chàng ta rất cần một bến tình cảm để cạm sào.

Tuy nhiên khi Hiến đến nhận chuông nhà ấy – chàng tới đây ban ngày, mong ban ngày khác ban đêm, cửa sẽ mở và chủ nhà không kịp trốn – thì bà già người ở đã đem nước cam cho chàng uống hôm nọ, trả lời rằng bà chủ tôi đi vắng và để

lời lại xin hẹn tối hôm sau, hồi tám giờ đêm, sau bữa ăn. Hiển ngạc nhiên lắm. Sao nàng lại biết hôm nay chàng đến mà hẹn như vậy. Đích thị đó là một lời căn dặn hà rầm, chị ở cứ nói thế bất kỳ lúc nào chàng tới thăm. Nhưng sao không tiếp ngay, lại hẹn ngày kế.

Đêm hôm sau, cửa mở lớn, chiếc xe đậu ngoài, và chùng thấy mặt chủ nhà, Hiển chột hiệu ngay lý do đình chỉ ngày gặp gỡ.

Ái Mỹ xuất hiện dưới một gương mặt khác hôm trước chút ít. Có lẽ nàng trẻ hơn đẹp hơn, nhưng Hiển rất khó chịu mà không tìm lại được đúng con người mà chàng đã mơ. Nàng vừa đi mỹ viện, có lẽ khi sáng nay. Thì ra, muốn làm đẹp với chàng con trai bị xúc động vì nàng, Ái Mỹ không bỏ sót mảnh khoe nào cả. Nhưng có biết ngày Hiển đến thăm mới

sửa sắc, sợ sửa trước, nó cũ đi, vì thế mà ngày thăm viếng đó phải do nàng định bằng lại sự hôm sau.

Có một người bạn của Hiền thường phàn nàn: “Tôi đã hết thích đi Đà Lạt rồi, vì họ đã sửa sang trên ấy nhiều quá, mà sửa sang mãi, nó hóa ra Sài Gòn mất, mà đó là một thứ Sài Gòn dở hơi.”

Sắc diện con người tuy cần sửa sang thật đó, nhưng hóa trang nhiều quá, mỹ nhân sẽ hóa ra người sân khấu mất, mà người sân khấu chỉ để trông xa mà thôi. Nhìn gần, người đẹp phải hơi sơ lậu, cái sơ lậu mỹ thuật và cố ý, có người lại dám cả đến lòi thối, xốc xếch nữa, và cũng vẫn cứ là cái lòi thối có sắp đặt một cách khéo léo, làm như là bị bắt chột họ đang quét nhà “nhưng quét nhà mà còn đẹp như thế thì nếu ta ở mỹ viện ra thì nhà người phải biết”.

Cả hai lối thiết lập vườn hoa, một lối theo Âu Châu, nhứt là Pháp với những thảm cỏ vuông vức với những rặng cây ngay hàng thẳng lối; một lối theo Á Đông ta, nhứt là Nhật Bản với những đường mòn uốn khúc quanh co, với những bãi cỏ như là hoang dại, nhái hết cảnh thiên nhiên thật, khiến người dạo vườn luôn luôn hưởng được những cái bất ngờ nơi một khúc quanh thành linh, mà sau đó một xó lạ hiện lên.

Mái tóc thẳng thòm nơi trán Ái Mỹ làm sao mà mỹ thuật cho bằng một lọn tóc buông rời xuống đó một cách lơ đãng, che giấu đuôi mắt mà người ta tò mò muốn xem rõ ra sao.

Tuy nhiên Hiên chỉ hơi phiền một chút ít về sự quá sửa sang thôi mà phiền rất nhiều trước sự biến mất của hình ảnh buổi đầu. Ái Mỹ trước mặt chàng không

trung thực với hình ảnh mà chàng mơ hôm nay. Hình ảnh in vào trí chàng hồi chàng mười bốn tuổi đã bị xóa phai rồi, chàng chỉ biết bám víu vào hình ảnh trước chùa Bà Đen thôi.

Bà chị hôm nay đã bình thản trở lại, nhưng hơi buồn và hơi vụng về chớ không vui vẻ, bất thiệp như ngày nào. Đó là nỗi buồn của kẻ đã yêu mà lo sợ không được yêu, đó là sự vụng về của kẻ bối rối trước một người mà nàng cần được thiện cảm.

– Sao lâu quá không thấy Minh Doãn đến chơi?

Nàng nói thật khẽ, giọng vừa than van, vừa hơi trách cứ. Hiển không đáp, hỏi lại:

– Hình như là Ái Mỹ sửa soạn đi đâu?

– Không.

Không, nhưng nàng đã ăn mặc chỉnh tề. Chàng tin rằng Ái Mỹ thành thật. Mà như vậy là nàng đã chuẩn bị để đi với chàng rồi, muốn xong để có thể đi ngay, kéo phí thì giờ.

– Nếu không mời Ái Mỹ đi một vòng.

– Cũng hay.

Ra tới đường, Ái Mỹ đề nghị:

– Đi xe của Minh Doãn nhé?

– Minh Doãn cũng định như vậy.

Người đồn bà nầy một là khôn ngoan, tránh chạm tự ái của người bạn trẻ, nghèo hơn nàng, hai là cũng rất thích được bạn trai chở đi. Đi xe nàng thì hóa ra nàng đưa bạn đi dạo mát chứ không phải là bạn nàng đưa nàng nữa.

– Ái Mỹ có định ghé nơi đâu không?

– Không.

– Cần tìm một nơi ngồi giải khát để lấy chỗ nói chuyện nhé?

– Không nơi nào hơn trên xe.

Quả thật thế, không ở đâu là kín đáo bằng trên một chiếc xe nhà cá, cho dầu giữa ban ngày cũng thế. Không có một nhơn chứng nào nghe lọt những gì họ nói với nhau cả. Chỉ phiền là rất tốn xăng, nếu buổi đi dạo mát kéo dài ra. Hiển hỏi:

– Minh Doãn nhớ ra thì hình như thuở ấy Ái Mỹ rút lui thành linh, tại sao thế, đi lấy chồng à?

– Không.

Hiển chờ đợi nàng giải thích, nhưng nàng cứ làm thinh. Dĩ vãng của nàng,

không có gì xấu hổ mà nàng phải giấu cả. Nhưng sự rút lại bắt nguồn trong nhơn sinh quan sai lầm của nàng mà nàng không thú nhận với người khác: nàng đã muốn cho thế hệ khán giả của những năm đó ôm ấp mãi hình ảnh của một Ái Mỹ giữa thời nồng hương rực sắc. Nhưng mà nhịp sống quay cuồng ngày nay xóa nhòa tất cả trong vòng sáu tháng. Cả đến ngày xưa kia mà dân Sài Gòn cũng đã bạc bẽo rồi thay, bằng cứ là câu ca dao còn mới rành rành, mới tương đối theo tuổi ca dao, hướng gì ngày nay.

Bước lên xe kiếng đi viếng mả chồng

Cỏ non chưa mọc, trong lòng thọ thai.

Câu ca dao đó chắc chắn là phát sanh ra ở Sài Gòn hồi ba bốn mươi năm trước đây, vì chỉ có Sài Gòn là có loại xe ấy, thuở đó.

Không còn ai nhắc đến Ái Mỹ nữa cả, kể cả anh ký giả kịch trường đã si mê nàng. Nếu nàng tiếp tục nghề nghiệp có lẽ mãi đến ngày nay, mặc dù thủ vai “mụ”, thỉnh thoảng vẫn được một tạp chí khảo về nguồn gốc cải lương, nói đến tên nàng như một nhơn chứng của giai đoạn ấy. Còn nhớ đến nàng chăng, họa may cho có một người độc nhút nhiều tình cảm này, hẩn trung kiên một cách kỳ lạ với mỗi tình trẻ con của hẩn.

Nhưng như thế, phải để cho dĩ vãng của nàng mơ màng, phủ đầy sương khói. Ảo ảnh bao giờ cũng quyến rũ hơn là cảnh thật. Hẩn sẽ tò mò muốn phá dĩ vãng ấy bằng cách đeo đuổi nàng, và ái tình sẽ nảy nở ra trong thời gian gần gũi nhau, trong thời kỳ đeo đuổi dai dẳng mà nàng sẽ không đóng thật kín cửa quá khứ cho chàng thối chí nhưng cũng chẳng tâm sự

gì cả cho chàng thỏa mãn rồi chán đi.

– Minh Doãn nè, nàng nói sau một lúc im lặng của cả hai, ta nên nói chuyện bây giờ là hơn.

Lối gọi nhau bằng tên theo đời bây giờ thật tiện việc cho những đôi bạn mà gái cao niên hơn trai nhiều quá như thế này. Các nàng khởi bắt buộc kêu chàng bằng anh, một đại danh từ “anh” miễn cưỡng, ngượng miệng chết đi thôi.

– Ủ, thì nói chuyện bây giờ.

– Tại sao Minh Doãn lại có những ngày trống rỗng?

– Thú thật với Ái Mỹ, Minh Doãn không chán đời. Cái trống rỗng nơi Minh Doãn không phải là sự ê chề cuộc sống. Mà cũng chẳng phải cái trống rỗng của một triết nhân biết nhiều quá rồi đâm ra

hoài nghi đâu.

Sự trống rỗng nơi Minh Doãn rất giản dị và rất dễ lấp đầy. Số là Minh Doãn chưa yêu thật sự lần nào cả, và đang tìm yêu. Kẻ đã yêu, cho dầu là đang đau khổ vì yêu đi nữa, cũng nghe đầy lòng lắm, chớ có trống trơn đâu.

– Ái Mỹ nghe có người nói nếu ta có một lý tưởng nào, cho dầu là một lý tưởng thấp kém, chẳng hạn như sưu tầm cò tem, chẳng hạn như chơi cây cảnh non bộ, ta không bao giờ nghe rỗng không, cái thú rỗng không mà Minh Doãn vừa nói. Tình yêu chẳng qua là một sự say mê không hơn không kém, say mê thể thao hay nghệ thuật, có lẽ tại Minh Doãn không có trò giải trí nào khác, ngoài công việc nghề nghiệp.

– Chính hoạt động nghề nghiệp

cũng là một say mê như bất kỳ môn giải trí nào. Nhưng Minh Doãn thấy rõ là say mê nào cũng không thay thế được yêu đương.

Cuộc thám hiểm đã hoàn tất và Ái Mỹ thấy rằng gã thanh niên nầy thành thật vì hắn đã phân tách đúng lòng người, chính nàng cũng đã nghe trống trải như thế suốt một năm trời nay. Trước kia, sau khi rút lui ra khỏi sân khấu, nàng bận hưởng thụ giàu sang của chồng, rồi sau đó, bận tranh đấu tiền nuôi con, bận tổ chức đời sống riêng, nhứt là nhờ sự bình thản thể chất của tuổi quá xuân, nên nàng đã qua những năm yên lành đầy đủ.

Nhưng tiền của và những mê say lớn nhứt của nàng như mê tứ sắc chẳng hạn, từ một năm nay quả đã không sao lấp đầy được sự trống không nơi nàng cả. Nhờ có

kinh nghiệm, Ai Mỹ biết rằng mình khát vọng yêu đương khi xem xét nỗi buồn không căn cứ của nàng khi phân tách cái băng khuâng giống hệt băng khuâng thời con gái của nàng.

Người đẹp về chiều nầy đã hoảng hốt mà thấy mình trẻ hội rồi. Bốn mươi là lần mức nguy hiểm của người đờn bà Á Đông mà sức khỏe – và cố nhiên nhan sắc – không bền lắm; qua lần mức ấy, có thể nói là đã vãn hát rồi và bức màn đã hạ xuống và sau đó họ chỉ có thể sống âm thầm với dĩ vãng của họ bên trong hậu trường của cuộc đời thôi.

Chỉ có một hai năm nữa thôi là nàng sẽ phải rút lui ra khỏi cuộc sống như cách đây mười bảy năm đã rút lui khỏi hí trường. Trong màn chót nầy, nàng chỉ diễn có một mình thôi cho đến câu đối thoại cuối cùng, không còn hy vọng gặp

nhơn vật nào ở màn nào nữa cả. Cuộc diễn xuất này, nàng cần người đối thoại chứ không cần khán giả như ngày xưa mà người ấy vắng bóng trên sân khấu đòi nàng.

Ái Mỹ càng hốt hoảng vì cả đời, nàng chưa yêu lần nào cả. Những người đồn bà hồi xuân khác có yêu trẻ muộn cũng chẳng qua là để vớt vát phần nào một lối hưởng thụ cuộc đời, còn nàng thì đây là mùa yêu đầu của nàng vậy. Mùa trước, nàng đã không chịu hưởng, ngỡ không có cũng chẳng sao, nhưng giờ rõ lại thì đời người không có mùa ấy không xong.

Danh vọng và tiền của là hai mục tiêu mà nàng chợt thấy là tương đối vô nghĩa. Khi đã đạt hai mục tiêu đó, sự thành công không đem lại cho nàng sung sướng bền lâu nào cả. Một năm sau khi rút lui khỏi sân khấu, người ta đã quên

mất nàng. Soạn giả các vở kịch, mặc dầu ít được quần chúng biết đến, họ vẫn bất tử nếu kịch của họ có giá trị thật. Chí như diễn viên, mặc dầu được hoan nghênh rầm rộ nhứt thời, tất cả đều chìm mất vì diễn xuất chỉ là một nghệ thuật phù du thôi. Không dễ đành được như văn, nhạc, họa.

Người kép hát trẻ tuổi đang lái xe bên cạnh nàng, đã xuất hiện ra một cách bất ngờ trên sân khấu đời nàng, người kép hát không có vai trong vở kịch mà nàng đang buồn bã diễn màn chót, người ấy thoát tiên chỉ làm cho nàng hơi kinh ngạc thôi, rồi nàng thấy hấn hay hay và sau đó, bị xúc động mạnh khi nghe hấn thổ lộ mối tình trẻ con của hấn hồi hấn mười bốn tuổi.

Trong mười hôm nay, hấn đã từ một người quen sơ trên đường, biến thành

vị hoàng tử đẹp trai của những giấc mơ thiếu nữ của nàng ngày xưa. Nhưng dầu sao, Ái Mỹ cũng chưa đến nước liễu, có quỳnh quáng lăm trong mùa yêu trẻ muộn nầy, nàng cũng còn đủ trí khôn để mà dè dặt, dò xét xem hắn có tư cách hay không, hắn thật có một tâm hồn cao đẹp hay không, hay chỉ là một gã ăn chơi bạt mạng, một tay thích đòn bà một cách qua đường.

Cuộc thám hiểm đã hoàn tất và quả hắn là một kẻ đang đi tìm yêu như nàng, tìm một mối tình thật.

“Trời ơi, mình đã bầm tím rồi! Có món thuốc cải lão hoàn xuân nào chẳng trên đời nầy, và nếu có thì dầu phải tốn hai phần ba sản nghiệp để mua thứ thuốc ấy, mình cũng dám chịu tốn khoản chi phí đó để mà...”

Bất giác, nàng nghiêng mình qua bên Hiên để nhìn vào tấm gương chiếu hậu để xem lại coi nàng có già lắm hay không. Không, nàng vẫn trẻ đẹp theo cái tuổi của nàng, nhưng không sao trẻ như Minh Doãn được. Sự chênh lệch bảy tám tuổi có thể không thấy được vào các giai đoạn khác trong đời người, chẳng hạn như năm mươi với năm mươi bảy, chẳng hạn như sáu sáu với bảy ba, nhưng nó nổi bật lên vào hai cái lúa này, một lúa mà cái xuân vừa bước tới thời già giặt, không trẻ con nữa, nhưng lại rất trẻ, và một lúa giống như cây mạ quá thàng, không già như lúa, nhưng không còn được màu non mơn của cái mầm thóc vừa phải lúc dùng để cấy.

Hiên nghĩ bạn muốn xích lại gần chàng nhưng không được, tại ghế ngồi

của loại xe hai ngựa ngăn ranh giới rạch ròi, nên cũng nghiêng đầu qua bên Ái Mỹ, toan nói:

– Phải chi ta đi xe kia thì...

Và chàng cũng chợt thấy bóng chàng trong gương, mặt chàng kề mặt Ái Mỹ. Đèn trong xe yếu quá chàng không thấy rõ lắm và Ái Mỹ hưởng được cảnh mờ ảo như các vũ nữ ở vũ trường mà ánh sáng mơ hồ biến những cô gái già nhút cũng thành ra những nàng tiên nữ trẻ trung.

Nhìn Ái Mỹ ở ngoài, Hiển vẫn biết rằng nàng già, nhưng không thấy sự so le với chàng rõ rệt như trong gương. Mà phản ảnh trong gương dưới ánh đèn mờ cũng tạo ra ảo tưởng xứng lứa vừa đôi. Hai người nhìn nhau trong kiếng và Hiển mỉm cười trong khi Ái Mỹ lo sợ sự chênh lệch lộ rõ quá. Nàng quên mất

rằng đèn xe không đủ sáng, Hiển nói:

– Ngày xưa, mỗi lần đi xem hát, hay nằm nhà mơ Ái Mỹ, Minh Doãn cứ mong ước được một vì tiên gậy phép vào người Minh Doãn cho Minh Doãn lớn lên tức khắc...

Mặc dầu rất sợ nói và nghe về sự so le tuổi tác giữa hai người, Ái Mỹ cũng không ngăn được, nàng than thân;

– Giờ thì Minh Doãn đã lớn lên rồi, nhưng Ái Mỹ cũng đã sống nhiều năm quá rồi. Không làm sao mà Ái Mỹ đứng lại để chờ Minh Doãn được cả.

– Nhưng mà cũng không trễ lắm, Ái Mỹ chưa đi xa quá và Minh Doãn rượt theo kịp Ái Mỹ trong lúc Ái Mỹ còn bách bộ dưới nắng chan hòa.

– Nhưng mà đó là nắng chiều.

– Nắng chiều lắm khi còn đẹp hơn nắng ban mai nữa.

– Nhưng nó không còn chiếu được bao lâu.

– Đời người ngắn lắm Ái Mỹ ơi! Năm năm là tương đối khá đủ cho một hạnh phúc.

Nếu muốn hiểu rằng Hiền đã bước lần lần và đi đến tỏ tình thì có thể đúng, mà cho rằng chàng chưa nói gì rõ rệt cũng vẫn cứ đúng. Ái Mỹ không tuyệt vọng cũng chẳng dám mong mỗi nhiều. Nàng thấy tình bạn giữa nàng và thanh niên bên cạnh, như thế này rất là tốt đẹp. Hy vọng chút đỉnh đã thơ mộng hóa màn chót của đời nàng. Nếu đẩy chàng vào nước phải tỏ hẳn ý chàng thì một là nàng sẽ sung sướng vô cùng, hai là nàng sẽ đau khổ không bờ bến vì vỡ mộng.

Thế nên nàng đưa bạn qua nẻo khác:

- Minh Doãn chắc nhiều bạn lắm?
- Cũng khá đông.
- Bạn gái có đông lắm không?
- Đồng số với bạn trai.
- Chắc họ đẹp lắm?
- Không thể nói được. Đẹp lắm hay không chỉ tùy theo con mắt của mỗi người thôi.

Ái Mỹ băn khoăn không rõ theo con mắt của chàng thì nàng thế nào. Lắm khi người ta làm quen với một phụ nữ chỉ để thêm bạn vậy thôi mà không hề rung động vì phụ nữ đó. Mỗi tình trẻ con của chàng hồi mười bảy năm về trước không lẽ lại còn tồn tại mãi trong lòng chàng. Phải chăng là nó chỉ còn, như là vang

bóng xa xôi của bao nhiêu là giấc mộng tuổi thơ khác, và chàng nói đến nó như là nhắc những lần khóc, những lần bị đòn, những trận đánh lộn bị u đầu của chàng.

– Minh Doãn không tìm an ủi được, nơi họ sao?

– Được nhưng họ chỉ là bạn thôi thì sự an ủi có một cách khác rồi.

Phải, đúng như vậy, nàng cũng ở trong một trường hợp y như Hiên. Nàng không thiếu bạn, bạn gái và cả bạn trai nữa, nhưng sự an ủi tìm thấy nơi bạn không phải là thứ an ủi kia. Người bạn mới này có an ủi hơn thật đó, vì đó là hy vọng của nàng, nhưng nếu chỉ giữ tình bạn với nhau mãi thì...

– Minh Doãn ơi, thì ra sự trống rỗng

nơi Minh Doãn vẫn cứ không được lấp đầy, mặc dầu Minh Doãn vừa có một người bạn mới trong vòng tuần trăng này.

– Cũng chưa biết được.

Tuy sợ vỡ mộng, Ái Mỹ cứ muốn châm ngòi cho nổ bùng lên quả pháo đại, rồi ra sao sẽ hay, chớ cứ đợi chờ mãi, nàng không đủ kiên tâm. Trái pháo nổ có thể làm lay chuyển cả tòa lâu đài mà nàng xây dựng lên trong trí tưởng, mà cũng có thể hoa giấy màu sẽ bay ra phủ lên đài ấy để tô điểm thêm nó.

Nhưng quả pháo không nổ "Cũng chưa biết". Thật không có gì bấp bênh cho bằng một tấm lòng chưa định.

– Ái Mỹ cũng chưa biết, nhưng nghe vui dạ hơn bao giờ cả, hơn năm nào cả.

Hiển day qua nhìn bạn, nhưng Ái Mỹ không dám nhìn lại chàng. Nếu bốn mắt gặp nhau có lẽ họ đã thầm nói với nhau được cái gì vì Ái Mỹ đã tỏ gần đích xác lòng nàng, và Hiển không thể không có thái độ.

Thấy bạn ngó mông ra đằng trước, Hiển nói:

- Ái Mỹ đang nghĩ gì?
- Ái Mỹ đang nghiền ngẫm câu «một túp lều tranh một quả tim vàng»
- Đó là tên của một tuồng cải lương hay một đoạn câu vọng cổ?
- Không, một lời nói thường thôi, của ai đó, không nhớ nữa.
- Sao Ái Mỹ lại nghiền ngẫm câu đó vào một lúc....

– Không phải lúc à? Đúng lúc lắm chứ! Ta đang nói về an ủi, về hạnh phúc. Câu ấy tả một thứ hạnh phúc thanh bạch mà Ái Mỹ đang khao khát.

– Nói rõ hơn nghe thử?

– Nếu Ái Mỹ lấy chồng thì anh Khoa sẽ cúp viện trợ. Ái Mỹ sẽ nghèo. Nhưng Ái Mỹ sẵn sàng ở một túp lều tranh với một người chồng mà Ái Mỹ yêu.

– Ái Mỹ không có vốn riêng sao?

– Ái Mỹ chỉ nổi danh trước sau có hai năm, tiền lương kiếm được lúc đó, quả có dư thật nhưng đã tiêu xài hết từ lâu rồi. Ái Mỹ sống bằng tiền phụ cấp ly thân của anh Khoa.

– Cái nhà ấy...

– Cái nhà và cả chiếc xe đều do con bé đứng tên. Nó có thể đuổi mẹ nó đi.

Hiển cười mà rằng:

– Có đâu mà tàn nhẫn như vậy.

– Nó không đuổi, cha nó cũng bắt nó phải đuổi vì anh ấy không dại sắm nhà sắm xe cho kẻ khác dùng.

– Nó không bắt buộc phải nghe lời cha.

– Bắt buộc. Nó còn vị thành niên, mà Ái Mỹ lấy chồng là đã không còn đủ khả năng bảo hộ nó nữa.

Nàng nín lặng một lúc rồi tiếp:

– Minh Doãn thấy Ái Mỹ có điên lắm không?

– Không, sao lại điên. Ái Mỹ là người can đảm dám hy sinh tất cả để được sống theo sở thích.

Ái Mỹ đã biết thêm một chi tiết nữa, rất quan trọng: là Hiễn yêu nàng hay không, hoàn toàn do nhiều lý do khác chứ không vì ham qui mô sẵn sàng của nàng, mà cũng chẳng vì thất vọng bởi qui mô ấy mất.

– Sống theo sở thích! Ái Mỹ lặp lại mấy tiếng chót của câu nói của Hiễn. Ngày xưa Ái Mỹ cũng đã một lần hy sinh tất cả nhứt là tình yêu để được sống theo sở thích. Giờ Ái Mỹ lại toan hy sinh tất cả cho tình yêu. Thật là oái oăm. Nhưng chắc đã muộn rồi.

– Sao lại muộn. Ở tuổi nào người ta cũng yêu được chứ.

– Cổ nhiên. Nhưng yêu được và được yêu là hai điều rất khác nhau.

– Theo ý riêng của Minh Doãn thì

khi người ta yêu được là người ta có thể còn được yêu.

– Khát nước chết đi thôi Minh Doãn ơi!

– Thì ta đi uống nước. Ra bờ sông nhé?

– Không. Nên tìm một cái quán xép.

– Sao lại vậy?

– Chớ bộ Minh Doãn ham quán sang trọng lắm hả?

– Không. Ký giả thì, vì nghề nghiệp, phải ngồi bất kỳ quán nào, còn dám ngồi ăn cơm trên vỉa hè nữa là khác. Minh Doãn chỉ ngạc nhiên cho Ái Mỹ thôi.

– Ái Mỹ thích ngồi quán cóc hơn.

Hiển vẫn cứ ngạc nhiên mặc dầu đã

có lời giải thích khá ổn. Không làm sao mà chàng hiểu được ý muốn của Ái Mỹ đêm nay cả.

Vào một hiệu cà phê lụp xụp ở ngoại ô tức là vào một nơi xa lạ với phong thể của họ, và Ái Mỹ nghe được cái cảm giác lén lút của một đôi tình nhân lẩn trốn đem nhau đến một xã hội mà không ai nhận ra mặt họ cả. Cảm giác ấy nuôi ảo tưởng của nàng trong ít lắm là hai mươi phút đồng hồ.

Khi họ bước vào quán cà phê bình dân, cũng mang hiệu là «Bình Dân» ở dưới chợ Hòa Hưng một đôi, tất cả ẩm khách trong hiệu đều ngạc nhiên nhìn họ, như người nhà quê nhìn Tây vào làng.

Hai tiếng đàn lạc điệu này rồi được họ hiểu ngay nó phiêu lưu vào đây làm

gì và sự ngộ nhận ra mặt của họ đã cho Hiễn đúng cái cảm giác mà Ái Mỹ muốn hưởng: cảm giác yêu đương trong cảnh trốn chui trốn nhủi.

Họ nghe cái thú vô song của sự núp lén, cái thú mà cả Hiễn lẫn Ái Mỹ chỉ mới được hưởng lần đầu tiên trong đời họ, Hiễn thì tới đây, nhờ cảnh độc thân, khỏi phải giấu giếm ai cái gì, còn Ái Mỹ thì chưa yêu lần nào cả.

Cả hai, nhứt là Ái Mỹ, có ảo tưởng rằng mình là những thiếu niên thiếu nữ trốn học đi xi nê thường trực và mối tình già của họ cứ như là đẹp hơn, đẹp một cách hồi hộp, cái hồi hộp của tuổi vụng về. Ngoài cái thú đó ra, họ nghe ngộ nhận của người chung quanh như là hét to lên: «Chúng tôi biết mà, bà là một mục cấm sừng chống, còn ông đây là một tay phản bạn!» Người trong hiệu, hiểu lắm, nói

lên giùm họ tình thế rất có thể của họ, và họ khỏi phải nói nhau điều gì nữa cả: họ ngầm hiểu với nhau rằng sợ dĩ người ta hiểu lầm là vì họ rất có vẻ một đôi như tình lậu lẩn. Không cần có cuộc tỏ tình, họ vẫn hiểu với nhau rằng tình thế gây ngộ nhận ấy mà có được là vì họ muốn thế, và họ thích như thế và họ muốn thế là vì họ thâm yêu nhau. Thật là rõ ràng như ban ngày.

Ái Mỹ đã đẩy Hiến vào cái thế phải tỏ tình bằng sự im lặng này. Chàng còn vui vẻ ngồi đây mà giải khát được là đã nhận chịu sự ngộ nhận chung quanh. Nếu không chàng đã đòi đi. Mà nhận chịu tức là từng đảng. Không nói gì mà như đã nói tất cả rồi.

Cuộc vui nào cũng ngắn ngủi và có giới hạn cả. Hai ly nước đá chanh muối đã cạn mà bao tử họ không chứa được ly

thứ nhì. Ngồi lâu quá cũng chường với chủ tiệm nên họ đứng lên mà đi. Khi lên xe, Ai Mỹ hỏi:

– Minh Doãn có nghỉ được đôi ba ngày hay không?

– Chi vậy?

– Ta nên đi xa một chuyến.

– Nhà báo nghỉ thứ bảy. Minh Doãn xin thêm ngày thứ hai nữa là ta đi được ba ngày. Đủ chớ?

– Cũng tạm đủ.

– Nhưng đi đâu mới được chớ?

– Đi xa lắm, chưa biết đi đâu, nhưng phải thật xa, xa hẳn không khí quen thuộc nầy vào những không khí khác giống giống như vậy. Phải đến một nơi không ai biết ta cả, mà cũng không có

người. Ta phải quên họ và họ phải quên ta. Trên đời sẽ chỉ còn có hai ta thôi.

– Hay lắm. Hôm nào ta đi được?

– Cứ như ý của Ái Mỹ thì cũng chẳng nên định ngày đi. Ta đi bất thành linh hay hơn, đi vào nửa đêm, hay đi lúc hừng sáng, vào ngày đầu tháng hay giữa tuần trăng, tùy hứng. Phải vội vàng, bỏ quên lại nhà một chiếc khăn, một chiếc bàn chải mới thú, như ta đã quyết bỏ quên xã hội vậy.

– Hay lắm.

*

Hôm nay, lần đầu tiên, Hiễn ghé thăm Ái Mỹ vào giấc sáng. Chàng định xế mới đến để mời bạn chiều nay đi cái

chuyến thật xa mà họ đã dự định, nhưng khi đi trên đường Tự Do, nhìn vào một hiệu bán hoa, chàng thấy có loại hồng màu lục, rất lạ mắt, nên mua một bó để tặng bạn. Mua hoa xong, chàng chợt nghĩ là phải tặng ngay, nên tạt qua căn nhà đường Phan Thanh Giản hồi mười giờ rưỡi.

Ái Mỹ đang nằm trên ghế bành mà xem một tập báo chiếu bóng, thấy bạn đến thình lình vào giờ bất ngờ, biết ngay rằng Hiến đã nổi hứng vì chuyến viễn du rồi. Nàng mừng như một cô gái thơ thấy lại người con trai lưu ý đi hỏi mình và vội vả hỏi:

– Hôm nay phải không Minh Doãn?

Hiến chưa đáp, trao bó hoa ra mà rằng:

- Xin tặng Ái Mỹ hoa lạ.
- Hồng xanh. Kỳ lạ chưa. Đã tên là hồng thì phải màu hồng chứ?
- Đó là cái oái oăm của người đặt tên hoa, ngày xưa, ngày xưa. Có thứ màu hồng trắng, màu đỏ bầm, màu hỏa hoàng, nhưng ông ấy lại đặt là hồng tuốt hết.
- Có lẽ ngày xưa hoa hồng chỉ một màu hồng thôi.
- Có lẽ. Những màu sau, người ta tạo ra. Chẳng hạn như màu lục này là màu mới tạo mấy năm nay bên Âu Châu. Đây là giống hồng Âu Châu nhập cảng. Nhưng Ái Mỹ có thích không.
- Thích lắm. Nhưng sao mà cứ nghe bỡ ngỡ, lạ lùng.

– Chính vì thế mà Minh Doãn mới tặng Ái Mỹ để kín đáo nói rằng Minh Doãn cũng không thích cái gì nhờn tạo lắm. Chẳng hạn, Ái Mỹ chỉ nên trang điểm vừa vừa thôi. Phải còn lại cái gì của trời sanh ra cho Ái Mỹ mới là thơ mộng, chớ mỗi mỗi đều do các mỹ viện uốn nắn cả thì...

– Minh Doãn nói đúng, Ái Mỹ sẽ để na-tuya-ren¹² từ đây. Sở dĩ Ái Mỹ làm thế, không phải vì thích thế là ngỡ Minh Doãn thích như vậy.

Họ đã ăn nói với nhau như một đôi nhân tình và gã đồn ông có quyền tuyệt đối còn người đồn bà thì tuyệt đối chiều chuộng vâng lời.

Ái Mỹ tỏ ý tiếc về bó hoa:

¹² naturel = tự nhiên

– Chỉ phiền là ta sắp đi, không ở nhà được để ngắm hoa. Trời, nó to bằng cái đĩa.

Ái Mỹ lần thứ nhì lại ám chỉ đến chuyến đi, nhưng Hiển vẫn chưa đáp. Chàng chỉ ưả bốc đồng thôi, nói vào phút chót, nói xong là thồn y phục vào va ly vút lên xe rồi đi không kịp chải đầu. Hôm nay bắt buộc phải đến sớm, chàng định sẽ nói lúc Ái Mỹ tiễn chàng ra cửa.

Tình cờ, nhìn lên vách, Hiển thấy một chiếc đĩa bàn thật to, trong lòng đĩa in màu một bức ảnh, ảnh của Ái Mỹ chụp với một thanh niên mà chàng đoán là Khoa. Ảnh này có lẽ rửa ở Hồng Kông hay Đông Kinh, vì thuở ấy ở Sài Gòn chưa có thợ chuyên môn biết rửa ảnh màu vào đĩa. Ái Mỹ trẻ đẹp ghê hồn, Hiển thấy như vậy nhưng lại nói:

- Ông Khoa đẹp trai lắm.
- Ủ, anh ấy rất đẹp trai và cứ còn đẹp trai mãi cho đến bây giờ.

Ái Mỹ nói câu này, giọng ngậm ngùi thương cho kiếp hoa tàn tạ của mình, Hiển không ngạc nhiên vì chàng biết đờn ông trẻ rất lâu. Chàng cũng âm thầm ngậm ngùi thương cho tuổi xuân của phụ nữ vì chợt thấy Ái Mỹ đã già quá rồi.

Lâu nay không thấy ảnh cũ của nàng, hình ảnh cô đào trên sân khấu ngày xưa chàng cũng quên mất rồi, nên không có sự so sánh được. Chàng chỉ biết một Ái Mỹ rất trẻ với cái tuổi băm tám của nàng thôi. Nhưng trẻ bao nhiêu với băm tám, cũng vẫn già đối với hai mươi, già quá và cái già này bắt chợt chàng thành linh quá khiến chàng nghe lạc hướng tình cảm.

Chàng không dám nhìn ảnh lâu. Bức ảnh ấy sẽ đánh cướp tình cảm mà chàng dành cho mạng phụ phụ nhưn này, và chàng sẽ có xu hướng phản bội, đam mê người không còn nữa, người mà chàng đã yêu thắm hồi mười bảy năm về trước. Ủ, người thiếu niên mười bốn tuổi đã yêu trộm người trong ảnh này đây, chớ không phải người đang ở trước mặt.

Nhưng chàng vừa day lại với Ái Mỹ thì bỗng nghe tiếng giày từ ngoài cửa đi vào. Từ ngày quen với Ái Mỹ, Hiễn chưa gặp khách ở đây lần nào cả. Nếu gặp thì cũng không sao, nhưng kể từ hôm nay, chàng đã bực mình mà bị bắt gặp. Chàng vừa quyết yêu Ái Mỹ thì lại chợt nhận rằng nàng già quá. Như thế, mặc dầu không phải trốn ai, trốn một anh chồng cũ ghen, hay một bà mẹ khó tánh, chàng vẫn phải tính chuyện núp lén.

Không, không nên để cho ai chứng kiến mối tình so le chàng và Ái Mỹ cả. Không hãnh diện lắm đâu. Sở dĩ chàng không bỏ ý định yêu Ái Mỹ chỉ vì chàng bị đưa lần lần đi xa quá rồi, khó lòng mà trở gót. Vả lại giấc mơ con nít thân yêu của chàng nay sắp được thực hiện, chàng không nỡ tỉnh giấc.

Hiển không muốn bị khách của Ái Mỹ bắt gặp chàng nơi đây, vì khách của Ái Mỹ cũng có thể là người quen biết của chàng. Nhưng chàng cứ tò mò muốn biết người khách đang đi vào đó là ai, để yên lòng ngay rằng y không quen, cho khỏi phải lo lắng lâu thêm nữa.

Xem bộ thì khách không quan trọng vì Ái Mỹ chưa chào y mà cũng không tỏ vẻ gì sẵn đón y cả. Đó là một phụ nữ còn trẻ, cứ bằng vào tiếng giày của nàng. Người ấy đã vào khỏi vệt dầu xe trên

gạch và Hiến day lại thì thấy một thiếu nữ cao lớn, mặc đầm, tay ôm cặp, đang đi ngả nón rõ là người nhà.

Nàng đã tới bộ sa-lông nơi Ái Mỹ và Hiến ngồi. Hiến ngồi ghế ngoài hết day mặt vào, và cô gái đi qua khỏi chàng day trở ra mà chào chàng.

Thiếu nữ cao lớn lắm, có thể cao lớn hơn Ái Mỹ nữa, nhưng nhìn kỹ thì mặt còn trẻ, gần như là trẻ con. Nàng không quá mười tám đâu.

Nhưng nàng đã trở mã đều rồi và gương mặt đẹp lắm, tuy thua Ái Mỹ thời hai mươi một chút. Chiếc bùng rền của váy đầm không cho Hiến biết thân thể của nàng có đẹp lắm hay không, nhưng chắc chắn là không xấu. Váy cao của tuổi trẻ để lòi ra hai ống chơn thẳng và rắn rỏi, đẹp một vẻ đẹp thể thao nhanh nhẹn,

và hai cánh tay trần của nàng chứng tỏ nàng có hoạt động thể dục mà như vậy là nó đẹp đúng y theo con mắt thẩm mỹ của người thời nay.

– Cháu Hương đó Minh Doãn à. Hương con, ông Hiến là bạn của má, con kêu bằng cậu.

Thiếu nữ vừa rồi chỉ cúi đầu lặng lẽ chào khách. Giờ nầy chào lại một lần nữa và nói to lên:

– Chào ông Hiến!

– Coi, má đã biểu con gọi bằng cậu mà? Hay con muốn kêu bằng ton-ton¹³ cũng được, tùy con.

Thiếu nữ chỉ cười thôi, không cãi cũng chẳng vâng lời, Hiến chỉ ghé nói:

13 tonton: cậu

– Hương ngồi xuống đây cho tôi hỏi thăm.

Thiếu nữ không ngồi trên chiếc ghế mà chỉ bước lại ngồi trên tay vịn của ghế mẹ. Nó cúi xuống hôn lên đầu Ái Mỹ một cái, và Ái Mỹ nắm lấy tay con mà rằng:

– Năm nay nó mười sáu, nhưng nó giống ba nó nên to lớn quá.

Thiếu nữ cười và nhìn cái cười ấy, Hiểu hiểu ngay là cô gái cười mẹ đã nói láo về tuổi tác của nó. Không, gương mặt ấy trẻ lắm cũng mười tám tuổi chớ không thể mười sáu được. Phụ nữ ta bị Âu hóa, hay giấu tuổi, chớ không khoe thọ như đồn bà ngày xưa nữa. Họ cứ muốn làm em nhỏ chớ không thích làm chị cả, càng không thích lên bà. Và họ ăn gian luôn tuổi của con họ vì con bị sụt là mẹ được sụt. Dầu sao, Hiểu cũng thấy là Ái

Mỹ già hơn khi này nữa, khi chàng so sánh ảnh ngày xưa với người nay.

Ái Mỹ lại nói lão là Hương to lớn vì giống Khoa. Thật ra sức vóc vạm vỡ của nó là do nó giống vợ chồng anh Lửa, cha mẹ ruột của nó.

- Hương học trường nào, Hiền hỏi.
- Dạ, trường Pasteur.
- Chương trình Pháp à?
- Dạ.
- Lớp mấy?
- Dạ lớp đệ nhứt.
- Thành ra cuối năm nay thi tú tài?
- Dạ.
- Giỏi lắm...

Không biết hỏi gì nữa, chàng nhìn Ái Mỹ mà cười để thầm khen nàng có con ngoan. Ái Mỹ sung sướng nhìn qua con và Hiền cũng nhìn cô bé như mẹ nó. Hiền lương thiện nên chàng cố không nhìn Hương trên toàn thể mà chỉ nhìn mặt nó thôi. Chàng nhìn Hương, con bé Hương đang ngây thơ cười với mẹ và ngây thơ day lại nhìn ông khách mà cười. Chàng, nhìn nó rồi bỗng thấy rằng mặt nó đẹp vô cùng. Mặt của Hương thuộc vào loại mà thoát thấy, không ai chú ý đến nhiều, nhưng càng nhìn kỹ càng khám phàm phá được những đặc điểm khéo léo. Nàng chắc không gây được tiếng sét ái tình cho ai cả nhưng những kẻ gần nàng lâu ngày, không sao rời nàng được nữa.

Hương lại hôn lên đầu mẹ rồi đứng dậy chào khách để đi lên gác. Đây là tuổi

trẻ, hơn thế một tuổi trẻ thể thao và sống cởi mở linh động, nên nhanh nhẹn, nhí nhảnh như trẻ con, khác xa với người đờn bà đứng tuổi đang ngồi kia.

Thuở Ái Mỹ hai mươi, nàng vẫn trẻ đẹp nhưng chắc đẹp trầm lặng, nặng nề, ăn hợp với toàn thể xã hội trong thế hệ nàng.

Hiển đang ngồi ở giữa hai lứa tuổi ấy, và cố nhiên, chàng thiên về lứa trẻ trung bởi thế hệ của chàng là thế hệ tiền phuông của lứa tuổi này, chứ không phải thế hệ cuối mùa của lứa tuổi trước.

Người tiên phuông cảm động mà nhìn đàn em tiến tới theo cái nhìn của mình đặt ra và hôm nay cảm động nhìn một đứa em vừa leo các nấc thang lầu vừa xướng thanh nho nhỏ một điệu nhạc ngoại quốc:

Là la là lá la là la

La la la lá la lá la

Bỗng chàng bật cười, vì vắng nghe như Ái Mỹ đang rầu rĩ rên điệu vọng cổ sở trường của nàng:

Ủy trời đất ơi! Cái nỗi đoạn trường, cũng vì ai kia đành phụ rẫy...i...í... thiệp mới bơ vơ...ơ... ơ...

Hai thái cực đang tương phản nhau, đang xung khắc nhau trước mặt chàng, chàng là Ngọ, ở giữa Bình Minh và Hoàng Hôn, Hoàng Hôn có đẹp ngậm ngùi đến đâu Ngọ vẫn nuối tiếc Bình Minh với chân trời ửng đỏ màu son bởi vì Bình Minh nhắc nhở cái gì Ngọ vừa mất, vừa qua, Hoàng Hôn thì chỉ gợi hình ảnh ghê rợn của tàn tạ, Bình Minh là cái rễ cây mà Ngọ bám vào để khỏi bị giòng thời

gian lồi cuốn hay để hưởng cảm giác ấy, còn Hoàng Hôn chỉ là cội cây già trôi sông. Vớ lấy nó, nó sẽ kéo Ngọ ra biển thẳm của sự già nua.

Lá của chậu cây kiểng để trong buồng khách bao giờ cũng hướng ra cửa để tìm mặt trời. Người Trung Hoa thường tạo ra một giống cá vàng lồi mắt bằng cách bọc bốn thủy tinh bằng vải đen chỉ chừa một lỗ nhỏ thôi. Con cá vàng nuôi trong ấy không lảng xảng như cá vàng thường, mà suốt ngày chỉ dừng lại trước cái lỗ tí hon ấy, lỗ mắt mà nhìn sáng ngoài kia. Lâu ngày chảy thán, mắt cá vàng nhờ làm việc nhiều, lồi ra một cách dị hợm.

Tất cả sinh vật trên quả địa cầu cần sáng, thềm sáng.

– Hồng nầy Minh Doãn mua bao nhiêu một đóa?

– Ở... hơi...ừ...

Ái Mỹ kinh ngạc mà thấy bạn thần thờ, không nghe câu hỏi của nàng.

– Minh Doãn làm sao vậy?

Người thanh niên đang lộn giữa hai dòng nước chợt tỉnh nói:

– Không, chỉ hơi chóng mặt thôi.

Ái Mỹ lo lắng hỏi:

– Có thường bị như vậy hay chỉ mới bị lần đầu? Đi nằm nghỉ một lát nhé? Có buồng riêng cho bạn hữu, trên lầu.

– Không, cảm ơn Ái Mỹ, đây là lần đầu, có lẽ vì nhiều thuốc ngủ đêm rồi.

– Lại phải uống thuốc ngủ?

– Ừ, trời nóng bức, khó dỗ giấc lắm.

– Hay cứ nằm trên sô-pha [sofa = ghế dài trong phòng khách] nầy tạm một lúc?

– Khỏi, Ái Mỹ cứ yên lòng, đã qua rồi.

Ái Mỹ bước vào trong vài giây thì trở ra với hộp dầu cù là Con Cọp, thứ dầu Xanh-Ga-Bo¹⁴ mà nàng đã phải mua lậu.

Nàng quệt dầu nơi đầu ngón tay trở rồi bôi lên trán của Hiến, bôi lên mũi chàng và nói:

– Hay lắm, nhức đầu, chóng mặt, đau bụng gì cũng sẽ tiêu tan hết.

– Cám ơn Ái Mỹ.

Minh Doãn nghe rõ rằng nếu lấy Ái Mỹ làm vợ thì chàng sẽ được săn sóc như thế nầy mãi, vì bà mạng phụ phu này hẳn phải cứng người chồng trẻ.

¹⁴ Singapor: Tần Gia Ba

Lấy vợ trẻ, nhứt là trẻ hơn mình nhiều quá, chỉ khổ thân mà phải cưng nó thôi. Nhưng bỗng chàng bật cười một lần nữa. Săn sóc bệnh nhưn bằng dầu cù là thật là có vẻ bà cụ. Đó là trị liệu pháp của các cụ trên xe đồ lục tỉnh, cụ nào cũng võ trang bằng cù là cả, đường xa thì thế nào cũng có người đau ốm thành linh và các cụ cũng thường chóng mặt hoặc buồn nôn.

Mùi dầu cù là gợi lên cái gì cũ kỹ, già xọm, buồn bã quê mùa, và Hiễn thoáng thấy mình sẽ bị cho uống thuốc Bắc đắng hôi khi bệnh hoạn, mình sẽ được Ái Mỹ cúng sao cho, vào năm nào bị sao La Hầu chiếu mạng.

Cô bé mặc đầm khi nãy, chắc sẽ không biết làm gì cả để giúp bệnh nhưn, hay có biết, chắc cô thích dùng dầu nhản

hơn là dầu Nhị Thiên Đường vì các loại cù là để mùi lại rất lâu, một mùi đầu ồm, lụm thum gợi hình ảnh một ông cụ, một bà cụ choàng hầu khăn rằn đỏ.

– Minh Doãn đã đỡ chưa?

Ái Mỹ chưa hết lo lắng. Nhưng sự săn sóc của nàng chẳng những không làm cho Hiến cảm động, trái lại khiến người thanh niên nẩy tức giận. Tuổi trẻ dồi dào sinh lực và rất hãnh diện về sức khỏe của họ. «Bị» săn sóc, tự ái của họ mang thương. Họ không ưa thủ vai động, vai yếu, vai thọ ơn.

– Thôi được, đừng thăm kịch hóa.

Hiến trả lời giọng hơi xẵng, và xua tay khi Ái Mỹ lại chìa hộp cù là Con Cọp ra. Ái Mỹ sợ hãi thụt tay lại và nhìn trân trối bạn nàng, như một bà mẹ áy náy

trước sức khỏe không vững vàng của một đứa con cứng mà cứng đầu, không chịu uống thuốc.

– Minh Doãn nằm nghỉ một lúc nhé?

– Không!

Câu trả lời gọn lỏn có tiếng «không» trắng trợn làm Ái Mỹ hoảng hồn nín khe. Nếu đau ốm thật chắc chắn là Hiền cũng đã từ chối để cho nàng săn sóc, nhứt là khi mà trên kia có tuổi trẻ nó sắp trở xuống lúc nào không biết chừng. Tuổi trẻ chỉ ưa hoạt động, sức mạnh và sức khỏe, không nên để cho nó chứng kiến sự bệnh hoạn.

Xăng với bạn xong, Hiền hối hận quá. Ái Mỹ có lỗi gì đâu, còn trái lại nữa. Nàng chỉ mắc phải cái tội già thôi. Mà cái tội đáng tha thứ ấy, không làm hại chàng

chút nào. Ai bắt buộc chàng yêu, chàng lấy bà già? Không chơi với người ta nữa thì tuyệt giao, chấm hết. Làm khổ người ta chi. Chàng tạ lỗi bằng cách tạo hòa khí trở lại:

– Khi này Ái Mỹ đã hỏi gì, Ái Mỹ?

Con người sắp chết đuối trên dòng nước yêu đương mừng rỡ nói:

– Minh Doãn đã khỏi rồi à? Ồ... Ái Mỹ hỏi Minh Doãn mua hồng nầy bao nhiêu một đóa?

– Hồng Đà Lạt thường thì trên Tự Do bán ba chục đồng một đóa, nhưng hồng lục là giống lạ, nên nó bán tới năm chục đồng.

– Thành ra bó hoa năm bông nầy Minh Doãn phải mua tới gần ba trăm bạc. Lãng phí quá!

Hiển bỗng thấy rằng mình đã lãng phí quá thật đó. Nhưng khi sáng nầy thì chàng không nghĩ vậy. Tặng người đẹp thì bao nhiêu cũng chưa xứng đáng. Chỉ có bây giờ, người đẹp bỗng dưng hóa thành bà già thì bao nhiêu cũng là quá mất.

Ý nghĩ nầy thành linh lại khiến chàng hối hận. Chàng mắc cỡ với mình hết sức mà trở cờ một cách mau lẹ và hèn hạ. Chàng không phải là con trai mới lớn lên, chưa kinh nghiệm về đờn bà con gái, thì không có quyền bào chữa sự sanh biến của lòng chàng bằng lý lẽ rằng chàng đã xem lầm.

Không, chàng không lầm. Bà chị cao niên quả rất đẹp và rất trẻ đối với niên kỷ của bà chị và cỡ chàng yêu bà chị cũng chẳng ai dám chê cười khiếu thẩm mỹ của chàng.

Chẳng qua là vì tuổi trẻ đã chen vào vụ này một cách đáng tiếc mà tuổi trẻ và tuổi quá thì dễ gần nhau quá, làm nổi bật lên sự cách biệt khiến chàng do dự.

Nếu Hương chỉ là một nữ sinh đi ngoài đường phố! Có hàng ngàn nữ sinh trẻ đẹp khác đi ngoài phố mà không có nghĩ gì về họ đâu!

«Ái Mỹ ơi, không lỗi ở ai cả trong vụ này!» chàng muốn nói to lên ý nghĩ thầm trên đây, nhưng thấy rằng vô ích. Quan điểm của chàng, chỉ có chàng là thấy thôi. Người khác sẽ thấy khác, nhứt là Ái Mỹ, trừ phi Ái Mỹ là nữ thánh.

Trên kia, tiếng nhạc nổi lên. Đó là tiếng nhạc rè rè của băng nhựa ký âm. Hương đã thâu lại cái đĩa của máy hát âm thanh nổi dưới này để có thể hứng lúc nào, có nhạc lúc nấy, ngay trên giường

khởi bước đi đâu cả.

Hai người lắng tai nghe tiếng chơn
đùi đùi của thiếu nữ nện lên gạch theo
nhịp điệu của nhạc, lắng tai nghe nàng
hợp ca với ca sĩ trong đĩa.

– Nó làm ồn quá, mà cứ như vậy cả
ngày lẫn đêm, Ái Mỹ phàn nàn.

– Tuổi trẻ như vậy là tự nhiên.

– Thuở Ái Mỹ mười tám Ái Mỹ có
như vậy đâu!

Vô tình Ái Mỹ đã khai thật tuổi của
Hương bằng sự so sánh này, và vô tình,
nàng đã phơi bày sự kém cỏi của nàng,
kém ngày nay, mà ngày xưa cũng kém
nữa.

Tuổi thanh xuân của người Á Đông ta ủ rũ quá, họ không sống động như người Phi Châu, người Âu Châu, nhưng tiếp xúc với ngoại quốc, mỗi thế hệ của ta bước lần sang cuộc sống động ấy bằng cớ là Ái Mỹ đã làm ồn hơn các bà cụ trong thời xuân trẻ của nàng. Nhưng vẫn tỉnh hơn là Hương bây giờ nhiều lắm.

Người đồn ông trẻ người rất lâu, mà trẻ tánh cũng rất lâu. Họ luôn ở lại với thế hệ sau và người cha vốn dễ tha thứ lỗi lầm của con cái hơn người mẹ chỉ vì họ đã ở lại nên hiểu tuổi trẻ hơn.

Cái chuyến đi xa đến một nơi hẻo lánh để quên xã hội vài hôm và bị xã hội quên vài hôm, hầu sống tay đôi một cách ích kỷ, cái chuyến đi ấy, khi này Hiến định là lúc ra về sẽ báo cho Ái Mỹ biết rằng họ khởi hành chiều nay.

Nhưng chuyến đi ấy sẽ không bao giờ có cả. Hiễn vừa chợt thấy rằng chàng suýt phạm một lỗi lầm lớn trong đời chàng. Ái Mỹ với tình cảm chơn thật của nàng, không phải là kẻ để chàng qua đường. Mà hôn nhân với nàng hẳn là không xong rồi.

Quyết định xong không mời Ái Mỹ đi cái chuyến viễn du đó, Hiễn nghe ngậm ngùi vô cùng. Chàng vừa bỏ rơi một người bạn. Tuy hai người chưa nói hẳn ra điều gì với nhau, chớ chàng đã mặc lạng tỏ tình và nàng đã mặc lạng nhận lấy tình ấy.

Hiễn hình dung cảnh chàng trương bườm ra khơi, còn Ái Mỹ đứng nơi bờ hoang đảo, đưa tay ngoắc, rồi tuyệt vọng nhìn kẻ phản bội lướt dậm trùng dương, đoạn té quỵ xuống, ôm mặt mà khóc. Lòng cô đơn lạnh của nàng muôn ngàn

năm vẫn không nguội trên cô đảo.

Chàng thương xót Ái Mỹ, nhưng lại thương xót chàng hơn. Mỗi tình trẻ con thuở mười bốn tuổi, giấc mộng thân yêu ấy hóa ra không bao giờ thực hiện à? Và mỗi tình còn mới ràng ràng đây thoát thai của mộng cũ, dễ trong chốc lát mà từ bỏ được nó à? Nó là một chút của lòng chàng, từ bỏ nó là rút đi một mảnh tim, tuy nhỏ, nhưng vẫn gây đau.

Mỗi tình kỳ quặc vừa hoài thai ấy, Hiền thấy rằng nó vừa lớn vừa đẹp, lớn và đẹp chính vì sự kỳ quặc mà chàng có gan vượt qua. Yêu một người đồng lứa, một cô gái trẻ hơn, chỉ là chuyện tầm thường của mọi người thôi, không một chút công lao, không một chút can đảm nào, nên xoàng xĩnh và tầm thường quá.

Mối tình lớn và đẹp ấy, chàng lại
đành từ bỏ nó à?

Ta như hai con chim

Tung cánh bay đi xa

Ta như hai nai tơ

Cùng nhảy trên cỏ xanh mơn

Trên kia, thiếu nữ xén tóc theo lối
gạc-xon¹⁵ cứ hòa ca với đĩa ngoại quốc,
cứ nhảy múa theo nhịp nhạc, sự ồn ào
ấy làm cho kẻ niên cao kỷ lớn khó chịu,
sợ hãi, nhưng lại quyến rũ những người
sinh lực dồi dào.

Trong đời Hiên, chưa bao giờ chàng
phải hoang mang nhiều như hôm nay.
Không, chàng chưa yêu Hương đâu, mà
cho cả dự vọng xấu trước một gái thơ
mơn mớn, chàng cũng không có. Nhưng

15 garçon = con trai

cô gái thơ ấy đã chặn đứng tình cảm đang xuôi theo dòng của chàng, thứ tình cảm mà chàng vừa giựt mình thấy là không ổn lắm.

Giựt mình chàng không đành xóa bỏ cuộc xây dựng yêu dấu ấy, mà là di tích thân yêu của thời thơ dại được tìm thấy nơi một kẹt tủ, một xó nhà.

Một chiếc xe bò thu nhỏ thuở còn thơ mà chính bàn tay vụng dại của mình đã chế tạo ra, nằm dưới lớp bụi thời gian từ ấy những nay trong một hộc tủ!Ồ! Cả một thế giới hiện lên, khi ta nghe mùi meo mồm của món đồ chơi cũ bắt gặp tình cờ đó. Những ngày vui sướng tràn ngập mộng đẹp trở về nhờ cây gậy phép ấy, ai lại nỡ vứt chiếc gậy phép đi.

Trời xanh, xanh, xanh...

Gió, thanh, thanh, thanh...

ta bước nhanh, nhanh...

Nhưng bóng ma hiện về lại chính là một bóng ma trẻ trung, nó chỉ có thể bận bạn được với sự trẻ trung đang múa hát trên kia thôi.

– Để Ái Mỹ bảo nó im cho Minh Doãn nghỉ nhé.

Hiển hoảng sợ vội ngăn:

– Ý đừng, cứ để cho nó vui chơi tự do chơi. Minh Doãn có sao đâu.

– Minh Doãn uống gì?

– Cám ơn. Minh Doãn đến để mời Ái Mỹ...

Mắt bà mẹ nẩy sáng lên những hy vọng...

– ... Chiều đi ăn cơm...

... và thất vọng bồng phủ qua mặt nàng một lớp voan¹⁶ tang. Nàng vốn định ninh rằng chiều nay họ đi xa.

– ... với lại mời bé Hương nữa. Minh Doãn ngỡ nó còn bé con nên đã quên mất nó.

Ái Mỹ thở dài, rờ rẫm đóa hoa hường màu lục mà cánh hoa óng ánh như nhung, nhẩn nại nói, tự mĩa mai một cách chua xót.

– Được cái là ở nhà ngắm hoa lạ cũng thích.

Trước khi lên xe, Hiền căn dặn bạn đã tiễn chàng ra tận đó:

– Bé Hương có áo dài ta chớ? Biểu nó mặc áo dài ta nhé!

¹⁶ voile = khăn phủ, màn che

Hiển rõ máy, nhưng còn lắng nghe một hồi lâu nữa tiếng ca nhạc từ trên lầu vọng xuống.

Lần đầu tiên chàng đập ga mà quên chào Ái Mỹ lần chót và cái cảnh chàng hình dung khi nãy, giờ diễn ra mà chàng không thấy: Ái Mỹ nhìn theo chiếc xe chàng mất hút trong sự sầm uất của đám rừng xe lưu động, buồn như nhìn chàng lướt dậm trùng dương bỏ rơi nàng lại nơi hòn đảo mồ côi.

Hồi ba giờ, ra khỏi nhà báo, Hiển đã muốn mượn thêm của bạn hữu một ghim, nhưng lại thôi; giờ tới đây, nhớ lại số bạc ít ỏi còn trong bóp, chàng đâm ra hối hận.

Đây là bữa cơm trả nợ miệng Ái Mỹ, và chàng phải đưa bạn đến một hiệu ăn tương đương với hiệu Chéong Nam của

Ái Mỹ hôm nọ.

Mà không, không tương đương, phải hơn kia. Với Ái Mỹ, thủ vai ký giả nghèo, có vẻ nên thơ lắm. Nhưng với một đứa con nít như bé Hương thì phải xôm tụ nó mới ngán. Mà xôm tụ thì hai ngàn bạc ít quá.

Khi bước vào nhà, thấy Ái Mỹ đã xong cả, đang ngồi sẵn trên ghế sa lông mà đợi chàng, Hiển thương xót quá. Đờn bà luôn luôn bắt đờn ông chờ đợi, lắm khi mình phải ngồi hàng giờ rục xương cho họ sửa lại một mái tóc, thế mà chỉ mới có bảy giờ rưỡi tối, theo giờ mới thì ánh ngày chưa tắt hẳn, thế mà nàng đã xong đâu đấy cả từ hồi nào rồi.

Đây là luật cung cầu mà một người tốt bụng và nhiều tình như Hiển nghe đau lòng hết sức. Chàng không muốn

làm kẻ được ưu thế chút nào. Chàng thích bị hất hủi hơn, vì đau khổ dễ chịu và dễ quên hơn là đau xót.

Để gỡ tội, một tội chưa làm, và cỡ đã phạm rồi, cũng chẳng ai khiến trách chàng được, kể cả Ái Mỹ nữa, vì chàng chưa nói gì với Ái Mỹ cả, chàng đến ngồi chung với Ái Mỹ trên chiếc ca-na-bê¹⁷ kiểu tân thời, ghép lại bằng nhiều ghế ngồi thường, đóng y cỡ nhau không so le một ly nào cả. Ái Mỹ mừng như trẻ con được quà, nên hí hửng nói:

– Cám ơn Minh Doãn.

– Cám ơn điều gì chớ?

– Cám ơn Minh Doãn đến chung ghế với Ái Mỹ.

Nàng đã tự hạ mà thú nhận sự cần

¹⁷ canapé = ghế trường kỷ

của nàng khiến Hiển lại nghe thương.
Chàng làm bộ nói để khỏa lấp:

– Khéo văn vẻ, ngồi chung xe còn gần gũi hơn.

– Trên xe khác, ở nhà khác. Trên xe bắt buộc phải gần, thù nghịch nhau vẫn phải gần. Ở nhà, ngồi gần là dấu hiệu thân mật.

– Nhưng Minh Doãn rất giận Ái Mỹ.

Giọng chàng cà rỡn, nhưng Ái Mỹ cũng sợ hãi vội hỏi:

– Ái Mỹ đã sơ sót gì...

– Nói cho đúng ra, Minh Doãn giận phải đẹp, giận toàn thể, không chừa ai cả. Họ không biết cách làm cho đồn ông vui lòng, và sự thân mật nào cũng có tì có vết cả.

Ái Mỹ càng sợ hãi hơn, hỏi lảng xảng:

– Sao? Làm sao? Có gì phật ý, Minh Doãn cứ nói thẳng.

– Đờn bà vụng lắm. Vào những ngày long trọng như ngày cưới, ngày hẹn nhau v.v... họ đi mỹ viện. Họ không biết rằng ở mỹ viện ra, đầu và tóc của người đờn bà rất hôi mùi hóa chất và mùi khét vì nhiệt độ. Họ lại không biết rằng giai đoạn ngấm đã qua rồi, và khi cưới nhau, hẹn nhau, là không phải để ngấm nhau nữa. Khi ấy người đàn ông chỉ còn ưa lắng nghe cái mùi đặc biệt của đờn bà, riêng biệt mỗi cá nhân. Đêm hẹn nhau, Ái Mỹ vừa đi mỹ viện, làm cho Minh Doãn tức lắm, và cái mùi hóa chất mãi đêm hôm nay vẫn còn.

Ái Mỹ ngồi đó mà ngẩn ngơ trước tiết lộ vừa rồi, và lo âu cho nhiều sơ sót

khác nó khiến người bạn trai này không thích nàng.

Trong khi đó thì Hiến tiếp tục «nghị luận» thăm về vụ này, vì còn nhiều điều mà chàng không thể nói ra cho người đàn bà tử tế này nghe.

Theo kinh nghiệm trác táng của chàng thì bọn buôn hương bán phấn mà giỏi nghề, không ả nào dùng nước hoa và phấn thơm cả, trừ vài ả hôi nách thì không kể. Danh từ buôn hương bán phấn là danh từ chỉ một loại người của thời xưa, hay một loại người của thời nay mà còn quê, còn dốt nghề.

Có người ngỡ rằng các ả tránh cho đàn ông cái họa mang mùi của nước hoa và phấn thơm về nhà mà phải bị lộ tẩy với «bà xã».

Nhưng không. Ta có bị lộ tẩy hay chẳng, thầy kệ mỗ ta, các ả cứ giữ ưu thế có lợi cho các ả thôi. Nhưng ưu thế thật và tế nhị đến tuyệt đỉnh, không phải là nước hoa và phấn thơm mà là cái mùi mồ hôi riêng của mỗi cá nhân.

Chàng tức cho Ái Mỹ không khôn khéo để quyến rũ chàng. Nếu Ái Mỹ đã học qua một trường chinh phục đờn ông nào, chàng đã bị nàng chiếm lòng và khỏi phải thắc mắc, khỏi phải xót xa vì viễn ảnh bỏ rơi Ái Mỹ.

Chàng muốn bị chinh phục! Phải! Là người con trai kinh nghiệm, chàng biết rằng được chinh phục cũng sung sướng y như là chiến thắng trong một cuộc chinh phục. Trong trường hợp chàng, chàng còn được cái lợi khỏi phải ngậm ngùi thương ai cả.

Nhưng Ái Mỹ chỉ là một người đồn bà tử tế thôi, chẳng biết bảy chữ tám nghề gì cả thì làm sao nàng sánh thủ đoạn, đủ bản lĩnh để mê hoặc chàng?

Người loại ấy, chỉ có thể làm nạn nhân thôi, mà chàng cố tránh tạo nạn nhân trong đời tình cảm của chàng.

Tiếng ca hát, lần này không có nhạc vang lên trên kia, khiến Hiến sực nhớ mục đích chánh của chàng đêm nay. Chàng hỏi bạn:

– Bé Hương chưa xong à?

– Dạ nó thì lồi thối lệch thẹo có gì mà chưa xong. Tại cái tật nó không thích chờ ai, nên ở trên ấy mà xem sách hình.

Không thích chờ ai! Đó là tánh của tuổi trẻ. Hương không bền chí như bà mẹ cao niên này đâu vì nàng nóng tánh

như bất kỳ gái, trai tơ nào. Loại người này thì chỉ biết đòi hỏi được chinh phục thôi.

Nàng “lôi thôi lệch thếch”? Bốn tiếng mà Ái Mỹ vừa dùng, làm cho chàng kinh sợ. Đó là tánh của gái đợc sống mới. Lôi thôi tự nhiên, hay lôi thôi cố ý gì cũng dễ quyến rũ cả, theo mỹ cảm của chàng. Đứng giữa một người cứ trang diện sắc bén và dốt chiếm lòng và một kẻ lôi thôi mỹ thuật và đòi hỏi chinh phục, chàng sẽ nghiêng qua tuổi trẻ dễ dàng vì hấp mắt mà cũng vì tánh nhõng nhẽo cũng lôi kéo y như tánh chiều chuộng vậy, mà bà mẹ lại không biết cách chiều chuộng chàng...

Hiển sợ hãi quá vì bỏ rơi Ái Mỹ mà đi nơi khác, không đã thương lòng nàng cho bằng bỏ rơi nàng vì con nàng.

– Hương ơi! Ái Mỹ gọi lớn.

– Dạ.

– Cậu lại rồi con ạ! Xuống đi con.

Hiển nghe tiếng giày, nhưng tiếng ca không dứt. Hương xuống đến chơn thang lầu mà vẫn còn nghe ngao bài ca ngoại quốc.

Như hoa hồng

Nàng chỉ sống

Một buổi hừng đông.

Hiển ngạc nhiên quá mà thấy nàng mặc đầm, trái với ao ước và căn dặn của chàng khi sáng:

– Chào ông Hiển.

– Chào em bé.

Hiển nói tiếng Pháp, cho dễ trôi danh từ “em bé” trong khi đáng lý chàng phải gọi nó bằng cháu. Ma petite, em bé, vừa thân mật hơn “cô” vừa không làm nổi rõ lên sự cách biệt tuổi tác như cậu cháu. Dùng ngôn ngữ Pháp, nghe thường quá không gây nghi kỵ như nói tiếng ta.

Ái Mỹ trách con:

– Má đã biểu con gọi cậu bằng cậu kia mà.

– Con không thích kêu ông Hiển bằng cậu.

– Sao lạ vậy?

– Vì ông Hiển không có bà con!

– Bạn của má kia mà!

– Cho dầu vậy cũng không phải bà con. Vả lại tiếng “cậu” của miền Bắc lại có nghĩa khác...

Hương bỏ dở câu nói rồi cười giòn lên, tự nhiên không e lệ như những người có hậu ý vừa ám chỉ xong một việc thì hổ ngươi đến tía tai.

Đến phiên Hiền trách bạn:

– Sao, Ái Mỹ không dặn em nó mặc ta?

– Ấy, nó không chịu mặc ta.

Hương ngạc nhiên hết sức mà nghe mẹ nói dối. Không hiểu sao, hôm nay nàng lại toan mặc áo dài. Nhưng mẹ nàng đã ngăn nàng ăn vận như vậy.

Mỗi người trong bộ ba này, về vụ chiếc áo đều có bí mật riêng của mình.

Hương thì muốn làm dáng với người đàn ông mới len vào gia đình nàng, cũng vẫn cứ không hậu ý, đó chỉ là bản tính của phụ nữ thôi: chiếc áo dài không thường mặc là một thứ phục sức lạ mà nàng thấy là đẹp hơn áo đầm.

Ái Mỹ thì cứ muốn cho nàng còn bé bỏng. Mặc áo dài ta nó có vẻ người lớn hơn là mặc đầm, nhứt là loại áo đầm may riêng cho con gái nhỏ mặc để đi học. Nó mà càng bé thì nàng càng trẻ ra.

Còn Hiền thì trái hẳn lại, muốn cho Hương thành tiểu thư đêm nay. Chàng không thích đi với một mẹ, một con mà trong đó chàng có vẻ là một ông cha đi với bà vợ già và cô con gái lớn. Hương phải là một thiếu nữ thành nhơn, và chàng đi với hai người bạn gái. Không ai biết thâm tâm của ai cả, nhưng chỉ có một mình Ái Mỹ là toàn thắng.

Bây giờ đến chiếc xe. Vẫn sợ chạm tự ái của bạn, Ai Mỹ không dám bình vực cho xe nàng. Nhưng Hiền lại đòi xử dụng chiếc Dauphine vì một lẽ riêng. Người thứ ba nghiêng qua bên nào thì nặng đòn cân bên ấy. Hương biện hộ cho chiếc xe hai ngựa của Hiền:

– Hương ưa xe ông Hiền hơn, vì dầu sao nó cũng có vẻ thể thao hơn chiếc xe bộ vệ của má.

Hiền bị thiếu số, đành nhẫn nại chịu số phận, và hỏi một câu mà người tinh ý nghe qua, biết ngay bí mật của chàng khi chàng đòi hỏi chiếc Dauphine:

– Hương chịu cần, ngồi trước chung ba người cho vui, có được không?

– Không khổ lắm như ông lo đâu. Nhưng Hương xin được lái như vậy chỉ

có ông là sẽ phải khổ.

Ái Mỹ kêu lên:

– Ý trời ơi, con chưa lấy bằng!

Rồi nàng phân bua với Hiến:

– Ấy, nó cứ ăn cắp xe ở nhà để lái mãi. Nguy quá! Nhưng mà chạy xuống sông một mình ít ghê hơn là chôn ba người, con nhỏ rắn mắt!

– Con cẩn thận mà má.

– Không được, đừng phá xe của cậu.

– Con thích xe ông Hiến lắm, vì rủi có đụng cũng không sao. Xe này hay lắm, không sợ móp. Nói xong, Hương cười ngất, Hiến cũng cười theo và nói:

– Vậy Hương cứ lái.

Nhưng Ái Mỹ cả quyết ngăn cản. Cô bé giận dữ, ngồi ngoài sau một mình. Một lần nữa Ái Mỹ lại toàn thắng. Nếu Hương không hờn mẹ, ngồi phía trước theo lời yêu cầu của chủ xe thì, chắc chắn nó sẽ gần Hiền hơn, không phải vì nó giành ngồi giữa, cũng không phải vì Hiền dám đòi hỏi như vậy mà vì Ái Mỹ rất sợ khuôn ghế sắt của loại xe này cắn đau lắm.

Hương hờn, nhưng chỉ làm thỉnh được một lúc ngắn, thì nó đã chồm tới, gác càm lên lưng dựa của băng trước mà tham gia vào chuyện ngoài ấy. Hai người đằng trước đang bàn nhau về tốc độ xe hơi. Hương hỏi:

– Ông Hiền ơi, xe song mã là xe gì?

Ái Mỹ mau miệng, đáp thay bạn:

– Song mã là hai ngựa. Đó là lối gọi xe này, bằng chữ Nho.

– Nhưng sao con nghe họ cười ầm lên khi có ai dùng danh từ Song Mã?

Ái Mỹ sợ hãi quá, ngỡ họ nhạo báng loại xe này và Hương ngu dại nhắc lại, làm phiền cho bạn nàng, nàng nạt con.

– Con chỉ nói bậy. Có bao giờ họ lại cười vô ý thức như vậy đâu.

– Có mà má.

Hiển xen vô:

– Quả có như Hương nói. Họ cười vì đó là một ám chỉ gợi xưa ngộ nghĩnh. Ngày xưa, Sài Gòn có một thứ xe đi dạo mát rất sang trọng, xe ca lét, do hai con ngựa kéo, mà ta gọi là xe song mã.

Thứ xe của Minh Doãn cũng hai

ngựa, và cố nhiên gọi song mã vẫn đúng. Cái buồn cười là hai ngựa xưa sang trọng nhứt, còn hai ngựa nay thì lụm thùm nhứt.

– Ta đi ăn ở đâu Ái Mỹ?

Hiển muốn đánh trống lất cho bà mẹ khỏi sợ đứa con lảm lời, nói bậy nói bạ nhiều quá mà khổ.

– Tùy Minh Doãn.

– Thôi, để Hương chọn lựa.

– Minh Doãn có ý hay đa. Cậu cho phép thì con chọn đi, Hương.

– Con muốn ăn ở Guillaume Tell.

Hiển giựt mình suýt rụng vào một chiếc xích lô như đêm nọ, nghe chàng nói yêu mình, Ái Mỹ đã giựt mình suýt rụng vào một chiếc xe hơi khác. Chàng

có ý muốn làm bánh hơn Ái Mỹ, nhưng chỉ bánh hơn một chút xíu thôi là đủ rồi. Con bé tinh nghịch này, bộ nó biết chàng ít lúi nên phá chơi sao mà đề nghị một hiệu ăn «thượng thặng» như thế! Chàng không bủn xỉn, không hề so đo khi thù tạc với bạn hữu, nhưng rất sợ phải ê mặt với khách cùng bàn lúc bồi bàn đem giấy tính tiền lại.

Ái Mỹ đoán biết bạn sợ hãi nên mắng con:

– Mày chỉ cầu kỳ, sao lại đòi đi xa chi vậy?

– Chớ má biểu con chọn mà.

– Phải, Hương nói phải. Chính ta mời nó chọn thì phải nghe theo nó.

Minh Doãn phát biểu ý kiến như vậy và Ái Mỹ không còn biết làm cách nào để

cứu chàng. Nàng định bụng lát nữa, sau bữa ăn, nếu thấy Hiền cầm giấy tính tiền xem rồi ngán ngơ, nàng sẽ tìm thế đẩy Hương đi để dúm thêm tiền cho chàng.

– Lần nào đi ăn với Ba với Dì, Ba cũng đưa qua bên ấy cả.

Ý Hương muốn nói rằng sợ dĩ nó đòi ăn hiệu đó vì nó biết ở đó ngon. Nhưng Ái Mỹ ngỡ nó cho rằng bọn này không sang như cha nó và nhứt là như dì ghẻ nó nên mới xem việc đi ăn nơi đó không dĩ nhiên, nên mới đặt thành vấn đề. Tui thân và tức giận, nàng nói với Hiền:

– Ái Mỹ không thích ăn ở đó.

Nhưng xe đã vào tới giữa cầu quây cũ rồi, nên Hiền thừa dịp ấy mà giảng hòa:

– Đã trót chạy tới đây, không lẽ quày

trở lại. Thôi thì một lần cũng chẳng sao. Vả lại Minh Doãn cũng định ăn ở đó, trước khi hỏi ý Ái Mỹ và Hương.

Chàng nói dóc thế để nghe cho oai, và nhưn thấy Ái Mỹ tủi thân khi nghe chồng nàng biệt đãi người vợ lẽ, chàng muốn mình cũng biệt đãi y như vậy cho nàng khỏi nghe mình kém sút và bạn nàng kém sút. Có lẽ tế nhận được hảo ý của Hiền, Ái Mỹ cảm động lắm và nguôi giận ngay.

Hiệu cơm Tây Guillaume Tell bên Khánh Hội không sang trọng, hực hờ như mấy hiệu cơm Tây của các đại lý quán bên Tây, nhưng nó mang một không khí Âu Châu khôn tả mà những hiệu ăn danh tiếng khác không làm sao có được. Nó đặc biệt ở chỗ có cá tính riêng chớ không nặc danh và lạnh lùng như các hiệu ăn khác.

Nhìn Hương trong khung cảnh này, ăn hợp với không khí ở đây như con cá vàng trong bồn thủy tinh tròn, một cô đầm mới lớn lên, trong xã hội Âu Châu, Hiển bỗng nghe như bức tường tuổi tác ngăn cách chàng với nó, không còn nữa.

Cái xã hội mà một Charlie Chaplin, một Picasso lấy vợ trẻ hơn họ đến ba bốn mươi tuổi, cái xã hội ấy, trong căn nhà trên đường Hai Mươi hẵn là vắng bóng, nên chàng không nghĩ ngợi gì cả từ lúc biết đứa con gái của người bạn gái già của chàng.

Tuy nhiên, đây chỉ là một ý nghĩ thoáng qua thôi, chớ thật ra tình cảm của chàng đối với Hương không vượt ngoài sức thu hút của tuổi trẻ đối với một người chưa già. Sự trẻ trung như tiết ra từ khắp nơi trên người Hương. Nó không làm gì cả, không nói gì cả, chỉ ngồi yên mà

ngậm cầm, chàng cũng thấy nó nhanh nhẹn, linh hoạt hơn Ai Mỹ vô cùng.

Nhưng nó nói, mà nói nhiều lắm. Nó ăn cũng nhiều lắm, ăn toàn các món nấu bằng thịt. Ai Mỹ vẫn còn ăn thịt được trong cái tuổi băm tám, băm chín của nàng nhưng nàng thích cá, tôm hơn, dầu hiệu của sự suy đồi thể chất cho đến một năm nào đó thì con người này sẽ sợ chất sốt me-don-ne¹⁸ như người ta sợ dịch hạch, nghe nói tên sốt ấy đã rởn óc rồi.

– Chắc ông Hiến đã đi ngoại quốc nhiều lần rồi chứ? Hương hỏi.

– Đã đi nhưng không nhiều lần lắm.

– Ở xứ nào ăn ngon nhứt, ông Hiến?

– Kể ra thì, cậu... thì... tôi...

18 sauce mayonnaise = xốt làm bằng dầu dấm và trứng, rất béo

Hiển do dự một hơi không biết tự xưng bằng gì. Nhưng chợt nhớ Hương không thích kêu chàng bằng cậu, nên chàng xưng „tôi».

– thì tôi không có thẩm quyền xét đoán, vì tôi chỉ qua có mấy nước thôi: Pháp, Anh, Nhật, Mỹ. Nhưng cứ theo nhận xét của nhiều người thì ở Pháp ăn ngon nhất.

– Chừng nào ông Hiển có đi nữa, cho Hương đi theo với. Hương thích du lịch lắm, nhưng má không cho đi một mình.

– Chắc không bao giờ đi nữa cả!

– Sao lạ vậy ông?

– Tại không có tiền.

– Nhà báo không gọi ông đi nữa sao?

– Không bao giờ họ gọi. Những lần tôi đi ấy là đi cho một hãng buôn ngoại quốc mà tôi là nhân viên trước khi làm ký giả. Trở lại vấn đề ăn, tôi thấy rằng tuy vậy chứ không đâu ăn ngon bằng ở xứ ta. Các món ăn ta, không thay thế được. Có ở ngoại quốc lâu ngày mới biết rằng mình thích cá kho và nhớ cá kho.

Ta về ta tắm ao ta...

Chính Hương đã ngâm vế đầu câu ca dao ấy, một câu ca dao quá quen thuộc, nhưng Hiền nghe như là rất lạ tai, vì do miệng một nữ sinh mặc đầm, tóc để lối gạc-xon, và học chương trình Pháp ngâm lên. Chàng không ưa bọn theo chương trình Pháp vì chàng nhận xét thấy phần đông họ vong bản, không biết tí gì về tinh thần Việt Nam cả, trừ một vài người, cố nhiên. Chàng vẫn có thành kiến ấy từ lúc hỏi thăm về sự học của Hương nên

thấy rằng cô bé này không thể là bạn của chàng được.

– Hương cũng biết ca dao của ta nữa à? Chàng mừng rỡ hỏi.

– Hương cũng hiểu ngay tại sao ông lại hỏi như vậy. Ừ, tụi nó chỉ biết thơ Tây.

Hương gần như độc chiếm thì giờ, độc chiếm buổi nói chuyện mà đáng lý gì Ái Mỹ là người đối thoại chánh của Hiến. Nó không muốn thế, cũng chẳng phải là thiếu giáo dục, nhưng nó lảm lòi, và nhứt là nó hỏi cái gì thì lời đối đáp của Hiến kéo dài ra, dẫn dắt theo những vấn đề phụ thuộc, không bao giờ dứt cả.

Câu chuyện sau cùng, câu chuyện chót trong bữa ăn, trước khi họ ra về là câu chuyện sau đây:

– Ông Hiển là bạn của mẹ Hương từ bao lâu rồi?

Ái Mỹ ngạc nhiên trước câu hỏi này lắm mà nàng nghe rất hỗn xược, nhưng Hiển thấy là thường vì cô bé vốn quen với những phong tục khác phong tục ta. Chàng đáp:

– Không lâu lắm, nhưng...

– Nhưng đã khá thân?

Ái Mỹ hết cả hồn vía, nhưng Hiển vẫn bình thản:

– Ừ, cũng khá thân.

– Má ơi, Hương day qua mẹ, nhõng nhẽo như trẻ con, đã có ông Hiển, má cho con "vào xã hội" đi má, ông Hiển dìu dắt con.

"Vào xã hội" là một thành ngữ của Pháp mà Hương dịch dốt nát thẳng ra từng tiếng. Trong các gia đình khá giả hay quý phái Âu Châu, khi con cái họ đến tuổi trưởng thành, họ cho đi đứng trong các cuộc hội họp, xã giao. Ta cũng thế, nhưng không thấy rõ như ở Âu Châu.

Điều đó gọi là «vào xã hội». Ái Mỹ đã «rút lui khỏi xã hội» từ lâu, và khi nào Hương thắc mắc về tương lai của nó, nàng hứa sẽ tìm người thân để dìu dắt nó, thế nên nay nó mới đòi hỏi như vậy.

– Ủ, có lẽ má cũng sẽ «trở về xã hội». Cậu Hiền với má sẽ dìu dắt con.

Nói xong, thoáng thấy viễn ảnh tốt đẹp đó, Ái Mỹ tươi lên. Nàng liếc nhìn bạn để rình phản ứng nơi Hiền, và quan sát được điều kỳ lạ này khiến nàng đau đớn vô cùng là Hiền đang phấn khởi khi

nghe đề nghị của Hương, bỗng nguội ngay lúc mắt chàng gặp cái nhìn dò ý của nàng.

Rất thông minh, nàng đoán biết ngay rằng Hiền sốt sắng đưa Hương «vào xã hội» nhưng không thích cùng đưa với nàng.

Lần đầu tiên, bà mẹ này bỗng thấy con mình là chướng ngại trên đường đi của mình. Nàng có cảm giác rằng người bạn vừa gặp mà nàng quyết chinh phục, sẽ vượt khỏi tay nàng.

Chỉ mới so sánh nàng với Hương mà chưa chi hẳn đã nguội mất cả hứng thú thì nói gì khi yêu nhau được năm mười bữa, nửa tháng, hẳn gặp không biết bao nhiêu là con gái đẹp khác, mười lần đẹp hơn Hương!

Câu đàm thoại cuối cùng giữa hai tuổi trẻ lại làm cho nàng đau xót hơn:

- Tôi thích thấy Hương mặc ta.
- Chi vậy ông Hiến?
- Để xem Hương già giặn hơn và Việt Nam hơn.
- Nhưng mặc ta không hợp với tóc này. Hay là để Hương đổi lối uốn tóc?
- Ừ, hay lắm đó, đổi ngay đi.

Hiển đã đòi hỏi nhiều quá đối với một địa vị một người bạn mới của gia đình. Ái Mỹ thích cho Hiến có quyền, nhưng chỉ có quyền đối với nàng thôi, còn quyền đối với con nàng thì phải hạn định trong vòng giáo dục của nó chứ không được xâm lấn qua địa hạt tình cảm, hoặc địa hạt trang điểm của nó.

Còn Hương thì tại sao lại nhượng bộ nhiều quá thế. Hớt tóc theo lối gạc-xon là điểm mà mẹ nó không ưa. Thế mà nó đã cố thủ trong lối cắt tóc ấy không hề chiều ý mẹ. Người đồn ông này có uy tín đến mức nào với nó mà y chỉ vừa ước ao một điều là nó đã vội hứa thỏa mãn nguyện vọng của y?

Sự xung đột ngầm ngầm giữa hai mẹ con bắt đầu từ cái việc nhỏ nhặt hớt tóc ấy, và cuộc chiến đấu đầu tiên của Ái Mỹ bắt đầu bằng cử chỉ sau đây mà nàng thấy là ưu thế độc nhứt của nàng hiện thời.

Nhơn Hương bước vào buồng vệ sinh, Ái Mỹ kín đáo trao qua dưới mắt bàn, cái xắc của nàng cho bạn và nói nhỏ:

– Hình như là đến một ngàn chín.
Nếu Minh Doãn lỡ không mang đủ tiền,

cứ lấy thêm trong xác.

– Cám ơn. Minh Doãn có đủ. Tại rượu nên nó mới tính nhiều thế. Nội chai sâm-banh đã là...

Hương đã trở ra, Hiến vội trao trả xác, nhưng Ái Mỹ cứ chần chờ, nhận thật trẻ cuộc qui hoàn ấy cốt cho Hương thấy và ngộ nhận. Nó sẽ ngộ nhận về mức thân mật giữa hai người, hoặc nó sẽ ngộ nhận về cuộc giúp đỡ của Ái Mỹ, cả hai cuộc hiểu lầm của nó đều có lợi cho nàng.

Nhưng Hương không thấy gì cả, hoặc thấy mà không nghĩ gì hết. Nó là tuổi trẻ hời hợt, nông cạn đúng với tánh cách thật của tuổi trẻ, chớ không phải một thứ tuổi trẻ tế nhị, già trước tuổi của nó.

Hương vừa trở ra là chiếm lấy Hiễn một mình, để hỏi và nói. Ái Mỹ có cảm giác rằng bạn Hiễn chính là của nó chứ không phải của nàng nữa, và nàng chỉ là một người thứ ba, có mặt vì một tình cờ nào đó thôi.

Người đang thủ vai chánh, bỗng đứng bị sụt xuống hàng vai phụ và khi bước lên xe, nàng ngậm ngùi nhớ lại đời đi hát của nàng ngày xưa. Cô đào chánh ngày xưa, sở dĩ sớm rút lui khỏi sân khấu, chỉ vì không thích đóng các vai mụ mà các «thầy tuồng» đã bắt nàng đóng.

Trên sân khấu đời, nếu nàng yêu ngay lúc ấy thì nàng đã được làm một cô tình như trẻ đẹp như thường. Giờ thì đã muộn quá rồi. Việc gì cũng phải làm đúng lúc của nó, và hoa nở chiều, hoa nở tối chỉ được một vài nhà nho bên chái thấp đèn, uống trà để ngắm thôi.

Có vài nhà nho rồi việc, đợi ba năm một đóa hoa Quỳnh nở đúng mười hai giờ khuya. Kể ra thì cũng tri âm tri kỷ thật đó, nhưng ắt hẳn hoa ưa được các vương tôn công tử chào đón hơn. Ái Mỹ đã trể hội yêu đương và đây là chuyến đò cuối cùng có thể đưa nàng qua bến mộng. Lỡ chuyến đò chót này, người đờn bà ấy sẽ không bao giờ được yêu nữa cả. Không được yêu nữa thì đã có sao đâu? Nhưng ác một nỗi là nàng chưa yêu lần nào, và đây là mối tình vỡ lòng của một người đờn bà đúng tuổi.

Thế nên, nàng quyết bám vào nó, bất cứ với giá nào. Thật ra Ái Mỹ là người biết điều và không hề trèo đèo tìm con trai để mà yêu. Nhưng trên đường nàng đi bơ vơ không có ông hoàng tử đẹp trai nào xuất hiện cả. Những người đờn ông bướm trắng, thấy địa vị đơn chiếc của

nàng muốn qua đường với nàng, nàng không kể, vì biết lòng không thành thật của họ.

Chợt người con trai nầy đến. Tình cờ, hắn có dịp nhắc đến niềm riêng của hắn hồi thuở hắn còn thơ, rồi nàng xúc động, rồi vân vân...

Buổi đầu không có ý gì, nàng vẫn lần lần bị đưa vào một mối tình không phải lẽ, và mối tình ấy giờ đây lại rối reng thêm vì một chương ngại vừa nổi lên.

✱

Hiển làm thỉnh chạy tới cầu quây cũ thì sực nhớ ra chàng đã dành cho Hương nhiều thì giờ quá. Người lương thiện và công bình nầy muốn gỡ tội nên hỏi:

– Đi chơi một lát nhen Ái Mỹ? Về nhà giờ này chỉ phải chịu bức thôi.

– Tùy Minh Doãn.

– Ta đi đâu giờ?

Hương đáp hót:

– Vô Chợ Lớn ông Hiến, trong ấy vui hơn.

Nhưng Hiến quyết công bình nên không thềm nghe con bé ưa độc quyền nữa. Chàng hỏi bạn:

– Ái Mỹ thích đi đâu?

– Qua những lối cũ.

– Ừ, có lẽ như vậy hay hơn.

Ái Mỹ thích những lối cũ thật, vì lối cũ vắng vẻ hợp tâm hồn nàng hơn, vì lối cũ gợi nhớ những kỷ niệm êm đềm

rất gần đây, và nhút là để gián tiếp cho Hương hiểu rằng họ đã thân với nhau lắm rồi, đã có những kỷ niệm chung với nhau rồi.

Hiển phải được Hương nể như là bất kỳ một người bạn nào của mẹ, và nếu sau này, người bạn ấy có lộn xộn tình cảm thì nó sẽ biết thái độ nó phải như thế nào. Chỉ có nó mới ngăn được kẻ kia nhảy rào để qua đám đất khác thì phải gián tiếp chuẩn bị tinh thần nó cái đã.

Sung sướng được bạn chiều ấy, Ái Mỹ mỉm cười nói thầm trong bụng: « Cô bé ơi, cô thấy chưa, chúng tôi là bồ với nhau mà, còn cô đã bị ra rìa ngay trong lối ngồi xe, cô không biết thân à?»

Từ đầu hôm đến giờ, nàng ngậm cầm trong túi thân và hờn dỗi, giờ lên chơn trở lại, Ái Mỹ nói huyền thiên:

– Thuở Ái Mỹ còn bé, tức là trước chiến tranh, về đêm, Sài Gòn vui lắm, chứ không phải vắng lặng như bây giờ. Vì chưa có luật lao động, nên các hiệu buôn bắt nhor công làm việc suốt đêm, mở cửa buôn bán tới khuya thật khuya. Giờ thì chỉ còn Chợ Lớn buôn bán như vậy thôi.

Hiển bồng nhớ lại đề nghị của Hương khi nầy và một lần nữa, chàng thấy đó là tuổi trẻ, nó thích sự náo nhiệt của Chợ Lớn hơn là yên tĩnh của Sài Gòn:

– Ái Mỹ có tiếc thời Sài Gòn buôn bán đêm không?

– Không, trái lại nữa. Bằng có là Ái Mỹ đòi qua các lối cũ.

Thật rõ ràng là tuổi già, ưa trốn tiếng động. Mà có lẽ vì bản tính nữa. Ái Mỹ

thích vọng cổ thâm trầm và rất không ưa nhạc Jazz của Hương. Tuổi tác hay bản tính gì cũng đều không hợp với chàng cả. Nhưng tại sao chàng lại...?

Hiển không nói năng gì nữa, bạn nghĩ lung tung về những mối tình chớp nhoáng, về những trận sét đánh mà người đời bây giờ lại cho rằng đó mới thật là yêu.

Không có gì gặt gẫm bằng những cảm giác đầu tiên, cho dầu là cảm giác về sắc đẹp bề ngoài đi nữa. Người ta thoáng thấy một hình dáng không xấu trong một lúc tưng thiếu nào đó, rồi người ta bị chóa mắt. Ba hôm sau, nhìn kỹ lại cái mũi không thẳng lắm, bàn tay quá thô, người ta bèn bắt đầu đâm chán.

Còn nói chi tâm hồn bên trong. Hễ người ta thấy phụ nữ đẹp là người ta có

khuy nh hướng tin ngay rằng tâm hồn họ cũng cao đẹp như mặt mày họ. Về sau, bao nhiêu bản thủ sẽ lòi ra lần lần, chùng đó mới...

Nhưng kể ra, chàng không lầm. Ái Mỹ quả thật đẹp người và đẹp lòng. Đã nói là cỡ chàng lấy Ái Mỹ làm vợ hay làm nhơn tình, cũng chẳng sợ bạn hữu cười chê là kém khiếu thẩm mỹ kia mà!

Mà cho đến bây giờ đây, đã bị tuổi trẻ của Hương thu hút, Hiền vẫn còn thấy Ái Mỹ đẹp, nhứt là dễ thềm muốn hơn bất kỳ cô gái thơ nào. Đó là người đồn bà, mà đồn bà luôn luôn ưa nhìn hơn con gái.

Chẳng qua là chàng còn bận bịu với xuân nhiều quá, đúng y bản chất của đồn ông là trẻ người, trẻ tính rất lâu, và luôn luôn chần chờ ở lại với thế hệ

sau. Phương chi, chàng vẫn chưa phải là người của thế hệ Ái Mỹ kia mà! Chàng chỉ mới bước cái bước đầu để đi theo thế hệ Ái Mỹ thôi, còn xa họ lắm, còn tuổi trẻ thiếu niên thiếu của chàng lắm, tuổi trẻ thiếu mà chàng cố tìm tiếng vang và hình bóng nơi Hương.

Gần mực thì đen, gần bà già lâu ngày, thì chàng sẽ hóa ra già xạm mặt, chớ thật ra chàng không sợ hãi chút nào yêu hay làm chồng một người đàn bà lớn hơn chàng tám tuổi. Hiển là kẻ bất chấp dư luận.

Yêu một cô gái trẻ tuổi hơn chàng những mười ba tuổi, Hiển sẽ lấy cái sống động của thiếu nữ ấy và, như được uống thuốc trường xuân, chàng sẽ còn trẻ mười lăm năm nữa là ít.

Người Trung Hoa rất tin tưởng nơi sự truyền lây thể chất của tuổi trẻ qua tuổi già, nên rất lắm ông cụ Trung Hoa lấy vợ lẻ mười sáu tuổi, không phải vì sắc dục đâu mà vì mong mãi kia nữa, và hình như có vài ông được cải lão hoàn xuân thật sự.

Điều đó không chắc đúng sự thật hay chỉ là chuyện hoang đường, có một điểm chắc chắn là chàng sẽ phải cố gắng trẻ cho xứng với một thiếu nữ trẻ, và sự cố gắng trường kỳ ấy, trong mọi mặt, trong dáng đi, điệu đứng, trong lời ăn tiếng nói, trong toàn thể tác phong của chàng sẽ đem lại kết quả vật chất cụ thể là xuân hoá chàng rất nhiều năm.

Tuy nhiên, đó chỉ là những ý nghĩ thoáng qua thôi. Hiện giờ chàng chưa yêu thương mà cũng chưa được Hương nghĩ gì về chàng cả. Hương đương ở vào

tuổi học trò vô tư lự. Mặc dầu đã trưởng thành về thể xác, nó nhờ tập thể dục và sống ồ ạt nên chưa bằng khuâng buồn cái nỗi buồn vô căn cứ của con gái dậy thì, hạng ưa ngồi bên song cửa đan áo len và mơ người lướt đi ngoài sương gió. Nếu nó có mơ yêu, chàng đã thấy ngay nét u buồn trong đôi mắt nó và bị xúc động vì vẻ mơ mộng ấy rồi. Không, nó vui tươi, ngây dại, và sự trẻ trung của nó không thể làm rung động một người lương thiện.

Cả xe đều im lặng, thành linh Ái Mỹ la lên:

– Thắng lại!

Hiển hết hồn hăm xe thật gấp làm cho hai phụ nữ chúi nhủi tới.

– Gì đó, chàng hỏi và dáo dác nhìn phía trước và hai bên xe.

Ái Mỹ làm bộ kinh khủng, thở hổn hển mà rằng.

– Tr...ời... ời! Khiếp... quá!

– Gì vậy?

– Ái Mỹ bỗng nhớ lại cái lần Ái Mỹ bị... xúc động, xuýt đâm vào xe người ta. Minh Doãn còn nhớ hay không? Đúng y tại chỗ nầy đây! Ghê quá. Và sung sướng ngậm ngùi quá! Giây phút thần tiên...

Bây giờ Hiền mới hiểu tại sao đêm đó Ái Mỹ đang lái xe ngon lành lại chĩa qua bên trái cho suýt gây tai nạn. Chàng đã thú thật mối tình trẻ con của chàng và Ái Mỹ bị cảm xúc mạnh quá. Nhưng giờ đây, Ái Mỹ chỉ giả dối thôi. Nàng cố ý diễn lại tấn kịch cũ để «le» với con và để gián tiếp cho nó ngộ nhận là Hiền đã tỏ tình với nàng một đêm nào đó tại đây.

Hương phải ngỡ rằng mẹ nó là nhờn tình của người bạn của gia đình này đây.

Nhưng Hiền suýt bật cười vì liền khi đó, chàng nghe Hương ngáp thật to và thật dài từ băng sau, cô bé không thèm chú ý đến cuộc phiêu lưu nho nhỏ mà mẹ cô đã tiểu thuyết hóa và thảm kịch hóa cho cô ta bị cảm kích.

Trong giây phút, Hiền nghe thương xót bạn quá. Chàng day qua nhìn kỹ lại Ái Mỹ thì thấy nàng vẫn còn đủ phong độ để làm một người nhờn tình. Sự tròn trịa và nây nấng vừa chùng của một người đờn bà đúng tuổi chưa quá đầy đà, phát lộ sinh lực còn dồi dào nơi nàng và thêm vào đó một gương mặt đẹp, có thể có những đường nhăn mới lộ dạng một vài năm gần đây, nhưng đã khéo hóa trang che mất cả rồi.

Dẫu sao người đồn bà cũng dễ gọi thèm muốn hơn là con gái và Hiên thần thờ rất lâu tự hỏi sao mình lại không yêu cái người mà mình tiếp tục tới lui sau cuộc gặp gỡ kỳ dị, chính vì sự thèm muốn của chàng.

Cuộc gặp gỡ ấy, đáng lý gì không có ngày mai vì chàng không bị sét của Ái Mỹ đánh, cũng không định đánh bạn với một bà chị tuổi cao tác lớn như thế. Chàng mời bà chị nẩy lên xe, vì như chính miệng chàng đã thú ngay với bà chị «để tạo một cơn sóng gió nho nhỏ» trong một ngày mưa phẳng lì buồn tẻ mà lòng chàng nghe thấy rỗng lạ kỳ.

Biết được Ái Mỹ không phải là hạng đồn bà trắc nết, mong muốn xằng bậy của chàng vẫn không chết, và chàng trở lại nhà Ái Mỹ chỉ mong muốn quấy và thăm kín ấy nó âm thầm xui khiến chàng.

Không ai nhận xấu xa của lòng mình cả, chàng cũng thế. Nhưng giờ đây chàng phải tự thú rằng chàng đã thêm muốn người này ngay từ buổi đầu đến giờ.

Hiển linh cảm rằng yêu Ái Mỹ, chàng sẽ hạnh phúc, hạnh phúc ghê lắm. Và giản dị bao nhiêu! Chàng khỏi phải mất công chinh phục ai, lại không làm ai đau khổ cả.

Và chàng cũng linh cảm rằng chàng khổ sở lắm mới chiếm được lòng một thiếu nữ, và chiếm xong, sau đó rất có thể sẽ đau khổ vì nàng.

Nhưng người đàn ông thường thì rất háo thắng, chỉ ưa chinh phục thôi và trận đánh càng gay go, cam khổ, họ càng thích. Thắng trận không phải là mục đích cuối cùng mà chính là cuộc chiến đấu vậy. Thích thú ở cả trong trận đánh

không chỉ ở lúc khải hoàn.

Yêu Ái Mỹ, cuộc chiến đấu sẽ không xảy ra. Chàng không đánh, không thắng, mà được. Nếu đó là chiến tranh thật sự thì lợi vô cùng. Nhưng chiến trường tình cảm lại có tánh cách khác biệt, càng hao binh tổn tướng, càng đổ máu, càng hào hứng.

Tệ hơn nữa, Ái Mỹ chỉ là một bà vợ hiền bị thất sủng không sánh yêu đương thì chàng cũng không gỡ gạc được bằng cái thú để nàng chinh phục, thú ấy tuy kém hơn thú chinh phục nhiều lắm, nhưng vẫn đỡ khổ phần nào.

Thật là giản dị, nếu chàng yêu người đẹp đang ngồi bên cạnh chàng. Đó là một kẻ sắp chết đuối đang chơi với tìm một mảnh ván cứu tinh. Chàng chỉ chìa tay ra là xong.

Chàng sẽ được yêu rất nhiều bằng tình yêu bông bột của một người đàn bà hồi xuân, nàng quỳnh quáng và vội vàng yêu vì sợ mất mùa.

Chàng sẽ được cứng như trứng mỏng, mặc sức mà nhõng nhẽo, mặc sức mà làm nũng, khó tánh tới đâu Ái Mỹ cũng chiều chàng tới đó. Thật là sung sướng và giản dị. Ấc thay, sinh vật lại hướng về ánh sáng. Hiển như có mắt sau lưng, con mắt thứ ba nó giúp chàng nhìn thiếu nữ ngay thơ ngồi trên băng sau.

Nàng lôi thôi lếch thếch một cách quyến rũ với cái mặt thiệt, không tí son phấn, với cái đầu gạc-xon bù xù.

Không, Hương không đẹp bằng Ái Mỹ thuở Ái Mỹ mười tám và chắc ngày sau nó cũng không đẹp bằng Ái Mỹ bây giờ, Nhưng tâm hồn nó trẻ, gần gũi với

tâm hồn chàng hơn. Đó là một cô bé thích đụng xe hai ngựa vào gốc cây để tìm cảm giác mạnh, một cô bé thích trèo núi, bơi lội chớ không ưa cảnh êm ả mà trong đó Ái Mỹ toại nguyện được.

Thình lình, giữa im lặng, Hương hỏi:

– Ông Hiến lái xe từ bao lâu rồi?

– Sáu năm.

– Có giỏi hay không?

– Chưa đụng ai bao giờ.

– Vì ông Hiến nhát quá, làm thế nào mà có dịp đụng ai.

– Hồn, cái con này!

Trong khi Ái Mỹ mắng con thì Hiến lại cười mà rằng:

– Có lẽ Hương nói đúng đấy.

– Hương thích lách tránh một cách «hát xiếc» như xe tắc-xi. Xem thể thao lắm.

Lúc bây giờ xe đang chạy trên đường Lê Văn Duyệt trước rạp chiếu bóng Kinh Đô, xe cộ khá đông đảo. Anh hùng tính của Hiền bỗng sôi lên và không định, chàng vẫn lách tránh như tài xế tắc-xi. Ái Mỹ hết cả hồn vía thét lên mấy lần còn Hương thì khen.

– Khá lắm!

Nó chỉ cho chàng điểm trung bình thôi, chớ không ca ngợi nhiều, chắc nó xem trò cái xiếc của chàng chỉ đáng là trò tập sự thôi.

Hiền lo sợ quá vì chàng vụt thấy mình đã già rồi. Mới có băm một tuổi, chàng đã già quá đối với cô bé liều lĩnh

này. Cách đây sáu năm, thuở mới học lái xe, chàng đã chạy liều mạng còn hơn tắc-xi nữa. Nhưng mục kiến nhiều tai nạn ghê rợn, lần lần chàng đâm sợ, và đã chạy đúng lẽ phải, đúng luật đi đường từ vài năm nay rồi.

Tuy rằng như thế là hợp lý, cuộc «hoàn hương» này là dấu hiệu rõ rệt của sự già. Chỉ có các ông già mới biết lẽ phải thôi.

«Mình đã già rồi à?» Chàng tự hỏi rồi ngẩn ngơ một lát, chạy xe trở lại theo lối ông già, theo lối người gia trưởng chở trong xe năm sáu đứa bé và rất giàu tinh thần trách nhiệm.

Nhưng ý nghĩ già không làm Hiễn nản chí, trái lại còn kích thích thần kinh của chàng, xui chàng cố trẻ lại như

Hương, trẻ lại với Hương. Không, chàng không còn tính chuyện rượt theo Ái Mỹ nữa mà quyết chạy thụt lùi lại để đua với cô bé háo thắng đang ngồi sau lưng chàng thôi. Rượt theo Ái Mỹ tức là đi tìm miệng hổ, thì dại gì mà rượt.

Con người, ngày thường, quên mất tuổi tác của mình, nhưng khi có một cuộc so sánh làm cho họ nhớ lại niên kỷ của họ thì họ giật mình, hoảng hốt lên. Chính Hiến đang kinh sợ như vậy sau khi chợt thấy rõ sự trẻ trung của Hương bộc lộ ra trong sở thích bạt mạng của tuổi vô trách nhiệm.

Và tự nhiên, xuống tới ngã sáu Quẹt-Đon, chàng làm trò xiếc trở lại như lúc này.

– Khá lắm, Hương lại khen, nhưng Hương vẫn thích đi xe hai bánh hơn

là ngồi xe hơi. Ngồi xe hơi yên ổn quá người lái liều lĩnh thế nào cũng không làm mình sợ được, vì đừng không chết kia mà, phải không ông Hiến?

– Hương thích chết à?

– Dạ. Nói cho đúng, Hương thích sợ hãi dữ dội.

– Được Hương sẽ được sợ.

– Thôi mà, Ái Mỹ can, đừng có điên như nó. Ái Mỹ xuống bây giờ cho coi.

Hiến cười ngất:

– Không phải cho Hương sợ bây giờ đâu, hôm khác kia.

Hiến có một chiếc mô-tô thật bụi. Từ ngày sắm chiếc hai ngựa nầy đến giờ, chàng cho chiếc xe hai bánh ấy dưỡng lão ở nhà, vì không muốn bán lỗ. Hương

hỏi:

– Ông Hiến định sắm xì-cút- tơ hả? Tán thành, đi xe hơi bệ vệ quá, như là ông cụ bà cụ vậy.

– Không, tôi có sẵn mô-tô ở nhà. Chỉ sợ Hương chê xấu thôi.

– Hoan nghinh cả bốn tay. Mô-tô thể thao lắm. Vết-ba ẻo lả như công tử bột. Vả lại Vết-ba đẹp quá như một tiểu thư ở mỹ viện ra thì còn mỹ thuật gì nữa.

Thật là tri kỷ. Chính Hiến cũng thấy rằng mô-tô thể thao hơn, nên đã đi ngược phong trào mà không sắm xì-cút-tơ như phần đông các bạn trẻ khác. Và thật là tri kỷ, cái sở thích những gì thô lậu, không sửa sang vén khéo như tóc Ái Mỹ, không diêm dúa như lối trang diện của một cô dâu.

- Mô-tô chạy dữ lắm đa ngen.
- Hương thích sợ thót ruột lên.
- Thôi đi, đừng có bày đặt, gãy giò thì ế chồng.
- Hương hồng sợ ế chồng. Chớ má hồi đó, má lại không ưa sợ à? Hồi đó "ai can du mà du can mi".
- Trời, sao con hỗn như vậy? Con lại gọi má là mi à?

Hiển cười ngất rồi giải thích:

- Ái Mỹ đừng giận nó. Đó là một câu tiếng Ăng-lê ba rọi mà tuổi trẻ hay dùng để nói đùa. Chữ mi có nghĩa là tôi. Chúng nó pha trộn tiếng Anh và tiếng ta lại làm một câu rối nùi lộn tùng phèo, như trí óc của chúng nó vậy. Ý Hương muốn nói: "Hồi đó ai can má được, mà

giờ má lại cản ngăn con". Buồn cười là có vẻ Äng-lê lắm.

Đến trước hiệu phở 79, Hiền suýt đụng vào một chiếc xích lô đạp và qua ngã tư Hồng Thập Tự – Cổng Quỳnh; chàng lại suýt đâm đầu vào một chiếc cam nhông trẻ đèn.

– Hôm nay khá thoát mồ hôi lạnh. Hương khen.

Ái Mỹ nhăn nải lắc đầu và thở dài. Khi quẹo ngã tư Cao Thắng – Phan Thanh Giản, Hương nói:

– Ông Hiền nè, tối thứ sáu tới, tại Trung Tâm Văn Hóa Pháp có cuộc diễn thuyết, đề tài là «Niềm đau của thế hệ hậu chiến». Ông Hiền nhớ đến đưa Hương đi nghe nhé.

– Rất vui lòng.

Ái Mỹ như bị sét đánh. Xe đã ngừng trước nhà mà nàng quên mở cửa, cứ ngồi thừ ra đó. Đòi hỏi của Hương không có gì bậy bạ cả, còn trái lại nữa, nàng không nói vào đâu được hết.

Không thích nghe diễn thuyết, từ thuở giờ, nàng đã để con đi một mình, không ai giải thích thêm cho nó hiểu nhiều, thì nay không có lý do mà đòi chính nàng đưa tới. Nhưng nó đi với Hiến một lần, không thể không có lần thứ nhì. Họ sẽ trở thành bạn với nhau, rồi họ sẽ thân nhau.

Nàng bỗng nghe hoàn toàn bất lực, mặc dầu quyền làm mẹ, nàng đang cầm trong tay.

Hương đóng cửa xe kêu một cái râm rôi hỏi:

– Nhưng đi xe ông cụ này hay đi xe thể thao, ông Hiến?

– Đi mô-tô, kiểu hiến binh Pháp.

– Té sướng ghê!

*

Hôm sau, Hiến lại đến thăm Ái Mỹ trong buổi sáng, buổi sáng mà chàng biết sẽ được gặp mặt Hương.

Ái Mỹ đang ngắm một đóa hoa hồng héo cầm nơi tay, thấy Hiến nàng cười, trao hoa cho chàng và chua xót nói:

– Minh Doãn ngắm và suy gẫm thử xem. Đóa hoa này, ta ngắm riêng một mình nó, không thấy rõ là nó héo lắm, hay nói cho đúng quả nó héo nhưng ta không thấy nó xấu xí lắm. Nhưng cầm

chung trong một lọ với các đóa hoa còn tươi khác, nó lép vế rõ rệt.

Hiển hiểu biết ngay ám chỉ của bạn và nhột nhật vô cùng. Chàng đã bị Hương làm lệch lạc lối thấy của chàng và không còn bị nhan sắc về chiều của Ái Mỹ quyến rũ nữa. Chàng cũng chua xót lắm, thương cho Ái Mỹ vô cùng và giận mình vô cùng. Nhưng lòng chàng như vậy, chàng biết sao! Lòng chàng không ham thích Ái Mỹ nữa thì sự công bằng, sự thủy chung của tình cảm không đủ năng lực can thiệp vào đây cho có hiệu quả được.

Thương xót bạn quá, Hiển lại bước đến ngồi chung ghế trường kỷ với bạn như hôm nào, và Ái Mỹ sung sướng đến ứa nước mắt.

Chàng thì thầm bên tai bạn.

– Ái Mỹ ơi, Ái Mỹ có tin có thể có được tình bạn giữa trai gái hay không?

– Sao lại không tin. Chính Ái Mỹ cũng đã có nhiều bạn kia mà.

– Tình bạn giữa trai gái có thể đẹp hay không Ái Mỹ?

– Có đẹp lắm.

– Có thể là tình bạn sông được hay không Ái Mỹ?

– Sao lại không.

– Như thế, ta là bạn với nhau vẫn tốt đẹp lắm rồi phải không Ái Mỹ.

Ái Mỹ bỗng nghẹn ngang. Có một cục gì nó chặn ngang tại cổ họng nàng, nuốt mãi không vô mà có muốn khạc ra cũng chẳng được.

Lâu lắm cục nghẹn ấy mới tan lần, và có lẽ nó biến ra thành nước mắt, lệ sung sướng của Ái Mỹ ngưng chảy nãy giờ, bỗng lại tuôn trào lên, nhưng lần này nước mắt nàng là nước mắt đau xót. Nàng thổn thức nói:

– Minh Doãn ơi, ta đã gặp nhau một cách kỳ dị, và cuộc kỳ ngộ nào cũng biến thành kỳ duyên cả. Ái Mỹ đã cảm nghĩ khác khi gặp Minh Doãn, đã trót cảm nghĩ khác rồi, không còn quay lại được nữa. Mà Ái Mỹ dám tin chắc rằng buổi đầu Minh Doãn cũng không phải chỉ định tìm bạn sông mà thôi đâu. Minh Doãn có can đảm nhìn nhận hay không?

– O... hơ... thật khó lòng mà biết rõ lòng mình.

– Minh Doãn ơi, Minh Doãn đã đau khổ vì yêu lần nào chưa? Trời ơi, sao mà

tôi đau khổ thế này? Minh Doãn ơi, thú thật với Minh Doãn là vì một quan niệm sai lầm, Ái Mỹ đã để thời xuân trẻ của Ái Mỹ trôi qua mà không yêu thuở ấy. Đây là mối tình vỡ lòng của Ái Mỹ nên Ái Mỹ mới quý trọng nó như thế, và chắc đây cũng là mối tình độc nhất, là cuối cùng của Ái Mỹ, nên Ái Mỹ mới bám víu vào nó một cách tuyệt vọng thế này. Trời ơi, sao mà tôi đau...

Ái Mỹ nức nở lên mà khóc, khiến cho Hiền cũng đến phải cúi lòng. Chàng kể môi gần sát tai bạn toan nói thì thầm một lời an ủi gì. Hơi hương của nàng bỗng khiến chàng say ngây ngất và trong giây phút, Hiền có ý nghĩ xằng bậy này là cứ qua đường với Ái Mỹ cái đã rồi hẳn hay.

Ngày đoạn tuyệt về sau này, nàng sẽ đau khổ nhưng ít ra niềm đau ấy không

ngậm ngùi như niềm đau khổ của nàng bây giờ.

– Ái Mỹ...

Môi chàng chạm phải tai nàng, Ái Mỹ rùng mình, nhắm mắt lại và day mặt nửa chừng qua phía Hiển. Và cũng trong giây phút thôi, Hiển chợt tỉnh lại ngay. Người con trai nhiều kinh nghiệm, từng trải trong thế giới yêu đương này không thể đầu hàng tình cảm và xác thịt dễ dàng đâu.

Chàng chợt tỉnh và dang ra, chàng nói bằng giọng thường, cái lời an ủi mà chàng định thì thầm khi nãy, suýt biến thành lời nói yêu đương và giờ đây, nó lại biến ra một câu nói tàn nhẫn, phũ phàng.

– Ái Mỹ hãy nghĩ lại.

Ái Mỹ nấc lên một tiếng nấc ngắn. Nhưng nàng cắn chặt môi và không khóc nữa. Không, ai không thương xót mình đâu, đừng kêu gọi tình cảm, vô ích lắm. Tình cảm đối với ta, nơi lòng người khác, ta phải gây ra, phải... gọi ra.

Tình yêu phải chinh phục, phải cướp lấy, chớ xin không ai cho đâu mà mong.

Ái Mỹ đã tìm ra sự thật ấy sau sự đụng chạm xác thịt mà trong đó Hiễn suýt ngã. Thì ra hẳn vẫn có thể ngã được, chưa có gì dứt khoát nơi lòng hẳn cả đâu. Muốn yêu, nàng phải tranh đấu giành giật, chinh phục. Ái Mỹ lau lệ vừa ráo và Hiễn còn đang kinh ngạc trước phản ứng kỳ lạ mà chàng không hiểu và đâm sợ thì Hương đi học vừa về tới nhà.

– Ông Hiễn!

Cô bé gọi to lên khi còn ở ngoài thêm, rồi chạy lẹ vào trong, nó đưa tay ra cho chàng bắt.

Ái Mỹ xụ mặt xuống hỏi:

– Con học phép lịch sự ở đâu mà có thái độ như vậy.

Hương ngơ ngác giây lát rồi hỏi:

– Má có bao giờ cấm con bắt tay bạn trai đâu?

– Phải, má không hề cấm, nhưng có phải chẳng là con phải đợi cậu đưa tay trước?

Hương cười xòa mà rằng:

– Nữ được quyền ưu tiên.

– Sai, con nói sai, Ái Mỹ hần học và xẵng giọng như mắng con. Ngang hàng

nhau kia, nữ mới có quyền ưu tiên. Cậu là bạn của má, con là con nít, đáng con cháu, không được hỗn như vậy.

– Con ngỡ ông Hiền là bạn của gia đình, tức cũng là bạn của con.

– Bạn của con hồi nào?

– Đêm hôm qua, suốt bữa ăn!

Giọng của Hương là giọng nổi loạn. Nó muốn đương đầu lại với thái độ vô lý của mẹ nó. Ái Mỹ đuối lý nạt đùa.

– Thôi, cút đi! Trẻ con đừng có quấy rầy người lớn.

Hương mỉm cười một cách thản nhiên và khó hiểu, khiến Ái Mỹ càng tức hơn. Mặt nàng đầy căm giận, toan mắng nó thì nó lại mỉm cười cúi đầu chào Hiền rồi chậm rãi đi lên gác, vừa đi vừa hát lên

nho nhỏ một vài bài ca vui.

Bấy giờ Hiền mới hiểu được phản ứng lạ lùng của Ái Mỹ khi nãy. Nàng đã quyết tranh đấu chứ không khóc lóc kêu gọi tình thương, hoặc nhẫn nại chịu số phận. Mặt Ái Mỹ vẫn còn mang nộ khí đằng đằng. Hôm nay là những ngày hiểm hoai trong đời nàng mà nàng sức nhớ lại rằng Hương không phải là con nàng.

Con bé Thệp, con của chị Lửa, chị vú hiện đang biến thành bà tư sai vặt trong nhà này, con bé ấy bị mẹ ruột nó đánh tráo thay cho con nàng đã chết và được chính nàng im ả đi cho vì một mục đích vụ lợi, con bé ấy, nàng đã thương yêu như con ruột vì đã quen hơi bén tiếng từ lâu, con bé ấy bỗng nhiên trở thành thù địch của nàng và nàng nghe ghét cay ghét đắng nó. «Khốn nạn quá! Con của một chị cắt cỏ, được nâng lên hàng tiểu

thơ nhưng lựa, hưởng thụ cuộc đời mà cha mẹ nó trải vi tróc vảy năm bảy kiếp cũng không thể cho nó hưởng thụ được như vậy, nó lại không biết thân chớ!»

Câu mắng thâm trên đây là của Ái Mỹ vừa vang lên văng vẳng bên tai nàng thì nàng chợt thấy rằng mình vô lý ngay. Nó nào có biết gì đâu mà trách nó. Nó cũng chẳng trèo đèo tranh giành với ai cả. Ái Mỹ nguôi giận lại được và xấu hổ với bạn, nàng tươi nét mặt lên nói:

– Xin lỗi Minh Doãn nhé. Minh Doãn là bạn thân, chắc không phiền Ái Mỹ đã mắng con trước mặt Minh Doãn.

Hiển vội nói:

– Không, ai lại phiền. Nhưng Ái Mỹ cần biết rằng thỉnh thoảng cha mẹ nên sức nhớ lại rằng con cái mình đã trưởng

thành rồi. Tiếp tục xem chúng nó cứ còn bé bỏng mãi, lắm khi đem lại cho mình những bất ngờ đau đớn.

Minh Doãn có một người bạn vong niên, một ông phán già, bạn cờ tướng ấy mà. Ông bạn ấy một hôm bất chợt thấy đứa con gái đầu lòng của ông ta, mười bảy tuổi đang xem một quyển tiểu thuyết tình của Pháp, quyển tiểu thuyết khét tiếng là phóng đảng, ông ta ngẩn ngơ trót nửa giờ trước, không phải quyển tiểu thuyết ấy mà trước ngộ nhận của ông: ông đã cứ xem cô bé là một bé, chỉ biết nhõng nhẽo và vùi tiền ăn quà như từ bao nhiêu năm nay.

Minh Doãn đến để mời Ái Mỹ với lại Hương tối nay đi xem chiếu bóng, phim tùy Ái Mỹ hoặc Hương chọn lấy. Nhưng Minh Doãn vừa thấy rằng Ái Mỹ nên đi

xem phim "Những cô gái ngây thơ giả hiệu".

Đó là một cuốn phim dành riêng cho các bậc phụ huynh, ông cha bà mẹ nào đi xem cũng phải giật nẩy mình mà thấy rằng mình đã không hay biết gì cả về sự trưởng thành của con cái. Mà Ái Mỹ đã xem phim đó chưa?

– Chưa.

– Nhưng coi chừng! Có thể Hương đã xem rồi. Chúng nó đời bây giờ tò mò lắm, và biết nhiều hơn cha mẹ nữa kìa. Chúng nó biết nhiều quá.

– Biết nhiều quá? Minh Doãn làm Ái Mỹ đâm lo. Liệu phim ấy có hại hay không?

– Tùy đứa có cá tính mạnh hay yếu. Dầu sao cũng không giấu nó được.

Không đưa nó đi, nó sẽ đi một mình. Không có phim đó, nó sẽ xem phim khác, hoặc sẽ đọc sách về vấn đề ấy, hay là bàn tán với lũ nó về chuyện ấy, đảng nào cũng không thể tuyệt đối cấm lũ nó hết. Tốt hơn là nên đặt vấn đề rõ rệt ra với chúng nó, rồi giúp chúng nó giải quyết một cách tốt đẹp và đạo đức và tương lai của chúng nó.

Ái Mỹ không muốn nhận đi xem buổi chiếu bóng nầy chút nào cả. Nàng thấy Minh Doãn và Hương bước lần tới sự quen thân với nhau và ngày kia Hương sẽ có lý mà cho rằng Hiền là bạn của nó.

Nhưng nàng cũng lại chột thấy rằng nàng hoàn toàn bất lực trong việc ngăn cản họ thân nhau. Luôn luôn có mời nàng đi đâu thì Hiền mời cả Hương cùng đi với. Nàng từ chối, hẳn sẽ không mời nữa, hóa ra tình bạn giữa hai người sẽ lợt

lạt. Nàng cũng không thể cấm hẳn mời riêng Hương vì không có lý do để mà cấm. Phương chi, Hương lại đòi «nhờ bạn của má đưa con vào xã hội» và nàng đã hứa.

– Tốt hơn là, nàng nghĩ, cứ nhận lời rồi "giúp chúng nó giải quyết tốt đẹp" y như là ý kiến mà Hiển vừa đưa ra khi nãy về vụ xem các phim nguy hiểm cho tuổi thơ.

Hiển nói thêm:

– Ái Mỹ à, cái bọn theo học chương trình Pháp ấy, ta không mong giấu chúng nó cái gì cả và ngay trong lớp của chúng nó, người ta đã dạy chúng nó những bài văn mà theo Ái Mỹ thì rất không hợp thuần phong mỹ tục.

– Được sẽ cho nó cùng đi.

Đêm nay có sự lạ, và sự lạ này đã quyết định hẳn cuộc chuyển hướng tình cảm của Hiên. Chàng tới nơi hồi tám giờ rưỡi. Trái với lần trước, Hương đã xong ngồi dưới nây nghe nhạc, còn Ái Mỹ thì còn lục đục trên lầu.

Hương mặc ta. Chắc Ái Mỹ không dám ngăn nó phục sức như thế, như lần trước. Không kịp để cho tóc dài và muốn để vừa lòng Hiên và để hợp với ào dài ta, Hương đã tháo hai chiếc bín giả. Lối tóc gạc-xon của cô bé uốn sẵn rìa ra trước trán nên ăn khớp với hai cái bín giả này, tạo cho cô bé một vẻ thơ ngây dễ ưa, nhứt là hai chiếc nơ màu lam, thắt ở đầu bín và bín được kéo ra để trước ngực.

– Trông Hương người lớn hơn, trong chiếc áo dài ta...

– Hương già theo ý ông Hiền muốn đó.

– Không, người lớn hơn nhưng lại cứ ngây thơ nhờ kiểu tóc...

Thừa tự của cha mẹ nông dân một thân hình to lớn, vạm vỡ, Hương may mắn không thô. To lớn không phải là thô. Thân thể của cô vẫn cân đối trang nhã, và cô hơn hẳn những tiểu thư ẻo lả mảnh mai vì con mắt người nay lại thích vẻ đẹp thể thao của các phụ nữ lớn người.

Nếu Hương ra đời bốn mươi năm trước đây như Ái Mỹ thì tấm thân Hộ Pháp của cô đã là khuyết điểm và không ai chú ý đến cô bao giờ. Khuyết điểm ấy

được mỹ cảm mới biến thành ưu điểm và nếu không có ưu thế mười tám tuổi của cô, thiếu nữ này vẫn hơn mẹ về dung mạo.

Hương nheo mắt lại để chế giễu ai hay chế giễu cái gì rồi nói với Hiến:

– Rồi ông Hiến sẽ thấy má cũng trẻ lắm, ngây thơ lắm và cũng nhờ kiểu tóc này.

Hương nói tiếng Việt không sành; đó là sự dốt mọo thật hay làm bộ trong lối xưng hô của cô cậu theo học chương trình Pháp. Đáng lý vì phải nói «của má em» hoặc «của má cháu», nó cho dùng hai tiếng trống không «của má», y như là một trẻ con bảy tuổi, ngỡ má chúng nó là má chung của tất cả mọi người.

Nhưng nhờ thế mà người nghe cũng

có được cái ảo giác là mình cũng trẻ như cô gái giả trẻ con, đang đối thoại với mình. Má trơn gọn lỏn tức má ta, má chung của cả hai, và Hiển là kẻ đồng thể hệ với Hương chứ không phải với Ái Mỹ.

– Vậy à, má trẻ lắm à?

Lần này tiếng "má" trống không của Hiển thì đúng văn phạm. Người lớn, muốn gây tín nhiệm nơi trẻ con, phải tự hạ mình xuống cho đồng chạ với chúng nó, và vì thế, cố nhiên phải xem má của chúng nó như là má của họ.

– Ủ, má chỉ mới mười bảy thôi.

Nói xong nó cười rũ rượi, Hiển cũng cười, đoán biết chắc là Ái Mỹ trang điểm dữ lắm nhưng không hình dung được mức làm dáng của nàng tới đâu.

Bỗng tiếng giày lên trên đầu chàng,

Ái Mỹ đi từ buồng nàng, ngay trên chỗ để xe, ra phía thang gác. Tiếng giày kỳ lạ lắm, không nện bôm bốp như giày cao gót, nó tựa tựa tiếng giày đàn ông, nhưng nhẹ hơn, nhẹ hơn không phải vì bước đi của đàn bà nhẹ, mà vì đế da của nó lỏng hơn.

Hiển còn chưa đoán được gì, ngược lên đầu thang nhìn thử thì hai chơn người hiện ra. Vách hông thang lầu nhà này không phải xây thành tường kín hay xây lan can to cột mà là sắt bông mảnh mai nên trông rõ từng chi tiết nơi những người lên xuống thang.

Thoạt tiên, Hiển chỉ thấy hai ống chân người, vì phần trên của kẻ xuống thang bị trần nhà che khuất đi.

Đó là hai ống quần din màu vàng khè. Chơn người xuống thang đầy đặn

khiến hai ống quần no tròn, trông rất khéo, làm chàng liên tưởng ngay đến chân của nữ minh tinh điện ảnh Natalie Wood, cũng rất khéo trong loại quần ấy.

Người xuống thang cố nhiên là mang loại giày mà đàn bà Âu Châu dùng trong những lúc thai nghén, giày bao cả bàn chơn như giày Tàu, đế rất mỏng và không có gót. Bấy giờ Hiền mới hiểu được tiếng giày khi nãy.

Bấy giờ thân trên, rồi đầu của kẻ xuống thang đã tụt khỏi tầm che của trần và Hiền vừa kinh ngạc vừa tức giận cho lỗi phục sức của Ái Mỹ.

Thân trên nàng cũng mặc áo sơ mi đỏ tươi và... trời ơi... cái đầu...! Ái Mỹ cũng đã thắp tóc giả y như Hương, để gióc hai chiếc bín, đầu bín cũng được thắt nơ hường và bỏ ra trước ngực.

Đành rằng Ái Mỹ rất chánh đáng mà hiện diện cho trẻ ra và cũng rất chánh đáng mà tranh trẻ với Hương. Nhưng nàng đã làm quá lỗi cũng như ông già Hoàn Phi, đồng nghiệp của chàng, lão ta đã trên bốn mươi rồi mà đi lấy giày Sang-Cha-Gô, mặc quần xệ rún và áo ca rô.

Hiển bật cười ra tiếng vì một ý nghĩ kỳ khôi: gả Ái Mỹ cho Hoàn Phi thì vừa.

– Minh Doãn cười gì?

Ái Mỹ vui tươi và hỏi như vậy.

– Hôm nay Ái Mỹ təc-ni-cô-lo như phim Tốt-Ao: giày xanh lá cây, quần vàng, áo đỏ, nơ hồng.

Cả nhà cười vang lên, nhưng mỗi cái cười mang một ý nghĩa khác; Hương chế giễu mẹ, Ái Mỹ cười hí hỏn, sung sướng

lắm, còn Hiễn thì cười vui trước sự lỗ bịch của Ái Mỹ.

Chàng đã nguôi giận trước sắc đẹp của người đàn bà thích làm con gái một cách kỳ dị nầy. Nếu che mặt Ái Mỹ đi thì ai cũng phải tấm tắc trầm trồ mỹ nơn nầy cả. Loại y phục nầy rất hấp với những người đàn bà có da có thịt, rất hấp với Ái Mỹ, đề đạm mà không mập lắm! Con gái người mình mảnh mai quá, và những thiếu phụ ẻo lả và ỏng bụng mặc nó chỉ tự làm cho mình xấu ra chớ không như Ái Mỹ mà y phục nầy tăng sắc đẹp lên.

Nhưng nếu gỡ bức voan che mặt ra thì sự sượng mùa nổi bật lên ngay tức thì, cũng buồn cười y như chú bé mười tuổi giữ cửa thang máy ở lầu quán Majestic độ nào, buồn cười với cái vẻ ông cụ non của chú ta trong bộ quốc phục khăn đồng áo dài may bằng tổ bông bạc.

Sượng mùa nhứt là kiểu tóc con gái ngây thơ trên đầu một người đàn bà xế bóng, cho dầu là người ấy còn đẹp ghê hồn chẳng nữa.

Hiển không còn giận bạn, không còn căm tức nữa. Chàng chỉ khó chịu mà nghĩ đến xấu hổ của chàng lúc ra giữa công chúng với Ái Mỹ. Chàng không sợ đi với một phụ nữ quê mùa hoặc rách rưới, mà rất hỗi hùng phải đi với một người đàn bà lỗ bịch như vậy, vì sự thờ ơ hay sự khinh rẻ xằng của người qua đường thật không nghĩa lý gì đối với chàng, chỉ như chê cười chánh đáng của họ thì chàng nghe mắc cỡ lắm.

Chàng ngồi phệt xuống ghế như không còn sức đứng nữa, và bao nhiêu nồn nao đi ra ngoài với hai mẹ con này tiêu tan đâu mất cả.

Đồng hồ nhà chậm rãi gõ chín giờ, Hiền xem lại đồng hồ tay chàng và không nhúc nhích trong khi cả hai mẹ con đều sốt ruột, Hương thì ham vui đi sớm chừng nào, bất kỳ đi đâu, hay chừng này, miễn có ra khỏi nhà là thích rồi. Ái Mỹ rất muốn được bạn đưa vào giải khát ở các quán sang trọng quanh rạp chiếu bóng, chẳng hạn như quán Givral mà nơi đó nàng có thể gặp Khoa cho Khoa cảm tức chơi và thế nào cũng gặp ít lắm là một người quen biết để hãnh diện với họ. Nàng giục.

– Ta đi thôi, Minh Doãn.

– Đừng vội, còn lâu mới vô phim.

Ừ, chàng chần chờ để khỏi phải ở ngoài sáng lâu với Ái Mỹ và khi vào rạp, không còn ai trông thấy họ rõ cả. Lát nữa vẫn khát ra về, họ sẽ đi sau cùng vì chàng

sẽ lấy ghế ở hàng ghế trên cao nhất, tức phải xuống sau thiên hạ.

Hiển thoáng thấy rằng Ái Mỹ sẽ còn làm nhiều chuyện điên hơn nữa. Yêu Ái Mỹ xong, chàng mới cảm được những trò lơ lửng như vậy, nhưng từ đây tới đó, biết bao nhiêu là bực mình?

Tới đây, chàng phân vân, nhưng kể từ giây phút trông thấy người đàn bà téc-ni-cô-lo, giốc bún giả, chàng đã dứt khoát với chàng: chỉ xem Ái Mỹ là bạn thôi. Và cần xa lánh người bạn ngộ nhận này một thời gian kéo nòng càng ngày càng hiểu lầm, càng bước sâu vào tình yêu thì tội nghiệp cho nàng không biết bao nhiêu.

Bây giờ thì cũng đã hơi muộn, nhưng chưa quá muộn, Ái Mỹ sẽ đau khổ...nhưng chỉ ít ít thôi. Ái Mỹ sẽ giận chàng, nhưng không đến nỗi căm thù.

Còn Hương? Hương à? Sẽ hay. Bài toán Hương chỉ rắc rối vì Hương đã được chàng dùng làm món so sánh nên chàng thấy cô bé hơn, chớ thật ra, nếu gặp nhau ngoài đời, chưa chắc chàng đã chú ý đến cô bé. Nhưng dầu sao, chàng đã trót thấy cô bé hơn, đã trót nghĩ đến cô bé rồi thì khó lòng mà không giao thiệp với cô bé.

Tuổi trẻ không im lặng lâu được nên Hương nói:

– Hương đi xem chiếu bóng đêm nay là lần cuối cùng đó ông Hiến...

Hiến ngạc nhiên hỏi:

– Sao lạ vậy?

– Hương phải nghỉ vì đầu tuần tới là thi rồi.

– À... à... à...

Hiển sực nhớ lại rằng Hương học lớp đệ nhứt chương trình Pháp, và cố nhiên nó thi tú tài I.

– Chúc Hương may mắn. Đã sẵn sàng chớ?

– Không sẵn sàng lắm.

Hiển cũng ngờ là thế. Trong thời hậu chiến nầy, con cái của ông nhà giàu mới xem ra không cần học cho lắm, cả cha mẹ họ cũng thấy là không cần học cho lắm! Đồng lương năm sáu ngàn một tháng của một người cử nhân thật không có nghĩa đối với lợi tức hằng ngày của họ.

Con trai thì phải học để xem cho được chớ còn con gái thì dầu sao cũng sẽ lên được địa vị bà thì "vào xã hội", biết giao thiệp, quan trọng hơn là "gạo" để giứt bằng cấp.

– Hương thi ở đâu?

– Ở trường J.J. Rousseau, hội đồng 7.

Một ý nghĩ bỗng thoáng qua nơi trí Hiên. Chàng sẽ lấy cớ theo dõi cuộc thi để rước Hương tại trường thi. Chàng không muốn trở lại đây thường lắm, nhưng lại thích gặp mặt Hương, thì chỉ có cách đó thôi. Sau cuộc thi sẽ hay.

– Nhưng thi xong, lại sẽ đi xem chiếu bóng chứ?

Hương cười mà rằng:

– Chương trình của Hương là thi xong, đi xem mỗi ngày hai phim, rạp lớn rạp nhỏ gì cũng xem tuốt hết, để bù lại với những ngày nhịn thềm trong tháng chót này.

Ái Mỹ giải thích thêm.

– Ấy, từ một tháng nay Ái Mỹ bắt nó phải cấm cung, nay nể Minh Doãn lắm mới cho nó đi một lần.

– Hôm nay chỉ còn có mấy ngày nữa thôi, mà theo phép sư phạm thì nên cho cử tử xả hơi trong mấy ngày chót đó. Thành ra Hương đi xi nê đêm nay là tốt.

Bấy giờ chính Ái Mỹ cũng chẳng thúc giục gì nữa, nàng thấy chiếu bóng là thú nghệ thuật không ra hồn, bằng sao được nghệ thuật cải lương của nàng. Đi xem chiếu bóng đối với nàng chỉ là một cái có thôi, và riêng hôm nay nó là cái có để ra ngoài với Hiền, để làm trẻ trung, ngây thơ cho xứng đáng với chàng.

Đồng hồ đã chỉ chín giờ hai mươi phút rồi, trước rạp xi nê sẽ không còn ma nào trông thấy họ, và trong rạp, càng không ai trông thấy hơn nữa thì đi hay

không thật không còn quan trọng.

Nhưng Hiễn lại đứng lên và bảo đi trong lúc hai mẹ con đều cụt hứng.

*

Thí sinh đông quá nên Hiễn không mong tìm được Hương trong đó. Chàng chạy xe rề rề trước cửa trường, cho Hương trông thấy chàng, rồi đậu xe đằng xa, ở nơi mà cảnh sát cho đậu. Hương sẽ tìm tới chàng nếu may ra nàng chú ý đến sự việc xảy ra quanh đây.

Xa học đường đã mười năm rồi, hằng ngày đi ngang qua các trường học, Hiễn không nghĩ gì cả vì chàng ham sống và bận sống. Chỉ có hôm nay chàng mới chợt nhớ ra rằng cạnh cuộc sống có một thế giới náo nhiệt có sanh hoạt

riêng, truyền thống riêng, hoài bão riêng của nó. Thế giới ấy đi song song vào thế giới của ta, nhưng cách biệt với thế giới của ta bằng một bức tường vô hình nó ngăn đôi bên hiểu nhau. Ai cũng đã là học sinh cả, nhưng một khi ra đời rồi, ai cũng quên mất cảm nghĩ của học sinh, không biết họ mong muốn gì, như sinh quan họ ra sao.

Hiển bước lùi lại trong thời gian, thử sống lại những ngày cuối cùng mà chàng thi tú tài. Đó là những ngày khát sống, chàng thêm làm người lớn không biết bao nhiêu. Không tiền để tiếp tục theo đại học, chàng không buồn chút nào vì tiếng gọi của cuộc đời réo rắt quá, chàng thích làm một người trong cái rừng đang quay cuồng trước mắt chàng.

Đời học sinh có rất nhiều thú vui của nó, nhưng mãi cho đến ngày nay

chàng vẫn chưa tiếc học đường. Tiếc học đường là dấu hiệu già nua, vì chỉ có tuổi già mới bị đời bỏ rơi, quay về sống với dĩ vãng.

Mình chưa già, còn ham sống lắm!

Hiển lập đi lập lại mãi ý nghĩ này để xóa cái mặc cảm khó chịu về tuổi tác của chàng. Những anh con trai còn son trẻ, mặc dầu đã ra đời rồi vài năm, đến đây mà đón bạn, không dị hợm như người băm mốt tuổi là chàng. Nếu vói xuống cũng là trèo đèo thì chàng đã trèo đèo một cách khó coi. Số chàng là số trèo đèo chẳng? Rắp ranh yêu hai phụ nữ mà người nào cũng không ở cùng thế hệ với chàng, vói lên khó vói mà nghiêng xuống cũng ngượng lòng.

– Hù!

Hương đập cặp da vào thùng xe kêu cái rầm như để đánh nhịp cho tiếng hù của nàng. Hiển không bị giật mình, day lại cười hỏi:

- Làm bài được chớ?
- Xíu oách rồi ông Hiển ơi!

Vừa đáp nàng vừa mở cửa xe một cách tự nhiên làm như là Hiển có phận sự đưa đón nàng. Chừng ngồi an vị xong nàng mới chợt nhớ ra là mình vô lý nên hỏi:

- Nhưng ông Hiển đi đâu đây?
- Đi đón Hương.
- Cám ơn.
- Thi môn gì và đề thi làm sao?
- Nó cho khó bề đầu. Luận Pháp văn

và đầu đề không cóp được ở đâu cả. Nếu Hương mà có gạo cũng vô ích. Nó hỏi: "Nếu bạn là một nhà điêu khắc có phận sự trần thiết cho bên ngoài một ngôi đền kỷ niệm văn chương thế kỷ mười bảy, thì bạn sẽ chạm khắc gì¹⁹?"

– Khó quá thật đó.

– Đầu đề quá tổng quát như vậy thì phải biết thật rộng, phải hết sức thông minh mới kết hợp được mọi hiểu biết và phải...

– Nhưng còn nhiều môn khác giúp cho Hương gỡ.

– Khó mong.

– Hương có thất vọng lắm không?

– Không. Hương không ham bằng cấp lắm.

19 Đầu đề cuộc thi tú thi Pháp ở Sài Gòn năm 1956

Hiển ngầm hiểu là Hương khát sống chứ không tha thiết thi đậu. Đối với chàng năm ấy, bằng cấp là cần câu cơm mà chàng còn không tha thiết bao nhiêu, huống hồ gì là Hương.

Hương thuộc vào thế hệ hậu chiến mà các bậc cha mẹ làm ra tiền mau chóng và dễ dàng quá nên không để tâm lắm về việc học hành của con cái, mà con cái họ cũng thấy là làm bác sĩ không bằng chạy áp phe.

Phương chi, Hương là con gái, hạng con gái thích xài tiền nhưng không có óc tự lập thì nó chỉ ham lấy chồng thôi, vì lấy chồng giải quyết được hai việc lớn, sống toàn diện và sống về vật chất. Lấy chồng tức là lặn xả vào cuộc đời mà cũng khỏi bận tâm về sinh kế. Có lẽ có những nữ sinh khác không ham lấy chồng nhưng vẫn thềm sống hơn là học.

Hiển cho xe chạy tới và hỏi:

– Hương làm sao biết có tôi đón?

– Hương tình cờ thấy chiếc xe này, bụng nghĩ: "Xe ai mà giống xe Hiển quá vậy kìa". Nghĩ xong Hương đi lại đây để xem sao, vì Hương không biết số xe của ông Hiển để nhận nó ra từ đằng xa.

– Đậu tú tài 1 thì cố nhiên Hương lên lớp chuyên biệt. Nhưng nếu rớt, sẽ học lại lớp cũ một năm nữa hay tìm thầy học riêng.

– Không, Hương sẽ đi học Ăng-Lê, đậu rớt gì cũng bỏ học cả. Hương muốn đi làm.

– Có cần lắm hay không. Hương đâu có thiếu tiền bạc.

– Phải, không thiếu, nhưng Hương học không vô nữa.

– Thì ở nhà vậy, chớ sao lại đi làm để giựt chỗ của nhà nghèo.

Hương lặng thinh suy nghĩ giây lát rồi nói:

– Ông Hiển có khai vấn đề ra Hương mới nhớ rằng những chị bạn lớn tuổi hơn Hương mà đã đi làm đều là con nhà giàu cả. Và hình như là phải con nhà giàu mới dễ tìm chỗ làm. Té ra họ đã giựt chỗ của nhà nghèo thật đó. Trời ơi, bất công quá... Nhưng mà... biết sao! Nếu Hương không đi làm thì mấy chị nhà giàu khác cũng cứ đi làm, thành ra người nghèo cũng cứ mất chỗ. Ông Hiển nè, ông có biết tại sao con nhà giàu lại dễ tìm chỗ làm hay không?

– Không, tại sao?

– Vì nhiều lẽ. Họ giao thiệp rộng, biết tin tức lạ, họ quen biết nhiều, thường được giới thiệu và thường được nhận vì nể lời. Họ lại có tiền dễ dàng đi đứng trang diện nên có tướng dễ phô bày. Dễ phô bày là yếu tố quan trọng để được các xí nghiệp nhận vì các xí nghiệp thích trang sức văn phòng bằng phụ nữ có tánh cách phô bày hơn là bằng phụ nữ giỏi giẩn.

– Hương nói có lẽ đúng. Nhưng tại sao họ và Hương lại ham đi làm lắm thế?

– Hương cũng chẳng biết tại sao.

Hương giả dối hay chưa kịp gom lại những ý thức lơ mờ thì không rõ. Họ ham đi làm vì họ ham sống, ham lăn xả vào cuộc đời. Ở nhà tất phải tiếp tục học.

– Hương có những dự định gì? Nghĩa là đi làm rồi sao nữa?

– Rồi không sao nữa cả. Đi làm rồi chúa nhứt và ngày lễ đi uýt-kin²⁰. Tối lại khỏi phải học bài mà được đi chơi.

Hiển cười ngất. Thật là một lý tưởng hạ cấp. Nhưng chàng không xem rẻ người có lý tưởng thấp thỏi như thế. Hương là lột người con gái thường với mớ hoài bão là mặt đất của hằng triệu cô gái như thế. Họ vẫn lương thiện được và vẫn giúp ích được vào sanh hoạt xã hội.

Nếu cả nước đều đua nhau thành đại trí thức hết, thật không biết nhờ ai đánh máy những cái phắc-tuya [facture = hóa đơn], những tập hồ sơ.

Hương không kém hơn chút nào con của một ông ký mà ước vọng là lấy chồng để làm một bà nội trợ đảm. Nào ai khiển trách hay khinh rẻ các bà nội trợ như thế bao giờ.

²⁰ weekend: cuối tuần

Hương hóm hỉnh cười hỏi:

– Xem ra ông Hiến không thích thấy Hương đi làm lắm, có phải không?

– Đúng như vậy.

– Ông Hiến thích Hương làm nữ kỹ sư điện hơn hả?

– Không. Tôi không thích thấy Hương làm nội trợ giờ đây, tôi mong Hương đậu xong bằng tú tài cái đã.

– Trời, giựt bằng tú tài để rồi nấu cơm à? Ông Hiến ưa ăn cơm với hình học không gian hay với điện tử.

Hiến cười xòa:

– Không phải thế. Để rồi Hiến sẽ giải rõ.

Hiển đã đổi lối tự xưng. Chàng không nói "tôi" như trước nữa.

– Nè, như thế này. Hương có chịu làm nội trợ hay không? Không phải nấu cơm, giặt áo đầu. Làm nội trợ tức là ở nhà điều khiển nhà cửa.

– Đó là nếp sống thường của phần đông phụ nữ. Hương không thích cũng chẳng chê.

– Làm nội trợ, rủi ro chồng chết thì cô nào có bằng, sẽ đi làm được, khỏi phải thiếu thốn trong cảnh góa bụa.

– Sao ông Hiển lại nhắm cái chết trước cái sống? Chưa cưới vợ mà đã lo xây mộ rồi à?

– Hiển không tính chuyện cho Hiển mà chỉ lo cho các người góa phụ thôi. Hiển không chết thì thằng khác sẽ chết.

Với lại các cô ngày nay, bắt chồng chạy xe bạt mạng thì các anh chồng sẽ xuống âm ti dễ dàng.

Hương cười giòn lên mà rằng:

– Có xuống thì xuống cả hai chớ, vì cả hai đều ngồi đằng trước, cạnh nhau, may rủi bằng nhau, mà người đàn bà lại rủi hơn đôi phần vì kinh nghiệm dạy rằng chỗ này nguy hiểm hơn chỗ tài xế.

– Các anh có thể chết vì nghiệp khác.

– Hương chỉ lấy anh nào cam kết không chết thôi.

Cả hai cười đến rung rinh chiếc xe. Hiền lương thiện, không muốn xúi dại học trò nên mới khuyên dứt Hương theo lý trí, chớ thật ra chàng rất thích thấy Hương thôi học để đi làm. Hương sẽ là người lớn sau khi rời ghế nhà trường.

Chàng cần một bạn hữu người lớn chứ không ưa tâm hồn trẻ con.

Cười no rồi Hiến tiến bước thêm trên con đường dò dẫm:

– Đời nay con trai cưới vợ rất trẻ. Họ lại không cưới bà già mà chỉ cưới con gái y như cái thuở mà họ lấy vợ lúc mười tám tuổi. Như vậy các anh chồng dầu muốn dầu không, cũng phải chết trước và các bà vợ phải góa bụa lúc còn trẻ.

– Ông Hiến năm nay mấy mươi?

– Băm mốt.

– Như thế, người vợ tương lai của ông Hiến sẽ làm vợ đến trên dưới bốn mươi tuổi, chứ không lẽ ông Hiến lại chết non quá, chết dưới năm mươi hay sao? Làm vợ những hai mươi năm, chắc sẽ giúp chồng tiết kiệm được đôi chút để

đảm bảo cho cái tương lai góa bụa mà ông Hiến cứ đưa ra để hù con gái.

Xe đã về tới trước nhà. Ái Mỹ chắc không hay biết chàng đưa đón Hương hôm nay, và Hương chắc cũng chẳng báo cáo làm chi, không phải là nó cố giấu giếm chuyện gì, nhưng cứ bằng vào tánh tình nó thì chắc chắn là nó xem đó là chuyện không đáng kể. Nó lại không có ý gì khác trong mối giao thiệp với chàng thì khỏi phải giả đồ ngay thẳng bằng cách nói thật một phần sự việc đã xảy ra.

Chiều hôm nay, Hiến không về nhà ngay mà cho xe chạy khắp châu thành. Chàng vui trong dạ lắm vì được biết rõ một việc là Hương không xem việc lấy chồng băm mốt tuổi là một điều quái gở.

Nàng mặc nhận những cuộc hôn nhân chênh lệch như thế bằng cách giải quyết vấn đề chồng chết, vợ ở góa nhiều năm.

Hiển sực nhớ lại ước muốn của Hương và quyết định chiều mai sẽ rước nàng bằng chiếc mô tô đang dưỡng lão của chàng.

Bỗng liên tưởng, chàng lại nhớ đến một ước muốn khác của Hương. Hương định học nhảy để «vào xã hội». Nó đã hỏi chàng.

– Ông Hiển có nhảy tuyết [nhảy twist] chẳng?

– Không, Hiển không biết cái bước đó, mặc dầu thấy cũng dễ thôi. Nó chỉ là biến thể của Rốc chớ chẳng có gì.

– Hương thích tuyết lắm.

Cố nhiên là nó thích những màu sắc, những âm thanh dữ dội mà chàng đã bắt đầu hơi sợ. Đã bảo là «cũng dễ thôi» nhưng chàng lại chưa bao giờ thử nhảy, chính vì chàng sợ điệu nhảy cuồng loạn đó. Chỉ nhìn họ nhảy chàng cũng đã nghe mệt rồi thì không tội gì mà nhào đầu vô một trò chơi treo bắp thịt treo xương như vậy.

Ý nghĩ của chàng cần phải soát lại chẳng? Người đàn ông trẻ người và trẻ tính rất lâu? Có chắc quả như thế không nè? Nếu trẻ người rất lâu sao chàng lại sợ trò chơi của bọn "nu-ven-va"²¹?

Có phải chẳng là đàn ông họ vẫn già như đàn bà mà không dè nhờ cái mặt họ cứ như còn trẻ, nhờ họ cứ ham vui mãi

21 nouvelle vague = đợt sóng mới

rồi quên rằng mình đã quá thì?

Chàng tưởng tượng sự mệt mỏi của một anh chồng bầm mốt vì một cô vợ mười tám say mê những cuộc vui ồn ào mà anh ta cứ phải chạy theo, không dám thú rằng mình ngán, mình sợ. Nội việc chiều chuộng tánh nhõng nhẽo của một cô vợ quá trẻ cũng đã bứt hơi rồi huống hồ lại còn phải sắp hàng để chạy đua với nàng thì chắc sẽ sớm hui nhị tỳ lắm.

Nghĩ mà ngán cho những anh chàng Charlie Chaplin những anh Picasso không biết họ tẩm bổ thế nào để chịu đựng trong nhiều mỗi năm, tháng một cuộc thi đua nước rút như vậy không rõ.

Cái thằng người lười biếng ẩn trong anh con trai thuộc đợt sống sồn sồn bỗng đứng nghe mình muốn bỏ cuộc. Cái đợt

sống già là Ái Mỹ xem thế mà hợp ro²² với chàng hơn. Yêu Ái Mỹ thì khỏe ru bà rù, không có bài toán rắc rối bể đầu nào để giải lý cả.

"Ủ hự", chàng thở dài, than thầm, "chạy đua không kịp nó, nó cho mình mọc sừng có ngày! Bọn con gái bây giờ tàn nhẫn lắm. Chúng nó thích lấy chồng già hơn chúng nó để có kẻ bảo vệ đặc lực mà không chịu hiểu biết rằng già thì kém cỏi, cần được nương tay. Lấy chồng già, chúng nó cứ giả đui, giả điếc không nhìn nhận sự kém cỏi của các anh chồng và cứ đòi hỏi các anh phải đầy đủ khả năng! Sao mà chúng nó bất công đến thế?"

Nhưng ngay lúc ấy, con người hùng, cái gã anh hùng rơm, ẩn trong người chàng, nghe xấu hổ quá nên quát:

22 hợp jeu = đồng điệu, đồng quan điểm

– Mấy sợ hả? Cái gì mà sợ chớ? Mấy còn trẻ lắm mà, có thua ai đâu. Mấy còn đầy đủ phong độ, bằng có là Hương nó thích mấy. Chưa đánh đã chịu thua à? Mấy có hèn nhát như thế bao giờ đâu? Mấy còn trẻ lắm mà!

Thằng anh hùng rơm ẩn mặt mách với chàng như vậy và chàng muốn tin nó lắm. Nhưng nhớ lại một phim Việt Nam xem hôm Tết, chàng đâm ngờ rằng chàng là thanh niên.

Trong phim ấy, hai đào kép trẻ không trên ba mươi, bị cho đóng vai ông cha và bà mẹ. Anh kép đã phải mang râu giả trông giống ông cụ non, rất buồn cười.

Trong khi đó thì những Victor Mature, những Frank Sinatra, những J. Stewart, anh nào cũng đã năm mươi rồi

cả mà đóng toàn những vai thanh niên đẹp mã được con gái Huê Kỳ mê râm râm. Thì ra quan niệm tuổi tác của người mình hơi khác lạ thiên hạ vì anh kếp và cô đào ba mươi cả hai vẫn còn vẻ đẹp mà chỉ đóng thủ vai cha mẹ của một cô gái, mười tám thôi.

Ta ham lên cụ sớm quá và ham bắt người khác lên cụ sớm quá. Những ngỡ ta bị Âu hóa về mặt đó rồi nhưng đa số vẫn còn quan niệm như thời trước.

Hương nghĩ thế nào về chàng và nếu nó là nhà sản xuất phim, nó sẽ bắt chàng làm ông cụ hay chẳng?

✱

Chiều hôm sau, Hương ra sớm vì chỉ thi có một môn lý hóa hai tiếng rưỡi đồng

hồ thôi. Hiễn biết trước như vậy nên mới tới trường thi đón nàng hồi năm giờ.

Gặp nhau, họ không thềm nói chuyện thi cử như hôm qua nữa. Hương vịn tay cầm chiếc mô-tô sơn đen và cao lớn dĩnh dàng của Hiễn và phê:

– Có vẻ hùng dũng lắm. Nhưng nếu ông Hiễn mặc quần ca-ki thì hợp với chiếc xe này không biết bao nhiêu. Bộ đi ăn tiệc bằng xe của má sao mà mặc Ter-gal?

Hiễn chợt thấy rằng mình đã sai lầm trong phục sức, sơ-mi chàng trắng quá và ủ lảng quá, quần thẳng nếp quá, giày bóng quá mà gáí ca-líp [calibre = hạng, bậc, thứ] này lại chỉ thích lòi thôi.

– Đã lỡ rồi. Hiễn đi có việc khác, sẵn dịp tạt qua đây, chớ không lẽ lại về nhà để thay đồ ăn điệu với chiếc xe.

Không đợi mời, Hương ngồi lên yên sau, một chiếc yên «to như ghế bành», lời của một bạn gái bỏ lầy của Hiễn, cái cô mê Vết-ba như điệu đồ ấy.

Hiễn không được gái đẹp hoan nghinh lúc còn xử dụng chiếc mô-tô này vì những thiếu nữ đồng sở thích với Hương chưa đông đảo lắm, trong xã hội ta.

Thấy chàng quẹo trái Huyền Trân Công Chúa chớ không chạy thẳng, Hương toan hỏi nhưng Hiễn đã hỏi trước:

– Ta chạy mau trên đường trường một chuyến chơi Hương nhá?

– Hoan nghinh.

Xe lại quẹo trái qua Nguyễn Du và Hương hiểu rằng họ sẽ ra khỏi thành

phố do ngã miền Đông.

– Ba đối với Hương như thế nào?
Hiển đột ngột hỏi.

– Ba chiều chuộng Hương một cách
đế vương, nghĩa là cho rất nhiều tiền,
nhưng bận việc, không ngó tới.

– Bao lâu Hương thăm ba một lần?

– Tùy. Tùy khi nào vợ bé ổng cho
phép ổng đưa Hương đi ăn cơm.

– Hiển muốn hỏi cách đối xử về
chuyện khác kìa.

– Chuyện gì?

– O... hờ... những chuyện lớn...
chuyện quan trọng của đời Hương,
của tương lai Hương... ơ... hơ... thí dụ...
chuyện... chồng con...

Hương bình tĩnh như thường, bằng vào giọng đáp của nàng mà Hiền đoán như thế, chớ không thấy được phản ứng trên mặt nàng. Nó đã trưởng thành và đã làm quen với vấn đề rồi vậy.

– Chắc cũng sẽ do má định. Ông giao phó hết cho má.

– Không thương Hương à?

– Sao lại không. Nhưng Hương nghe là ổng thương xót má, muốn cho má chút ít quyền, cái quyền định đoạt về Hương.

Hương ngạc nhiên mà thấy Hiền chạy vô Gia Định theo ngả cầu xe điện chớ không phải đi xa lộ.

– Muốn chạy mau chơi lại không đỡ ra xa lộ?

– Không. Chạy trên xa lộ dễ quá thì

còn thú vị gì nữa. Chỉ có con đường thiên lý vừa hẹp vừa cong queo mới làm ta sợ thót ruột thôi.

Cả hai đều sung sướng sau ý kiến của Hiến. Hương cho là Hiến biết “điệu” lắm, còn Hiến thì thích ghê vì biết ý nghĩ đó của Hương.

Qua khỏi ngã tư cây Quéo, Hiến chạy có gió, rồi hùng dũng leo dốc cầu Bằng Ky. Khi xuống đến nửa chừng dốc, phía bên kia đầu cầu; cả hai bỗng ngậy ngất lần đầu trước hiểm nguy. Nơi đó đường cong như chữ C, và mặt đường được đắp nghiêng để chống lại với ly tâm lực.

Chiếc xe ngã gần bốn mươi độ khiến Hương phải co chân lên kéo giày quét đường và phải ôm lấy Hiến cho khỏi mất thăng bằng.

Một chiếc xe be, dài thậm thượt cũng đang bóp cua như họ, cua chữ C mà bề dài của xe be không ôm theo được thành thử đuôi xe bít cả mặt đường trong mấy mươi giây đúng vào lúc ngăn ngủi mà mô-tô chạy tới chỗ bít đó.

May mắn quá, đuôi xe giải tỏa mặt đường kịp cho họ qua, giải tỏa một khoảng rộng lối một thước năm, đầu hai người bị lá cờ đỏ gắn sau một khúc cây quét lên. Thật là phớt qua sự chết trong đường tơ kẽ tóc.

Trong khi Hiển rợn người lên thì Hương cười như người điên mà rằng:

– Sướng quá.

Hiển chép miệng than thầm “Mình thua nó rõ rệt”, không sao rượt kịp bọn “nu-ven-va” này được.

Mặc cảm kém sút xui chàng phản ứng mạnh cho khỏi lép vế và qua khỏi cầu Bình Lợi, Hiễn mở hết tốc độ. Cả hai đã ngây ngất say sức nhanh và càng say, Hiễn càng cho xe chạy dữ. Sức nhanh chạy tới trong không gian cho Hiễn cái cảm giác kỳ lạ như là đang bước lùi trong không gian. Chàng bỗng sống lại thời niên thiếu của chàng, thời mà người con trai nhiều sinh lực quá, nhiều máu nóng quá, chỉ biết ham chạy mau, đánh mạnh, không xem cái chết vào đâu cả.

Tuy nhiên chàng sống lùi có chừng mực thôi chứ không sống trọn vẹn tất cả thời diên đại ấy. Chàng còn biết sợ chết. Cô gái ngồi sau lưng chàng thì không thế. Cô ta đang hạnh phúc cực độ trong cái tốc độ khinh thường thần chết này.

Sau buổi chạy xe sanh tử chiều hôm nay, chàng sẽ trở về với tuổi thật, tuổi

già bầm mốt của chàng, nhưng nàng thì không. Nàng sẽ tìm cảm giác mạnh khỏe khác, nơi khác, với người khác, nếu chàng không chạy đua mãi với nàng sẽ bị nàng bỏ rơi, không thương xót.

Lũ “đợt sống mới” không biết thương xót. Dường như chúng nó nói: “Ai bảo trèo đèo. Liệu sức chớ! Hết hết gân thì thôi ai ép đâu. Có thở ồ ồ thì đứng lại mà thở không ai hơi đâu mà chờ. Nào thằng nào còn bấp thịt thì đua nè!”

Tới Thủ Đức, Hiển quẹo tay mặt để qua xa lộ. Qua xa lộ tức là đầu hàng vô điều kiện cô gái này rồi. Qua xa lộ tức là làm anh hùng trá hình, vẫn chạy mau được để lấy le với gái nhưng ít phải toát mồ hôi lạnh hơn, vì ở đó ít nguy hiểm hơn. Kẻ chạy đua vẫn chạy chớ không đành bỏ cuộc, tuy thở hổn hển mà vẫn làm ra vẻ khỏe khoắn lắm, y như mấy

bà cụ leo núi Bà Đen, mệt muốn đứt hơi mà miệng cứ niệm: “Mô Phật, khỏe ghê, khỏe, khỏe, khỏe, khỏe...”

Hình như sợ là thứ thuốc bổ tối cần cho tuổi trẻ, tế bào của họ cần kích thích luôn luôn để sanh sôi nẩy nở. Cô bé lăm lờn ngồi sau lưng chàng từ nãy giờ, không hề mở miệng. Nàng đang mê man trong cơn say tốc độ, lắng nghe và tận hưởng cảm giác dữ dội nó làm nàng mọc óc trên da một cách kỳ thú.

Qua khỏi cầu Canh Nông, Hiền nghe nhẹ cả người mà được cái cơ chánh đáng giảm sức nhanh, là xa lộ không còn nữa để cho phép chàng chạy mau. Bấy giờ Hương mới bắt đầu nói, nàng nói vì nàng đã hết sống trong cái thế giới kích thích hải hùng:

– Hương cứ muốn chạy mãi như thế này. Về nhà yên ổn quá.

– Chính vì nhà là nơi yên ổn, nên ai cũng thích có chỗ yên ổn để mà về.

– Hương lại ưa lộn xộn và nguy hiểm.

Thật ra, Hương không phải là một tay phiêu lưu mã thượng giang hồ. Chẳng qua là sinh lực quá dồi dào của tuổi trẻ trong người nàng đang xì ra. Sinh lực này được tháo trút dưới đủ mọi hình thức: thể thao, lao lực, ăn chơi, du dãng. Rủi may của giáo dục đưa nó qua hình thức tốt hay xấu nhưng tựu trung, nó ở một nguồn mà ra và luôn là một sức mạnh tốt.

Hiển biết rõ điều này và một lần nữa, chàng đâm ra chán nản. Một thanh niên băm mốt tuổi vẫn còn là thanh niên,

nhưng thứ sinh lực đầu mùa của con người, nơi họ đã giảm rồi.

Tế bào của họ bắt đầu bớt sinh sản thêm và họ bắt đầu xuống dốc về mặt cơ thể. Chỉ vài năm nữa thôi là cái đỉnh ba mươi, sẽ oằn đầu và triển núi phía bên kia lại được họ leo, nhưng leo xuống, chứ không phải leo lên như bên này.

Nhưng con người luôn luôn lại bắt khuấy tạo hóa về mặt đó. Nhân loại đã chẳng dày công tìm thuốc trường sinh bất lão, thuốc trường sinh bất tử từ muôn ngàn năm rồi à? Thế nên, vừa chợt thấy sinh lực của mình không sôi sùng sục như nơi cô gái sau lưng chàng nữa, Hiển lại bắt đầu làm trò xiếc với chiếc mô tô đen của chàng, lách tránh một cách liêu lĩnh.

Hương vừa bắt đầu nói, thì ngậm cằm trở lại ngay và Hiễn sung sướng lắm mà đoán biết nàng đang ham thích lối chạy “thể thao” của chàng. Đó là thể thao gượng ép, sợ chết mà cứ làm bộ can đảm, hụt hơi mà cứ giả đồ cứng gân.

Các ông già, khi nhớ lại thuở họ ba mươi, ba mươi lăm, nhớ rằng họ đã mạnh mẽ lắm vào tuổi ấy! Nhưng cái bọn sồn sồn cũng nhớ y như thế khi hồi tưởng lại thuở hai mươi của họ. Thành ra ba mươi sắp lên chỉ mạnh mẽ đối với ông lão thôi. Bọn mạnh mẽ thật, chính là bọn từ hai mươi đến ba mươi.

Hiễn bất khuất, nhưng ý thức rõ là mình không còn xuân xanh nữa. Nên chỉ khi xe tới trước nhà Ái Mỹ, chàng nghe nhẹ nhõm cả người.

Ái Mỹ đang đứng nơi bao lơn mà nhìn xe cô qua lại, bỗng rụng rời lúc chợt thấy cặp này dừng lại trước nhà. Nàng chết điếng, không cử động được, không nói năng gì được cả.

Hương xuống xe và nói giã từ bằng tiếng Pháp. Hiễn chống chơn lên đá ba-vê [pave: vệ đường] mà nhìn theo nàng. Khi Hương vào tới thêm, nàng day lại, đưa tay lên vẫy và mỉm cười với Hiễn. Hiễn cảm giác rõ rệt rằng hôm nay nụ cười của Hương khác hẳn nụ cười ngây thơ của những lần gặp gỡ trước.

Họ đã sống chung với nhau những giờ ngây ngất trong tốc độ.

Một sự cảm thông kỳ thú đã xô họ lại gần nhau rồi và cô gái này đã tìm thấy nơi người bạn của gia đình một người bạn đường riêng của nàng.

Nếu trên thêm đời nàng, một thanh niên đồng lứa với nàng đã xuất hiện, hoặc xuất hiện cùng một lúc với Hiễn, chưa chắc thanh niên ấy đã đương đầu nổi với kẻ đã kinh nghiệm về cuộc đời là người bạn trẻ của mẹ nàng. Phương chi Hiễn là ông Hoàng tử đẹp trai duy nhất trong giai đoạn này kia mà! Hiễn cũng đưa tay lên và nói to:

– Hiễn sẽ trở lại.

Ái Mỹ vừa hơi tỉnh cơn chết lặng, bỗng lại tái người đi. Lối xưng hô mới của Hiễn với Hương tự nhiên đã đặt Hương ngang hàng với nàng trên phương diện giao thiệp với hẳn.

Không xưng “cậu” như nàng mong mỏi, thì Hiễn phải tiếp tục xưng “tôi” như lúc đầu quen biết với Hương chớ sao lại...

Hương lên lầu, thấy mẹ tì tay vào đầu dây lan can rào bao lơn, lưng day vào trong, ngỡ mẹ hóng mát, chạy ra sau lưng mẹ rồi hù một tiếng lớn! Nàng ngạc nhiên lắm mà thấy mẹ nàng không nhúc nhích.

Hương tiến thẳng đến sát bên mẹ và thấy Ái Mỹ nhìn về hướng Ngã Bảy, chiếc mô-tô của Hiến đã khuất dạng từ lâu rồi, mà Ái Mỹ vẫn nhìn về phía đó.

– Má!

Bấy giờ Ái Mỹ mới trở về. Nàng làm thính mà nhìn con rồi gương mặt thần thờ bỗng mang sắc giận:

– Con đi với bạn trai có xin phép má hay không?

Hương chưng hửng giây lát rồi đáp:

– Ông Hiến chạy ngang qua trường thi rồi rước con về đó má à. Con không có hẹn trước.

– Vậy ra ông ấy đã không biết điều. Đáng lý ra ông ấy phải xin phép má! Để rồi ông ấy xem.

– Nhưng mà, chắc ông ấy cũng không có định trước.

Ái Mỹ không nói gì nữa và Hương bỗng ngạc nhiên cho sự nói láo của mình. Hôm qua thì quả không có hẹn, nhưng bữa nay thì có. Mà có hay không, quả thật nàng xem rằng đi với Hiến một vòng, không phải là một tội lỗi, vì thế nàng mới nhận lời mời của Hiến mà không đắn đo suy nghĩ.

Nhưng thật là kỳ lạ, khi giọng cất vắn của mẹ, nàng đâm sợ và nói dối trái hẳn

với tính thẳng thắn của nàng từ thuở giờ.

Đêm ấy Ái Mỹ trần trọc mãi cho đến mười một giờ khuya, đoạn ngồi dậy xuống dưới nhà, mở đèn bàn viết rồi lấy giấy ra viết cho Khoa một bức thư.

Anh Khoa,

Bảy năm rồi, ta không hề trao đổi nhau, cho cả bằng giấy mực. Có gì cần, nói thì con Hương làm trung gian.

Nhưng hôm nay em thấy cần phải hỏi anh ngay một điều, chính về người trung gian của chúng ta. Vì thế mà không nhờ nó được như trước.

Em thấy Hương nó học trường tư sao lồi thoi quá, không biết vì trường dạy không giỏi hay tại nó lười biếng. Em định

vận động cho nó vào trường lycée của Tây trên Đà Lạt. Ở đó, nó có không muốn học cũng phải học.

Khí hậu trên ấy lại tốt cho giai đoạn đang sức lớn của nó. Em phải hỏi ý kiến anh vì nó đã trưởng thành rồi, em không còn quyền lực bao nhiêu, và đây là một quyết định quan trọng.

Xin anh trả lời thật gấp để em kịp chạy chọt và còn phải mua sắm cho nó nữa.

Thân yêu

Ái Mỹ

Dự định gửi Hương lên học trên Đà Lạt, tuy là nàng chỉ mới nghĩ ra không đầy một tiếng đồng hồ, nhưng vẫn nằm trong chiến lược tổng quát của nàng: tình yêu phải tạo lấy, phải chiếm đoạt lấy

chớ không ai yêu vì thương xót đâu mà mong.

Gởi Hương đi Đà Lạt, tức là rút nó ra khỏi một cuộc giao thiệp nguy hiểm cho mối tình của nàng, mối tình đã không thành nhưng chưa hoàn toàn tuyệt vọng, vì sự bất thành ấy có một duyên cớ hủy đi được.

Thư đi rồi, Ái Mỹ suốt ruột đợi. Hiển không đến nữa và hôm sau, Hương thi ngày cuối cùng, về một mình, nàng đoán có lẽ Hiển đã ghé trường rước Hương, nhưng Hương từ chối. Nàng không tin rằng Hương tiếp tục đi với Hiển rồi chia tay với hắn từ đằng xa, đằng ngã ba Cao Thắng để về một mình. Nàng đã giáo dục cho Hương mang tánh ngay thẳng và tin rằng con nàng ngay thẳng.

Bức thư của Khoa cho đến ngày thứ năm mới tới.

Ái Mỹ em!

Hương mà trưởng thành, quyền của em vẫn còn nguyên vẹn. Công em nuôi dưỡng dạy dỗ nó từ thuở giờ, anh biết lắm và quyết đền ơn em bằng cách để em định đoạt mọi việc về đời nó. Anh sẽ làm vừa theo ý em bất kỳ về quyết định nào, và sẽ trao cho em đầy đủ phương tiện để lo cho con chúng ta.

Vậy phiền em lo cho con một lần nữa và xin cảm ơn em.

Thân yêu

Khoa.

TB. – Anh sẽ giao cho Hương mang về em một số tiền lớn, đủ đối phó với sự

hao tổn mới này.

Giữa Khoa và nàng không có sự xích mích nào cả trừ cái lần mà Khoa có nhơn tình, bị nàng bỏ lầy và Khoa thừa dịp đó để đi ở với nhơn tình.

Họ vẫn còn thương nhau, nhưng Ái Mỹ hận quá không bao giờ kêu gọi, còn Khoa thì lười, vì trở về với vợ lớn là cả một sự nỗ lực khó khăn mà nếu không bị vợ bé hất hủi, không ai có gan làm.

Được thơ của chồng, Ái Mỹ bắt đầu vắng nhà. Cuộc vận động này gay go muôn phần, ai có thử làm rồi mới biết. Và khi nàng nài nỉ được một tiếng ừ của một người hể giúp là chắc chắn phải được. Ái Mỹ mới nói ý định cho Hương biết vì không thể sấm y phục xú lạnh cho nó mà không nói rõ lý do.

Tin này không phải là tin sét đánh đối với Hương. Nàng chỉ ngạc nhiên thôi và nghe hơi buồn.

Từ hai tuần lễ nay, suốt thời gian Ái Mỹ đi vận động, Hương đã gặp Hiền nhiều lần. Đó là người bạn trai thật sự đầu tiên của nàng. Những bạn học con trai khác, không thể là bạn được, vì chúng cũng trẻ con như nàng, vui đùa với nhau thì thích, nhưng không biết làm thế nào để mà gây cảm mến nhau.

Tình bạn rất quan trọng đối với lứa tuổi sắp yêu. Có lẽ đó là cuộc mở màn cho tình yêu cũng nên, yêu người bạn đó hay người yêu khác, cái đó không quan trọng, mà chính tình cảm đó mới là điều đáng kể.

Hương hơi buồn buồn. Tuy họ sẽ gửi thơ cho nhau, và không phải đợi thơ lâu,

sự xa cách vẫn không bằng gặp mặt nhau, thấy nhau, nghe giọng nói của nhau, và cả những lúc làm thình bèn nhau cũng thú vị lắm.

– Đi học Đà Lạt à má?

Hương hỏi như vậy mà mắt nhìn vào khoảng không, không buồn nghe câu đáp lắm.

– Ủ, con có thích không?

– Đi chơi Đà Lạt thì thích, nhưng đi học thì Đà Lạt buồn ghê má ơi.

– Con sẽ ở nội trú thì không có dịp buồn. Thành phố lớn hay nhỏ gì, đối với nội trú cũng thế thôi.

– Nội trú?

Tiếng «trú» Hương nói nghe như nó rú lên. Cô bé sợ hãi quá ôm chầm lấy mẹ

mà nhõng nhẽo hỏi.

– Trời, sao má lại bỏ con vô ngực. Má không biết ở nội trú không có không khí ẩm cúng sao? Buồng ngủ lạnh tanh, buồng ăn thì nặc danh, thực đơn thì như thực đơn nhà thương.

– Má biết. Nhưng con không có ai, không có bà con trên ấy, ở nhà người lạ thì thà ở nội trú còn hơn. Ba con đã định như vậy.

– Sao lại ba con, má?

– Là tại con đã trưởng thành rồi, má không dám định việc một mình.

– Té ra ba đã...

– Ừ.

– Ba thật tẻ, đã không cho con gần, lại còn định rút con khỏi má.

– Con đừng nghĩ vậy. Ba lo cho tương lai của con đó, ở đây con học trường tư lòi thôi lắm.

– Nhưng xem ra ba có thiết đến bằng cấp của con đâu. Lần nào đi thăm ba, đi ăn cơm với ba, ba cũng chỉ hỏi qua loa về sự học của con thôi.

– Không lẽ cha con lâu ngày gặp nhau, không nói chuyện vui mà cứ bàn về hóa học hay vật lý học hay sao?

Hương nhẫn nại chịu số phận.

Hiển không làm sao gặp nàng được vì có một hôm họ quên hẹn với nhau rồi đứt dây liên lạc luôn. Vì thế mà rồi chàng phải đến ngôi nhà ở đường Phan Thanh Giản mà định xa lánh một lúc cho Ái Mỹ quên chàng!

Hôm ấy đúng một tháng tám ngày

từ khi họ đi xem chiếu bóng với nhau. Vì ích kỷ, Hiền không tưởng tượng đến niềm đau của bạn, mà dầu có tưởng đến, chàng cũng không ý thức được nó tới đâu. Nếu ý thức được điều ấy, người đời sẽ bớt hắt hủi, bớt phụ rẫy người khác.

Chàng hồi hộp lắm, không lường được cách đón tiếp của Ái Mỹ sẽ như thế nào. Lạ quá! Ái Mỹ mà có vác chổi chà để xua chàng ra khỏi cửa, cũng chẳng sao cả, mà trái lại còn tốt nữa, chàng sẽ khỏi ân hận gì hết mà hắt hủi một người đàn bà không xứng đáng như vậy.

Nhưng chàng cứ sợ vì chàng có lỗi, lỗi đã lôi kéo Ái Mỹ vào thế giới tình cảm rồi bỏ nàng bơ vơ trong đó.

Tất cả những dự đoán của chàng đều sai hết. Ái Mỹ không nổi giận đùng đùng xua khách như xua tà, cũng chẳng lạnh

lạt với chàng. Người đàn bà khôn ngoan này làm như không có việc gì xảy ra cả, hay có mà đó chỉ là việc Hiễn hôm nay vắng mặt «hơi» lâu.

Nàng mừng rỡ như em nhỏ mừng mẹ, quỳnh quáng, bối rối khi thấy mặt người bạn trai đào ngũ. Quả Ái Mỹ mừng rỡ thật tình, nhưng thái độ của nàng hôm nay là thái độ đóng trò. Người kịch sĩ lỗi lạc năm xưa đã sử dụng tất cả khả năng trên sân khấu của nàng để diễn cảnh này và diễn rất hay. Hiễn không làm sao thấy nổi giả trá trong đó. Thái độ đóng trò? Vâng. Vì Ái Mỹ đã hờn, đã giận thì theo thường tình, nàng phản ứng khác.

Hiễn xem một xen kịch khó diễn quá nên hoảng sợ vô cùng. Thì ra, chàng nghĩ, Ái Mỹ không quên, mà cũng chẳng giận hờn gì cả. Tình thế cũ, đâu vẫn còn nguyên đấy, không có gì thay đổi mặc

dầu chàng đã lạnh lạt, và nhút là chàng đã rủ Hương đi, điều mà chàng tin rằng Ái Mỹ không thể không biết.

– Sao lâu quá không thấy Hiền đến, bạn gì?

– Khó ở.

Vì nói láo, nên không dám nói dài, mà câu ngắn nhút để chỉ cái ý đau ốm là hai tiếng quê mùa đó.

Ái Mỹ cười giòn lên mà rằng.

– Khó ở? Nói nghe giống ông cụ ở làng lắm.

Hiền vụt nhớ lại lần chàng giả đau được Ái Mỹ xúc dầu cù là. Bà cụ ấy... ông cụ nầy... thế mà ông bà lại không lấy nhau. Ý nghĩ nầy làm chàng bật cười và không khí bỗng trở nên thân mật như trước.

Nhìn Ái Mỹ, chàng thấy nàng hơi gầy nên nói:

– Độ rày xem Ái Mỹ sút hân đi.

– Ấy, năm xưa uống thuốc gầy nó cứ mập, giờ không sợ mập cho lắm, nó lại gầy.

– Nhưng không lẽ không duyên có mà...

– Hôm nay Ái Mỹ mệt lắm vì bận nhiều công việc, nào là chạy chọt cho Hương nó vào lycée trên Đà Lạt, nào là mua sắm cho nó.

– Sao, Hương đi học Đà Lạt à?

– Dạ, cháu nó phải vào trường Tây mới xong.

Ái Mỹ sung sướng một cách quái ác mà nói «cháu nó» và sung sướng một

cách quái ác mà thưởng thức sự kinh ngạc rụng rời của Hiễn trước tin sét đánh này.

Ái Mỹ đã giấu kín duyên cớ thật nó làm cho nàng gầy, đó là sự mất ngủ mất ăn vì đau khổ.

Nếu Hiễn mà biết được sự thật, chàng sẽ thương xót lắm, nhưng biết rằng thương xót không đưa tới đâu cả nên nàng nén sự thật, để có dịp mà tiết lộ sự ra đi sắp tới của con.

– Sao lại đi Đà Lạt?

Hiễn thù người ra một lát rồi hỏi câu vô lý ấy.

– Lên non tìm sư học đạo ấy mà!

Ái Mỹ trả lời đùa cợt cho Hiễn tức chơi.

– Trường trên ấy giỏi hơn trường ở đây à?

– Trường Tây.

– Đành là thế. Nhưng ở đây vẫn có Marie Curie.

– Không làm sao vận động cho nó vô Marie Curie được.

– Nó ở nhà ai?

– Ở nội trú.

– Ở nội trú?

– Dạ.

– Trời, sao Ái Mỹ lại nhốt con như vậy?

– Tốt cho giáo dục của nó lắm.

– Ái Mỹ quan niệm sai. Ở nội trú rất

hại cho tâm hồn nó. Dân nội trú cứ khờ khờ thế nào ấy vì tính vui vẻ hồn nhiên bị bóp nghẹt bởi kỷ luật.

– Ấy, nó lạnh quá trớn, cho nó khờ bốt là vừa, nó cũng vui quá trớn, cho nó chịu kỷ luật để nó thuần ra.

Vừa lúc ấy, Hương đi đâu về.

– A, ông Hiến!

Nàng reo lên rồi chạy vào nhà, đưa tay ra trước, mặc dầu đã bị mẹ mắng một lần. Nhưng lần này Ái Mỹ chỉ làm thinh. Nó sẽ đi xa. Hiến sẽ quên nó, thì tốt hơn là làm con người rộng lượng cho nó đẹp.

– Hương, sắp làm đám con hủ. Hiến hỏi.

– Không đám con đâu, mặc dầu bị xuống lớp.

– Xuống lớp.

– Ủ, trên ấy họ bắt phải tụt xuống đệ nhị vì họ bảo học trường tư dở lắm.

– Hương có buồn không?

– Buồn ghê. Nhứt là phải xa người bạn mới là ông Hiến.

Hương thẳng thắng mà nhận Hiến là bạn của nàng không sợ mẹ nữa, vì nàng đã có lý mà nhận như vậy, Hiến đã công khai, trở thành bạn của nàng rồi.

– Hiến cũng buồn ghê!

Ái Mỹ muốn nói: «Nhưng Ái Mỹ thì vui ghê». Nhưng nàng chỉ nói câu ấy bằng mắt thôi. Hương tiếp:

– Buồn nhứt là mái tóc này...

Nàng vừa nói vừa nghiêng đầu vuốt tóc.

– Mái tóc này, Hương định dưỡng cho nó mọc dài ra hầu uốn cho hợp với áo dài ta, chiều theo sở thích của ông Hiến. Nhưng từ đây, phải mặc áo đầm thì đành phải xén theo lối gạc-xon như cũ rồi. Buồn quá.

– Buồn quá.

Tức lắm, Ái Mỹ nói bằng mắt còn to hơn:

– Tôi vui đó, nói rõ cho hai người biết. Tàn nhẫn vừa vừa chứ.

Hiến nhìn Ái Mỹ và lắng nghe được tiếng nói thâm của nàng. Nổi giận, chàng nói ra một điều hăm dọa để khiêu khích bạn chơi vậy thôi chứ không mong thực hiện được.

– Mỗi cuối tuần, Hiễn sẽ lên thăm Hương. Xe hai ngựa leo dốc tài số dách, sợ xe Dauphine leo không nổi. Dân nội trú chúa nhứt chắc được ra thành phố.

Chàng không mong thực hiện lời hăm dọa nầy vì sẽ tốn xăng nhớt ghê lắm mà chàng thì không giàu. Nhưng Ái Mỹ lại kinh sợ đến cực độ. Ái Mỹ không biết rằng Hiễn nghèo đến phải sợ tốn xăng, và đi Đà Lạt mỗi cuối tuần là một việc mà ai có xe mạnh là làm được.

Đôi mắt nàng không còn nói: «Tôi thì tôi vui lắm» nữa. Nó kinh hãi và rồi tư lự và rớt cuộc rưng rưng lệ.

Hiễn thấy mình tàn nhẫn quá như một tay vũ phu khốn nạn vô tình cảm, nên vội gỡ tội:

– Ái Mỹ hơi gầy. Nên dưỡng sức kéo

đau ốm thì phiền.

Hương chào khách rồi lên lầu. Rất thông minh, nàng đã đoán biết được tấn thảm kịch giữa mẹ nàng và Hiễn, nên hề thấy họ sắp đấu gươm với nhau, hoặc mùi với nhau là nàng lánh mặt.

– Cám ơn Hiễn.

Ái Mỹ nói mà nước mắt choàm ngoàm, nàng tiếp:

– ... cám ơn còn nghĩ đến kẻ vô phúc này. Dầu sao Hiễn cứ tới chơi. Được tình bạn của Hiễn cũng quý lắm rồi. Suốt thời gian Hiễn lẫn trốn, Ái Mỹ nghe rõ ràng Ái Mỹ sẽ chết đi được nếu Hiễn dứt luôn.

Lần đầu tiên, Ái Mỹ thú nhận tình cảm của nàng. Đây là một cuộc tỏ tình ngược dòng, không nói tạch hoạch ra nhưng cũng rõ nghĩa lắm. Ái Mỹ cũng

khá già ro²³. Hiễn sợ bị bắt xác nên trốn hỏm nay. Phải dỗ cho con thịt hết sợ đèn, nó mới không chạy vuột đi, mà không gì giúp cho nó dạn bằng tỏ ra mình bằng lòng với tình bạn được, chớ không đòi hỏi nhiều như trước.

Hiễn nghe như mình sẽ phải thua trận. Hương bị gọi đi xa là hết rồi. Nó sẽ có bạn khác. Ở lại đây chàng sẽ buồn, sẽ phải đến đây, không phải để tìm vui, mà để đi hành hương vì nơi đây là «cố thổ» của Hương. Tới đây chàng sẽ thấy được dư bóng của Hương, nghe được dư âm, dư hương của nàng, sống lại được phần nào những ngày vui bên cạnh Hương. Và thế là chàng sẽ rơi vào tay Ái Mỹ chẳng sai (Nếu Ái Mỹ mà biết thế, nàng đã chẳng tính hủy bỏ việc cho Hương đi du học mà nàng chột nhận rằng chẳng

23 già jeu = cao tay

những vô ích mà còn có thể nguy hiểm nữa là khác).

Không, không có ngón võ nào đỡ nổi đòn nẩy của Ái Mỹ cả, trừ phi chàng giàu có, mà đây không phải trường hợp của chàng.

Càng nghĩ, chàng càng oán Ái Mỹ, nhưng cũng càng giận mình. Đầu đuôi gốc ngọn cũng tại mình cả. Không mời Ái Mỹ lên xe một cách kỳ quặc như trước thì đã không sanh chuyện. Mời người ta lên xong, lại còn bày đặt nẩy kia kia nọ cho người ta si. Không yêu người ta thì trốn luôn, có phải êm chuyện hay không, lại đèo bồng thêm một vụ dính líu nữa là cô bé Hương. A, đây mới là rắc rối lớn. Bụng làm thì dạ chịu, không đổ lỗi cho ai được hết.

Thì ra Hương sắp đi Đà Lạt.

Còn không tới hai tháng nữa là Hương và chàng sẽ không còn gặp mặt nhau nữa. Tốt hơn là dứt. Chàng chỉ muốn yêu Hương mà thôi chớ không định xây tình bạn với nó. Tình bạn khó lòng mà có được giữa hai kẻ so le tuổi tác với nhau. Nhưng yêu nhau thì được.

Mà yêu sao được mà yêu. Cả hai người, không ai chờ ai được hơn sáu tháng cả, nhứt là Hương, Hương sẽ quên chàng.

Nếu vội vàng mà yêu ngay từ bây giờ để xí phần thì tội nghiệp cho Hương lắm. Nếu như thế thì chính chàng sẽ quên trong thời gian xa cách nhau.

Tuổi trẻ của thời hậu chiến là thế. Chưa yêu, như Hương, họ sẽ quên bạn. Yêu xong, như chàng, họ sẽ quên hơn tình. Cuộc đời về mặt này, đã hóa ra một

thứ mặt nước hồ mà một hòn sỏi rơi xuống, chỉ dao động mấy phút thôi rồi khóa lấp lại ngay, không thêm ghi dấu vết nào cả. Để tang chồng ba năm, người ta thấy lâu quá và làm rể ba tháng là một kỳ công mà ít có thanh niên nào làm nổi.

– Thì ra Hương sẽ đi học Đà Lạt?

Hiển hỏi lại có câu vô lý lúc mới vào đây, hỏi một lối khác, trình bày câu hỏi như là một lời than. Ái Mỹ không đáp vì nàng đã định đổi chương trình rồi. Nhưng nàng không đại gì mà xác nhận cho ai mừng. Bất hấn buồn ít lâu cho bỏ ghét cũng sướng lắm. Ừ, nhà người làm cho ta đau khổ thì ta cũng vò trái tim nhà người cho nó nhăn nheo để nhà người biết thế nào là cái đau tinh thần.

Và quả Hiển đau thật sự. Lạ quá. Mãi cho đến hôm nay, chàng chưa yêu

Hương. Thích gần gũi một thiếu nữ trẻ đẹp, chưa hẳn là yêu. Nhưng kể từ giây phút nghe Ái Mỹ báo tin... chẳng lành này thì nỗi buồn của chàng thành niềm đau ly biệt. Mà không phải là niềm đau ly biệt một người bạn thân đâu. Niềm đau của chàng có một tánh cách khác hẳn mà nhờ kinh nghiệm, chàng biết là tình yêu. Chàng đã yêu và đã đau khổ hai lần rồi.

Tình yêu có lẽ chỉ mới đến này giờ đây thôi. Nó được nhen nhúm và ngùn lên trong mấy tuần lễ nay mà không hay. Nay bỗng đâu có một kẻ toan dập lửa nhưng cử động dập lửa ấy tình cờ gây một luồng gió và lửa bùng cháy lên.

Quả chàng đau thật đó. Chàng hầm hầm nhìn Ái Mỹ, mắt hung tợn những cảm hờn, muốn tát vào mặt bạn một cái và mắng nhiếc nàng một trận cho hả hơi.

Ái Mỹ đương đầu lại một cách tàn ác với cơn tức giận lặng lẽ của bạn bằng sự ngạo nghễ đắc thắng, thưởng thức niềm đau của bạn bằng sự hài lòng được báo thù.

Hiển nắm tay lại, nhìn Ái Mỹ trừng trừng rồi bước tới một bước. Ái Mỹ không nao núng, cười khanh khách và như nói: "Được cứ giết em đi. Nhưng đám tang em xong. Hương nó còn sẽ xa anh hơn nữa, vì ba nó sẽ đem nó về bên ấy rồi gả chồng cho nó cũng nên và anh không mong thấy mặt nó. Mất anh cũng bằng như là chết vậy thì em nào có sợ gì?"

Nhưng Ái Mỹ đã bấm tám tuổi rồi. Nàng vẫn còn yêu bông bột vì đang ở trong tuổi hồi xuân, nhưng đã hết dám liều và biết sự khôn ngoan chừng mực là yếu tố thành công. Nên chi nàng chỉ

đương đầu lại với bạn có mấy mươi giây thôi, rồi xuống nước nhỏ nhoi, đôi mắt van lơn và cầu khẩn thầm nói: "Chỉ vì em yêu anh, em quá yêu anh mà thôi. Đó là một cuộc chiến đấu chánh đáng và sòng phẳng..."

Hiển cũng kịp dẫn cơn giận đúng vào lúc ấy. Hiện nay có hai người đương đau khổ. Bấy nhiêu đó là đủ lắm rồi, chàng không nên phản ứng dữ dội mà gây ra phản ứng dây chuyền nơi người khác thì khổ cho vô số người.

Vả lại, chưa chắc Ái Mỹ đã thắng và chàng đã thua kia mà. Liều chỉ là hành động của kẻ đã bị đẩy vào thế bí, không còn biết làm sao nữa đó thôi. Chàng đã bí đầu.

Chàng nói:

– Thôi, xin phép Ái Mỹ, xin hẹn khi khác.

Ái Mỹ nói một câu mà ai rình nghe sẽ thấy là vô lý hết sức:

– Minh Doãn đừng buồn, hiểu dùm cho Ái Mỹ và tha thứ cho Ái Mỹ nhé.

Kẻ rình nghe, không chứng kiến được cái xen càm thù thâm lặng nãy giờ, nên không làm sao mà hiểu thấu ý nghĩa của câu đó cả.

✱

Bà nữ hoàng toan gởi một cận thân nguy hiểm đi trấn giữ ải xa, đã giựt mình, nhưng không thấu hồi mạng lệnh ngay. Vì chỗ xấu bụng ấy, muốn chúng nó khổ cho bỏ ghét, mà bà phải chịu hậu quả

không hay về sau này.

"Truốt-xô²⁴" nội trú của Hương gồm nhiều thứ quá, Ái Mỹ đã xuất ngót hai vạn rồi mà sắm chưa đủ. Tuy nhiên, nàng vẫn tiếp tục xuất tiền. Ngưng mua sắm là Hương nó hiểu ngay và sẽ báo tin mừng cho bồ nó.

Thật ra thì cũng không phải để dày vò tim ai cho lắm, mà để ngăn chúng nó âm mưu có hiệu quả. Cố nhiên là chúng nó đang âm mưu, mưu gì nàng không biết, nhưng chắc chắn là có. Như thế chúng nó sẽ bị hột-rơ [hors-jeu = trật ra ngoài, trật điệu, sai điệu] khi chương trình bị thay đổi bất ngờ. Hiễn dám thôi việc ở đây lắm để xin một chơn thơ ký trên Đà Lạt hoặc một chơn cai đồn điền vùng phụ cận Đà Lạt. Vậy để cho hấn chạy chọt đổi nghề, đổi chỗ ở rồi, dùng một cái. Hương không đi đâu

24 trousseau = áo quần sắm sửa cho học sinh

cả, thế là hấn đi một mình. Đi một mình thật là vô lý, hấn lại sẽ bỏ nghề mới, ở lại Sài Gòn để chịu cảnh thất nghiệp ít lắm là vài tháng mới trở lại nghề cũ được. Trong mấy tháng ấy, hấn sẽ kém phong độ, có thể mặc cảm rồi xa Hương, có thể cần nàng giúp đỡ, đằng nào cũng lợi cho Ái Mỹ cả.

– Chỉ có những trung thần bị thất sủng mới được gởi đi ra các vùng viễn tái thôi. Những bề tôi có thể làm phản thì một là phải bị chặt đầu ngay, hai là nên giữ họ tại trào để theo dõi họ, xem chừng động tịnh của họ mà kịp lúc ra tay.

Ái Mỹ giựt mình đã suýt phạm một sai lầm lớn, ngỡ Đà Lạt như Paris.

Dầu sao cuộc chuẩn bị cũng không uống. Nàng vừa tìm được một mẹo mới

là xin cho Hương vào nội trú trường nhà trắng ở đây. «Truốt-xô» may mắn rất tốn kém sẽ có chỗ dùng, mà Hương vẫn xa Hiền được, ít lắm là bảy ngày trong một tuần lễ. Hơn thế, giáo dục của các bà sơ có thể giúp Hương tỉnh ngộ. Không khí đạo giáo trong trường sẽ làm cho nó quên mối tình vừa manh nha mà nó sẽ thấy là tội lỗi, nó sẽ kinh sợ yêu đương, sẽ tránh đòn ông con trai, một thứ quỷ Sa-Tăng nguy hiểm và ghê gớm:

Nếu chẳng may, mê mùi đạo, Hương dâng mình cho Chúa, Ái Mỹ sẽ không ân hận gì. Những gia đình Ki-tô giáo rất hãnh diện, rất sung sướng mà có con em đi tu. Không là người công giáo, Ái Mỹ không hãnh diện, không sung sướng, nhưng cũng không khổ vì viễn ảnh ấy, viễn ảnh mất hẳn đứa con ở mặt đời.

Lần thứ nhì, Ái Mỹ lại vắng nhà

rất thường để chạy chọt hầu thực hiện chương trình vừa đổi mới. Và lần thứ nhì, Hương lại có dịp cô đơn, có dịp buồn và có dịp đi ta bà.

Khi mà một bà mẹ ham chơi, hoặc bận làm ăn bên ngoài nhiều giờ quá trong một ngày, con cái tự nhiên nghe trơ trọi lắm, có mẹ bên cạnh mặc dầu lắm khi suốt ngày mẹ con không nói với nhau lời nào, lắm khi bà mẹ cũng chẳng dạy dỗ gì, nhưng nội cái sự có mặt không ấy cũng đủ sưởi ấm lòng con rồi.

Hương đang buồn sắp xa cái thành phố thân yêu mà nàng đã thở không khí từ lúc lên một, đang buồn sắp xa bạn hữu thì sự cô quạnh quanh nàng đuổi nàng ra khỏi nhà.

Đi thăm tất cả chị em bạn thân và không thân nhiều lần, Hương lại đi coi

chiếu bóng, coi thật nhiều phim để bù với những ngày nội trú buồn tẻ và đi dạo phố để giã từ đô thị.

Mãi cho đến bây giờ Hương mới thấy được linh hồn của thành phố Sài Gòn. Nàng gắn bó với linh hồn ấy và cảm nghe rằng hồn nàng không sao rời xa với hồn Sài Gòn được, nhứt là hồn Sài Gòn lại đang quấn quít với một linh hồn của ai kia. Cái linh hồn của ai đó, nàng nghe mang máng nhớ nhưng nó từ cái ngày mà Hiền hay tin dữ rồi không đến nữa, có lẽ vì hồn mẹ nàng cũng nên.

Như nơi Hiền, tình yêu âm thầm nhen nhúm trong lòng Hương mà nàng không hay biết. Không phải là kẻ có thể chất đa cảm, Hương lại buồn quá sức với viễn ảnh phải đi học xa, và sự nhớ nhung không đối tượng của nàng thật ra là nhớ nhưng một người mà tiềm thức nàng còn

giữ tên tuổi hình ảnh chưa chịu buông ra đó thôi. Tên tuổi ấy, hình ảnh mấy hôm nay được tháo củi sổ lồng và Hương tự hỏi:

– Quái sao ông Hiến không đến nữa.

Rồi nàng lại tự bảo thầm:

– Hay là mình đi tìm ông ấy?

Thật là giản dị, chỉ có thể thôi mà nàng nghĩ không ra. Người ấy không đến thì nàng tìm hẩn vậy, có gì rắc rối hôm nay nàng đã nóng nảy đợi một cái gì không rõ, và cái ấy nay mới hay là Hiến, Hiến mà nàng mến và thích.

Độ rày báo ra sớm nên làm rất sớm mà Hương không biết. Nàng đến tòa soạn vào lúc Hiến sắp lên xe ra về. Thật là hú vía, trễ một phút đồng hồ đã hụt bạn rồi.

Chiếc tắc-xi quặt gấp vào lề, theo thói thường của tắc-xi và đậu chặn đầu xe Hiển. Chàng mở máy nhưng còn nhìn thử coi ai xuống xe thì ngạc nhiên hết sức mà thấy Hương.

Hương vội vã trả tiền rồi chạy lẹ ra sau tới nơi vừa lúc Hiển mở cửa xe ra để rước nàng. Hương tự nhiên bước lên rồi xe Hiển lách đầu ra, chạy tới, như là hai người đã hẹn trước với nhau.

– Đã may sắm đủ chưa? Hiển hỏi.

– Đủ cả rồi.

– Chỉ còn đợi lên đường thôi?

– Ủ, buồn quá ông Hiển ơi!

– Giờ ta đi đâu? Hương có muốn Hiển đưa...

– Không, Hương không cần đi đâu

cả, đến đây chỉ cốt gặp mặt ông Hiền đó thôi.

– Gặp có chuyện gì?

– Không có chuyện gì hết, nhưng rất muốn... gặp vì... vì...

Hương bỏ dở câu nói vì tìm không ra một tiếng vừa diễn đúng ý nàng vừa không sỗ sàng đường đột. Tiếng ấy không có trong ngôn ngữ Việt Nam, nhưng sự im lặng thay được cho nó, sự im lặng khá hùng biện giúp Hiền hiểu ý kín của nàng.

Sự phát giác thành linh lòng thiếu nữ bên cạnh chàng, làm cho Hiền bối rối quá. Là người có kinh nghiệm, chàng rất bình tĩnh trước mặt gái, trước mọi cuộc tấn công do chính chàng sắp đặt. Nhưng chàng phải hoảng hốt và bối ngỡ trước một cuộc chủ động bất ngờ của bên nữ,

chủ động tuy chưa có gì cụ thể nhưng đã rõ rệt.

– Ta đi đâu đây.

Chàng hỏi lại câu khi nãy một cách xuẩn ngốc vì Hương đã đáp rồi.

– Đi vòng vòng cho thật lâu và thật xa.

Hương không ngạc nhiên trước sự hơi lạ ấy nhưng cũng cứ nói rõ ra ý muốn nàng mà nàng định không trình bày để Hiến hoàn toàn tự do quyết định. Nhưng hẳn đã ngốc thế thì phải nói rõ vậy.

Một lần nữa Hiến xúc động. Nhưng lần này tánh cách của sự bối rối nơi chàng khác hẳn khi nãy. Đó là một câu mà chàng đã nghe rồi. Chính Ái Mỹ đã đề nghị như vậy khi chàng hỏi ý nàng về nơi chốn đi dạo. Hôm nay Hiến nhút

định không làm trò xiếc nữa. Chàng cần để tâm trí vào câu chuyện và khi mà người lái xe không biết đi đâu, hấn khó lòng mà chạy mau.

– Hương ơi!

– Gì a ông Hiến?

– Hiến không xui đại Hương, bằng có là Hiến đã khuyên Hương nên tiếp tục học hành, nhưng Hiến ngạc nhiên lắm mà thấy Hương đã quyết thôi học để đi làm, lại bằng lòng lên Đà Lạt.

– Ông Hiến không tế nhị chút nào cả! Hay ông Hiến cũng đã biết vì sao mà Hương ngoan ngoãn như vậy, nhưng hỏi đổ chơi, có phải không?

– Không, Hiến ngạc nhiên thật đó chứ.

– Ông Hiến có biết vì sao mà má gọi Hương đi Đà Lạt hay không?

Hiển không có can đảm trả lời. Chàng ngượng miệng nói ra sự thật là chàng biết, mặc dầu chàng không có tội lỗi gì trong sự thật đó cả.

– O... hờ...

– Thì cứ nói ngay ra cái gì là biết, chớ sao lại sợ? Rõ ràng quá, má không nói, nhưng ta dư biết là má đày Hương đi xa để không còn gặp ông Hiến được nữa.

Sự thật là như thế, nhưng Hiến ngượng nói vì nếu chàng nói điều ấy ra, chàng có vẻ mượn sự thật để gián tiếp tán Hương.

– Ủ rồi sao? Như thế, nếu Hương không muốn xa Hiến, càng không nên đi.

– Ấy nhưng Hương phải có phản ứng khác mới chết. Nếu Hương không biết sự thật, có lẽ Hương đã không chịu đi. Hương cứng đầu lắm ông Hiến à. Nhưng Hương đã trót biết và nhút là má biết rằng Hương biết. Trong tình trạng ấy, không đi tức là muốn ở lại với ông Hiến lắm. Hương không thích bị má nghi như vậy nên phải nghe lời má để tỏ ra con đây đi ở không cần.

– Tại sao phải làm bộ như vậy? Tại sao phải tỏ ra không muốn ở lại với Hiến.

– Vì... vì... Trời, sao Hương lại giả dối! Từ thuở bé đến giờ, Hương không hề chịu giả dối bao giờ, Hương thẳng thắn đến trắng trợn và má đã nhiều phen bực mình vì tánh trắng trợn của Hương. Sao lại phải...

Hiến bỗng hiểu. Đó là khởi điểm của

ái tình. Khi người ta yêu, người ta hay giấu quanh tình cảm của người ta, giấu với người chung quanh, với kẻ ta yêu, mà lắm khi với chính cả ta nữa.

– Thành ra phải giả đồ?

Hiển nói như là Hương đã giải thích rồi, mặc dầu nàng chưa nói gì cả. Hương không ngạc nhiên vì câu hỏi có vẻ vô lý của chàng bởi nàng ngầm biết rằng chàng đã ngầm hiểu.

– Ủ, thế mới chết!

– Nhưng nếu ta can đảm một lần thì sau khỏi dối quanh nữa.

– Đúng như vậy. Nhưng thật là khó can đảm, nhứt là khi đã trót giả dối rồi.

– Phải, Hương nói cũng thật đúng.

Can đảm thành thật trong trường hợp đã trót giả dối, phải cố gắng vô cùng. Ý chí của ta phải to lớn lắm mới xứng đáng với một sự can đảm như vậy. Hương không muốn ở lại lắm thì...

– Muốn, Hương muốn nhiều lắm!
Tại sao ông Hiền lại nghi ngờ rằng...

Hương vội vã cãi và cãi bằng một giọng vừa giận dữ vừa cả quyết.

– ...không, không, Hiền chỉ thí dụ vậy thôi chớ.

Lần đầu tiên, cô gái lí lắc này buồn, Hiền liếc nhìn người bạn trẻ tuổi và bỗng nhiên thấy nàng đẹp lạ kỳ. Mặt nàng vui tươi, luôn luôn dễ coi, dễ mến, cho dầu gương mặt ấy xấu, ta cũng có cảm tình. Mà xấu hay đẹp ta cũng chỉ cảm tình thôi vì sự vui tươi như là che mất sức quyến

rũ. Nhưng ta chỉ thấy một gương mặt là đẹp, ta chỉ mê gương mặt ấy khi nó buồn.

– Hương ơi...

Hương không đáp, vì nàng không nghe. Nàng trông xa lắm và nghĩ xa lắm.

– Hương à!

Đây là phút cảm kích, giây phút «mùi» của sân khấu, của màn ảnh, hai nơi đó cố nhiên là nhái sự thật. Sự thật đang diễn ra trên máy xe nầy và giây phút mùi có thật chớ không phải tuồng. Tình yêu đã manh nha trong lòng Hiền, chờ đợi cái phút nầy để đột ngột trưởng thành, tác động lòng người y như tạo hóa, y như một nhà làm trò ảo thuật, bỏ hột giống vào chiếc nón là tức thì một cái cây từ đáy nón mọc lên.

Cây ái tình mọc thẳng, xanh um và tươi tốt...

Hiển đưa tay ra mò siết lấy tay Hương. Thiếu nữ đã được chuẩn bị tinh thần, nhưng vẫn không khỏi giật mình. Đây là sự đụng chạm đầu tiên, nó làm cho Hương thành linh chết điếng cả người mặc dầu nàng là một cô gái rắn mắc và bạo dạn.

– Hương ơi, Hiển can đảm đây, Hương có dám can đảm như Hiển hay không?

Hương ngửa bàn tay lên đỡ đón tay bạn, giữ nó trong tay nàng rồi nói:

– Em liều vậy. Nếu không dám, không còn phải là yêu nữa.

– Lỡ má không chịu gả em cho anh?

– Thì em sẽ liều hơn. Liều công khai nhận rằng yêu anh, chỉ là bước đầu thôi. Liều không từ bỏ mối tình của em mới là một cuộc nổi loạn lớn. Cuộc nổi loạn ấy em cũng sẽ dám phát khởi nếu thấy cần.

✱

Hương không dám nhận chuông, mặc dầu nàng biết mẹ hôm nay chắc hẳn đã bỏ giấc ngủ trưa không phải để trông đợi mà vì đau xót mà nghĩ đến cảnh nàng với Hiền đang đối bóng trước một mâm cơm của hiệu ăn nào đó.

Bấy giờ đây gần hai giờ rồi. Họ ăn ở nhà hàng Bi Cốc rồi Hiền đưa nàng về ngay đây chớ không có đi đâu cả nhưng cái bữa ăn chung bóng đầu tiên, giữa một đôi trai gái sau một cuộc tỏ tình, tự

nhiên phải kéo dài.

Đã quyết liều Hương vẫn sợ. Thương mẹ, nàng không muốn làm cho mẹ buồn, lại càng không muốn gây xung đột giữa hai mẹ con. Sợ là sợ cái phút chạm mặt nhau, phải nhìn vẻ sầu thảm của mẹ hay phải đương đầu với sự khắt khe của mẹ.

Nàng mới gõ nhẹ vào màn thiếc của cửa sắt thì đã nghe tiếng guốc rồi. Dì vú có lẽ thức để canh cửa cho nàng vào nhà được êm thấm. Hương cũng thương dì vú lắm, vì dì vú thương nàng không biết bao nhiêu. Tình máu mủ, giữa hai người, nàng không hề được biết mà vẫn nghe như là đã dính líu với dì vú đâu từ kiếp tiền thân.

Hương đưa một ngón tay lên miệng

ra hiệu im lặng khi nàng thấy dì vú toan nói cái gì.

– Má còn thức chắc, phải không vú?

– Cố nhiên. Cô không nên như vậy.

– Con sẽ còn phải hư hèn nhiều hơn nữa vú ơi nếu...

– Trời, sao bỗng dưng cô lại đâm...

– Đâm liều. Ừ, con đã đâm liều. Nhưng con sẽ phải liều hơn nhiều nếu má ngăn trở con.

– Cô làm tôi lo quá. Có gì cô cứ nói thiệt tôi nghe rồi tôi giúp ý cho cô cư xử cho khỏi sanh chuyện.

– Không, vú không giúp con gì được đâu. Con yêu thương nhưng má lại không bằng lòng...

– Nếu đứng đắn và phải chỗ, sao bà lại không bằng lòng?

– Vú không thể hiểu được đâu vú à!

– Trời, tôi lo quá, tôi cứ mong cô được hạnh phúc.

– Con cũng chỉ mong có thể thôi.

– Như vậy, cô nên giữ gìn và nghe lời bà.

– Vú đừng nói nữa, không thể nào vú hiểu được đâu.

Dì vú nhìn theo đứa con ruột của dì mà bao lâu nay mặc dầu không dám nhìn, dì vẫn bằng lòng nghĩ rằng nó sẽ sung sướng tẩm thân cho đến bạc đầu. Tương lai tốt đẹp của đứa con thân yêu của dì bỗng nhiên bị mây mờ che đi, khiến dì đâm lo.

Hương đi tới chơn thang lầu thì do dự giây lát rồi ngập ngừng bước lên. Nó đi nhón gót và đi thật chậm để kéo lùi lại cái phút gặp mặt mẹ. Tầng lầu chia ra làm hai buồng, ngăn cách với nhau bằng giấy isorel cao khỏi đầu, buồng của Ái Mỹ bên ngoài, có cửa sổ trông ra đường, buồng của nàng bên trong không cửa, lên thang vào buồng ngay. Đó là không kể cái buồng thứ ba trên đầu nhà bếp dành cho khách mà Ái Mỹ đã mời Hiễn lên hôm chàng giả đau, nhưng chàng đã từ chối.

Hương định vào buồng nàng cho thật êm, rồi nằm ngủ luôn cho đến xế trưa, Ái Mỹ dậy xuống dưới nhà, đi ngang qua đó thấy nàng thì một là bà đã nguôi rồi, hai là không lẽ bà lại đánh thức nàng dậy để mà mắng nhiếc.

Hương bước rón rén như kẻ trộm, mặt cúi xuống nhìn các bậc thang, sợ sẩy bước một cái thì hỏng, bước nào bước nấy của nàng phải cho thật vững vàng và thật êm ái. Lên tới đầu thang gác, nàng nghe nhẹ người được phần nào. Từ đây mà đi vào giường nàng, chỉ êm bước là được, chớ khỏi lo rủi ro sẩy chân làm động nhà.

Hương ngược lên thì...

Ái Mỹ đang ngồi bó gối trên giường của Hương. Có lẽ bà ngồi như vậy nơi đó từ lâu rồi. Hương chỉ hoảng sợ có mấy giây thôi rồi đâm liều. Đã đến nước phải liều rồi, có cố thu mình nhỏ nhoi đến đâu cũng vẫn bị bố.

– Hương!

– Dạ.

- Sao trưa nay con không về?
 - Dạ, con ăn cơm ở ngoài.
 - Cũng phải cho nhà hay một tiếng chớ.
 - Dạ, con có lỗi lắm, đã làm cho má phải trông đợi. Lỗi ở chỗ đó ấy. Nhưng vì trường hợp đặc biệt, con không thể...
 - Con gái như vậy là hồng, con biết hay không?
 - Xin má tha cho một lần, một lần này thôi.
- Ái Mỹ nghĩ con chối quanh, kiếm cớ để giải thích sự bỏ cơm nhà của nó, và như vậy rất dễ bắt bí nó và dễ đàn áp nó lắm. Sự nhận tội của Hương bất ngờ quá khiến nàng cụt hứng rất lâu, mới bắt đầu hạch sách trở lại được.

- Nhưng con ăn cơm ở đâu với ai.
- Con ăn với anh Hiễn ngoài nhà hàng Bi Cốc.

Mặc dầu đã đoán biết con đi với Hiễn, Ái Mỹ vẫn rùng rờ khi nghe nó xác nhận một điều mà nàng đã biết rồi. Nàng ghen cứng nơi cổ họng rất lâu, lòng đau xót khôn tả. Khi cục ghen tan rồi, nàng vẫn không biết nói gì. Một lần nữa Hương đã thẳng thắn nói thật chớ không chối quanh. Hơn thế, nó còn tiết lộ thêm một chi tiết ghê gớm bằng cái tiếng “anh” mà nó dùng để chỉ người bạn của gia đình.

Sự thế đã như rồi, Hương đã liều rồi!

Người ta nói rằng các đại cường quốc trên thế giới mặc dầu đua nhau sắm bom A, bom H, vẫn sợ hãi không dám dùng

thứ khí giới gây đổ vỡ toàn thể địa cầu ấy. Nhưng khi một đại cường quốc nào đó bị đẩy về thế bí thì họ sẽ liều.

Ái Mỹ đang đứng trong tình thế bí ấy. Trước cái liều của con, nàng cũng phải liều, liều sử dụng thứ khí giới cuối cùng mà nàng đang nắm trong tay. Sẽ đổ vỡ cả, nhưng trong giây phút này, nàng chỉ thấy còn có mỗi một con đường ấy thôi. Ái Mỹ nhìn Hương đang ngồi trên một chiếc ghế để cởi giày. Nàng cười lạt mà rằng:

– Hương nè!

Hương giật mình, ngẩng lên. Cô bé biết mình chỉ thắng có một lúc ngắn ngủi thôi vì mẹ bất chợt thành linh trước sự bướng bỉnh của cô, không kịp biến đổi chiến lược để ứng phó lại với cô. Nhưng

rồi bà sẽ đổi, và có lẽ bà sắp tấn công trở lại đây.

– Hương nè!

– Dạ!

– Nay con đã trưởng thành rồi, má nghĩ nên cho con biết sự thật về đời con, sự thật mà má phải giấu từ bao lâu nay, và phải tiết lộ ra bây giờ đây cho nó lương thiện.

Giọng Ái Mỹ bình thản đến lạnh lùng khiến Hương nghe rợn ớn. Có lẽ ngạc nhiên lắm trước những lời úp mở của mẹ. Cô ta vứt đôi giày xuống giường rồi hỏi:

– Sự thật về gì má?

– Con không phải là con ruột của má.

Hương rụng rời trước một điều kỳ dị bất ngờ, lợi hay hại không rõ, nhưng vẫn làm cho nàng kinh sợ và khó chịu. Ái Mỹ bình tĩnh rồi nói tiếp:

– Má nuôi con trong trường hợp nào, con sẽ rõ sau này. Giờ con chỉ nên biết điều này thôi là má vừa hay tình cảm của con đối với Hiền và quyết ngăn con đi trên con đường ấy. Con mà không nghe, má sẽ đặt vấn đề ra một cách công khai và chánh thức.

Đầu hôm sớm mai, con đang có gia đình, có của thừa tự, bỗng nhiên con sẽ hóa ra một đứa mồ côi, không một đồng xu dính túi. Liệu Hiền sẽ còn yêu con nữa hay không, sẽ còn chịu cưới con nữa hay không?

Tiếng sét do Ái Mỹ đánh xuống, được hai người nghe: Hương và dì vú.

Dì vú từ nãy giờ đã nhón gót leo lên nấc thang lầu rồi núp xuống để rình động tĩnh trên gác. Dì đã nghe tất cả mọi câu đối thoại và câu chót nầy. Cả hai người đều choáng váng. Phát súng đầu bắn ra rồi và cuộc tấn công đã ồ ạt diễn ra, không còn ai trên đời nầy chận kịp sự đổ vỡ cả. Dì vú không buồn nghe nữa. Dì len lén tuột xuống và ôm mặt mà khóc thầm dưới nhà. Trái lại, Hương đã tự trấn tĩnh được. Bí mật đời nàng cho làm cho nàng ngạc nhiên mấy phút ngắn thôi. Nàng hoàn toàn dừng đứng trước hăm dọa trừng phạt của mẹ nàng. Hơn thế, nàng thấy lỗi trừng phạt ấy không có gì đáng sợ cả, trừng phạt mà nàng định ninh là ghê gớm hơn nhiều lắm.

Dừng đứng nghĩa là không kinh khủng, nhưng vẫn đau xót, Hương không đau xót vì người đồn bà mà nàng thương

yêu từ thuở nhỏ tới bây giờ, không phải là mẹ ruột của nàng, mà vì người thương yêu ấy làm săng-ta [chantage = bêu xấu] nàng một cách bỉ ổi. Tình thương của nàng đối với bà mẹ không phải là mẹ này, vẫn còn nguyên vẹn, sau tiết lộ kia. Vì tình thương còn nguyên vẹn nên nàng mới đau xót vì nó bị tì vết. Bị một người thân yêu làm săng-ta, còn gì đau đớn hơn?

Hương nức nở lên mà khóc rồi nói:

– Má ơi, dầu sao, con vẫn thương yêu má y như má là mẹ ruột của con. Tình thương không do dòng máu mủ mà do chính tình thương của má làm cho con thương má. Và tình thương đã cho rồi, không thể lấy lại nữa. Má còn thương con hay không, con không biết, nhưng con cứ thương má hoài hoài. Về anh Hiến thì dầu má có trừng phạt con cách nào, con cũng vẫn cứ yêu anh ấy,

cũng vì lẽ trên là tình thương đã cho rồi, không làm sao lấy lại được. Anh Hiến sẽ còn yêu con, sẽ cưới con hay không, con cũng không cần. Điều quan trọng là con yêu anh ấy.

Thật ra thì không đổ vỡ, hay chỉ đổ vỡ một phần thôi. Ái Mỹ thấy rằng nàng không mất con, sau thất lạc can trường của Hương. Nhưng mối tình của nàng thì rõ ràng là không còn cứu vãn được nữa, trước thái độ kiên quyết của cô bé cứng đầu này.

Cuộc đổ vỡ tuy cho có một phần thôi, nhưng tim Ái Mỹ lại bị dày vò như là hằng trăm tai họa đã xảy đến đời nàng. Tệ hơn nữa, cái phần không đổ vỡ lại hết tốt đẹp rồi. Nàng còn thương con nhưng tình thương đã loãng, và nàng sẽ ngỡ ngàng. Tức tối quá, không biết tức ai, tức cho mình đã hành động xằng,

hay tức đứa con ngõ nghịch không rõ. Ái Mỹ hậm hực lui vào buồng nàng. Dầu sao cũng đã có cuộc đổ vỡ, thì cho đổ vỡ luôn vậy. Nàng quyết tìm phương cách khác để đối phó lại với sự phớt tỉnh, sự bướng bỉnh của Hương.

*

Bốn giờ chiều, Hương còn ngủ. Ái Mỹ vì bỏ giấc trưa, và vì bị bao xúc động hành hạ nên mệt, còn nằm vật vạ trên giường.

Bỗng có dì vú lên báo tin rằng Hiền khẩn khoản yêu cầu được tiếp ngay trong buổi xế này.

Nãy giờ, nàng vừa tìm được một thứ đòn vô cùng quái ác và tàn nhẫn, quyết đem ra đánh một võ cuối cùng đặng xong cho rồi khỏi phải rối trí nữa. Nàng sẽ gây

đổ vỡ toàn diện, và sẽ đau khổ nhiều ngày, nhưng âm thầm ôm hận, dầu sao cũng ít nguy hiểm hơn là rối trí như thế này. Nó có thể đưa nàng vào nhà thương điên chớ chẳng chơi.

Vì thế mà nàng vội xuống nhà để tiếp người khách đáng ghét ấy, không buồn trang điểm vì không còn lý do làm dỏm nữa.

Ái Mỹ đánh thức con dậy. Nàng muốn cho sự hội kiến tay ba này được hết sức long trọng với một cô con gái còn đương ngáy ngủ, và một bà mẹ đầu bù tóc rối, mặt mày hốc hác, bơ phờ. Tiếp khách trong điều kiện ấy thì phải là có chuyện hết sức khẩn cấp và quan trọng, chủ nhà mới ra mặt với vẻ lòi thoi đó.

Buồng tiếp khách dưới nhà, Ái Mỹ đã nói rộng nó từ lâu một cách nhơn tạo,

bằng một tấm gương khổng lồ, choáng bít, diện tích sáu thước vuông của bức vách bên tả.

Thấy hai phụ nữ xuống tới nơi, Hiền vội đứng lên, nghiêng mình thi lễ Ái Mỹ rất đúng phép xã giao và nói:

– Làm rộn bà, tôi ái ngại lắm, xin bà thứ lỗi cho.

Trong khi Ái Mỹ cười lạt thì Hương rút tay mẹ, bước đến bắt lấy tay chàng và nói:

– Anh, anh đến rất đúng hẹn.

Thình lình, Ái Mỹ thoáng thấy bóng của hai người ấy trong gương. Nàng day lại nhìn kỹ họ trong đó và cũng thấy mình. Trong giây phút, nàng ngẩn người ra: hai người kia hợp thành một cặp xứng đôi, tuy vẫn chênh lệch tuổi tác, nhưng

traí hơn gái mười tuổi, cứ thấy là thường.

Kẻ thứ ba là nàng, thật không hòa âm, hòa sắc chút nào với người thanh niên mà nàng đã yêu một cách điên dại, đã yêu vì tuổi hồi xuân cuống cuống sợ phải già nay mai, đã yêu vì thiếu tình yêu quá. Trong giây phút một hình ảnh năm xưa bỗng sống dậy, một màn hát mà trong đó nàng thủ vai chánh, đã làm cho nhiều khán giả rơi lệ mũi lòng. Đó là một vở tuồng, phỏng theo một chuyện cổ tích thời Trung cổ Âu Châu mà đoạn đầu là như thế này.

“Một vị vua già góa vợ xin cưới một nàng công chúa ngoài một đảo xa kia và sai một danh tướng trẻ tuổi, nghĩa tử của ông ta, vượt trùng dương để rước nàng công chúa ấy về.

Vương hậu, mẹ của công chúa, biết

rằng người rể xa của bà đã già quá rồi, sợ e con bà không yêu ông ta và hôn nhân không đem lại hạnh phúc cho ai cả, nên khi tiễn con gái xuống thuyền, bà trao cho công chúa một hũ thuốc tiên, dặn rằng đêm tân hôn uống thuốc ấy vào là tự nhiên sẽ yêu được người đờn ông gần gũi nàng.

Trên thuyền, một đêm trăng kia, công chúa đã cho viên tướng trẻ tuổi hội kiến. Họ cảm tình với nhau, bày tiệc rượu thưởng trăng và nàng công chúa uống lầm phải vò thuốc tiên rồi yêu đắm đuối chàng tướng trẻ vốn cũng đã yêu nàng.

Về tới quê nhà, viên tướng trẻ lui bước và nàng công chúa thành hôn với vị vua già. Nhưng lão vương lại biết được mối tình ngang trái giữa hai người nên quyết trừng phạt họ một cách ghê

gớm. Lúc đi ngang qua một cái bể cạn, vị vua già tình cờ dòm xuống nước và thấy tóc râu bạc phơ của mình soi bóng dưới nước ấy, ông ta tỉnh ngộ và giảm án cho đôi trai gái đã phạm tội kia”.

Hình ảnh ông vua già, da mặt nhăn nheo, râu dài chảy như suối bạc, soi bóng trên mặt hồ, hình ảnh ấy bỗng nổi lên, in chồng lên ảnh nàng trong gương. Ái Mỹ bỗng thấy tóc nàng cũng bạc, má nàng cũng hóp, da nàng cũng nhăn, nàng lặng người đứng nhìn cái xuân của người khác. Đôi lứa thanh niên thiếu nữ đang đứng trước mặt nàng giống như cái cây tơ, sức đương lên, xanh tốt và hùng mạnh giao nhánh lại với nhau. Chúng sẽ trở thành hai cây tương tư của thời chiến quốc đời đời kiếp kiếp giao nhánh lại với nhau, cho dầu có kẻ manh tâm đuổi theo mà đón chúng nó mãi.

Bao nhiêu cảm tức, bao nhiêu hờn ghen, bao nhiêu hằn học tự nhiên với đi lần lần và bao nhiêu dục vọng đầy ứ lòng Ái Mỹ lần lần được thay thế bằng độ lượng bao dung, bằng tình thương vừa tìm lại được.

Bà mẹ có tham vọng làm con gái ấy mỉm cười nói:

– Minh Doãn ngồi xuống đi. Muốn nói gì về Hương phải không?

– Dạ, tôi đến đây để xin bà....

